බුද්ධජයන්තීත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා: 44.

අභිධම්මපිටකයෙහි

කථාවස්තුප්‍රකරණය

ප්‍රථම භාගය

TOC

බුද්ධජයන්තී ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා: 44.

අභිධර්මපිටකයෙහි

04 වන ග්‍රන්ථය

කථාවස්තුප්‍රකරණය

ප්‍රථම භාගය

ලංකා බෞද්ධමණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්

අහංගම විද්‍යාචන්ද්‍ර පරිවෙණාධිපති
පණ්ඩිත කෝදගොඩ ඤාණාලෝක
නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ
විසින් කරන ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

බු. ව. 2550
ක්‍රි. ව. 2006

TOC

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 44

The Fourth Book in the

Abhidhamma-Pitaka

4

KATHĀVASTUPRAKARANA (I)

With the Sinhala translation by

The Venerable Pandita Kodāgoda Nānāloka Thero
Chief High Priest of Southern Ceylon,
Principal of Vidyachandra Pirivena, Ahangama

අභිධම්මපිටකෙ

කථාවත්ථුප්පකරණං

පඨමො භාගො

අභිධර්මපිටකයෙහි

කථාවස්තුප්‍රකරණය

ප්‍රථම භාගය

"තථාගතප්පවෙදිතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවටො විරොචති නො පටිච්ඡන්නො"

"මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලද ධර්මය හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි. වැසුනේ නො බබලයි."

(අඞ්ගුත්තරනිකාය, තිකනිපාත - භරණ්ඩුවග්ග, 9 සූත්‍රය.)

පටුන

CONTENTS

සංස්කාරක නිවේදනය	XXI
පරිවර්තක නිවේදනය	XXIII
සංඥාපනය	XXV
සඞ්කේත නිරූපණය — ABBREVIATIONS	XXXXI
පාළිහෝඩිය — PĀLI ALPHABET	XXXXII
විෂයසූචි	XXXXIII
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-579
ආහටසුත්තන්තානුක්කමණිකා	583
සඤ්ඤානාමානුක්කමණිකා	585
විසෙස-පදානුක්කමණිකා	586

සංස්කාරක නිවේදනය

අභිධර්මපිටකයෙහි පස්වන ග්‍රන්ථය වූ කථාවස්තුප්‍රකරණයෙහි ප්‍රථමභාගය බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලාවෙහි සූසාලිස් වන ග්‍රන්ථයයි. බුද්ධජයන්ති අනුස්මරණ පිළිබඳ කර්තව්‍යසංවිධානය සඳහා ලඞ්කාණ්ඩුවෙන් පත්කරණලද ලඞ්කා බෞද්ධමණ්ඩලය විසින් ආරාධිත වූ අභාගම විද්‍යාචන්ද්‍ර පරිවේණාධිපති, දක්ෂිණලඞ්කාවෙහි ප්‍රධාන සඞ්ඝනායක පණ්ඩිතාචාර්ය්‍ය කෝද්දෙගොඩ ඤාණාලෝක මහාස්ථවිරයන්වහන්සේ කථාවස්තුප්‍රකරණපාළිය සිංහල භාෂාවට නගාලූහ.

ධර්මශාස්ත්‍රයෙහි හා පාලි - සංස්කෘත - සිංහල භාෂාවිෂයෙහි නිපුණවූ "සාහිත්‍ය සරස්වතී" පණ්ඩිත ඤාණාලෝක ස්ථවිරයන්වහන්සේ, ග්‍රන්ථ-ව්‍යාඛ්‍යානයෙහි ලා පූර්වාචාර්ය්‍යවරයන් ගත් මග අනුගමනය කරමින් අක්ෂර-පදව්‍යඤ්ජනසම්පත් හා ගම්භීරාර්ථ උදාවනසේ ග්‍රන්ථගෞරවයට හා සිංහල සාහිත්‍ය පොෂණයට හිත වූ ශ්‍රැතිරම්‍ය වචනසන්නිවේශයෙන් මෙතාක් සියබසට නොපත් කථාවස්තුප්‍රකරණය පළමුවරට සියබසට නගාලීමෙන් තමන් වහන්සේගේ නාමය ලක්දිව ශාසනවංශකථා සමග ඉතිහාසගත කළහ.

උන්වහන්සේගේ හිතමිත්‍ර සීගුණයුත් පණ්ඩිත ලබුගම ලඞ්කානන්ද නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් ලියා තිබෙන සංක්ෂෙපනයෙන් කථාවස්තු-ප්‍රකරණය පිළිබඳ ඉතිහාසය ද, ග්‍රන්ථතත්ත්වය හා එහි වාදමාර්ගය ද, අභිනව සිංහලපරිවර්තනයෙහි අගය ද මැනැවින් පහළ කොට ඇත.

මේ අධිකාරයෙහි අග්‍රමහාපණ්ඩිත බලන්ගොඩ ආනන්දමෛත්‍රෙය මහානායක ස්ථවිරයන්වහන්සේගෙන් ද උපදෙස් ලැබී ඇත. ග්‍රන්ථය මුද්‍රණයට සකස් කිරීමෙහි දී ත්‍රිපිටකපරිවර්තනකාරකමණ්ඩලයෙහි සාමාජික කාර්ය්‍යක්ෂම පණ්ඩිත කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර ස්ථවිරයන්වහන්සේගෙන් ලැබී තිබෙන උපකාරය අතිශයින් පැසසිය යුතුය. පෙළ හා පරිවර්තනය යෙදෙන ප්‍රමාණයට සරිලනසේ කොටස් තුනකට බෙදා පරිහරණයට ද පහසුවන පරිදි මුද්‍රණය කිරීමට සම්මත වූ කථාවස්තුප්‍රකරණයෙහි ප්‍රථමභාගය අපගේ අවසාන සංස්කරණයෙන් මෙසේ මුද්‍රණයට පමුණුවාලීම මහත් ම භාග්‍යයෙකි. මෙහි ද්විතීය භාගය ද දැනට මුද්‍රණයෙහි පවත්නේ වේ.

සංසාරදුඃඛයාගේ අනුත්පාදනිරොධය වූ නිර්වාණය සාක්ෂාත් කිරීමට බාධක වූ සත්කායදෘෂ්ටිය ප්‍රභව කොට ඇති පුද්ගලවාදය (=සචේතනික-අචේතනික හැම වස්තුවෙක්හි ම පැතිර පවත්නා ඉන්ද්‍රියවිෂය නො වූ ස්වයංභූත සර්වබලධාරී ශාශ්වත සුඛස්වරූප ආත්මයෙක් ඇතැයි මායාමොහ-නයෙන් ගන්නා අර්ථශූන්‍ය සංකල්පය) කථාවස්තුප්‍රකරණයෙන් ඛණ්ඩනය කොට ඇත.

මේ මිථ්‍යාසංකල්පය නිසා සත්ත්වයා සසරදුකෙහි බැඳී නිර්වාණාධිගමය නොලබන බව අවබොධ කොටගත් මහාකාරුණික බුදුරජාණන් වහන්සේ පඤ්චස්කන්ධ – ද්වාදශායතන – අෂ්ටාදශධාතු – ද්වාවිංශතීන්ද්‍රිය යන ධර්මපුඤ්ජයන්ගේ සත්පණස් අවයව ධර්මධාතු (හෙතුඵලනියාම) වශයෙන් විභාග කොට දක්වමින් විභජ්ජවාදය (අභිධර්මය) දෙශනාකරමින් ප්‍රාකෘතක (ලෞකික) ජනයා විසින් පඤ්චස්කන්ධාදිය සත්ත්ව, පුද්ගල, ආත්ම වශයෙන් එකත්වයක් සේ ගැණීම වූ එකාංශවාදය හෙවත් ඝනසඤ්ඤාව මිථ්‍යාවක් බව ප්‍රකාශ කොට වදාළසේක.

පුද්ගල (ආත්ම) වාදදි වශයෙන් එකල පැවැති මිථ්‍යාමත බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ විභජ්ජවාදය අනුව මැඩලමින්, එසේ ම මතු ඇතිවන කුතාර්කිකයන් විසින් බුද්ධධර්මය සම්බන්ධයෙන් නැගිය හෙන මතාන්තර ද මැඩලීමට කරුණු දක්වමින් මොග්ගලිපුත්තතිස්ස මහරහතුන් වහන්සේ විසින් සැටදහසක් පමණ වූ සඟුත්මැද කථාවත්ථුප්‍රකරණය 'විභාග' යන අර්ථ ඇති ප්‍රකරණ නාමයෙන් ම විභාවනා කරණ ලද්දේය.

එබැවින් මේ අභිධර්ම ග්‍රන්ථය ද මිථ්‍යාදෘෂ්ටිවිනිවේෂ්ටනයෙන් සත්‍යඥාන උද්භාවනයෙන් තථාගතප්‍රවිදිත නිර්වාණාධිගමයට ප්‍රණීත වූ මාර්ගයක් බව නිවන් පසක් කරණු කැමැති සැදෑහැවතුන් විසින් සැලකිය යුතු වේ. ලංකාණ්ඩුව මගින් මහාජන මුදලෙන් මේ පාලිග්‍රන්ථය ඉතිහාසයෙහි පළමුවරට අපගේ සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කරවා මුද්‍රණයට පැමිණ වීමෙන් ජනිත වන ධර්මදානමය පුණ්‍ය මහිමයෙන් මේ අධිකාරයට සම්බන්ධ මුද්‍රණ ශිල්පීන් ඇතුළු සියල්ලෝ ම නිදුක් වෙත්වා! සුවපත් වෙත්වා! නිවන් දකිත්වා! යනු අපගේ ආශංසනය යි.

පරවාහැර වජිරඤාණ.

ත්‍රිපිටකපරිවර්තන කාරකසභාවෙහි ද
සංස්කාරකමණ්ඩලයෙහි ද සම්පාදක.

බුද්ධවර්ෂ 2511.
ත්‍රිපිටක කාර්‍ය්‍යාලය,
174, සිරිවජිරඤාණ මාවත,
කොළඹ 9.

පරිවර්තක නිවේදනය

සුවිතේ ගෙවා දත් අප බුදුරජාණන් වහන්සේ පන්සාලිස්වසක් කෘතයුග-මහාමෙඝයක් සෙයින් සිට දහම්වහරෙ වස්වනුවත් අනාගතයෙහි සද්ධර්ම ප්‍රතිරූපක උපදනා පරිදි දක්වමින් මහකසුප් මහරහත්හට සද්ධම්මපතිරූපක සුත් දෙසා, දේශනාධර්මය පරීක්‍ෂා කොට ගතමනාසෙ දක්වමින් සඟනට මහාපදෙස සුත් දෙසා, සස්නට වන භය දක්වමින් අනාගතභය සුත් දෙසා, අනාගතාරක්‍ෂා පිණිසැ මං පහයා තබා පිරිනිවි පසු, දහම්සෝ සක්විති මහරජාණන් දවස තුන්වන සාංගීතිකධර්මසංගායනායෙහි සංඝස්ථවිර වැ සිටි මොග්ගලිපුත්තතිස්ස මහතෙරණුවන් මහාසංඝිකාදි සප්තදශනිකායවාසීන් තත්තත්සූත්‍රපදයෙහි අර්ථ වරදවා ගෙනැ දුල්බ්ධි උද්භාවනා කරනසෙ දැකැ, දෙව්ලොවැ අබිදම් දෙසමින් බුදුන් දුන් නය ගෙනැ පරවාද මර්දනය පිණිසැ සඟමැද දෙසූ කථාවත්ථුප්පකරණය සඞ්ගීතියට නැඟීමෙන් පසු ථෙරියනිකායවාසීන් වාචනාමාර්ගයෙන් ගෙනැ ආසෙ මැ අද ද අප අතර පවත්නේ වෙයි.

අභිධර්මපිටකයෙහි සප්තප්‍රකරණයට ඇතුළත් කොට ප්‍රකරණනාමයෙන් තැබූ එ කථාවත්ථුප්පකරණය ගෙවුණු දෙවාදහස් දෙසිය පන්සැවෙහිදු සියබසට නො නැඟුණේය. බුද්ධජයන්ති සංවිධානය සඳහා ලංකාණ්ඩුව විසින් පිහිටුවන ලද ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලය විසින් ඒ ප්‍රකරණය සියබසට නංවා තැබීමෙහි කාර්යභාරය අප වෙත දක්වා දෙනලදි. අපිදු මතු සඳහන් කරන පඬිවරුන්ගේ වහල් ද ලැබැගෙනැ තෙල දුෂ්කරකාර්යයෙහි ව්‍යාපෘත වූම්හ.

අපගේ ප්‍රිය ශිෂ්‍ය වන අභංගම විද්‍යාචන්ද්‍ර පිරිවෙන්හි ආචාර්ය, ශාස්ත්‍රවේදී පානේගම මංගල ස්ථවිරයෝ ද, අපගේ ශිෂ්‍ය රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති ඩබ්ලිව්.ඒ.ජේ. විතාරණ (ඇම්. ඒ.) මහතා ද මෙහිලා සහාය වූවන් අතුරෙහි පළමු මැ සඳහන් කළයුතු වෙති. විතාරණ මහතා අර්ථව්‍යාඛ්‍යානයෙහි දී බෙහෙවින් වෙහෙස දැරූ බව වෙසෙසින් කියැයුතු වෙයි. මුද්‍රණය පිණිස දෙවනවර අත්ලිපි සකස් කිරීමෙහි දී වර්තමානයෙහි විද්වජ්ජනයාගේ ආදර-ගෞරවයට පාත්‍ර වූ මොල්ලිගොඩ ප්‍රවචනෝදය පිරිවෙන්හි උපප්‍රධානාචාර්ය, අපට කල්‍යාණමිත්‍ර වැ සිටුනා පණ්ඩිතාචාර්ය ලබුගම ලංකානන්ද සඞ්ඝනායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද, ධර්මවිනය ශබ්දශාස්ත්‍ර තර්කන්‍යායාදියෙහි ප්‍රවීණ පණ්ඩිතරත්නයක් වන කරගම්පිටිගොඩ සුමනසාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද බෙහෙවින් වහල් වූහ. ලංකානන්ද සඞ්ඝනායකස්ථවිරයන් වහන්සේ අර්ථව්‍යාඛ්‍යානයෙහි විෂමස්ථාන සකස්කිරීමෙහි ද, සුමනසාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ග්‍රන්ථාගත පූර්වා - විසර්ජනා සකස් කිරීමෙහි ද, පාඨසංශෝධනා හා වාක්‍යච්ඡේද වෙන් කිරීමෙහි ද බෙහෙවින් උපකාරී වූහ.

පොත් සපයාදීමෙහි ලා මාතර ශ්‍රී සුදර්ශිපරිවෙණාධිපති, පණ්ඩිතාචාර්ය කඩවැද්දුව සිරිනිවාස සඞ්ඝනායකස්ථවිරයන් වහන්සේ ද, අභංගම එළකැටියේ බිම්බාරාමාධිපති වැ සිටි අභංගම පඤ්ඤාවංස මහාස්ථවිරයන් වහන්සේ ද, ශ්‍රීමත් හේම එච්. බස්නායක මැතිතුමා ද කළ අනුග්‍රහය කෘතඥතායෙන් සඳහන් කළයුතු වෙයි.

මෙහි සියලු දුෂ්ටස්ථාන සුසට කිරීමෙහි ද ප්‍රණීතාර්ථ එළිවාලීමෙහි ද එළිය දුන්නාහු නම්: විද්‍යෝදය විශ්වවිද්‍යාලයෙහි සම්මාන උපකුලපති ත්‍රිපිටකවාගීශ්වරාචාර්ය මහෝපාධ්‍යාය, දර්ශන විශාරද අතිගෞරවාහී පරවාහැර සිරිවජිරඤාණ කොළඹ නවකෝරළයේ ප්‍රධාන සඞ්ඝනායක මාහිමියන් වහන්සේ වෙති. උන්වහන්සේගේ නැණපහස නොහුන් තැනෙක් මෙහි නැත.

ග්‍රන්ථය පිළිබඳ යම් යම් වැදගත් කරුණු ගෙනැ සාකච්ඡා කිරීමෙහි දී විසිරුගිය යශෝඝෝෂා ඇති අග්‍රමහාපණ්ඩිත බලන්ගොඩ ආනන්දමෛත්‍රෙය මහානායකස්ථවිරයන් වහන්සේ ද සහභාගී වැ සිටිබව කියම්හ.

අපගේ ආචාර්යෝත්තම විද්‍යාවංශපිරිවෙන්හි අධ්‍යක්ෂ, කීර්ති ශ්‍රී වාගීශ්වර පරදූව සිරි ජිනරතනාභිධාන තල්පේපත්තුව ඇතුළු මාතරදිශායෙහි ප්‍රධානසඞ්ඝනායකමහාස්ථවිරයන් වහන්සේ නන් අයුරින් තෙල කෘතියෙහිලා අපට ධෛර්ය දුන් බව ද, ත්‍රිපිටක කාර්යමණ්ඩලයෙහි නියුක්ත, දෙරගමුවෙහි පණ්ඩිත ධම්මපාල ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙහි මහත් ආදරයෙන් හිතකර ව ක්‍රියා කළබව ද අවසානවශයෙන් සඳහන් කරම්හ.

කෝදාගොඩ ඤාණාලෝකස්ථවිර.

විද්‍යාවංශපිරිවෙන,
අහංගම.
දෙසැම්බර්, 1967.

සංඥාපනය

කථාවස්තු සංලක්ෂණය

සඞ්ගීති:

ශ්‍රී ශාක්‍යමුනි තථාගත සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේ බුදු වැ සව්නේ ගෙවා දූන පන්සාලිස් වසක් මුළුල්ලෙහි චාතුර්ද්වීපික මහාමේඝයක් සෙයින් සිව්සස් දහම් අමාවැසි වස්වා සසුන් පිහිටුවා අපමණ සත්ත්වහිත සම්පාදනය කොට නිරුපධිශේෂ පරිනිර්වාණධාතුයෙන් පිරිනිවන් පෑ කල්හි, ශාසනභාරධාරී වූ මහාකාශ්‍යප මහාස්ථවිරප්‍රමුඛ පන්සියක් මහරහතුන් වහන්සේ විසින් අජාසත් මහරජු සහාය කොටගෙන ධර්මවිනය සඞ්ඛ්‍යාත ශාසනය සඞ්ග්‍රහ කොට වදාරන ලද්දේ ය. මේ ප්‍රථම සඞ්ගීතිය මහාකාශ්‍යප ආනන්ද උපාලි ආදි සම්මුඛශ්‍රාවක මහතෙරවරුන් විසින් පැවැත් වූ හෙයින් ථෙරියං (ථෙරිකා) යි ද, පන්සියක් මෑ වූ මහරහතුන් විසින් සඞ්ගීත වූ හෙයින් පඤ්චසතිකා යි ද ශාසන ඉතිහාසයෙහි පළට විය. ඒ ථෙරිය-සඞ්ගීතිය පිළිගත් ආචාර්යවංශය ථේරවාද නම් වී.

බුදුන් පිරිනිවි සියක් හවුරුදු ඉක්මැගිය සඳ වැදූරට මහණහු විශාලායෙහි දී විනයානුලෝමික නො වූ සිඞ්ගිලෝණකප්පාදි දශවස්තූන් පරිහරණය භික්ෂූනට කැප යයි ඇරැඳූණ්වූහ. ඒ අසා කාකණ්ඩ නම් බ්‍රාහ්මණපුත්‍ර ආයුෂ්මත් යශ මහාස්ථවිරයන් වහන්සේ, සෝරෙය්‍යවාසී රේවත, සාණවාසී සම්භූත, විසාලා වැසි සබ්බකාමී යන මහතෙරවරුන් ප්‍රමුඛ කොටගෙන, ඒ දශවස්තූන් මැඩැපියා, දෙලොස් දහසක් පමණ භික්ෂූන් අතුරෙන් තෙවළාධර සිව්පිළිසිඹියා පත් සත්සියක් මහතෙරවරුන් නගාගෙන, ශුශුනාග පුත්‍ර කාලාශෝක රජහු සහාය කොටගෙන, දෙවන සඞ්ගීතිය කළහ. එය සත්සියක් මහතෙරුන් විසින් කරන ලද නුයි සත්තසතිකා නම් වී.

ප්‍රථම සඞ්ගීතියෙහි මහතෙරුන් ධර්ම විනය විසින් පිටක විසින් නිකාය විසින් යම් සඞ්ග්‍රහයෙක් කරන ලද ද, වග්ග පණ්ණාස නිපාත පකරණ ඛන්ධකාදි යම් විභාගයෙකුත් කරන ලද ද, මෙ දෙවන සඞ්ගීතියෙහි ද එ හැම එලෙසින් සඞ්ගායනා කරන ලද්දේ ය. එහි කියැයුතු විශේෂයෙක් ද ඇති: පළමුවන ධර්මසඞ්ගායනාවෙන් පසු වැ බුදුන් වදාළ ධර්මන්‍යායෙහි මැ සිට මහාකච්චායන, උදෙන ආදි මහතෙරවරුන් දෙසූ මධුර, ඝොටමුඛ ආදි සූත්‍ර කෙනකුන් හා විනයෙහි පඤ්චසතිකක්ඛන්ධකය ද දෙවන සඞ්ගීති-යෙහි දී සඞ්ගායනාවට නගාලූහ.

බුද්ධභාෂිත වූ ධර්ම විනය එලෙසින් නො පිළිගත් හෙයින් ඒ ධර්ම විනය සඞ්ග්‍රාහක මහතෙරුන් විසින් නිගන්නා ලද දසදහසක් පමණ වජ්ජිපුත්තක භික්ෂූහු පක්ෂ සොයත්නාහු විශාලායෙහි අවකාශ නො ලැබ, කෞශාම්බියට ගොස් තමනට අනුරූප මතධාරී දුර්වල පක්ෂ ලැබ, මහාසාංඝික යයි වෙන ම ඇදුරොලක් ඇති කළහ. ඔහු එක් වැ ගෙන ධර්මසඞ්ගීතියකුදු කළහ. එ මහාසඞ්ගීති නම් වී. අධර්මවාදී මහාසඞ්ගීති-කාරකයෝ බුදුසසුන විලෝම කළහ. මහසුප් ආදි මහතෙරුන් කළ මූලසඞ්ග්‍රහය බිඳ, එයට වෙනස් වූ ධර්මසඞ්ග්‍රහයක් කළහ. එක් තැනෙක

සඞ්ගෘහීත වූ සූත්‍රය එයින් අන් තැනෙක තැබූහ. විනයෙහි ද පස්මහ-සඟියෙහි ද පෙළ හා අරුත් හා බිඳලූහ. පර්‍යායය නිෂ්පර්‍යායය දේශිතය ද නෙයාර්ථ නීතාර්ථ සූත්‍රය ද නො දැන බ්‍යඤ්ජනච්ඡායායෙන් අරුත් ගෙන යථාර්ථය නසාපූහ. විනය හා සූත්‍ර හා එක් දෙසක් හැරපියා තමනට අභිමතයක් එයට එක් කොට සූත්‍රවිනයප්‍රතිරූපයන් කළහ. පරිවාර අර්ථොද්ධාර සඞ්ඛ්‍යාත පදභාජනීය, අභිධර්ම ෂට්ප්‍රකරණය, ප්‍රතිසංභිදාමාර්ග, නිර්දේශ, ජාතක එකදෙශයක් ද හැරලීහ. නාම, ශ්‍රමණලිඞ්ග, ශ්‍රමණපරිෂ්කාර, ශ්‍රමණආකල්ප යන මෙ ද වෙනස් කළහ. මේ දැක්වූයේ මහාසාඞ්ඝිකයන්ගේ සඞ්ගීතිය ගෙන **දීපවංශයෙහි** එන වාර්තා යි.

ඒ අනුව ඔවුන්ගේ මහාසඞ්ගීතිය විමසා බැලුව මනා යැ:

1. බුදුන් පිරිනිවි සාරසිය සූපනස් (454) වසක් ඉක්මැයන තුරු පෙළ-දහම පොතපතෙහි නො ලියැවිණ. ඇදුරු මුඛයෙන් ම මුඛපාඨ-වශයෙන් උගතයුතු ව තුබු තෙවළා පර්‍යාප්ත කොට පුහුණු කළ එක ද භික්ෂු කෙනෙක් දසදහසක් වජ්ජිපුත්තකයන් කෙරෙහි නො වූහ.

2. මහාසාඞ්ඝික නිකායිකයනට නිශ්‍රයාචාර්‍ය වූයෝ **රේවත** මහතෙරණුවන්ගේ අතැවැසි උපස්ථායක ව සිටි විසිවස් ඇති **උත්තර නම් ස්ථවිර** කෙනෙකි. හෙ ද උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ සමීපයෙහි ත්‍රිපිටක ධර්මය හදරා නිමැවූයේ හෝ ශාසනයෙහි ලද ප්‍රතිෂ්ඨා ඇතියේ හෝ නො වේ.

3. ඔවුන් නිශ්‍රයාචාර්‍ය කොට ගත් ඒ උත්තර නම් මහණ ආමිෂලාභයෙන් පෙලැඹුණේ අධර්මසමාදන හේතුයෙන් ස්වකීය උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ විසින් නෙරපා හරින ලදුයේ ද වෙයි. (**සත්ත-සතිකක්ඛන්ධකය** විමසන්න.)

4. ඔවුන්ගේ සඞ්ගීතියෙහි පළමු කොට මැ ස්ථවිර භික්ෂූන් විසින් 'අධර්ම යැ අවිනයැ'යි ප්‍රතික්ෂෙප කළ 'සිඞ්ගිලොණකප්පාදි' දශවස්තුව ඇතුළු විය.

5. ආචාර්‍යමුඛයෙන් ලත් උද්ග්‍රහණයෙහි අපරිපූර්ණ බව හේතු කොට-ගෙන ඔවුනට විෂය නො වූ පරිවාර පටිසම්භිදා නිද්දෙස ආදිය උන්ගේ සඞ්ගීතියෙහි සඞ්ගෘහීත නො වී ය.

6. ඇදුරුපරපුරින් ගෙන එන ලද ත්‍රිපිටක අර්ථකථා මාර්ගය හෝ ආචාර්‍යවාද හෝ ඔවුනට නො වී ය.

7. ස්ථවිර භික්ෂූන් කෙරෙහි කළ අසහනයෙන් මැඩීගිය ඔවුනට සඞ්ගීතියක ආවශ්‍යකතාව නම් ස්ථවිරවාදීනට පිළිමල් ව සිටීම වියැ.

මේ ආදි කරුණු විමසත් මැ මහාසාඞ්ඝිකවාදීන්ගේ මහා-සඞ්ගීතිය අපරිශුද්ධ වූවක් බව කියැයුතු ය.

නිකායාන්තරිකයෝ:

මියර බුන් දියතළාවක් සෙයින් ස්ථවිරවංශයෙන් බිඳීගිය ඒ **මහාසාංඝික** ඇදුරුකුලයෙන් **ගෝකුලික** යැ **එකබ්‍යොහාරික** යැ යි අන්‍ය ආචාර්‍යවංශ දෙකෙක් උපන. ගොකුලික නිකායෙන් බිඳී **පඤ්ඤත්තිවාදී** යැ **බාහුලික** (බාහුශ්‍රැතික) යැ යි අන්‍ය දෙනිකායෙක් ද ඇති විය. බාහුලිකයන් අතුරෙහි මැ **චෛත්‍යවාද** නම් අතිකුදු ආචාර්‍යවාදයෙක් පහළ විය. මෙසේ මහාසාඞ්ඝිකයන් හා ආචාර්‍යවාද සයෙක් පහළ විය.

මහාසාඞ්ඝික නිකාය අනුකරණය කෙරෙමින් දෙවැනි සියවසෙහි දී මැ ස්ථවිරවංශයෙන් බිඳී **මහිංසාසක** යැ **වජ්ජිපුත්තක** යැ යි ආචාර්‍යවාද දෙකෙක් උපන. එහිදු වජ්ජිපුත්තකවාදයෙන් බිඳී **ධම්මුත්තරිය** යැ **භද්‍රයානික** යැ **ඡන්නාගරික*** යැ **සම්මිතීය** යැ යි අතිකුදු ආචාර්‍යවාද සතරෙක් පහළ විය. මහිංසාසකවංශයෙහුදු බිඳී **සබ්බත්ථිවාදී** යැ **ධම්මගුත්තික** යැ යි ආචාර්‍යවාද දෙකෙක් ද, සබ්බත්ථිවාදයෙන් බිඳී **කස්සපික** නම් වූ ද, උත්ගෙත් **සඞ්කන්තික** නම් වූ ද, එයින් **සුත්තවාද** නම් වූ ද ආචාර්‍යවාදයෝ උපන්හ. ඔහු ස්ථවිරවාදය සමග දොළොස් ආචාර්‍යවාද කෙනෙක් වෙති. මේ දොළොස ද මහාසාඞ්ඝිකයන්ගේ ආචාර්‍යවාද සය දැයි අටළොස් ආචාර්‍යවාද කෙනෙක් දෙවැනි සියවස තුළ පහළ වූහ. අටළොස් නිකායයනුදු අටළොස් ආචාර්‍යකුලයනුදු තුලුත්ට මැ නමි. මෙයින් සතළොස් වාද කෙනෙක් භින්න වූවාහු බුදු-සසුන් මහරුක්හි විසකටු සෙයින් උපන්හ. ස්ථවිරවාදය පමණක් මැ අසම්භින්න වූයේ ය. එහි ආචාර්‍යවරයෝ දිවි දෙවැනි කොට තබා ජින-ශාසනය අනූන අනධික කෙවලපරිපූර්ණ පරිශුද්ධ කොට රක්මින් වැටෙත්නාහු වෙත්.

අශෝක සමය:

යථොක්ත අටළොස් ආචාර්‍යවාදයන්ගේ වශයෙන් සසුන් පවත්නා කල්හි දඹදිවැ ද්වීපචක්‍රවර්ති අශෝක ධර්මරාජ තෙමේ උපන් සැදැහැතියේ දවසැ දවසැ පන්ලක්‍ෂයක් වැය කොට බුදුසසුන්හි මහත් අධිකාර පැවැත්විය. නව ලාභ ඇති තීර්ථකයෝ ලාභ සත්කාර සඳහා සසුන් වැද සසුනට අනේක ප්‍රකාර අර්බුදමල කණ්ටක උපදවාලූහ. ඔහු උපොසථ කර්මාදියෙහි දු සඟ මැදට පිවිසෙති. භික්‍ෂුසඞ්ඝයා වහන්සේ උන් සමග පොහෝ පවුරුණු නො කළහ. අශෝකාරාමයෙහි සත් අවුරුද්දක් පොහෝ පවුරුණු නැවැතිණ. රජ-අණින් පොහෝ කරවන්නට ගිය බහිරගති ඇති බාල ඇමැතියකු විසින් බොහෝ භික්‍ෂූන් දිවියෙන් තොර කරනු ලැබූ කල්හි, උපන් විපිළිසර ඇති රජ එ විපිළිසර හරනා සඳහාත් බුදුසසුන් නිරර්බුද කරනු සඳහාත් අහොගඞ්ගපර්වතයෙහි වැඩහුන් **මොග්ගලිපුත්තතිස්ස** මහතෙරුන් වහන්සේ වැඩමවා, ඔබ අතින් සසුන් සමය ඉගෙන (අටුවායෙහි කී සෙයින්) සැටදහසක් අන්තොටුවන් සුදුවත් හඳවා සසුනින් නෙරපියා, 'වහන්ස, දැන් සසුන ශුද්ධ යැ, පොහෝ කළ මැනැවැ' යි සඟනට ආරාධනා කොට අරක් දී නුවරට පිවිසියේ ය. සැටදහසක් පමණ වූ සමග මහා-සඞ්ඝයා වහන්සේ අශෝකාරාමයෙහි රැස්ව පොහෝ කළහ.

කථාවස්තු දේශනාව:

ඒ සමාගමයෙහි **මොග්ගලිපුත්තතිස්ස** මහරහතුන් වහන්සේ **වජ්ජිපුත්තක – සම්මිතීය** ආදි නිකායවාසීන් තත් තත් පිටක සූත්‍රපදයෙහි සම්මෝහයෙන් අර්ථ වරදවා ගෙන උපදවා තුබූ **පුග්ගලකථා** ආදි වස්තූන් ද, ශාසන විලොම වැ මතු උපදනා වස්තූන් ද ප්‍රතිබාහන සඳහා බුදුරදුන් වදාළ අභිධර්ම නය වශයෙන් මැ කථාවස්තු මාතෘකා විභාග කරමින් සකවාදයෙහි සූත්‍ර පන්සියෙකැ, පරවාදයෙහි සූත්‍ර පන්සියෙකැ'යි සූත්‍ර දහසක් සාධක වශයෙන් එළවා **කථාවත්ථුප්පකරණය** වදාළහ.

---

* ඡන්නාගාරික - බොහෝ පොත්

TOC

XXVIII

"මොග්ගලිපුත්තතිස්ස මහතෙරණුවන් කථාවස්තුව ප්‍රබන්ධ කරන ලද්ද"යි ඇතැම් විචාරකයෝ කියති. ඒ උන්ගේ මතිමාත්‍ර වත් මුත් ඔබ ප්‍රබන්ධ කළ කථාවස්තුයෙක් නැත. ධම්මසඞ්ගණී ආදි ෂට්ප්‍රකරණය සැරියුත් මහතෙරණුවන් වාචනාමාර්ගයට නගා දේශනා කළ පරිදි මැ කථාවස්තු-ප්‍රකරණය ද මොග්ගලිපුත්තතිස්ස මහතෙරුන් විසින් වාචනාමාර්ගයට නගා සඟමැද දෙසන ලද්දේ ය:

බුදුරජාණන් වහන්සේ යමාමහපෙළහර අවසානැ තිදසපුර පරසතුරුක් මුලැ පඬුඇඹුල්සලයෙහි වැඩහිඳ මාතෘදිව්‍යරාජයා කායසාක්ෂි කොට විජම් බණ දෙසන සේක් - සැරියුත් මහ තෙරණුවන්හට එහි නය පහදා වදළාක් මෙන්, කථාවස්තු දේශනාවසරයෙහි "අනාගයෙහි මාගේ සව් මහපැනැති මොග්ගලිපුත්තතිස්ස නම් තෙර කෙනෙක් උපන් ශාසනමල විසෝධා පුද්ගලකථාදි කථාවනට වස්තු වූ ධර්මජාතය විභාග කොට දක්වති" දැන නානාප්‍රකාර ලබ්ධි විශොධනයට ද්වාර වූ, පෙළ විසින් බණවරක් තරම් වනසේ කථාවස්තුමාතෘකා දේශනා කොට වදළ සේක. මහතෙරණුවෝ බුදුන් වදළ නයෙහි සිට ඒ මාතෘකා පෙළ විසින් මැ විභාග කළහ.

එහි දැක්වූ වාදමාර්ගය යම් කිසි වාදී කෙනකුන් සමග උන් ඉදිරියෙහි කථාප්‍රතිකථායෙන් වාද කොට ප්‍රකාශ කරනලද්දෙකුදු නො වෙයි. තමන් වහන්සේ විසින් මැ නිකායාන්තරිකයන්ගේ ලබ්ධි විශොධනය සඳහා සකවාදී පරවාදී පුච්ඡා විස්සජ්ජනා වශයෙන් වදාරන ලද්දේ ය.

තෙ වන සඞ්ගීතිය:

ඒ සමාගමයෙහි රැස්වූ සැටදහසක් පමණ භික්ෂූන් වහන්සේ අතුරෙන් ත්‍රිපිටකධර වූ සිව්පිළිසිඹියාපත් එක් දහසක් මහතෙරවරුන් නගාගෙන පළමුවන දෙවන සඞ්ගීතිද්වයෙහි මහාකාශ්‍යපස්ථවිරයන් වහන්සේ හා යශස්ථවිරයන් වහන්සේ හා ප්‍රමුඛ කොටගෙන ධර්මවිනය සඞ්ගායනා කළ සෙයින් මැ තුන් වැනි ධර්මසඞ්ගීතිය ද පවත්වාලූහ. මේ සඞ්ගීතිය දහසක් මහරහතුන් වහන්සේ විසින් කළ හෙයින් සාහස්සිකා නම් වී. මෙහි දු විශේෂයෙක් නම්: විනය චූලවග්ගයෙහි පඤ්චසතිකක්ඛන්ධකයට අනතුරු කොට දෙවැනි සඞ්ගීති කථායෙහි ප්‍රකාශිත සත්තසතිකක්ඛන්ධකය ද, අභිධර්මසඞ්ගීතියට පැමිණ පුග්ගලපඤ්ඤත්තිප්පකරණයට අනතුරු කොට කථාවස්තු මාතෘකා විභාග කොට වදළ කථාවත්ථුප්පකරණය ද සඞ්ගීතියට නගාලීම යි.

තවද චූලවග්ගපාළියෙහි භික්ඛුනීක්ඛන්ධකයට අනතුරු කොට එකාදශ ද්වාදශ ඛන්ධකයන් වශයෙන් පඤ්චසතික සත්තසතිකක්ඛන්ධකයන් (පළමුවන දෙවන සඞ්ගීති කථා) සඟහා ලූ පරිදි තෙවන සඞ්ගීති කථා වශයෙන් සාහස්සිකක්ඛන්ධක නම් තෙළෙස්වැනි ඛන්ධකයක් එහි නො ඈගේ කවර හෙයින යත්: මහාසඞ්ගායනාත්‍රය මෙන් සිව්වැනි ධර්මසඞ්ගීතියක් නො-පැවැත්ම එයට හේතු විය. ප්‍රථමසඞ්ගීතියෙහි සඞ්ගීතිකාරකයන් විනයානුකූල කොට සම්මත කළ ඤත්තිදුතිය කර්මය ද, ද්විතීයසඞ්ගීතියෙහි දශවස්තු විනිශ්චය සඳහා සම්මත කළ ඤත්තිකර්මය ද විනයෙහි දක්වාලීමේ යොග්‍යත්වය නිසා විනයක්ඛන්ධක අතුරෙහි එම සඞ්ගීතිකථා සඞ්ගෘහිත වී යයි සැලැකිය යුතු ය.

භින්නනිකායවාදීහු:

බුදුන් පිරිනිවි දෙවැනි සියවස ඇතුළත උපන් සතළොස් භින්න-වාදයෝ යට දක්වන ලදහ. තුන්වැනි සඞ්ගීතියෙන් පසු ව ද කලින් කල **හෙමවතික** යැ **රාජගිරික** යැ **සිද්ධත්ථික** යැ **පුබ්බසෙලීය**යැ **අපරසෙලීය** යැ **වාජිරිය** යැ යි ආචාර්යවාද සයෙක් උපන. ධම්ප්‍රදීපිකායෙහි **ගුරුළුගෝමි** ඇදුරන් විසින් "එක්බිති මහාසාඞ්ඝිකාදි සප්තදශ නිකායවාසී බුදුසතුරන් ... පසු වැ හෙමවතාදි නවනිකායවාසී ..." යනාදියෙන් අන්‍ය නිකාය නවයෙක් පැවැති සේ දක්වන ලද්දේ ය. එ **පඤ්චප්පකරණ** අටුවායෙහි තැනින් තැනැ සඳහන් ලත් **උත්තරාපථක** යැ **වෙතුල්ලක** යැ **හෙතුවාදී** යැ යන තුන් නිකාය ද එක් කොට ගැනීමෙනි. වැඩි ගණනක් වාදකථා විෂයෙහි සඳහන් ලැබෙන **අන්ධක** යන නාමය වූ කලි පූර්වශෛලීය, අවරශෛලීය, රාජගිරික, සිද්ධාර්ථික යන නිකාය සතර සඳහා ව්‍යවහාර කරන ලද්දෙකි. එ මැ කිය කථාවත්ථු අටුවායෙහි: "අන්ධකා නාම – පුබ්බසෙලියා අපරසෙලියා රාජගිරිකා සිද්ධත්ථිකාති – ඉමෙ පච්ඡා උප්පන්නනිකායා"යි. **ආන්ධ්‍ර** දේශයට සමීපයෙහි වූ **ධාන්‍යකටක**යෙහි 'පූර්වශිලා, අවරශිලා' යයි ආරාම දෙකක් තුබූ බව චීන සංචාරක **හ්‍යුංසාං** කියයි. එ අරම්වැසි ඇදුරන් උපදවාලූ වාද හෙයින් පූර්වශෛලීය අවරශෛලීය නම් වී යයි ද, රාජගිරික සිද්ධාර්ථික යන වාද ආන්ධ්‍රදේශිකයන් මැ උපදවාලූ එහෙයින් ද – මේ ආචාර්යවාද සතර එක් කොට **අන්ධක** නාමයෙන් කථාවත්ථු අටුවායෙහි හඳුන්වන ලද බව සැලැකිය යුතු ය.

නිකායාන්තර හා කථාවත්ථුව:

යට දැක්වූ සවිස්සක් පමණ භින්න නිකායවාසීන් විසින් ත්‍රිපිටක පර්‍යාප්ති සඞ්ඛ්‍යාත ජිනශාසනය වරදවාගෙන නිපදවාලූ විවිධ ලබ්ධි විශෝධනය සඳහා කථාවත්ථුමාතෘකා පාළිය විභාග කරනලද්දේ ය. එහි **පුග්ගලකථා, පරිහානිකථා** ආදි වාදස්ථානයෝ දෙසියසතළොස (217) ක් පමණ වෙති. අටුවා ඇදුරු බුද්ධඝොෂ මහතෙරුන් වහන්සේගේ කාලය වන විට එ කී ආචාර්යකුලයන් අතුරෙන් බොහෝ ගණනක් අභාවයට ගොස් හෝ නිකායාන්තරයන් හා සම්මිශ්‍රණයට පැමිණ හෝ තුබූ බව පෙනේ. ඉතිරි වැ සිටි වාදීහු නම්:

1. අන්ධක
2. අපරසෙලීය
3. උත්තරාපථක
4. කස්සපික
5. ගොකුලික
6. පුබ්බසෙලීය
7. භද්‍රයානික
8. මහාසඞ්ඝික
9. මහිංසාසක
10. රාජගිරික
11. වජ්ජිපුත්තක
12. වෙතුල්ලක
13. සබ්බත්ථිවාද
14. සම්මිතීය
15. සිද්ධත්ථික
16. හෙතුවාද

යන මොහු ය. මොවුනතුරෙහි 'අන්ධක, උත්තරාපථක, වෙතුල්ලක, හෙතු-වාද යන සතර නිකායයෝ පසුව ප්‍රකාශයට පැමිණියාහු වෙති. අන්ධක නාමයෙන් පුබ්බසෙලීයාදි නිකාය සතරක් ගත් බව කියා ඇත.

අශෝක සමයෙහි සසුන් වැදී සිටි අන්‍යතීර්ථකයන්ගේ වාද බිඳුනට 'කථාවත්ථුව දෙශිතය'යි ඇතැම් කෙනෙක් කියති. එ ද උන්ගේ කල්පනා මාත්‍රයෙකි. ලාභහේතුයෙන් සසුන් වැදී සිටි තීර්ථකයෝ හෙළ පිළී හඳවා

සසුතින් බැහැර කරනු ලැබූහ. දෙ වැනි සඞ්ගීතියෙන් පසු භින්නවාද ගෙන සිටි සතළොස් නිකාය වාසීහු සසුනෙහි මැ රැඳී සිටියහ. මහාසමාගම-යට රැස්වූ සැටදහසක් පමණ භික්ෂූහු ස්ථවිරවාදීහු මැ යැ. කථාවත්ථුව දෙසන ලද්දේ වජ්ජිපුත්තකාදි නිකායවාසීන් "අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො" යනාදි සූත්‍රපදයන් වරදවා ගෙන උපදවාලූ භින්නලබ්ධි විශොධනය සඳහා මැ යැ.

කථාවත්ථුප්පකරණ:

පුද්ගලවාදකථා ආදි වාදයනට වස්තු (භූමි) වූ කාරණ කථාවත්ථු නම් වෙයි. ඒ කථාවස්තූන් සඞ්ග්‍රහ කොට දේශනා කළ ප්‍රකරණය ද කථාවත්ථුප්පකරණ නම් වී. මෙහි එන වාදකථා දෙසිය සතළොසෙකි. එ හැම වර්ග තෙවිස්සෙක සඞ්ග්‍රහ කොට ඇත. එහි ආදි වූයේ පුග්ගලකථා යැ. ප්‍රකරණය වාචනා මාර්ගයට නඟාලීමේ දී පුද්ගලකථාව සම්පූර්ණයෙන් විස්තර විය. එයින් මත්තෙහි 'පරිහානිකථා' ආදිය පෙය්‍යාල විසින් සංක්ෂිප්ත කරන ලද්දේය. එහෙයින් පුග්ගලකථායෙහි එන වාද ක්‍රමය අනුව හැම වාදකථාවක් ම සුදුසු පරිදි විස්තර කළ යුතු ය.

පුග්ගලකථා විභාගය:

මෙහි මුලින් විභාග කළ පුග්ගල කථාව- 1 සුද්ධසච්චිකට්ඨ යැ, 2. සුද්ධික සංසන්දනා යැ, 3. ඔපම්මසංසන්දනා යැ, 4. චතුක්කනයසංසන්දනා යැ, 5 ලක්ඛණයුත්තිකථා යැ, 6. වචනසොධන යැ 7. පඤ්ඤත්තානුයොග යැ, 8. ගති - චුති - පටිසන්ධි අනුයොග යැ, 9. උපාදාපඤ්ඤත්තානුයොග යැ, 10. පුරිසකාරානුයොග යැ, 11. අභිඤ්ඤානුයොග යැ, 12. ඤාතක-ජාති-පටි-පත්ති - උපපත්ති අනුයොග යැ, 16. පටිවෙධානුයොග යැ, 17. සඞ්ඝානුයොග යැ, 18. සච්චිකට්ඨසභාවානුයොග ය යි අටළොස් අයුරෙකින් පුද්ගලප්‍රශ්න-විභාග කොට ඇත.

එහිදු සච්චිකට්ඨ ප්‍රශ්නකථාව සුද්ධසච්චිකට්ඨ යැ, ඔකාසසච්චිකට්ඨ යැ, කාලසච්චිකට්ඨ යැ, අවයව සච්චිකට්ඨයැ යි සච්චිකට්ඨ සතරෙකින් යුක්ත වෙයි.

කථාවත්ථු පාළියෙහි සුද්ධසච්චිකට්ඨය පමණක් මැ සම්පූර්ණයෙන් විභාග කොට දක්වන ලද්දේ ය. ඔකාසසච්චිකට්ඨයෙහි පටන් ප්‍රකරණය මුළුල්ල පෙය්‍යාලමුඛයෙන් සඞ්ග්‍රහ කොට ඇත. එහෙයින් සුද්ධසච්චිකට්ඨය විස්තර කළ නයින් කථාවත්ථු ප්‍රකරණයෙහි එන වාදකථාක්‍රමය අවබොධ කටයුතු වෙයි.

සුද්ධසච්චිකට්ඨයෙහි අනුලොමපච්චනීකපඤ්චක යැ, පච්චනීකානුලොම-පඤ්චක ය'යි පඤ්චක දෙකෙකි. එයින් පළමුවැන්න අනුලොමපඤ්චක, පටිකම්මචතුක්ක, නිග්ගහචතුක්ක, උපනයනචතුක්ක, නිගමනචතුක්ක' යැ යි කොටස් පසෙකින් ද, දෙ වැනි පඤ්චකය 'පච්චනීකපඤ්චක, පටිකම්ම-චතුක්ක, නිග්ගහචතුක්ක, උපනයනචතුක්ක, නිගමනචතුක්ක යැයි කොටස් පසෙකින් ද යුක්ත වෙයි.

"පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන? යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො, තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන"යි පුච්ඡං, අනුයොගෙ විසින් පරවාදී පක්ෂය ගත් වාදයෙහි හෙවත් ලබ්ධියෙහි

නිග්‍රහ (දෘෂ) ය නගාලීම ය, අනුලෝම පටිලෝම වශයෙන් දෙවැදෑරුම් වූ පාපනා හෙවත් 'තෙන වත රේ' යනාදීන් නිග්‍රහය පමුණුවාලීම ය, ආරෝපනා හෙවත් "යං තත්ථ වදෙසි" යනාදීන් නිග්‍රහය ආරෝපණය කිරීම ය යන කරුණු පසින් යුක්ත වූයේ අනුලෝම පඤ්චක නම් වේ. මෙහි අනුලෝම පටිලෝම විසින් ඨපනා දෙකකුදු ඇතියෙන් 'සත්තක' යයි කියැයුතු යෑ. එසේ නො කීමෙහි යුක්ති කිම්? මෙහි 'ඨපනා' නම්: "මේ තොපගේ දෘෂයැ"යි පරවාදී පක්‍ෂය එහි පිහිටුවාලන හෙයින් වාදඝට්ටා-පනමාත්‍රයෙක් ම මුත් පාපනාරෝපනා සෙයින් අනුලෝම පටිලෝම පඤ්චකයෙහි ප්‍රධාන අවයවයෙක් නො වේ.

"පුග්ගලො නුපලබ්භති" යනාදීන් පරවාදීහු විසින් අනුලෝමයෙන් හා ප්‍රතිලෝමයෙන් පාපනාආරෝපනා චතුෂ්කයාගේ වශයෙන් කළ ප්‍රතිකර්ම හෙයින් දෙවැන්න පටිකම්මචතුක්ක නම් විය. පටිකම්ම, නිග්ගහ, උපනයන, නිගමන, යන චතුෂ්කයෝ ද සිව්වැදෑරුම් පාපනාරෝපනයන්ගේ වශයෙන් ලැබෙන සැටි සැලකියයුත්තාහු ය. මෙසේ "පුග්ගලො උපලබ්භති" යනාදි අනුලෝම පඤ්චකයාගේ ද "නුපලබ්භති" යනාදි වූ පටිකම්ම – නිග්ගහ-උපනයන – නිගමන චතුෂ්කයන්ගේ ද වශයෙන් අනුලෝම – පච්චනීක – පඤ්චක ලැබෙති.

"පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන" යනාදීන් පච්චනීකනය පරවාදීහුගේ පුච්ඡායෙන් ඇරැඹෙයි. එහි පච්චනීක නයින් විරුද්ධපක්‍ෂය පිහිටුවාලීම යෑ, අනුලෝම පටිලෝම වශයෙන් සිව්වැදෑරුම් වූ පාපනා ආරෝපනා යෑ යන මේ පච්චනීකපඤ්චක නම් වේ. යළි "උපලබ්භති පුග්ගලො" යනාදි වූ "පටිකම්ම-නිග්ගහ-උපනයන-නිගමන චතුෂ්කයන්ගේ වශයෙන් පච්චනීකානුලෝමපඤ්චක නම් දෙවැනි පඤ්චකය ගැනේ.

මෙසේ මේ පළමුවැනි සච්චිකට්ඨයෙහි පඤ්චකයෝ දෙදෙනෙක් වෙති. ඒ පඤ්චකද්වයෙහි නිග්‍රහ දෙකෙකි. පළමුවැනි පඤ්චකයෙහි සකවාදී විසින් පරවාදී හට කළ නිග්‍රහය ශුද්ධ යෑ. එහි පරවාදීහු විසින් පටිකම්ම වශයෙන් ඡලවාදයෙන් ලත් ජය අශුද්ධ යෑ. අධර්මයෙන් ලත් ජය හෙයිනි. දෙවැනි පඤ්චකයෙහි පරවාදී විසින් සකවාදී හට කරන නිග්‍රහය අශුද්ධ යෑ. යළි සකවාදී විසින් ධර්මවාදයෙන් පටිකම්ම කොට ලත් ජය ශුද්ධ යෑ. ධර්මවාදයෙන් ලත් ජය හෙයිනි.

කථාවත්ථුප්‍රකරණයෙහි එන සියලු වාදකථා මේ පළමුවැනි සච්චිකට්ඨය විභාග කළ ලෙසින් විමසා දත යුතු ය.

කථාවත්ථුයෙහි වාදක්‍රමය:

කථාවත්ථුප්‍රකරණයෙහි එන වාදක්‍රමය 'ඨපනා, පාපනා, ආරෝපනා යන අවයව තුනෙකින් යුක්ත ය. එහි ඨපනා නම්: විරුද්ධ මතය බිඳිනු සඳහා ඉදිරිපත් කරන වාදකථාවේ පූර්වපක්‍ෂ යි – ප්‍රධාන තර්කාඞ්ග යි. ඨපනායෙන් පැමිණෙන ඵලය පාපනා නම් වෙයි. එයින් ප්‍රතිවාදියා මත නැඟෙන නිග්‍රහය හෙවත් පරාජය ආරෝපනා නම් වේ. මේ වාදක්‍රමය තවත් පහසුවෙන් වටහාගනු සඳහා නිදසුනක් එළවාලම්හ.

(1) සකවාදී: අකාර දෙකක් එක් වැ සන්ධි වීමෙන් 'ආ' කාරයෙක් වේ ද?
(පුච්ඡා)

පරවාදී: එසේ යෑ (පටිජානනා – පටිඤ්ඤා)

TOC

XXXII

සකවාදී: ඉකාර දෙකක් එක් වැ සන්ධි වීමෙන් ඊකාරයෙක් වේ ද? (අනුයොග)

පරවාදී: එසේ නො කියැයුතු යැ. 'නැත' යනුයි (පටික්ෂෙප)

සකවාදී: අකාර දෙකක් එක් වැ සන්ධි වීමෙන් ආකාරයෙක් වේ නම්, (අනුලොම-ඨපනා.)

සකවාදී: ඉකාර දෙකක් එක් වැ සන්ධි වීමෙන් ඊකාරයෙක් වේ යයි කියැයුතු යැ. (අනුලොම පාපනා)

සකවාදී: අකාර දෙකක් එක් වැ ආකාරයක් වන බව පිළිගන්නා තෙපි ඉකාරද්වයක් එක් වැ ඊකාර වනු නො පිළිගන්නාව එහෙයින් ඉකාරද්වයක් එක් වැ ඊකාර නො වේ යයි තොප කියන බස සාවද්‍ය ය. තොපගේ බස වරද බව ඔප්පු වී යයි සේ යි. (අනුලොම – ආරොපනා.)

කථාවත්‍ථුයෙහි එන වාදක්‍රමය මෙ බඳු යි. මෙය මැ අවරදිගැ නූතන තර්කක්‍රමය අනුව මෙසේ සිටී:

අ අ දෙක ආ වේ නම්,
ඉ ඉ දෙක ද ඊ වෙයි. (එහෙත් තොප මතයෙහි ඉ ඉ දෙක ඊ නො වෙයි.)
එසේ නම්, අ අ දෙක ද ආ නො වේ.

මේ දක්වන ලදුයේ අනුලොම පක්‍ෂ යි.

කථාවත්‍ථුයෙහි එන පටිලොම පක්‍ෂයෙහි නිදසුන් මෙසේ යැ:

(2) සකවාදී: ඉ ඉ දෙක එක් වැ ඊකාර නො වේ නම්, (පටිලොම – ඨපනා)

සකවාදී: අ අ දෙක එක් වැ ආකාරයේක් වේ යයි ද නො කියැයුතු යැ. (පටිලොම – පාපනා)

සකවාදී: ඉ ඉ දෙක එක් වැ ඊකාර නො වේ යයි තොප කියන බස මිථ්‍යා වේ. (පටිලොම – ආරොපනා)

මෙය අවරදිගැ තර්කක්‍රමය අනුව මෙසේ සිටී:

ඉ ඉ දෙක ඊ නො වේ නම්,
අ අ දෙක ද ආ නො වේ.
එහෙත් අ අ දෙක ආ වෙයි.
එහෙයින් ඉ ඉ දෙක ද ඊ වේ.

අවරදිගැ ක්‍රමයෙහි අනුලොම ප්‍රතිලොම පක්‍ෂ දෙකින් ම පාපනාව බැහැර කරනලද වේ.

පූර්වපක්‍ෂය හෙවත් ප්‍රධාන තර්කාඞ්ගය පසුව දක්වූ ක්‍රමයට පෙරළුව හොත් ලැබෙනුයේ මෙසේ යැ:

අ අ දෙක ආ වේ නම්,
ඉ ඉ දෙක ද ඊ වෙයි.
අ අ දෙක ආ වෙයි.
එහෙයින් ඉ ඉ දෙක ඊ වේ.

දෙවැනි තර්කක්‍රමයෙන් පරවාදීන්ගේ දෙවැනි උත්තරය යළි පිහිටුවනු ලැබෙයි.

(3) පරවාදී: අ අ දෙක ආ නො වේ නම්,
ඉ ඉ දෙක ද ඊ නො වේ.
අ අ දෙක ආ නො වේ යයි ද, එහෙත් ඉ ඉ දෙක ඊ වේ යයි ද තෙපි කියව.
අ අ දෙක ආ නො වේ නම්, ඉ ඉ දෙක ද ඊ නො වේ.

(4) යළි පරවාදී කියයි: මේ ප්‍රතිබාහනය සාවද්‍ය ද? එය තොප කී දූය හා සසඳා බලව එහි අපි අ අ දෙක ආ වේ යයි කීම්හ. තෙපි අපගේ බස සාවද්‍ය යයි කියව. තොප අපට නැඟුයේ නැති දොසෙකි. අප දුන් පිළිතුර බලග. එ නයින් අපට දොස් නො නැඟිය යුතු වේ. තොපගේ දෝෂාරෝපණය සාවද්‍යය. අප තොපට කළ දෝෂාරෝපණය නිරවද්‍ය වෙයි. අපගේ නිගමනය නිවැරදි වේ.

අට්ඨමුඛවාදයුත්ති:

කථාවත්ථුයෙහි පුද්ගලකථාව පිළිබඳ පළමුවැනි සච්චිකට්ඨයෙහි එන සිව්වැදෑරුම් සච්චිකට්ඨයන් අතුරෙන් එකෙකි සච්චිකට්ඨයෙහි 'අනුලොම පච්චනීක යැ, පච්චනීකානුලොම' යැ යන පච්චනීකයන් දෙදෙනාගේ වශයෙන් **අට්ඨමුඛවාදයුත්ති** දක්වන ලදු. එහි ආකෘතිය මෙසේ යැ:

(1) පරමාර්ථ වශයෙන් පුද්ගල ඇද්ද? (පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන)

(2) හැම තන්හි පරමාර්ථවශයෙන් පුද්ගල ලැබේ ද? (සබ්බත්ථ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන)

(3) (පූර්-පශ්චිමාදි) හැම කල්හි පරමාර්ථ වශයෙන් පුද්ගල ලැබේ ද? (සබ්බදා පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන)

(4) (පඤ්චඛන්ධ - ද්වාදසආයතන - අට්ඨාරසධාතු - බාවීසතින්ද්‍රිය යන සත්පනස් ධර්ම සඞ්ඛ්‍යාත) හැම විෂයෙහි පරමාර්ථ වශයෙන් පුද්ගල ලැබේ ද? (සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-පරමත්ථෙන.)

මේ සතරෙහි එක්එක්හි නිග්‍රහ දෙකක් දෙකක් බැගින් ලැබෙන නිග්‍රහ අට 'අෂ්ටමුඛ නිග්‍රහ' නම් වෙයි. 'අට්ඨමුඛ වාදයුත්ති' යයි අටුවාහි කියන ලද්දේ එය මැ යි. පාළියෙහි **අට්ඨකනිග්ගහ** යයි ලියනු ලැබේ.

මෙය බෙදා ඇති සැටි විස්තර වශයෙන් මෙසේ ය:

1. (i) සුද්ධසච්චිකට්ඨයෙහි සකවාදී පක්ෂයෙන් ඇරැඹෙන ප්‍රථම නිග්‍රහකථාව වෙයි. පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-පරමත්ථෙන, යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'' – 'පරමාර්ථ වශයෙන් පුද්ගල ඇද්ද? යනාදිය ප්‍රශ්න යි. මෙහි සකවාදී පක්ෂයෙන් ඇරැඹෙන නිග්‍රහයෙහි අනුලොමපඤ්චකාදි කොටස් පස වෙයි.

(ii) ඒ සුද්ධසච්චිකට්ඨයෙහි ම "**පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, යො සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන**" යි පරමාර්ථ විසින් පුද්ගල නැද්ද? යනාදීන් පරවාදී පක්ෂයෙන් ඇරඹෙන දෙවැනි නිග්‍රහය වෙයි. එහි පටිලොමපඤ්චකාදි කොටස් පස වෙයි.

(iii) "**පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන සබ්බත්ථ පුග්ගලො උපලබ්භති**" යනාදීන් හැම තැන (හැම සිරුරෙක) පරමාර්ථ වශයෙන් පුද්ගල ඇද්ද? ආදි තෙවැනි නිග්‍රහ කථාව ද,

(iv) "**සබ්බදා පුග්ගලො උපලබ්භති**" යි හැම කල්හි (පූර්ව පශ්චිම ජාති කාලාදියෙහි) පරමාර්ථ වශයෙන් පුද්ගල ඇද්ද? යනාදි සිව්වැනි නිග්‍රහය ද,

(v) "**සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්භති**" යි සියල්ලෙහි (ස්කන්ධාදි සත්පනස් ප්‍රභෙද ධර්මයෙහි) පරමාර්ථ විසින් පුද්ගල ඇද්ද? යනාදි පස්වැනි නිග්‍රහය ද යන අනුලොමපඤ්චක නිග්‍රහකථා තුන ම සකවාදීපක්ෂයෙන් ඇරඹෙයි.

(vi) අනතුරුව "**සබ්බත්ථ පුග්ගලො නූපලබ්භති**" යි සියලු තන්හි පරමාර්ථ වශයෙන් පුද්ගල නැද්ද? යනාදි සවැනි නිග්‍රහය ද,

(vii) "**සබ්බදා පුග්ගලො නූපලබ්භති**" යි හැම කල්හි පුද්ගල පරමාර්ථ වශයෙන් නො ලැබේ ද? යනාදි සත්වැනි නිග්‍රහය ද,

(viii) "**සබ්බෙසු පුග්ගලො නූපලබ්භති**" යි හැම ධර්මවිෂයෙහි පරමාර්ථ වශයෙන් පුද්ගල නැද්ද? යනාදි අටවැනි නිග්‍රහ කථා ද යි අවසානයෙහි පච්චනිකානුලොම නිග්‍රහකථා තුන පරවාදී පක්ෂයෙන් ඇරඹෙයි. ඒ හැම තන්හි අනුලොම පඤ්චකාදි කොටස් පස යෙදෙන සේ සැලැකිය යුතු ය.

"එත්තාවතා සුද්ධිකස්ස චෙව ඉමෙසඤ්ච තිණ්ණන්ති චතුන්නං සච්චිකට්ඨානං එකෙකස්මිං සච්චිකට්ඨෙ අනුලොම පච්චනිකස්ස ච පච්චනිකානුලොමස්ස චාති ද්වින්නං ද්වින්නං පච්චනිකානං වසෙන අයං අට්ඨමුඛා නාම වාදයුත්ති නිද්දිට්ඨා හොති" යනු අටුවා යි. සුද්ධික-ඨාන-කාල-ඛන්ධාදි විසින් සිව්වැදෑරුම් සච්චිකට්ඨ (සත්‍යාර්ථ) යන් අතුරෙහි එකෙකි සච්චිකට්ඨයෙහි යෙදෙන අනුලොමපච්චනික යැ, පච්චනිකානුලොම යැ' යි දෙවදෑරුම් පච්චනිකයන්ගේ වශයෙන් **අට්ඨමුඛවාදයුත්ති** දක්වන ලදු.

කථාවත්ථුයෙහි සූත්‍ර දහසෙක් ඇත:

"මොග්ගලිපුත්තතිස්සත්ථෙරො ... සත්ථාරා දින්නනයවසෙනෙව තථාගතෙන ඨපිතමාතිකං විභජන්තො සකවාදෙ පඤ්චසුත්තසතානි පරවාදෙ පඤ්චාති සුත්තසහස්සං ආහරිත්වා ඉමං ... කථාවත්ථුප්පකරණං අභාසි" යනු අටුවා යැ.

මොග්ගලිපුත්තතිස්ස තෙරණුවෝ ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින් දී වදාළ නය වශයෙන් මැ තථාගතයන් තැබූ (කථාවත්ථු) මාතෘකාව විභාග කරමින් සකවාදයෙහි සූත්‍ර පන්සියෙක, පරවාදයෙහි සූත්‍ර පන්සියෙකැයි සූත්‍ර දහසක් ඇරගෙන මේ කථාවත්ථුප්‍රකරණය වදාළහ යනු එහි අදහසයි.

XXXV

'සකවාදයෙහි පන්සියෙක පරවාදයෙහි පන්සියෙකැ' යි සූත්‍ර දහසක් එළවා කථාවස්තු දෙසූහ. කථාවස්තුයෙහි වාදකථා දෙසියසතළොසෙකි. ඇතැම් ලබ්ධියක් පිහිටුවාලන්නට පරවාදී පක්ෂයෙන් ද, එය විශොධනය සඳහා සකවාදී පක්ෂයෙන් ද ඉදිරිපත් කළ සාධකදෙශනාසූත්‍ර බොහෝ ගණනෙකි. කිසි විටෙක එක් මැ සූත්‍රය කිහිපතැන යෙදී ඇත. මෙසේ කථාවස්තුප්‍රකරණයෙහි සූත්‍ර දහසෙක් ඇති සේ සැලැකිය යුතු ය.

කථාවස්තුප්‍රකරණයෙහි අෂ්ටමාතෘකායෙක් ඇතැ' යි කෙනෙක් කියති. හෙ ද සනාථකොට නැත. "තථාගතෙන ඨපිත මාතිකං" යි කථාවස්තු මාතෘකාව එකක් මැ බව මේ වාක්‍යයෙන් පැවසේ. අෂ්ටමාතෘකායෙක් වී නම්, "තථාගතෙන ඨපිතාවට්ඨමාතිකායො" යි බුහුබසින් පවසනු ඇත. කථාවස්තු මාතෘකා කොහි වී යැ යත්: පුග්ගලපඤ්ඤත්ති මාතෘකා අවසනැ බණවරකට මඳක් අඩු පුද්ගල මාතෘකා ඇත. එ මැ කථාවස්තුයෙහි මාතෘකා වී යයි සිතම්හ. "අයං අට්ඨමුඛා නාම වාදයුත්ති නිද්දිට්ඨා හොති" යි කථවත්ථුප්පකරණ පුග්ගලකථායෙහි මුලින් මැ එන වාදමුඛ අෂ්ටකය ගෙන කථාවස්තු ප්‍රකරණයට අෂ්ටමාතෘකාවක් ඇතැ' යි ගත් සේ ද? විමසන්න!

බෞද්ධන්‍යාය:

කථාවස්තු දේශනාවෙන් යට දැක්වූ පරිදි වාදයුක්ති = වාදන්‍යාය ඉදිරිපත් කරමින් ඒ ඒ නිකායවාසීන් තථාගතසමයවිරොධි කොට ගත් ලබ්ධි විශොධනය කොට ඇත. එහෙයින් පවිත්‍ර වූ බෞද්ධන්‍යායයෙක් ඇත් නම්, මේ කථාවස්තුයෙහි එන වාදයුක්තික්‍රමය මැ යි. ජිනවචනානුයායී ස්ථවිරවාදයට විරොධී වැ සිටි **දිඞ්නාග, ධර්මකීර්ති, අසඞ්ග, වසුබන්ධු** ආදි කීර්තිමත් බෞද්ධ නෛයායිකයන් ඒ ඒ න්‍යායශාස්ත්‍ර නිපදවාලීමෙහි ප්‍රොත්සාහී වූයේ තමන් තමන් ගත් ලබ්ධිස්ථාන සනාථකිරීම සඳහා මැ ය. ඔවුනට ආදශී වූයේත් උන් වාදෙත්මුඛ කොට යතාලූයේත් කථාවස්තුප්‍රකරණය මැ යි. එහෙත් කථාවස්තුයෙන් සකාරණ කොට ලබ්ධි විශෝධනය කළ ද, ඇතැම් නිකායන්තරවාදීහු කථාවස්තු නො පිළිගත්හ. ස්වකීය දුර්ලබ්ධිය තර කිරීමට ම මඟ සෙවූහ. මේ විමසන්න:

අන්තරාභවකථා:

පූර්වශෛලීය-සම්මිතීය ඇදුරෝල්හි වූවෝ **අඞ්ගුත්තරනිකාය** තිකනිපාතයෙහි වදාළ "සො පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සංයොජනානං පරික්ඛයා අන්තරාපරිනිබ්බායී හොති" යන සූත්‍රපදය නුනුවණින් ගෙන 'අන්තරාභවයෙක් ඇතැ' යි ද, මෙ ලොවින් සැවැ පරලොව ගිය සත්ත්වයා දිවැස් නැති වැ, දිවැස් ඇතියකු සෙයින් ද, ඍද්ධි නැති වැ ඍද්ධි ඇතියකු සෙයින් ද, මවුගේ ඔසප්කාලය ද මවුපියන්ගේ සඞ්ගමය ද බලමින් සතියක් හෝ අතිරේක සතියක් පමණ කල් සිටුනේ යී ද, මරණයත් මවුකුස පිළිසඳ ගැනුමත් අතර කාලය අන්තරාභව නමැයි ද කීහු.

'අන්තරාපරිනිබ්බායී පුද්ගලයෙක් ඇතැ' යි යන හේතුවින් අන්තරාභවයක් ඇතිවත් මැ උපහච්චපරිනිබ්බායී ආදි පුද්ගලයනුදු ඇතියෙන් උපහච්චභවාදිය ද ඇති වියැයුතු යැ. පරවාදීන් එබඳු භවයක් ප්‍රතිඥා නො කරන හෙයිනුදු, කාමරූපාදි භවයන් අතුරෙහි අන්තරාභවයක් නැති හෙයිනුදු, කාමාදි තුන් භවයන් හැර සතරවැනි භවයන් නැති හෙයිනුදු, අන්තරාභවූපග කර්මයක් නැති හෙයිනුදු, හැම සත්නට අන්තරාභවයක්

නැති හෙයිනුදු, එ කියන අන්තරාභවයෙහි වේදනා සංඥදිය නැති හෙයිනුදු, ජරාමරණ නැති හෙයිනුදු 'අන්තරාභවයෙක් නැතැ' යි කථාවස්තුයෙහි දී එ වාදය ඛණ්ඩනය කරනලද්දේ ය.

පසු වැ අන්තරාභවවාදීහු අන්තරාභවයෙක් ඇති මැ යයි දක්වන්නට තෙවළායෙන් සාධක සොයනුවෝ "තතො ත්වං බාහිය, නෙවිධ න හුරං න උභයමන්තරෙන" යන **උදානපාළි යැ** බාහිය සූත්‍රපාඨයෙහි එන "**උභය-මන්තරෙන**" යන පදය ද, "**භූතා වා සම්භවෙසී වා**" යන **සුත්තනිපාතයෙහි** කරණීයමෙත්තසූත්‍රපාඨය ද අර්ථ විපරීත කොට ප්‍රමාණ වශයෙන් ගත්හ. උදානපාළියට අටුවා ලියන භදන්ත **ධම්මපාලාචාරීන්** විසින් තථාගතානුමත වූ අර්ථකථා විවරණ කරමින් එයිනුදු 'අන්තරාභවයෙක් ඇති'යි නො වදාළ බව හෙළි කරනලද්දේ ය.

උදාන අටුවා සම්පාදනයෙන් කලකට පසු වැ සර්වාස්තිවාදී නිකායික වූ **වසුබන්ධු** නම් ආචාර්‍ය්‍යවරයා අන්තරාභවවාදය තව තවත් තර කරමින් යට දැක්වූ සූත්‍ර හා **මැදුම්සඟි යැ** මහාතණ්හාසඞ්ඛය සූත්‍රයෙහි "මාතාපිතරො ච සන්නිපතිතා හොන්ති, මාතා ච උතුනී හොති, ගන්ධබ්බො ච පච්චුපට්ඨිතො හොති" යී වදාළ තැන්හි '**ගන්ධබ්බො**' යනුයෙහි "**ගන්ධර්ව** = ගඳ අනුභව-කරන්නා-ගන්ධානුභවයට යන්නා" යි නිරුක්ති හෙයින් 'ගන්ධර්ව' නම් වූ යේ **අන්තරාභවික සත්ත්වයා** මැ යයි ගෙන **අභිධර්මකෝෂ** යෙහි ලොකධාතු නිර්දේශයෙහි කාරිකා කිහිපයෙකින් අන්තරාභවවාදය නගාලී ය. එමතු ද? සංස්කාරප්‍රත්‍යයෙන් ප්‍රතිසන්ධිවිඥනයාගේ සම්භවය දක්වනු සඳහා අටුවායෙහි වදාළ ප්‍රතිබිම්බෝපමාව ද වසුබන්ධුන් විසින් බැහැර කරනලද්දේ ය. (ප්‍රතිබිම්බං අසිද්ධත්වාත් අසාම්‍යාච්චාතිදර්ශිනම්.) එ ද අන්තරාභවවාදය තරකිරීමෙහි මඟක් වශයෙනි.

කථාවස්තුයෙහි "අන්තරාභවෙ අත්ථි රූපං වෙදනා සඤ්ඤා සඞ්ඛාරා විඤ්ඤාණං" යී අන්තරාභවයෙහි රූප වෙදනා සංඥ සංස්කාර විඥන ඇද්ද? යන සකවාදී (ස්ථවිරවාදී) ප්‍රශ්නයට 'නැති' (න හෙවං වත්තබ්බෙ) යී පරවාදී (නිකායාන්තරවාදී) පිළිතුරු විය. එහෙත් අභිධර්මකොෂයෙහි (අසා-වෛෂ්‍යත් පූර්වකාලභවාකෘතිඃ) 'අන්තරාභවිකයා පූර්වකාලභවයට සමාන ආකෘති දරයි ද, (සකලොක්ෂ:) චක්ෂුරාදි සියලු ඉන්ද්‍රිය රූපයෙන් සංයුක්ත යයි ද, කියමින් පරවාදියා මුල දී බැහැර කළ කරුණු පසුව පිළිගෙන ඇති සැටි ද, 'අන්තරාභව උපපත්තිභව පූර්වකාලභව මරණභව' යී භව සතරක් නිර්මාණය කරමින් සද්ධර්මප්‍රතිරූප මවා ඇති සැටි ද විමැසියැයුතු ය.

නිරයපාලකථා:

"සකානි කම්මානි හනන්ති තත්ථ" යන නීතාර්ථ සූත්‍රපදය විපරිත කොට ගෙන, 'නිරයෙහි නිරයපාලයෝ නැති'යී ද, සවකීය 'නෙරයිකකර්මයෝ මැ නිරයපාලරූපයෙන් සිට නිරිසත්නට හිංසා කෙරෙති'යී ද අන්ධකනිකාය වංසීහු කියති. තිකඞ්ගුත්තර දේවදූත සූත්‍රයෙන් ද මජ්ඣිමනිකාය - උපරිපණ්ණාසක - මහාදේවදූත සූත්‍රයෙන් ද "තමෙනං භික්ඛවෙ නිරයපාලා පඤ්චවිධබන්ධනං නාම කාරණං කාරෙන්ති" යනාදි නොයෙක් සූත්‍ර දක්වා කථාවස්තුයෙහි දී ඒ නිරයපාලවාදය බැහැර කොට ඇත. එහෙත් පපඤ්ච-සූදනී මනොරථපූරණී අටුවා දෙක්හි මැ: "එකච්චෙ ථෙරා නිරයපාලා නාම නත්ථි, යන්තරූපං විය කම්මමෙව කාරණං කාරෙතීති වදන්ති. තං අත්ථි නිරයෙසු නිරයපාලාති, ආමන්තා, අත්ථි ච කාරණිකාති ආදිනා නයෙන

අභිධම්මෙ පටිසෙධිතමෙව" සී මේ ආන්ධ්‍රකයන්ගේ වාදය ම "එකච්ච ථෙරා" සී ඒකත්‍යවාදයක් ලෙස දක්වන ලද්දේ ය. ආන්ධ්‍රක නිකාය සතරින් ඇතැම් ඇඳුරොලෙක් ස්ථවිරවාදීන්ට සමීපව සිටියා වනැ'යි සිතියැ යුතු ය. ආන්ධ්‍රකවාදයක් වූ නිරයපාලකථාව සඟිඅටුවාවට ආයේ එහෙයිනි. සමන්තපාසාදිකායෙහි ද බොහෝ තැනෙක අන්ධකයන්ගේ අටුවායෙන් නගාගත් කරුණු සඳහන් ව ඇති සැටි ද සැලැකියැ යුතු ය.

වාදයන්ට සම්බන්ධ නිකායාන්තරිකයෝ:

කථාවත්ථුප්‍රකරණයෙහි විශෝධනයට භාජන වූ දෙසියසතළොසක් වාදකථාවන් අතුරෙන් එක්සැත්තැවක් පමණ වාදයන්ට සම්බන්ධ වූවාහු යථොක්ත අන්ධක ඇදුරොලෙහි වූවෝ ය. පුබ්බසෙලීයාදි අන්ධක නිකායාන්තරිකයන් වෙන වෙන මැ උපදවාලූ වාදකථා ද ඇත. ඒ ඒ නිකායිකයන් තමන් තමන්ගේ ලබ්ධිවශයෙන් සම්බන්ධ වූ වාදකථා කථාවත්ථුඅටුවායෙහි සඳහන් ලත් පරිදි මෙසේ යැ:

1. අන්ධක	වාද	71	9. මහිංසාසක	වාද	9
2 උත්තරාපථක	,,	41	10. අපරසෙලීය	,,	5
3. මහාසංඝික	,,	32	11. වෙතුල්ලක	,,	3
4. පුබ්බසෙලීය	,,	27	12. සබ්බත්ථිවාදී	,,	2
5. සම්මිතීය	,,	25	13. වජ්ජිපුත්තක	,,	2
6. රාජගිරික	,,	10	14. කස්සපික	,,	1
7. සිද්ධත්ථික	,,	10	15. ගොකුලික	,,	1
8. හෙතුවාදී	,,	10	16. භද්‍රයානික	,,	1

මහායානසම්භවය:

අශෝකාධිරාජ්‍යයෙහි නිකායාන්තරිකයන්ගේ පක්ෂබල හීන වූයෙන් ඔහු ප්‍රත්‍යන්ත ජනපදයන් කරා එළැඹැ නිශශබ්දලෙශයෙන් කල් යැවූහ. ගන්ධාර දෙශයෙහි **පුරුෂපුරය** (පෙෂාවර්) ඔවුන්ගේ මධ්‍යස්ථානය විය. බුදුන් පිරිනිවි සවැනි සියවසෙහි **කණිෂ්කාධිරාජයා** දඹදිවැ ආධිපත්‍යයට පැමිණි කල්හි එ රජු පහදවාගත් ඔහු එ රජුගේ මැ ආරාධනායෙන් පන්සියක් භික්ෂූහු එක් වැ ගෙන **කුණ්ඩලවන** විහාරයෙහි සඞ්ගීතියක් කළහ. ඒ වූ කලී මහාසංඝිකාදි නිකායවාසීන් නිපදවාලූ ග්‍රන්ථයනට 'විභාෂා' නම් ටීකාග්‍රන්ථ සම්පාදනය කිරීමෙකි. එ විභාෂා ග්‍රන්ථයන් පිළිගත් හැම නිකායිකයෝ මැ එක් වැ ගෙන **වෛභාෂික** නම් එක් ඇදුරොලක්බවට ගියහ. ඔහු හැම බුදුබවට පැමිණීමෙන් මැ නිර්වාණාධිගමය කළයුතු යැයි ගෙන, තුමූ මැ **මහායාන** නම් වූහු. විභාෂා නො පිළිගත් නිකායාන්තර කීපයක් හා අසම්භින්න ස්ථවිරවාදය හා **හීනයාන** යී නම් කළහ. ඒ උන්ගේ මානමදයෙන් කළ ආරෝපණ මාත්‍රයෙකි.

කල් යාදී වෛභාෂිකයෝ විවිධ ලබ්ධිහේතුයෙන් ම '**සර්වාස්තිවාදී** යැ, **සෞත්‍රාන්තික** යැ, **විඥානවාදී** යැ, **ශූන්‍යවාදී** යැයි කොටස් සතරකට බිඳීගියහ. ලබ්ධිවශයෙන් භින්න වූව ද ඔහු **නාලන්දා, වික්‍රමශිලා ඔදන්තපුරී** ආදි ස්ථාන මූලායතන කොටගෙන මහායානිකයන් වශයෙන් එක් වැ විසූහ.

XXXVIII

කථාවත්ථුයෙහි වාක්‍යප්‍රයෝග:

කථාවත්ථුප්‍රකරණය විභාග කරනලද්දේ බුදුන් පිරිනිවි තුන්වැනි සියවසෙහි යැ. මේ කාලාන්තරයෙහි පාලිමාගධිකව්‍යවහාරයෙහි දී ඇතැම් ශබ්දප්‍රයෝගයන්ගේ යම් යම් වෙනස්වීම් සිදු වූ බව පෙනේ. තත්කාලීන-ව්‍යවහාරයෙහි පැවැති අයුරු යෙදුණු ශබ්දප්‍රයෝග කථාවත්ථුයෙහි දක්නා හැකි ය. (මෙ ද කථාවත්ථුප්පකරණය රචනා කළ ග්‍රන්ථයක් නො ව මොග්ගලිපුත්තතිස්ස මහරහතුන් වහන්සේගේ දේශනාවක් බවට සාධකයක් වෙයි.) එබඳු කිහිපතැනෙක් මෙසේ යැ:

සච්ඡිකට්ඨ:

මායා මරීචි ආදිය සෙයින් අභූත නො වූ, භූත වූ සත්‍ය වූ අර්ථය 'සච්චට්ඨ' යනු වේ. මේ අර්ථයෙහි 'සච්ඡිකට්ඨ' ශබ්දය ම කථාවත්ථුයෙහි බෙහෙවින් යෙදී ඇත.

න හෙවං වත්තබ්බෙ:

'න හි + එවං' යි විච්ඡේද යි. 'න හ එවං' යි හෝ වෙයි. 'හි' කිව ද, 'හ' කිව ද වාක්‍යපූරණයෙහි නිපාත යැ: 'එසේ නො කියැයුතු යැ' (න එවං වත්තබ්බා) යනු වේ.

වත්තබ්බෙ:

ලිඞ්ගාර්ථ ඒකත්වයෙහි 'ඕ' හට 'එ' වූ තැනි. සූත්‍රපාළියෙහිදු කිසිතැනෙක 'වනප්පගුම්බෙ යථා ඵුස්සිතග්ගෙ' ආදියෙහි සෙයින් ඉතා විරල වැ මේ ප්‍රයෝගය ඇත ද කථාවත්ථුයෙහි 'නිග්ගහෙතබ්බෙ, දුන්නිග්ගහිතෙ, එකට්ඨෙ, තජ්ජාතෙ' ආදි විසින් මේ ප්‍රයෝගය බහුල වැ දක්නට ඇත.

සඤ්චෙ:

'සචේ' හෝ 'යදි' (ඉදින්) ශබ්දාර්ථයෙහි නිපාත යැ සූත්‍රපාළියෙහි දුර්ලභ වූ මේ අව්‍යයරූපය ද කථාවත්ථුයෙහි සුලභ වේ.

ආමන්තා:

ප්‍රතිඥායෙහි නිපාත යැ. අන් තන්හි 'ආම, ආමො, එවං' යි යෙදෙන ප්‍රතිජානනාර්ථය කථාවත්ථුයෙහි මේ යෙදෙන සැටි යි.

හෙවං:

මෙහි 'හ' කාර ආගමජ යි. 'එවං' යනු වේ. 'හෙවමෙවං, හෙවායෙ පටිජානිතබ්බෙ' ආදි අනෙකස්ථලයෙහි පදදි වූ ආගමහකාරය කථාවත්ථු-පාළියෙහි ඇත.

එසෙ සෙ:

'එසො සො' (තෙලෙ හේ මැ වෙයි.) නොහොත් 'එසො එසො' (තෙලෙ තෙලෙ මැ ය.) 'එසො එසො යෙව' යනු වේ.

හෙවත්ථි:

මෙහි දු හකාර ආගම යැ. නිග්ගහිත ස්වරලොප යි. 'එවං අත්ථි' යනු වේ හෙබ නත්ථි 'එවං නත්ථි' යනු වේ.

සෙවත්ථි සෙව නත්ථි:

'සො එව අත්ථි, සො එව නත්ථි' (හෙ මැ ඇත, හෙ මැ නැත) යනු වේ.

අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො:

'අත්ථි සභාවො, නත්ථි සභාවො' අස්ත්‍යර්ථය නාස්ත්‍යර්ථය (ඇත යන ස්වභාව, නැත යන ස්වභාව) යනු වේ.

නොත්ථි නොතීතං:

'නො අත්ථි, නො අතීතං' යනු වේ.

කථාවත්ථුසංස්කරණය:

කථාවත්ථුප්පකරණය කිහිප වරෙක සංස්කරණයෙන් මුද්‍රණය වී ඇත. බුද්ධජයන්ති සමයෙහි බුරුමරට දී සිදු කළ ඡට්ඨසඞ්ගායනාවෙනුදු සංස්කරණය ලැබ මුද්‍රණය විය. මේ වූ කලී නවීනතම සංස්කරණය විය හැකිය.

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටකපාළි සංස්කරණය නම්: ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථයන්හි දීර්ඝ-කාලාන්තරයෙහි ලේඛකදෝෂයෙන් ජනිත වූ අක්ෂර පද බ්‍යඤ්ජනයන් පිළිබඳ විපරීතතායෙක් වේ නම් එය බැහැර කොට, ත්‍රිවිධ සඞ්ගායනාවට නැඟිගිය ශුද්ධ වූ පාඨය මැ මතු කොට ගැනීම ය. මේ කාර්‍ය්‍යයෙහි ප්‍රබල වූ විද්‍යෝදය විශ්වවිද්‍යාලයෙහි සම්මාන උපකුලපති පරවාහැර ශ්‍රී වජිරඤාණාභිධාන නාහිමිපාණන් වහන්සේගේ ප්‍රමුඛත්වය ඇති බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක සංස්කාරක මණ්ඩලයෙන් කථාවත්ථුප්පකරණයේ සංස්කරණය සිද්ධ වී ඇත. මේ සංස්කර-ණයෙන් ශුද්ධියට පත් පදපාඨ ඒ ඒ පිටුයෙහි පාඨාන්තර විසින් දක්වා ඇතියෙන් වෙන මැ සඳහන් නො කළ මනා යැ.

කථාවස්තුප්‍රකරණය තථාගතභාෂිතය පිළිබඳ පරවාදමර්දනය සඳහා වාද ප්‍රතිවාදලෙශයෙන් වදාරනලද්දෙකි. එහෙයින් එහි ප්‍රණීත වූ න්‍යායමාර්ග-යෙකුදු ඇත. (එය මෙහි මුල දී සැකෙවින් දක්විණි.) ග්‍රන්ථලාඝවය සඳහා ප්‍රශ්න දෙකක් තබා ප්‍රකරණය මුළුල්ල පෙය්‍යාලමුඛයෙන් සඞ්ග්‍රහ වී ඇත. මෙසේ එහි කථාමාර්ගය අතිශයින් දුරවබොධය. මේ සංස්කරණයෙහි ලා හැම කථා මාර්ගයෙක මැ සකවාදී පරවාදී දෙ පක්ෂය ද, ඒ ඒ පක්ෂයෙහි පුච්ඡා පටිජානනා (පටිඤ්ඤා) අනුයොග පටික්ඛෙප හා අනුලොම පටිලොම විසින් සිටි ඨපනා පාපනා ආරොපනා හා නිග්ගහ ද වෙන් කොට දක්වෙයි. පුග්ගලකථාදී එක් එක් කථායෙහි බැසගෙන සිටි ප්‍රශ්න වෙන් කොට දක්වනු සඳහා අනුක්‍රමයෙන් අඞ්ක යොදා ඇත. එක් එක් අඞ්කය තුළ 'සකවාදී පුච්ඡා' 'පරවාදී පටිඤ්ඤා' ආදිය පිළිබඳ සංකේත පද ද පෙළ ඉදිරියෙහි යෙදිණ. ඒ ඒ පිටුවෙහි දකුණු පසින් දේශනා පාළිය ද, හැම පාළි පිටුවක් ඉදිරිපිට යට කී ලෙසින් සංලක්ෂිත වූ සිංහල පරිවර්තනය ද යොදා ඇත.

සිංහල පරිවර්තනය:

බුද්ධජයන්ති උත්සව අනුස්මරණය සඳහා ලඞ්කාරාජ්‍යය විසින් සම්මත වූ විශිෂ්ටතම කාර්‍ය්‍යය වූයේ ත්‍රිපිටකය සිංහල භාෂාවට නගාලීම යි. ත්‍රිපිටකයෙහි ඇතැම් ග්‍රන්ථයෙක් නොයෙක්වර සන්න පිටපත් හා පරිවර්තන ද්වාරයෙන් නොයෙක් ලෙසින් සිංහලට නැගී ඇත ද, ඇතැම් ග්‍රන්ථයෙක් එබඳු පරිවර්තනයකට කිසිකලෙක භාජන වී නැත. කථාවස්තුප්‍රකරණය ද එබඳු ග්‍රන්ථයෙකි. එයට අටුවා ටීකා අනුටීකා ඇත ද එ හැම ඉතා සංක්ෂිප්ත යැ. පෙළ විසින් ද කථාවස්තුප්‍රකරණය දුර්බෝධ යැ. එය පරිවර්තනය සඳහා **ලංකාබෞද්ධමණ්ඩලය** විසින් ආරාධිත වූවෝ ශ්‍රී ලඞ්කා දක්ෂිණදිශාභාග-යෙහි ප්‍රධාන සඞ්ඝනායක තන් පැමිණියෝ යැ. ව්‍යාකරණ ඡන්දෝලඞ්කාර-තර්කන්‍යායෛතිහාස සහිත ප්‍රාචීන භාෂා විෂයෙහි පණ්ඩිතොපාධිය අයත්න-යෙන් හිමිකරගත්තුවහ. ලක්දිවැ වත්මන් පඬිරුවන්වැලෙහි තරලමිණි වූවහ. ලේඛකයන් කෙරෙහි අග්‍රෙසර ව්‍යක්ත වාදීවූ, අහංගම **විද්‍යාචන්ද්‍ර** පිරුවන් හිමියෝ ය. ඔබ **කෝදාගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝකාභිධාන** මහාස්ථවිරයන් වහන්සේ යි.

කථාවස්තුප්‍රකරණයෙහි සිංහල පරිවර්තනය සරල යැ, සුගම යැ. සිංහල සාහිත්‍යතරුවරයෙහි අරුත්රස වැහෙන නවතම අමාඵලයෙකි. කථාවස්තු කොටාරෙහි සැඟැ වී සිටි අරුත්රුවන් පහයන මිණිපහනක් බඳු යි. එය ධර්මකාමීනට සගපවග නැඟුමට හිණිපෙතෙක් වේවයි අපගේ ආශංසනය වේ.

කථාවස්තු පිළිබඳ මේ සංඥපන සංලක්ෂණ සම්පාදනයෙහි දී අග්ගමහාපණ්ඩිත **බලන්ගොඩ ආනන්දමෛත්‍රෙය** මහානායකස්ථවිරපාදයන් වහන්සේ අපට උපස්තම්භක වැ සිටි බව ද, පණ්ඩිත **කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර** ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඇතැම් කරුණු සංසන්දනායෙහි සහාය වූ බව ද මෙහි ලා පවසම්හ.

ලබුගම ලඞ්කානන්ද ස්ථවිර.

බුද්ධවර්ෂ 2511.
ප්‍රවචනොදය පිරිවෙන,
මොල්ලිගොඩ,
වාද්දුව.

සඞ්කේත නිරූපණය

[ග්‍රන්ථයෙහි යෙදී ඇති සඞ්කේත]

ස. පු:	...	සකවාදී පුච්ඡා,
ප. පටිඤ්ඤා:	...	පරවාදී පටිඤ්ඤා,
ස. අනු:	...	සකවාදී අනුයොගො,
ප. පටි:	...	පරවාදී පටික්ඛෙපො,
ප. පු:	...	පරවාදී පුච්ඡා,
ස. පටිඤ්ඤා:	...	සකවාදී පටිඤ්ඤා:
ප. අනු:	...	පරවාදී අනුයොගො,
ස. පටි:	...	සකවාදී පටික්ඛෙපො,
අනු. ඨ:	...	අනුලොම ඨපනා,
අනු. පා:	...	අනුලොම පාපනා,
අනු. ආ:	...	අනුලොම ආරොපනා,
පටි. ඨ:	...	පටිලොම ඨපනා,
පටි. පා:	...	පටිලොම පාපනා,
පටි. ආ:	...	පටිලොම ආරොපනා,
ස. නි:	...	සකවාදී නිග්ගහො,
ප. නි:	...	පරවාදී නිග්ගහො,
ස. නිග:	...	සකවාදී නිගමනං,
ප. නිග:	...	පරවාදී නිගමනං,
ස. වි:	...	සකවාදී විසජ්ජනා,
ප. වි:	...	පරවාදී විසජ්ජනා.

පොත්ථක සඞ්කේත

සී. මු:	...	සීහලක්ඛර – මුද්දිත පොත්ථකං,
සයා:	...	සයාමක්ඛර – මුද්දිත පොත්ථකං,
මජසං:	...	මරම්මඡට්ඨසඞ්ගීතිපිටක – පොත්ථකං,
PTS.	....	Pali Text Society Edition.

TOC

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS.

VOWELS

අ a   ආ ā   ඉ i   ඊ ī   උ u   ඌ ū   එ e   ඔ o

CONSONANTS

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඞ ṅa
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña
ට ṭa	ඨ ṭha	ඩ ḍa	ඪ ḍha	ණ ṇa
ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ම ma

ය ya   ර ra   ල la   ව va   ස sa   හ ha   ළ ḷa   අං aṃ

ක ka	කා kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ ke	කො ko
ඛ kha	ඛා khā	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khū	ඛෙ khe	ඛො kho
ගා gā	=	=	=	=	=	=	=

Conjunct - Consonants

කක kka	ඤඤ ñña	ත්‍ර tra	මඵ mpha
කඛ kkha	ණහ ṇha	දද dda	මබ,මබ mba
ක්‍ය kya	ඤච ñca	දධ ddha	මභ mbha
ක්‍රි kri	ඤ්ඡ,ඤ්ඡ ñcha	ද්‍ර dra	මම mma
ක්ව kva	ඤ්ජ,ඤ්ජ ñja	ද්ව,දව dva	මහ mha
ඛ්‍ය khva	ඤඣ ñjha	ධව dhva	ය්‍ය,යය yya
ඛ්ව khya	ටට ṭṭa	නත nta	යහ yha
ගග gga	ටඨ,ටඨ ṭṭha	නථ ntha	ලල lla
ගඝ ggha	ඩඩ ḍḍa	නද nda	ල්‍ය lya
ඞක ṅka	ඩඪ ḍḍha	නධ ndha	ලහ lha
ග්‍ර gra	ණණ ṇṇa	නන nna	වහ wha
ඞඛ ṅkha	ණට ṇṭa	නහ nha	සස ssa
ඞග ṅga	ණඨ ṇṭha	පප ppa	සම sma
ඞඝ ṅgha	ණඩ,ණඩ ṇḍa	පඵ ppha	සව sva
චච cca	ණහ ṇha	බබ bba	හම hma
චඡ ccha	තත tta	බභ bbha	හව hva
ජජ jja	තථ ttha	බ්‍ර bra	ළහ ḷha
ජඣ jjha	ත්ව tva	මප mpa	

ා ā   ි i   ී ī   ු u   ූ ū   ෙ e   ො o

TOC

අභිධම්මපිටකෙ

කථාවත්ථුප්පකරණපාළියා

පඨමභාග – විසයසූචි

විසයා			පිට්ඨඞ්කා
පඨමො වග්ගො			**2 – 422**
1. පුග්ගලකථා	...	...	2 – 188
2. පරිහානිකථා	...	...	190 – 250
3. බ්‍රහ්මචරියකථා	...	...	152 – 274
4. ඔධිසොකථා	...	...	276 – 288
5. ජහතිකථා	...	...	290 – 302
6. සබ්බමත්ථිකථා	...	...	304 – 372
7. අතීතඛන්ධාදිකථා	...	..	374 – 390
8. එකච්චං අත්ථීතිකථා	...	...	392 – 402
9. සතිපට්ඨානකථා	...	...	404 – 412
10 හෙවත්ථිකථා	...	...	414 – 422
මහාවග්ගො නිට්ඨිතො			
දුතියො වග්ගො			**424 - 578**
11. පරූපහාරකථා	...	...	424 – 444
12. අඤ්ඤාණකථා	...	...	446 – 462
13. කඞ්ඛාකථා	...	...	464 – 478
14. පරවිතරණකථා	...	...	480 – 496
15. වචීභෙදකථා	...	...	498 – 518
16. දුක්ඛාහාරකථා	...	...	520 –
17. චිත්තට්ඨිතිකථා	...	...	522 – 530
18 කුක්කුළකථා	...	...	532 – 540
19. අනුපුබ්බාභිසමයකථා	...	...	542 - 560
20. වොහාරකථා	...	...	562 – 572
21. නිරොධකථා	...	...	574 – 578

දුතියො වග්ගො නිට්ඨිතො.

TOC

අභිධම්මපිටකෙ

කථාවත්ථුප්පකරණං

පඨමො භාගො

TOC

අභිධම්මපිටකෙ

කථාවත්ථුප්පකරණං

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස.

පඨමො වග්ගො

1. 1.

පුග්ගලකථා

1. සකවාදීපුච්ඡා: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.[1]

පරවාදීපටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

සකවාදීඅනුයොගො: යො සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො[2] තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.[1]

පරවාදීපටික්ඛෙපො: නහෙවං වත්තබ්බෙ.

සකවාදීනිග්ගහො: ආජානාහි නිග්ගහං.

---

1 සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනාති - සයා

2. සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො - සයා

අනුලොමඨපනා: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනුලොමපාපනා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො– පරමට්ඨො[1] තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති.

අනුලොම ආරොපනා: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙ–නා’ති මිච්ඡා.

පටිලොමඨපනා: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති

පටිලොමපාපනා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති.

පටිලොම ආරොපනා: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙ–නා’ති මිච්ඡා.

අනුලොම පඤ්චකං.

2. පරවාදීපුච්ඡා: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති [2]

සකවාදීපටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

පරවාදීඅනුයොගො: යො සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති?

ස. පටික්ඛෙපො: නහෙවං වත්තබ්බෙ.

පරවාදීපටිකම්මං: ආජානාහි පටිකම්මං.

---

1. සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො - සයා.
2. සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනාති - සයා.

අනුලෝමඨපනා: හඤ්චි පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනුලෝමපාපනා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

අනුලෝම ආරෝපනා: යං තත්ථ වදෙසි: 'වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

පටිලෝමඨපනා: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටිලෝමපාපනා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටිලෝම ආරෝපනා: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

පටිකම්මචතුක්කං.

8. ප. නි. ත්වං චෙ පන මඤ්ඤසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති, තෙන තව තත්ථ හෙතාය පටිඤ්ඤාය හෙවං පටිජානන්තං හෙවං නිග්ගහෙතබ්බෙ. අථ තං නිග්ගණ්හාම. සුනිග්ගහිතො ච හොසි.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨ පරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. ආ. යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති ඉදං තෙ මිච්ඡා.

නිග්ගහ චතුක්කං.

4. ප. උ: එසෙ චෙ දුන්නිග්ගහිතෙ හෙවමෙවං තත්ථ දක්ඛ: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති. නො ච මයං තයා තත්ථ හෙතාය පටිඤ්ඤාය හෙවං පටිජානන්තා හෙවං නිග්ගහෙතබ්බා. අථ මං නිග්ගණ්හාසි, දුන්නිග්ගහිතා ච හොම.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො ච පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති ඉදං තෙ මිච්ඡා.

උපනයනචතුක්කං.

5 ප. නිග: න හෙවං නිග්ගහෙතබ්බෙ, තෙන හි යං නිග්ගණ්හාසි.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො, තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරත්ථෙනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති[1] සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

1 නූපලබ්භති - P. T S.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති ඉදං තෙ මිච්ඡා.

නිගමනං: තෙන හි යෙ කතෙ නිග්ගහෙ සෙ නිග්ගහෙ දුක්කටෙ. සුකතෙ පටිකම්මෙ. සුකතා පටිපාදනා'ති

නිගමන[1] චතුක්කං.

පඨමො නිග්ගහො.

6. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති?

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති?

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

1. නිග්ගමන - සීමු, මජසං

පටි. පා:	නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.
පටි. ආ:	යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති. මිච්ඡා.

පච්චනීක පඤ්චකං.

7.	ස. පු:	පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.
	ස. පටිඤ්ඤා	ආමන්තා.
	ස. අනු:	යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති
	ප. පටි:	න හෙවං වත්තබ්බෙ.
	ස. පටිකම්ම:	ආජානාහි පටිකම්මං.
	අනු. ඨ:	හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,
	අනු. පා:	තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.
	අනු. ආ:	යං තත්ථ වදෙසි· වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.
	පටි ඨ:	නො චෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති,
	පටි. පා:	නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපල-බ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.
	පටි. ආ:	යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්ත-බ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

පටිකම්මචතුක්කං.

8. ස. නි: ත්වං චෙ පන මඤ්ඤසි: 'වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති, තෙන තව තත්ථ හෙතාය පටිඤ්ඤාය හෙවං පටිජානන්තං හෙවං නිග්ගහෙතබ්බෙ, අථ තං නිග්ගණ්හාම. සුනිග්ගහිතො ච හොසි.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: 'වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ 'යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: 'වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති ඉදං තෙ මිච්ඡා.

නිග්ගහචතුක්කං.

9. ස. උ: එසෙ චෙ දුන්නිග්ගහිතෙ හෙවමෙවං තත්ථ දක්ඛ: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති. නො ච මයං තයා තත්ථ හෙතාය පටිඤ්ඤාය හෙවං පටිජානන්තා හෙවං නිග්ගහෙතබ්බා. අථ මං නිග්ගණ්හාසි, දුන්නිග්ගහිතා ච හොම.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති ඉදං තෙ මිච්ඡා.

උපනයන චතුක්කං

10 ස. නිග: න හෙවං නිග්ගහෙතබ්බෙ, තෙන හි යං නිග්ගණ්හාසි.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමට්ඨො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමත්ථො තතො සො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති ඉදං තෙ මිච්ඡා.

නිග්ගමනං: තෙන හි යෙ කතෙ නිග්ගහෙ සෙ නිග්ගහෙ දුක්කටෙ සුකතෙ පටිකම්මෙ. සුකතා පටිපාදනා'ති.

නිග්ගමන චතුක්කං

දුතියො නිග්ගහො.

11. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බත්ථ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ප. අවජානනා: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'සබ්බත්ථ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: 'වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බත්ථ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ 'සබ්බත්ථ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රේ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බත්ථ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා. –පෙ–

තතියො නිග්ගහො

12. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බදා පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රේ වත්තබ්බෙ 'සබ්බදා පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බදා පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ සබ්බදා පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රේ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බදා පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා – පෙ –

චතුත්ථො නිග්ගහො.

13. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති මිච්ඡා. -පෙ-

පඤ්චමො නිග්ගහො.

14. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: සබ්බත්ථ පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ සබ්බත්ථ පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බත්ථ පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ සබ්බත්ථ පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බත්ථ පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

ඡට්ඨො නිග්ගහො.

15. ප. පු: පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: සබ්බදා පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ස. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ සබ්බදා පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බදා පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො ච පන වත්තබ්බෙ සබ්බදා පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. අං: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බදා පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා. –පෙ–

සත්තමො නිග්ගහො.

16. ප. පු: පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: සබ්බෙසු පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ සබ්බෙසු පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

අනු. අං: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බෙසු පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො ච පන වත්තබ්බෙ සබ්බෙසු පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. අං: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බෙසු පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති මිච්ඡා –පෙ–

අට්ඨමො නිග්ගහො.

17\. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤො පුග්ගලොති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි. "වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො"ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: "වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤො පුග්ගලො"ති මිච්ඡා –පෙ–

18-21 ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, වෙදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන –පෙ– සඤ්ඤා ච උපලබ්භති –පෙ– සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති –පෙ– විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති,

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: "වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤො පුග්ගලො"ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: "වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤො පුග්ගලො"ති මිච්ඡා –පෙ–

22. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, චක්ඛායතනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන. –පෙ– සොතායතනඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– ඝානායතනඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– ජිව්හායතනඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– කායායතනඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– රූපායතනඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– සද්දායතනඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– ගන්ධායතනඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– රසායතනඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– ඵොට්ඨබ්බායතනඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– මනායතනඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– ධම්මායතනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන –පෙ–

34-50 ස. පු: චක්ඛුධාතු ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ- සොතධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- ඝානධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- ජිව්හාධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- කායධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- රූපධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- සද්දධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- ගන්ධධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- රසධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- ඵොට්ඨබ්බධාතු ච උපලබ්භති -පෙ-

ස. පු: චක්ඛුවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- සොතවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- ඝානවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- ජිව්හාවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- කායවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- මනොධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණධාතු ච[1] උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ-

51. චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ- සොතින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- කායින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- මනින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- සුඛින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- දුක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- දොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- විරියින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- සතින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- සමාධින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

1. මනොවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති ධම්මධාතු ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ- මජසං, සීමු, සතා.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙන.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ස. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

පටි. පා: නො ච පන වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. ආ. යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා. -පෙ-

74 ප. පු: පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. පටිකම්මං: ආජානාහි පටිකම්මං.

ප. ඨ. හඤ්චි වුත්තං භගවතා අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, රූපඤ්චුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනු: පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

අනු: ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප: පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප: ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා, -පෙ-

76. ප. පු: පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප පු: වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, වෙදනා ච උපලබ්භති -පෙ- සඤ්ඤා ච උපලබ්භති -පෙ- සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. පටිකම්මං: ආජානාහි පටිකම්මං.

අනු: ඨා: හඤ්චි වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනු: පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

අනු: ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨා: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං, විඤ්ඤාණං අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා –පෙ–

79–128. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, චක්ඛායතනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන –පෙ– සොතායතනඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– ධම්මායතනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන –පෙ–

චක්ඛුධාතු ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන –පෙ– කායධාතු ච උපලබ්භති –පෙ– රූපධාතු ච උපලබ්භති –පෙ– ඵොට්ඨබ්බධාතු ච උපලබ්භති –පෙ– චක්ඛුවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති –පෙ– මනොධාතු ච උපලබ්භති –පෙ– ධම්මධාතු ච උපලබ්භති –පෙ– මනොවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති[1] සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන –පෙ–

---

1 මනොවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති ධම්මධාතු ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, මජසං, සීමු, සයා -පෙ-.

චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන -පෙ- සොතින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන -පෙ- අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච[1] උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන -පෙ-

120. ප. පු: පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. පටිකම්මං: ආජානාහි පටිකම්මං.

අනු. ඨ: හඤ්චි වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා -පෙ-

සුද්ධිකසංසන්දනා.

---

1 අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච - සිමු සභා.

180 ස. පු: රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, වෙදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා වෙදනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පුච්ඡා: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, වෙදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා වෙදනා, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, වෙදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා වෙදනා, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, වෙදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා වෙදනා, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, රූපංච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨරමට්ඨෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, වෙදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා වෙදනා, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො’ති මිච්ඡා –පෙ–

181–38 ස. පු: රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, සඤ්ඤා ච උපලබ්භති –පෙ– සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති –පෙ– විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු. අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනු පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො’ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො’ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා. –පෙ–

184 ස. පු: වෙදනා උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, සඤ්ඤා ච උපලබ්භති –පෙ– සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති –පෙ– විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන –පෙ–

සඤ්ඤා උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති –පෙ– විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– රූපඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– වෙදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන –පෙ–

සඞ්ඛාරා උපලබ්භන්ති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– රූපඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– වෙදනා ච උපලබ්භති –පෙ– සඤ්ඤා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන –පෙ–

ස. පු: විඤ්ඤාණං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, රූපඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– වෙදනා ච උපලබ්භති –පෙ– සඤ්ඤාච උපලබ්භති –පෙ– සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤෙ සඞ්ඛාරා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි විඤ්ඤාණං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤෙ සඞ්ඛාරා, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො විඤ්ඤාණං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤෙ සඞ්ඛාරා, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ විඤ්ඤාණං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤෙ සඞ්ඛාරා, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො විඤ්ඤාණං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤෙ සඞ්ඛාරා, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා –පෙ–.

185. ස පු: චක්ඛායතනං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන, සෝතායතනඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– ධම්මායතනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන –පෙ– සෝතායතනං උපලබ්භති –පෙ– ධම්මායතනං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන, චක්ඛායතනඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– මනායතනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන –පෙ–

චක්ඛුධාතු උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන, සෝතධාතු ච උපලබ්භති –පෙ– ධම්මධාතු ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන –පෙ– සෝතධාතු ච උපලබ්භති –පෙ–

ධම්මධාතු උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන, චක්ඛුධාතු ච උපලබ්භති –පෙ– මනොවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන –පෙ–

ස. පු: චක්ඛුන්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන, සෝතින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන –පෙ– සෝතින්ද්‍රියං උපලබ්භති –පෙ–

අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති –පෙ– අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන, අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන, අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියං, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථේන,

TOC

අනු. පා. තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො,ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියා, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියං, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියං, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා. –පෙ–

186. ප. පු: රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, වෙදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා වෙදනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, රූපඤ්චුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අසුඤ්ඤං රූපං, අසොඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. පටිකම්මං: ආජානාහි පටිකම්මං.

අනු. ඨ: හඤ්චි රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, වෙදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අසුඤ්ඤං රූපං, අසුඤ්ඤා වෙදනා, වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අසුඤ්ඤං රූපං, අසොඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

අනු. අා: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, වෙදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අසුඤ්ඤං රූපං, අසුඤ්ඤා වෙදනා, වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අසුඤ්ඤං රූපං, අසොඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අසුඤ්ඤං රූපං, අසොඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ රූපං, උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, වෙදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අසුඤ්ඤං රූපං, අසුඤ්ඤා වෙදනා, වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. අා: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, වෙදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අසුඤ්ඤං රූපං අසුඤ්ඤා වෙදනා, වුත්තං භගවතා: අත්ථිපුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අසුඤ්ඤං රූපං, අසොඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිච්ඡා. -පෙ-

187. ප. පු: රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන, සඤ්ඤා ච උපලබ්භති -පෙ- සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ-

වේදනා උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන, සඤ්ඤා ච උපලබ්භති -පෙ- සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ-

සඤ්ඤා උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන, සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- රූපඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- වේදනා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ-

සඞ්ඛාරා උපලබ්භන්ති සච්චිපට්ඨපරමට්ඨේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- රූපඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- වේදනා ච උපලබ්භති -පෙ- සඤ්ඤා ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ-

විඤ්ඤාණං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන, රූපඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- වේදනා ච උපලබ්භති -පෙ- සඤ්ඤාච උපලබ්භති -පෙ- සඞ්ඛාරා ච උපලබ්භන්ති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ-

චක්ඛායතනං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන, සොතායතනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මායතනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ-

සොතායතනං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන ධම්මායතනං උපලබ්භති -පෙ- චක්ඛායතනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- මනායතනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ-

චක්ඛුධාතු උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන, සොතධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මධාතු ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ-

සොතධාතු උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන, ධම්මධාතු උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ- චක්ඛුධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේන -පෙ-

ප. පු: චක්ඛුන්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, සොතින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන -පෙ-

සොතින්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං උපලබ්භති -පෙ- චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. පටිකම්ම: ආජානාහි පටිකම්මං.

අනු. ඨ: හඤ්චි අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියං, වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියං. වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨා: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං උප-ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤං අඤ්ඤා-තාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියං, වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, අඤ්ඤාතා-වින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි අා: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, අඤ්ඤං අඤ්ඤා-තාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියං, වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලොඅත්තහිතාය පටිපන්නො, අඤ්ඤා-තාවින්ද්‍රියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති මිච්ඡා -පෙ-

ඕපම්මසංසන්දනං.

186. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: රූපං පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨා: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ රූපං පුග්ගලො'ති.

අනු. අා: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උප-ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ රූපං පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨා: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ 'රූපං පුග්ගලො'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති,

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උප- ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ රූපං පුග්ගලො’ති මිච්ඡා -පෙ-.

139 ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති?

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: රූපස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර රූපා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං රූපන්ති?

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං රූපන්ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උප- ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං රූපන්ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං රූපන්ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති,

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං රූපන්ති මිච්ඡා -පෙ-

140. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: වෙදනා පුග්ගලො -පෙ- වෙදනාය පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර වෙදනාය පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං වෙදනා -පෙ-.

සඤ්ඤා පුග්ගලො -පෙ- සඤ්ඤාය පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර සඤ්ඤාය පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං සඤ්ඤා -පෙ-.

සඞ්ඛාරා පුග්ගලො -පෙ- සඞ්ඛාරෙසු පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර සඞ්ඛාරෙහි පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං සඞ්ඛාරා -පෙ-.

විඤ්ඤාණං පුග්ගලො -පෙ- විඤ්ඤාණස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර විඤ්ඤාණා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨා: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමට්ඨෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤාණන්ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤාණන්ති මිච්ඡා.

පටි. ඨා: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤාණන්ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමට්ඨෙන, නො ච වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤාණන්ති මිච්ඡා. -පෙ-

141. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චක්ඛායතනං පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛායතනස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර චක්ඛායතනා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං චක්ඛායතනං -පෙ- ධම්මායතනං පුග්ගලො -පෙ- ධම්මායතනස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර ධම්මායතනා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං ධම්මායතනං -පෙ-

චක්ඛුධාතු පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛුධාතුයා පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර චක්ඛුධාතුයා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං චක්ඛුධාතු -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණධාතු පුග්ගලො -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණධාතුයා පුග්ගලො[1] -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර මනොවිඤ්ඤාණධාතුයා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං මනොවිඤ්ඤාණධාතු -පෙ-

චක්ඛුන්ද්‍රියං පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛුන්ද්‍රියස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර චක්ඛුන්ද්‍රියා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨා: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති මිච්ඡා.

පටි. ඨා: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙන, නො ච වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති මිච්ඡා -පෙ-

142. ප. පු: පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1. ධම්මධාතු පුග්ගලො-ඉච්චාදිපාඨො ගන්ථන්තරෙසු දිස්සතෙ.

ප. පු: වුත්තං භගවතා "අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො"ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: රූපං පුග්ගලො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. පටිකම්මං: ආජානාහි පටිකම්මං.

අනු. ඨ: හඤ්චි වුත්තං භගවතා "අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො"ති,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'රූපං පුග්ගලො'ති.

අනු අ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, නො ච වත්තබ්බෙ රූපං පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ 'රූපං පුග්ගලො'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "වුත්තං භගවතා අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො"ති.

පටි. අ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, නො ච වත්තබ්බෙ රූපං පුග්ගලො'ති මිච්ඡා –පෙ–

148. ප. පු: පුග්ගලො නූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ප. පු: වුත්තං භගවතා "අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො"ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: රූපස්මිං පුග්ගලො –පෙ– අඤ්ඤත්‍ර රූපා පුග්ගලො –පෙ– පුග්ගලස්මිං රූපං –පෙ– වෙදනා පුග්ගලො –පෙ– වෙදනාය පුග්ගලො –පෙ– අඤ්ඤත්‍ර වෙදනාය පුග්ගලො –පෙ– පුග්ගලස්මිං වෙදනා –පෙ– සඤ්ඤා පුග්ගලො –පෙ– සඤ්ඤාය පුග්ගලො –පෙ– අඤ්ඤත්‍ර සඤ්ඤාය පුග්ගලො –පෙ– පුග්ගලස්මිං සඤ්ඤා –පෙ– සඞ්ඛාරා පුග්ගලො –පෙ– සඞ්ඛාරෙසු පුග්ගලො –පෙ– අඤ්ඤත්‍ර සඞ්ඛාරෙහි පුග්ගලො –පෙ– පුග්ගලස්මිං සඞ්ඛාරා –පෙ– විඤ්ඤාණං පුග්ගලො –පෙ– විඤ්ඤාණස්මිං පුග්ගලො –පෙ– අඤ්ඤත්‍ර විඤ්ඤාණා පුග්ගලො –පෙ– පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤාණන්ති.

ස. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. පටිකම්මං: අජානාහි පටිකම්මං.

අනු. ඨ: හඤ්චි වුත්තං භගවතා අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤාණන්ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, නො ච වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤාණන්ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤාණන්ති,

පටි පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ වුත්තං භගවතා ‘අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො’ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, නො ච වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤාණන්ති මිච්ඡා -පෙ-

144 ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති[1] සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: වුත්තං භගවතා අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: චක්ඛායතනං පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛායතනස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර චක්ඛායතනා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං චක්ඛායතනං -පෙ- ධම්මායතනං පුග්ගලො -පෙ- ධම්මායතනස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර ධම්මායතනා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං ධම්මායතනං -පෙ-

චක්ඛුධාතු පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛුධාතුයා පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර චක්ඛුධාතුයා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං චක්ඛුධාතු -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණධාතු පුග්ගලො -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණධාතුයා පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර මනොවිඤ්ඤාණධාතුයා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං මනොවිඤ්ඤාණධාතු -පෙ-

1. උපලබ්භති - සිමු.

චක්ඛුන්ද්‍රියං පුග්ගලෝ -පෙ- චක්ඛුන්ද්‍රියස්මිං පුග්ගලෝ -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර චක්ඛුන්ද්‍රියා පුග්ගලෝ -පෙ- පුග්ගලස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං පුග්ගලෝ -පෙ- අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියස්මිං පුග්ගලෝ -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියා පුග්ගලෝ -පෙ- පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති.

ස. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ.

ප. පටිකම්මං: ආජානාහි පටිකම්මං.

අනු. ඨ: හඤ්චි වුත්තං භගවතා අත්ථි පුග්ගලෝ අත්තහිතාය පටිපන්නෝ,

අනු. පා: තේන වත රේ වත්තබ්බේ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදේසි: වත්තබ්බේ ඛෝ වුත්තං භගවතා අත්ථි පුග්ගලෝ අත්තහිතාය පටිපන්නෝ, නෝ ච වත්තබ්බේ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නෝ චේ පන වත්තබ්බේ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති,

පටි. පා: නෝ ච වත රේ වත්තබ්බේ වුත්තං භගවතා අත්ථි පුග්ගලෝ අත්තහිතාය පටිපන්නෝ,

පටි. ආ: යං තත්ථ වදේසි: වත්තබ්බේ ඛෝ වුත්තං භගවතා අත්ථි පුග්ගලෝ අත්තහිතාය පටිපන්නෝ, නෝ ච වත්තබ්බේ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති මිච්ඡා -පෙ-

චතුක්කනය සංසන්දනං.

146. ස. පු: පුග්ගලෝ උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලෝ සප්පච්චයෝ -පෙ- පුග්ගලෝ අප්පච්චයෝ -පෙ- පුග්ගලෝ සඞ්ඛතෝ -පෙ- පුග්ගලෝ අසඞ්ඛතෝ -පෙ- පුග්ගලෝ සස්සතෝ -පෙ- පුග්ගලෝ අසස්සතෝ -පෙ- පුග්ගලෝ සනිමිත්තෝ -පෙ- පුග්ගලෝ අනිමිත්තෝ'ති.

ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ -පෙ-

146. ප. පු. පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: වුත්තං භගවතා "අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො"ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: පුග්ගලො සප්පච්චයො -පෙ- පුග්ගලො අප්පච්චයො -පෙ- පුග්ගලො සඞ්ඛතො -පෙ- පුග්ගලො අසඞ්ඛතො -පෙ- පුග්ගලො සස්සතො -පෙ- පුග්ගලො අසස්සතො -පෙ- පුග්ගලො සනිමිත්තො -පෙ- පුග්ගලො අනිමිත්තො'ති.

ස. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ලක්ඛණයුත්තිකථා.

147. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති, උපලබ්භති පුග්ගලො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. පුග්ගලො උපලබ්භති, උපලබ්භති කෙහිචි පුග්ගලො, කෙහිචි න පුග්ගලො'ති.

ස. අනු: පුග්ගලො කෙහිචි උපලබ්භති, කෙහිචි න උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

148. ස. පු: පුග්ගලො සච්චිකට්ඨො, සච්චිකට්ඨො පුග්ගලො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: පුග්ගලො සච්චිකට්ඨො, සච්චිකට්ඨො කෙහිචි පුග්ගලො, කෙහිචි න පුග්ගලො'ති.

ස. අනු: පුග්ගලො කෙහිචි සච්චිකට්ඨො, කෙහිචි න සච්චිකට්ඨො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

149. ස. පු: පුග්ගලො විජ්ජමානො, විජ්ජමානො පුග්ගලො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: පුග්ගලො විජ්ජමානො, විජ්ජමානො කෙහිචි පුග්ගලො, කෙහිචි න පුග්ගලො'ති.

ස. අනු: පුග්ගලො කෙහිචි විජ්ජමානො, කෙහිචි න විජ්ජමානො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

TOC

150. ස. පු: පුග්ගලො සංවිජ්ජමානො, සංවිජ්ජමානො පුග්ගලො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: පුග්ගලො සංවිජ්ජමානො, සංවිජ්ජමානො කෙහිචි පුග්ගලො, කෙහිචි න පුග්ගලො'ති.

ස. අනු: පුග්ගලො කෙහිචි සංවිජ්ජමානො, කෙහිචි න සංවිජ්ජමානො'ති.

ප: පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

151. ස. පු: පුග්ගලො අත්ථි, අත්ථි පුග්ගලො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: පුග්ගලො අත්ථි, අත්ථි කෙහිචි පුග්ගලො, කෙහිචි න පුග්ගලො'ති.

ස. අනු: පුග්ගලො කෙහිචි අත්ථි, කෙහිචි නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

152. ස. පු: පුග්ගලො අත්ථි, අත්ථි න සබ්බො පුග්ගලො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො නත්ථි, නත්ථි න සබ්බො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

වචනසොධනං.

153. ස. පු: රූපධාතුයා රූපී පුග්ගලො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කාමධාතුයා කාමී පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

154. ස. පු: රූපධාතුයා රූපිනො සත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කාමධාතුයා කාමිනො සත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

155. ස. පු: අරූපධාතුයා අරූපී පුග්ගලො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කාමධාතුයා කාමී පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

156. ස. පු: අරූපධාතුයා අරූපිනො සත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කාමධාතුයා කාමිනො සත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

157. ස. පු: රූපධාතුයා රූපී පුග්ගලො. අරූපධාතුයා අරූපී පුග්ගලො. අත්ථි ච කොචි රූපධාතුයා චුතො අරූපධාතුං උපපජ්ජතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: රූපී පුග්ගලො උපච්ඡින්නො,[1] අරූපී පුග්ගලො ජාතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

158. ස. පු: රූපධාතුයා රූපිනො සත්තා, අරූපධාතුයා අරූපිනො සත්තා. අත්ථි ච කොචි රූපධාතුයා චුතො අරූපධාතුං උපපජ්ජතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: රූපී සත්තො උපච්ඡින්නො[1], අරූපී සත්තො ජාතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

159. ස. පු: කායො'ති වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො'ති වා, කායං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. පු: පුග්ගලො'ති වා ජීවො'ති වා, ජීවො'ති වා පුග්ගලො'ති වා පුග්ගලං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ[2] එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. පු: අඤ්ඤො කායො අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති.

ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

---

1. උච්ඡින්නො — PTS
2. එසෙ එසෙ - පු.

අනු. ඨ: හඤ්චි කායො'ති වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො'ති වා, කායං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ. පුග්ගලො'ති වා ජීවො'ති වා, ජීවො'ති වා පුග්ගලො'ති වා පුග්ගලං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ අඤ්ඤො කායො අඤ්ඤො පුග්ගලො.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො කායො'ති වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො'ති වා කායං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ, පුග්ගලො'ති වා ජීවො'ති වා, ජීවො'ති වා පුග්ගලො'ති වා පුග්ගලං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ, අඤ්ඤො කායො අඤ්ඤො පුග්ගලො, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ කායො'ති වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො'ති වා කායං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ, පුග්ගලො'ති වා ජීවො'ති වා, ජීවො'ති වා, පුග්ගලො'ති වා පුග්ගලං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ, අඤ්ඤො කායො අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො කායොති'වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො'ති වා කායං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ, පුග්ගලො'ති වා ජීවො'ති වා, ජීවො'ති වා පුග්ගලො'ති වා පුග්ගලං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ, අඤ්ඤො කායො අඤ්ඤො පුග්ගලො, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති මිච්ඡා -පෙ-

160. ප. පු: කායො’ති වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො’ති වා කායං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙති.

ස. පටිඤ්ඤු: ආමන්තා.

ප. පු: වුත්තං භගවතා ‘අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො’ති.

ස. පටිඤ්ඤු: ආමන්තා.

ප. පු. අඤ්ඤො කායො අඤ්ඤො පුග්ගලො’ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. පටිකම්මං: ආජානාහි පටිකම්මං.

අනු. ඨ: හඤ්චි කායො’ති වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො’ති වා කායං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ, වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤො කායො අඤ්ඤො පුග්ගලො’ති,

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො කායො’ති වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො’ති වා කායං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ, වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤො කායො අඤ්ඤො පුග්ගලො’ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤො කායො අඤ්ඤො පුග්ගලො’ති.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ කායො’ති වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො’ති වා කායං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ, වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්ත-හිතාය පටිපන්නො’ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො කායො’ති වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො’ති වා කායං අප්පියං කරිත්වා එසෙ සෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ, වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්ත-හිතාය පටිපන්නො, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤො කායො අඤ්ඤො පුග්ගලො’ති මිච්ඡා –පෙ–

පඤ්ඤත්තානුයොගො.

161. ස. පු: පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකං පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සො පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකං පරං ලොකං පරස්මා ලොකං ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු. අඤ්ඤො පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

162. ස. පු: පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සො ච අඤ්ඤො ච සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

163. ස. පු: පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නෙව සො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

164. ස. පු: පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: සො පුග්ගලො සන්ධාවති, අඤ්ඤො පුග්ගලො සන්ධාවති, සො ච අඤ්ඤො ච සන්ධාවති, නෙව සො සන්ධාවති, න අඤ්ඤො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

165. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: නනු වුත්තං භගවතා:
"සත්තක්ඛත්තු පරමං සන්ධාවිත්වාන පුග්ගලො දුක්ඛස්සන්තකරො හොති සබ්බසංයොජනක්ඛයා"ති. අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නි: තෙන හි පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

166. ප. පුච්ඡා: න වත්තබ්බං පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පුච්ඡා: නනු වුත්තං භගවතා: "අනමතග්ගොයං භික්ඛවෙ සංසාරො, පුබ්බා කොටි න පඤ්ඤායති අවිජ්ජා–නීවරණානං සත්තානං තණ්හාසංයොජනානං සන්ධාවතං සංසරතන්ති." අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නි: තෙන හි පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති?

167. ස. පු: පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අ: ස්වෙව පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටි: නහෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

168. ස. පු: ස්වෙව පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති?

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අත්ථි කොචි මනුස්සො හුත්වා දෙවො හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ස්වෙව මනුස්සො සො දෙවො ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

169. ස. පු: සොව්ව මනුස්සො සො දෙවො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. ආ: මනුස්සො හුත්වා දෙවො හොති, දෙවො හුත්වා මනුස්සො හොති, මනුස්සභූතො අඤ්ඤො, දෙවො අඤ්ඤො, මනුස්සභූතො සවායං සවායං සන්ධාවතී'ති මිච්ඡා -පෙ-

ස. නි: සචෙ හි සන්ධාවති සොව පුග්ගලො ඉතො චුතො පරං ලොකං අනඤ්ඤො, හෙවං[1] මරණං න හෙහිති. පාණාතිපාතො'පි නුපලබ්භති. කම්මං අත්ථි, කම්මවිපාකො අත්ථි, කතානං කම්මානං විපාකො අත්ථි, කුසලාකුසලෙ විපච්චමානෙ සොව්වායං සන්ධාවතීති මිච්ඡා.

170. ස. පු: සොව්ව පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති?

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කොචි මනුස්සො හුත්වා යක්ඛො හොති -පෙ- පෙතො හොති -පෙ- නෙරයිකො හොති -පෙ- තිරච්ඡානගතො හොති -පෙ- ඔට්ඨො හොති -පෙ- ගොණො හොති -පෙ- ගද්‍රභො හොති -පෙ- සූකරො හොති -පෙ- මහිසො[2] හොතීති?

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොව්ව මනුස්සො සො මහිසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සොව්ව මනුස්සො සො මහිසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

සක. ආ. මනුස්සො හුත්වා මහිසො[2] හොති, මහිසො හුත්වා මනුස්සො හොති, මනුස්සභූතො අඤ්ඤො, මහිසො අඤ්ඤො, මනුස්සභූතො සොව්වායං සන්ධාවතීති මිච්ඡා -පෙ-

ස. නිග: සචෙ හි සන්ධාවති සොව පුග්ගලො ඉතො චුතො පරං ලොකං අනඤ්ඤො, හෙවං මරණං න හෙහිති. පාණාතිපාතො'පි නුපලබ්භති. කම්මං අත්ථි, කම්ම-විපාකො අත්ථි, කතානං කම්මානං විපාකො අත්ථි, කුසලාකුසලෙ විපච්චමානෙ සොව්වායං සන්ධා-වතීති මිච්ඡා.

---

1. හෙතං - අට්ඨකථා.
2. මහිංසො - මජසං.

171. ස. පු: සොව පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අත්ථි කොචි ඛත්තියො හුත්වා බ්‍රාහ්මණො හොතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොව ඛත්තියො සො බ්‍රාහ්මණො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අත්ථි කොචි ඛත්තියො හුත්වා වෙස්සො හොති -පෙ- සුද්දො හොතීති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: සොව ඛත්තියො සො සුද්දො'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අත්ථි කොචි බ්‍රාහ්මණො හුත්වා වෙස්සො හොති, සුද්දො හොති, ඛත්තියො හොතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොව බ්‍රාහ්මණො සො ඛත්තියොති.

ප. පටික්ඛෙපො: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අත්ථි කොචි වෙස්සො හුත්වා සුද්දො හොති, ඛත්තියො හොති, බ්‍රාහ්මණො හොතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොව වෙස්සො සො බ්‍රාහ්මණො'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අත්ථි කොචි සුද්දො හුත්වා ඛත්තියො හොති, බ්‍රාහ්මණො හොති, වෙස්සො හොතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොව සුද්දො සො වෙස්සොති.

ප. පටික්ඛෙපො: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

172. ස. පු: සොව පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: හත්ථච්ඡින්නො හත්ථච්ඡින්නො'ව හොති, පාදච්ඡින්නො පාදච්ඡින්නො'ව හොති, හත්ථපාදච්ඡින්නො හත්ථපාදච්ඡින්නො'ව හොති. කණ්ණච්ඡින්නො -පෙ- නාසච්ඡින්නො -පෙ- කණ්ණනාසච්ඡින්නො -පෙ- අඞ්ගුලිච්ඡින්නො -පෙ- අළච්ඡින්නො -පෙ- කණ්ඩරච්ඡින්නො -පෙ- කුණිහත්ථකො -පෙ- ඵණහත්ථකො -පෙ- කුට්ඨියො -පෙ- ගණ්ඩියො -පෙ- කිලාසියො -පෙ- සොසියො -පෙ- අපමාරියො -පෙ- ඔට්ඨො -පෙ- ගොණො -පෙ- ගද්‍රභො -පෙ- සූකරො -පෙ- මහිසො මහිසොව හොතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

173. ප. පු: න වත්තබ්බං ස්වෙව පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: නනු සොතාපන්නො පුග්ගලො මනුස්සලොකා චුතො දෙවලොකං උපපන්නො තත්ථ'පි සොතාපන්නො'ව හොතීති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. ඨ: හඤ්චි සොතාපන්නො පුග්ගලො මනුස්සලොකා චුතො දෙවලොකං උපපන්නො තත්ථපි සොතාපන්නො'ව හොති,

ප. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ ස්වෙව පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ස. අනු: සොතාපන්නො පුග්ගලො මනුස්සලොකා චුතො දෙවලොකං උපපන්නො තත්ථපි සොතාපන්නො'ව හොතීති කත්වා තෙන ච කාරණෙන ස්වෙව පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: සොතාපන්නො පුග්ගලො මනුස්සලොකා චුතො දෙවලොකං උපපන්නො තත්ථපි මනුස්සො හොතීති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

174. ස. පු: ස්වෙව පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

TOC

ස. පු: අනඤ්ඤු අභිගතො සන්ධාවතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: අනඤ්ඤු අභිගතො සන්ධාවතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: හත්ථච්ඡින්නො හත්ථච්ඡින්නොව හොති, පාදච්ඡින්නො පාදච්ඡින්නොව හොති, හත්ථපාදච්ඡින්නො හත්ථ–පාදච්ඡින්නොව හොති. කණ්ණච්ඡින්නො –පෙ– නාසච්ඡින්නො –පෙ– කණ්ණනාසච්ඡින්නො –පෙ– අඞ්ගුලිච්ඡින්නො –පෙ– අළච්ඡින්නො –පෙ– කණ්ඩරච්ඡින්නො –පෙ– කුණිහත්ථකො –පෙ– ඵණහත්ථකො –පෙ– කුට්ඨියො –පෙ– ගණ්ඩියො –පෙ– කිලාසියො –පෙ– සොසියො –පෙ– අපමා–රියො –පෙ– ඔට්ඨො –පෙ– ගොණො –පෙ– ගද්‍රභො –පෙ– සූකරො –පෙ– මහිසො මහිසොව හොතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

175. ස. පු: සෙව පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං, පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: සරූපො සන්ධවතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: සරූපො සන්ධාවතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: තං ජීවං තං සරීරන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: සවෙදනො –පෙ– සසඤ්ඤො –පෙ– සසඞ්ඛාරො –පෙ– සවිඤ්ඤාණො සන්ධාවතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: සවිඤ්ඤාණො සන්ධාවතීති.

ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.

ස. පු: තං ජීවං තං සරීරන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

176. ස. පු: සොච පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං, පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරූපො සන්ධාවතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අරූපො සන්ධාවතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අවෙදනො -පෙ- අසඤ්ඤො -පෙ- අසඞ්ඛාරො -පෙ- අවිඤ්ඤාණො සන්ධාවතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අවිඤ්ඤාණො සන්ධාවතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

177. ස. පු: සොච පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං, පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: රූපං සන්ධාවතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: රූපං සන්ධාවතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තං ජීවං තං සරීරන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ. -පෙ-

ස. අනු: වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඞ්ඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං සන්ධාවතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: විඤ්ඤාණං සන්ධාවතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තං ජීවං තං සරීරන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

178. ස. පු: සොව පුග්ගලො සන්ධාවති අස්මා ලොකා පරං ලොකං, පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස අනු: රූපං න සන්ධාවතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: රූපං න සන්ධාවතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඞ්ඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං න සන්ධාවතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: විඤ්ඤාණං න සන්ධාවතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

"ඛන්ධෙසු භිජ්ජමානෙසු
සො චෙ භිජ්ජති පුග්ගලො,
උච්ඡෙදා භවති දිට්ඨි
යා බුද්ධෙන විවජ්ජිතා.

ඛන්ධෙසු භිජ්ජමානෙසු
නො චෙ භිජ්ජති පුග්ගලො,
පුග්ගලො සස්සතො හොති
නිබ්බානෙන සමසමො"ති.

ඡට්ඨ අනුයොගො.

TOC

179. ස. පු: රූපං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: රූපං අනිච්චං සඞ්ඛතං පටිච්චසමුප්පන්නං ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං නිරොධධම්මං විපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො'පි අනිච්චො සඞ්ඛතො පටිච්චසමුප්පන්නො ඛයධම්මො වයධම්මො විරාගධම්මො නිරොධධම්මො විපරිණාමධම්මො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

180 ස. පු: වේදනං උපාදාය –පෙ– සඤ්ඤං උපාදාය –පෙ– සඞ්ඛාරෙ උපාදාය –පෙ– විඤ්ඤාණං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. පු: විඤ්ඤාණං අනිච්චං සඞ්ඛතං පටිච්චසමුප්පන්නං ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං නිරොධධම්මං විපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො'පි අනිච්චො සඞ්ඛතො පටිච්චසමුප්පන්නො ඛයම්මො වයධම්මො විරාගධම්මො නිරොධධම්මො විපරිණාමධම්මො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

181. ස. පු: රූපං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නීලං රූපං උපාදාය නීලකස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. අනු: පීතං රූපං උපාදාය –පෙ– ලොහිතං රූපං උපාදාය –පෙ– ඔදාතං රූපං උපාදාය –පෙ– සනිදස්සනං රූපං උපාදාය –පෙ– අනිදස්සනං රූපං උපාදාය –පෙ– සප්පටිඝං රූපං උපාදාය –පෙ– අප්පටිඝං රූපං උපාදාය අප්පටිඝස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

182. ස. පු: වෙදනං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කුසලං වෙදනං උපාදාය කුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: කුසලං වෙදනං උපාදාය කුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. පු: කුසලා වෙදනා සඵලා සවිපාකා ඉට්ඨඵලා කන්තඵලා මනුඤ්ඤඵලා අසෙචනකඵලා සුඛුද්‍රයා සුඛවිපාකා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කුසලො'පි පුග්ගලො සඵලො සවිපාකො ඉට්ඨඵලො කන්තඵලො මනුඤ්ඤඵලො අසෙචනකඵලො සුඛුද්‍රයො සුඛවිපාකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

183. ස. පු: වෙදනං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: අකුසලං වෙදනං උපාදාය අකුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අකුසලං වෙදනං උපාදාය අකුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අකුසලා වෙදනා සඵලා සවිපාකා අනිට්ඨඵලා අකන්තඵලා අමනුඤ්ඤඵලා සෙචනකඵලා දුක්ඛුද්‍රයා දුක්ඛවිපාකා,ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අකුසලො'පි පුග්ගලො සඵලො සවිපාකො අනිට්ඨඵලො අකන්තඵලො අමනුඤ්ඤඵලො සෙචනකඵලො දුක්ඛුද්‍රයො දුක්ඛවිපාකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

184 ස පු: වෙදනං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: අබ්‍යාකතං වෙදනං උපාදාය අබ්‍යාකතස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අබ්‍යාකතං වේදනං උපාදාය අබ්‍යාකතස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අබ්‍යාකතා වේදනා අනිච්චා සඞ්ඛතා පටිච්චසමුප්පන්නා ඛයධම්මා වයධම්මා විරාගධම්මා නිරෝධධම්මා විපරිණාමධම්මා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අබ්‍යාකතෝ'පි පුග්ගලෝ අනිච්චෝ සඞ්ඛතෝ පටිච්චසමුප්පන්නෝ ඛයධම්මෝ වයධම්මෝ විරාගධම්මෝ නිරෝධධම්මෝ විපරිණාමධම්මෝ' ති.

ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ –පෙ–

185. ස. පු: සඤ්ඤං උපාදාය –පෙ– සඞ්ඛාරේ උපාදාය –පෙ– විඤ්ඤාණං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කුසලං උපාදාය කුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ –පෙ–

ස. පු: කුසලං විඤ්ඤාණං උපාදාය කුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: කුසලං විඤ්ඤාණං සඵලං සවිපාකං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤඵලං අසේචනකඵලං සුඛුද්‍රයං සුඛවිපාකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කුසලෝ'පි පුග්ගලෝ සඵලෝ සවිපාකෝ ඉට්ඨඵලෝ කන්තඵලෝ මනුඤ්ඤඵලෝ අසේචනකඵලෝ සුඛුද්‍රයෝ සුඛවිපාකෝ'ති.

ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ -පෙ-

186. ස. පු: විඤ්ඤාණං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අකුසලං විඤ්ඤාණං උපාදාය අකුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ –පෙ–

ස. පු: අකුසලං විඤ්ඤාණං උපාදාය අකුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අකුසලං විඤ්ඤාණං සඵලං සවිපාකං අනිට්ඨඵලං අකන්තඵලං අමනුඤ්ඤඵලං සෙචනකඵලං දුක්ඛුද්‍රයං දුක්ඛවිපාකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: අකුසලො'පි පුග්ගලො සඵලො සවිපාකො අනිට්ඨඵලො අකන්තඵලො අමනුඤ්ඤඵලො සෙචනකඵලො දුක්ඛුද්‍රයො දුක්ඛවිපාකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

187\. ස. පු: විඤ්ඤාණං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අබ්‍යාකතං විඤ්ඤාණං උපාදය අබ්‍යාකතස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අබ්‍යාකතං විඤ්ඤාණං උපාදය අබ්‍යාකතස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අබ්‍යාකතං විඤ්ඤාණං අනිච්චං සඞ්ඛතං පටිච්චසමුප්පන්නං ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං නිරොධධම්මං විපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අබ්‍යාකතො'පි පුග්ගලො අනිච්චො සඞ්ඛතො පටිච්චසමුප්පන්නො ඛයධම්මො වයධම්මො විරාගධම්මො නිරොධධම්මො විපරිණාමධම්මො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

188\. ස. පු: චක්ඛුං උපාදය 'චක්ඛුමා පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චක්ඛුම්හි නිරුද්ධෙ 'චක්ඛුමා පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: සොතං උපාදය -පෙ- ඝානං උපාදය -පෙ- ජිව්හං උපාදය -පෙ- කායං උපාදය -පෙ- මනං උපාදය 'මනවා පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මනම්හි නිරුද්ධෙ 'මනචා පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

189. ස. පු: මිච්ඡාදිට්ඨිං උපාදය 'මිච්ඡාදිට්ඨියො පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මිච්ඡාදිට්ඨියා නිරුද්ධාය 'මිච්ඡාදිට්ඨියො පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: මිච්ඡාසඞ්කප්පං උපාදය -පෙ- මිච්ඡාවාචං උපාදය -පෙ- මිච්ඡාකම්මන්තං උපාදය -පෙ- මිච්ඡාආජීවං උපාදය -පෙ- මිච්ඡාවායාමං උපාදය -පෙ- මිච්ඡාසතිං උපාදය -පෙ- මිච්ඡාසමාධිං උපාදය 'මිච්ඡාසමාධියො පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මිච්ඡාසමාධිම්හි නිරුද්ධෙ 'මිච්ඡාසමාධියො පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

190. ස. පු: සම්මාදිට්ඨිං උපාදය 'සම්මාදිට්ඨියො පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: සම්මාදිට්ඨියා නිරුද්ධාය 'සම්මාදිට්ඨියො පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: සම්මාසඞ්කප්පං උපාදය පෙ- සම්මාවාචං උපාදය -පෙ- සම්මාකම්මන්තං උපාදය -පෙ- සම්මාආජීවං උපාදය -පෙ- සම්මාවායාමං උපාදය -පෙ- සම්මාසතිං උපාදය -පෙ- සම්මාසමාධිං උපාදය 'සම්මාසමාධියො පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.

ස. අනු: සම්මාසමාධිම්හි නිරුද්ධෙ 'සම්මාසමාධියො පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි; න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

191 ස. පු: රූපං උපාදාය, වේදනං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ද්වින්නං ඛන්ධානං උපාදාය ද්වින්නං පුග්ගලානං පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ

ස. පු: රූපං උපාදාය, වේදනං උපාදාය, සඤ්ඤං උපාදාය, සඞ්ඛාරෙ උපාදාය, විඤ්ඤාණං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පඤ්චන්නං ඛන්ධානං උපාදාය පඤ්චන්නං පුග්ගලානං පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

192. ස. පු: චක්ඛායතනං උපාදාය, සොතායතනං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ද්වින්නං ආයතනානං උපාදාය ද්වින්නං පුග්ගලානං පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ

ස. පු: චක්ඛායතනං උපාදාය -පෙ- සොතායතනං උපාදාය -පෙ- ධම්මායතනං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ද්වාදසන්නං ආයතනානං උපාදාය ද්වාදසන්නං පුග්ගලානං පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

193. ස. පු: චක්ඛුධාතුං උපාදාය, සොතධාතුං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ද්වින්නං ධාතූනං උපාදාය ද්වින්නං පුග්ගලානං පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ

ස. පු: චක්ඛුධාතුං උපාදාය -පෙ- සොතධාතුං උපාදාය -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණධාතුං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අට්ඨාරසන්නං ධාතූනං උපාදාය අට්ඨාරසන්නං පුග්ගලානං පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

194. ස. පු: චක්ඛුන්ද්‍රියං උපාදාය, සොතින්ද්‍රියං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ද්වින්නං ඉන්ද්‍රියානං උපාදාය ද්වින්නං පුග්ගලානං පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: චක්ඛුන්ද්‍රියං උපාදාය –පෙ– සොතින්ද්‍රියං උපාදාය –පෙ– අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: බාවීසතියා[2] ඉන්ද්‍රියානං උපාදාය බාවීසතියා[2] පුග්ගලානං පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

195. ස. පු: එකවොකාරභවං උපාදාය එකස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චතුවොකාරභවං උපාදාය චතුන්නං පුග්ගලානං පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: එකවොකාරභවං උපාදාය එකස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පඤ්චවොකාරභවං උපදාය පඤ්චන්නං පුග්ගලානං පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

196. ස. පු: එකවොකාරභවෙ එකො'ව පුග්ගලො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චතුවොකාරභවෙ චත්තාරො'ව පුග්ගලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: එකවොකාරභවෙ එකො'ව පුග්ගලො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

---

1. ධම්මධාතූ° — මජසං°, සයා, සිමු.
2. බාවීසතීනං° - සබ්බත්ථ.

ප. අනු: පඤ්චවොකාරභවෙ පඤ්චෙ'ව පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

197. ස. පු: යථා රුක්ඛං උපාදාය ඡායාය පඤ්ඤායති, එවමෙවං රූපං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤායතී'ති.

යථා රුක්ඛං උපාදාය ඡායාය පඤ්ඤායති, රුක්ඛො'පි අනිච්චො, ඡායා'පි අනිච්චා, එවමෙවං රූපං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤායති, රූපම්පි අනිච්චං, පුග්ගලො'පි අනිච්චො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: යථා රුක්ඛං උපාදාය ඡායාය පඤ්ඤායති, අඤ්ඤො රුක්ඛො, අඤ්ඤා ඡායා, එවමෙවං රූපං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤායති, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

198. ස. පු: යථා ගාමං උපාදාය ගාමිකස්ස පඤ්ඤායති, එවමෙවං රූපං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤායතී'ති.

යථා ගාමං උපාදාය ගාමිකස්ස පඤ්ඤායති, අඤ්ඤො ගාමො, අඤ්ඤො ගාමිකො, එවමෙවං රූපං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤායති, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

199. ස. පු: යථා රට්ඨං උපාදාය රඤ්ඤො පඤ්ඤායති, එවමෙවං රූපං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤායතී'ති.

යථා රට්ඨං උපාදාය රඤ්ඤො පඤ්ඤායති, අඤ්ඤං රට්ඨං, අඤ්ඤො රාජා, එවමෙවං රූපං උපාදාය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤායති, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

200. ස. පු: යථා න නිගලො නෙගළිකො, යස්ස නිගලො සො නෙගළිකො, එවමෙවං න රූපං රූපවා, යස්ස රූපං සො රූපවා'ති.

යථා න නිගලො නෙගළිකො, යස්ස නිගලො සො නෙගළිකො, අඤ්ඤො නිගලො, අඤ්ඤො නෙගළිකො, එවමෙවං න රූපං රූපවා, යස්ස රූපං සො රූපවා, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤො රූපවා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

201. ස. පු: චිත්තෙ චිත්තෙ පුග්ගලස්ස පඤ්ඤත්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. චතු: චිත්තෙ චිත්තෙ පුග්ගලො ජායති ජීයති මීයති චවති උපපජ්ජතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ න වත්තබ්බො සො'ති වා අඤ්ඤො'ති වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ න වත්තබ්බං කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: වත්තබ්බං.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ න වත්තබ්බං සො'ති වා අඤ්ඤො'ති වා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ න වත්තබ්බං කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා'ති,

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ න වත්තබ්බං සො'ති වා අඤ්ඤො'ති වා, දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ වත්තබ්බං කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: හඤ්චි වා පන දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ වත්තබ්බං කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා,

පටි. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ වත්තබ්බං සො'ති වා අඤ්ඤො'ති වා.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ න වත්තබ්බං සො'ති වා අඤ්ඤො'ති වා, දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ වත්තබ්බං කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා'ති මිච්ඡා.

202. ස. පු: දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ න වත්තබ්බං සො'ති වා අඤ්ඤො'ති වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ න වත්තබ්බං ඉත්ථී'ති වා පුරිසො'ති වා ගහට්ඨො'ති වා පබ්බජිතො'ති වා දෙවො'ති වා මනුස්සො'ති වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: වත්තබ්බං.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ න වත්තබ්බං සො'ති වා අඤ්ඤො'ති වා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ න වත්තබ්බං දෙවො'ති වා මනුස්සො'ති වා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ න වත්තබ්බං සො'ති වා අඤ්ඤො'ති වා, දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ වත්තබ්බං දෙවො'ති වා මනුස්සො'ති වා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ. හඤ්චි වා පන දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ වත්තබ්බං දෙවො'ති වා මනුස්සො'ති වා,

පටි: පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ වත්තබ්බං සො'ති වා අඤ්ඤො'ති වා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ න වත්තබ්බං සො'ති වා අඤ්ඤො'ති වා, දුතියෙ චිත්තෙ උප්පන්නෙ වත්තබ්බං දෙවො'ති වා මනුස්සො'ති වා'ති මිච්ඡා -පෙ-

203. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: නනු යො පස්සති, යං පස්සති, යෙන පස්සති, සො පස්සති, තං පස්සති, තෙන පස්සතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි යො පස්සති යං පස්සති, යෙන පස්සති, සො පස්සති තං පස්සති තෙන පස්සති,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

204. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: නනු යො සුණාති -පෙ- යො ඝායති -පෙ- යො සායති -පෙ- යො ඵුසති -පෙ- යො විජානාති යං විජානාති යෙන විජානාති, සො විජානාති තං විජානාති තෙන විජානාතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි යො විජානාති යං විජානාති යෙන විජානාති, සො විජානාති තං විජානාති තෙන විජානාති.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

205. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: නනු යො න පස්සති, යං න පස්සති, යෙන න පස්සති, සො න පස්සති, තං න පස්සති, තෙන න පස්සතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු ඨ: හඤ්චි යො න පස්සති යං න පස්සති යෙන න පස්සති, සො න පස්සති තං න පස්සති තෙන න පස්සති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

206. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: නනු යො න සුණාති -පෙ- යො න ඝායති -පෙ- යො න සායති -පෙ- යො න ඵුසති -පෙ- යො න විජානාති යං න විජානාති යෙන න විජානාති, සො න විජානාති තං න විජානාති තෙන න විජානාතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ථ: හඤ්චි යො න විජානාති යං න විජානාති යෙන න විජානාති, සො න විජානාති තං න විජානාති තෙන න විජානාති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

207. ප. පු: න වත්තබ්බං, 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-පරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: නනු වුත්තං භගවතා: "පස්සාමහං භික්ඛවෙ දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුස-කෙන සත්තෙ චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ[1] හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාමී"ති අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-මට්ඨෙනා'ති.

208. ස. පු. වුත්තං භගවතා: "පස්සාමහං භික්ඛවෙ දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූ-පගෙ සත්තෙ පජානාමී"ති කත්වා තෙනෙව කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-මට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: භගවා දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්ත-මානුසකෙන රූපං පස්සති පුග්ගලං පස්සතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: රූපං පස්සති.

ස. අනු: රූපං පුග්ගලො, රූපං චවති රූපං උපපජ්ජති, රූපං යථාකම්මූපගන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

209. ස. පු: භගවා දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්ත මානුසකෙන රූපං පස්සති පුග්ගලං පස්සතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: පුග්ගලං පස්සති.

1. උපපජ්ජමානෙ - මජ්සං.

ස. අනු: පුග්ගලො රූපං, රූපායතනං, රූපධාතු, නීලං, පීතකං, ලොහිතකං, ඔදාතං, චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යං, චක්ඛුස්මිං පටිහඤ්ඤති, චක්ඛුස්ස ආපාථං ආගච්ඡතී'ති.

ප පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: භගවා දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්ත-මානුසකෙන රූපං පස්සති, පුග්ගලං පස්සතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: උභො පස්සති.

ස. අනු: උභො රූපං, රූපායතනං, රූපධාතු, උභො නීලා, උභො පීතකා, උභො ලොහිතකා, උභො ඔදාතා, උභො චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යා, උභො චක්ඛුස්මිං පටිහඤ්ඤන්ති, උභො චක්ඛුස්ස ආපාථං ආග-ච්ඡන්ති, උභො චවන්ති, උභො උපපජ්ජන්ති, උභො යථාකම්මූපගා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

උපාදපඤ්ඤත්තානුයොගො.

210. ප. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: තස්ස කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ථි දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා, නත්ථි වට්ටුපච්ඡෙදො, නත්ථි අනුපාදාපරිනිබ්බා-නන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

211. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භතී'ති පුග්ගලස්ස කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

212. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්භතී'ති නිබ්බානස්ස කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

213. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මහාපඨවි උපලබ්භතී'ති මහාපඨවියා කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

214. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මහාසමුද්දො උපලබ්භතීති මහාසමුද්දස්ස කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

215. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සිනෙරු පබ්බතරාජා උපලබ්භතී'ති සිනෙරුස්ස පබ්බතරඤ්ඤො කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

216. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණ පාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ආපො උපලබ්භතී'ති ආපස්ස කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

217. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තෙජො උපලබ්භතී'ති තෙජස්ස කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

218. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: වායො උපලබ්භතී'ති වායස්ස කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

219. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තිණකට්ඨවනප්පතයො[1] උපලබ්භන්තීති තිණකට්ඨවනප්පතීනං කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

220. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තීති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා උපලබ්භතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤානි කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි, අඤ්ඤො කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතාති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

1. වනප්පතියො - P. T. S.

221. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උප-
ලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටිසංවෙදී
උපලබ්භතීති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

222. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උප-
ලබ්භතීති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාක-
පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා

ස. අනු: තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

223. ස. පු: තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ථි දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා,
නත්ථි වට්ටුපච්ඡෙදො, නත්ථි අනුපාදාපරි-
නිබ්බානන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

224. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උපලබ්භ-
තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටි-
සංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භතී'ති පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදී
උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

225. ස. පු. කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උපලබ්භ-
තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටිසං-
වෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්භතී'ති නිබ්බානස්ස පටිසංවෙදී
උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

226. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උපලබ්භතී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු. මහාපථවී උපලබ්භතී'ති -පෙ- මහාසමුද්දො උපලබ්භතී'ති -පෙ- සිනෙරුපබ්බතරාජා උපලබ්භතී'ති -පෙ- ආපො උපලබ්භතී'ති -පෙ- තෙජො උපලබ්භතී'ති -පෙ- වායො උපලබ්භතී'ති -පෙ- තිණකට්ඨවනප්පතයො උපලබ්භන්තී'ති තිණකට්ඨවනප්පතීනං පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

227. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උපලබ්භතී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤො කල්‍යාණපාපකානං විපාකො, අඤ්ඤො කල්‍යාණපාපකානං විපාකපටිසංවෙදී'ති.

ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

228. ප. පු: දිබ්බං සුඛං උපලබ්භතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

229. ස පු: දිබ්බං සුඛං උපලබ්භතී'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

230. ස. පු: තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස තස්සෙ'ව නත්ථි දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා; නත්ථි වට්ටුපච්ඡෙදො, නත්ථි අනුපාදපරිනිබ්බා නත්ථි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

TOC

231. ස. පු: දිබ්බං සුඛං උපලබ්භතී'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භතී'ති, පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

232. ස. පු: දිබ්බං සුඛං උපලබ්භතී'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්භතී'ති නිබ්බානස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

233. ස. පු: දිබ්බං සුඛං උපලබ්භතී'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මහාපඨවී උපලබ්භතී'ති -පෙ- මහාසමුද්දො උපලබ්භතීති -පෙ- සිනෙරු පබ්බතරාජා උපලබ්භතීති -පෙ- ආපො උපලබ්භතීති -පෙ- තෙජො උපලබ්භතීති -පෙ- වායො උපලබ්භතීති -පෙ- තිණකට්ඨවනප්පතයො උපලබ්භන්තීති තිණකට්ඨවනප්පතීනං පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

234. ස. පු: දිබ්බං සුඛං උපලබ්භතීති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු. අඤ්ඤං දිබ්බං සුඛං, අඤ්ඤො දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

235. ප. පු: මානුසකං සුඛං උපලබ්භතීති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප අනු: මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

236. ස. පු: මානුසකං සුඛං උපලබ්භතීති මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

237. ස. පු: තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ථි දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා, නත්ථි වට්ටූපච්ඡෙදො, නත්ථි අනුපාදාපරිනිබ්බානන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

238. ස. පු: මානුසකං සුඛං උපලබ්භතීති මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භතීති පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

239. ස. පු: මානුසකං සුඛං උපලබ්භතීති මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්භතීති නිබ්බානස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටි; න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

240. ස. පු: මානුසකං සුඛං උපලබ්භතීති මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: මහාපඨවි උපලබ්භතීති -පෙ- මහාසමුද්දො උප-ලබ්භතීති -පෙ- සිනෙරු පබ්බතරාජා උපලබ්භතීති -පෙ- ආපො උපලබ්භතීති -පෙ- තෙජො උපලබ්භතීති -පෙ- වායො උපලබ්භතීති -පෙ- තිණකට්ඨවනප්පතයො උපලබ්භන්තී'ති තිණකට්ඨ-වනප්පතීනං පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

241 ස. පු: මානුසකං සුඛං උපලබ්භතීති මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු:	අඤ්ඤං මානුසකං සුඛං, අඤ්ඤෙ මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදීති.
ප. පටි:	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

242. ප. පු:	ආපායිකං දුක්ඛං උපලබ්භතීති.
ස. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.
ප. අනු:	ආපායිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති?
ස. පටි:	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

243. ස. පු:	ආපායිකං දුක්ඛං උපලබ්භති'ති ආපායිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.
ස. අනු:	තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
ප. පටි:	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

244. ස. පු:	තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.
ස. අනු:	තස්ස තස්සෙව නත්ථි දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා, නත්ථි වට්ටුපච්ඡෙදො, නත්ථි අනුපාදාපරිනිබ්බානන්ති.
ප. පටි:	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

245. ස. පු:	ආපායිකං දුක්ඛං උපලබ්භතීති ආපායිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.
ස. අනු:	පුග්ගලො උපලබ්භතීති පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
ප. පටි:	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

246. ස. පු:	ආපායිකං දුක්ඛං උපලබ්භතීති ආපායිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.
ස. අනු:	නිබ්බානං උපලබ්භතීති නිබ්බානස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
ප. පටි:	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

TOC

247. ස. පු: ආපායිකං දුක්ඛං උපලබ්භතී'ති ආපායිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මහාපඨවී උපලබ්භතී'ති -පෙ- මහාසමුද්දො උපලබ්භතී'ති -පෙ- සිනෙරුපබ්බතරාජා උපලබ්භතී'ති -පෙ- ආපො උපලබ්භතී'ති -පෙ- තෙජො උපලබ්භතී'ති -පෙ- වායො උපලබ්භතී'ති -පෙ- තිණකට්ඨවනප්පතයො උපලබ්භන්තී'ති තිණකට්ඨවනප්පතීනං පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

248. ස. පු: ආපායිකං දුක්ඛං උපලබ්භතී'ති ආපායිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං ආපායිකං දුක්ඛං අඤ්ඤො ආපායිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

249 ප. පු: නෙරයිකං දුක්ඛං උපලබ්භතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නෙරයිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: නෙරයිකං දුක්ඛං උපලබ්භතී'ති නෙරයිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

250 ස. පු: තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ථි දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා, නත්ථි වට්ටුපච්ඡෙදො, නත්ථි අනුපාදා පරිනිබ්බානන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

251. ස. පු: නෙරයිකං දුක්ඛං උපලබ්භතී'ති නෙරයිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භතී'ති පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

252. ස. පු: නෙරයිකං දුක්ඛං උපලබ්භතී'ති නෙරයිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්භතී'ති නිබ්බානස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

253. ස. පු: නෙරයිකං දුක්ඛං උපලබ්භතී'ති නෙරයිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මහාපථවී උපලබ්භතී'ති –පෙ– මහාසමුද්දො උපලබ්භතී'ති –පෙ– සිනෙරුපබ්බතරාජා උපලබ්භතී'ති –පෙ– ආපො උපලබ්භතී'ති –පෙ– තෙජො උපලබ්භතී'ති –පෙ– වායො උපලබ්භතී'ති –පෙ– තිණකට්ඨවනප්පතයො උපලබ්භන්තී'ති තිණකට්ඨවනප්පතීනං පටිසංවෙදී උපලබ්භන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

254. ස. පු. නෙරයිකං දුක්ඛං උපලබ්භතී'ති නෙරයිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං නෙරයිකං දුක්ඛං, අඤ්ඤො නෙරයිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

255. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සො කරොති සො පටිසංවෙදෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: සො කරොති සො පටිසංවෙදෙතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සයං කතං සුඛදුක්ඛන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

256. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටික්ඛෙප: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤො කරොති, අඤ්ඤො පටිසංවෙදෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: අඤ්ඤො කරොති, අඤ්ඤො පටිසංවෙදෙතී'ති.

ප. පටික්ඛෙප: ආමන්තා.

ස. අනු. පරං කතං සුඛදුක්ඛන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

257. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටික්ඛෙප: ආමන්තා.

ස. අනු: සො ච අඤ්ඤො ච කරොන්ති, සො ච අඤ්ඤො ච පටිසංවෙදෙන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: සො ච අඤ්ඤො ච කරොන්ති, සො ච අඤ්ඤො ච පටිසංවෙදෙන්තී'ති.

ප. පටික්ඛෙප: ආමන්තා.

ස. අනු: සයං කතඤ්ච පරං කතඤ්ච සුඛදුක්ඛන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

258. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටික්ඛෙප. ආමන්තා.

ස. අනු: නෙව සො කරොති න සො පටිසංවෙදෙති, න අඤ්ඤො කරොති න අඤ්ඤො පටිසංවෙදෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: නෙව සො කරොති න සො පටිසංවෙදෙති, න අඤ්ඤො කරොති න අඤ්ඤො පටිසංවෙදෙතී'ති.

ප. පටික්ඛෙප: ආමන්තා.

ස. අනු: අසයංකාරං අපරංකාරං අධිච්චසමුප්පන්නං සුඛ-දුක්ඛන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

259. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්තී'ති, කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සො කරොති සො පටිසංවෙදෙති, අඤ්ඤො කරොති අඤ්ඤො පටිසංවෙදෙති, සො ච අඤ්ඤො ච කරොන්ති සො ච අඤ්ඤො ච පටිසංවෙදෙන්ති, න අඤ්ඤො කරොති න අඤ්ඤො පටිසංවෙදෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: සො කරොති සො පටිසංවෙදෙති, අඤ්ඤො කරොති අඤ්ඤො පටිසංවෙදෙති, සො ච අඤ්ඤො ච කරොන්ති සො ච අඤ්ඤො ච පටිසංවෙදෙන්ති, නෙව සො කරොති න සො පටිසංවෙදෙති, න අඤ්ඤො කරොති න අඤ්ඤො පටිසංවෙදෙතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සයංකතං සුඛදුක්ඛං, පරංකතං සුඛදුක්ඛං, සයංකතඤ්ච පරංකතඤ්ච සුඛදුක්ඛං, අසයංකාරං අපරංකාරං අධිච්චසමුප්පන්නං සුඛදුක්ඛන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

260. ප. පු: කම්මං අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: කම්මකාරකො අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

261. ස. පු: කම්මං අත්ථී'ති කම්මකාරකො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස කාරකො අත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

262. ස. පු: තස්ස කාරකො අත්ථී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ථි දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා, නත්ථි වට්ටුපච්ඡෙදො, නත්ථි අනුපාදාපරිනිබ්බානන්ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

263. ස. පු: කම්මං අත්ථී'ති කම්මකාරකො අත්ථී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: පුග්ගලො අත්ථී'ති පුග්ගලස්ස කාරකො අත්ථී'ති
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

264. ස. පු: කම්මං අත්ථී'ති කම්මකාරකො අත්ථී'ති.
ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: නිබ්බානං අත්ථී'ති නිබ්බානස්ස කාරකො අත්ථී'ති
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

265. ස. පු: කම්මං අත්ථී'ති කම්මකාරකො අත්ථී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: මහාපඨවී අත්ථී'ති –පෙ– මහාසමුද්දො අත්ථී'ති –පෙ– සිනෙරුපබ්බතරාජා අත්ථී'ති –පෙ– ආපො අත්ථී'ති –පෙ– තෙජො අත්ථී'ති –පෙ– වායො අත්ථී'ති –පෙ– තිණකට්ඨවනප්පතයො අත්ථී'ති තිණකට්ඨවනප්පතීනං කාරකො අත්ථී'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

266. ස. පු: කම්මං අත්ථී'ති කම්මකාරකො අත්ථී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අඤ්ඤං කම්මං, අඤ්ඤො කම්මකාරකො'ති.
ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

267. ප. පු: විපාකො අත්ථී'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ප. අනු: විපාකපටිසංවෙදී අත්ථී'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

268. ස. පු: විපාකො අත්ථී'ති විපාකපටිසංවෙදී අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස පටිසංවෙදී අත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: තස්ස පටිසංවෙදී අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ථි දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා, නත්ථි වට්ටුපච්ඡේදො, නත්ථි අනුපාදා පරිනිබ්බානන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

269. ස. පු: විපාකො අත්ථී'ති විපාකපටිසංවෙදී අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො අත්ථී'ති පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදී අත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

270. ස. පු: විපාකො අත්ථී'ති විපාකපටිසංවෙදී අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං අත්ථී'ති නිබ්බාන සපිසංවෙ අත්ථී'ති.දී

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

271. ස. පු: විපාකො අත්ථී'ති විපාකපටිසංවෙදී අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මහාපථවී අත්ථී'ති -පෙ- මහාසමුද්දො අත්ථී'ති -පෙ- සිනෙරු පබ්බතරාජා අත්ථී'ති -පෙ- ආපො අත්ථී'ති -පෙ- තෙජො අත්ථී'ති -පෙ- වායො අත්ථී'ති -පෙ- තිණකට්ඨවනප්පතයො අත්ථී'ති තිණකට්ඨවනප්පතීනං පටිසංවෙදී අත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

272. ස. පු: විපාකො අත්ථී'ති විපාකපටිසංවෙදී අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤො විපාකො, අඤ්ඤො විපාකපටිසංවෙදී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

කල්‍යාණවග්ගො පඨමො.

273. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අත්ථි කොචි ඉද්ධිං විකුබ්බතී'ති.[1]

ස. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අත්ථි කොචි ඉද්ධිං විකුබ්බති.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

274. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අත්ථි කොචි දිබ්බාය සොතධාතුයා සද්දං සුණාති –පෙ– පරචිත්තං ජානාති[2] –පෙ– පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරති –පෙ– දිබ්බෙන චක්ඛුනා රූපං පස්සති –පෙ– ආසවානං ඛයා සච්ඡිකරොතී'ති

ස. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අත්ථි කොචි ආසවානං ඛයං සච්ඡිකරොති.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

275. ස. පු: අත්ථි 'කොචි ඉද්ධිං විකුබ්බතී'ති කත්වා තෙන ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: යො ඉද්ධිං විකුබ්බති සොව පුග්ගලො, යො ඉද්ධිං න විකුබ්බති න සො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

276. ස. පු: යො දිබ්බාය සොතධාතුයා සද්දං සුණාති –පෙ– යො පරචිත්තං ජානාති –පෙ– යො පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරති –පෙ– යො දිබ්බෙන චක්ඛුනා රූපං පස්සති –පෙ– යො ආසවානං ඛයං සච්ඡිකරොති සොව පුග්ගලො, යො ආසවානං ඛයං න සච්ඡිකරොති න සො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

අභිඤ්ඤානුයොගො.

---

1. ඉද්ධිවිකුබ්බති'ති - PTS
2. විජානාති - මජසං.

277. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු මාතා අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි මාතා අත්ථි.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භතී'ති.

278. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු පිතා අත්ථි -පෙ- භාතා අත්ථි -පෙ- භගිනී අත්ථි -පෙ- ඛත්තියො අත්ථි -පෙ- බ්‍රාහ්මණො අත්ථි -පෙ- වෙස්සො අත්ථි -පෙ- සුද්දො අත්ථි -පෙ- ගහට්ඨො අත්ථි -පෙ- පබ්බජිතො අත්ථි -පෙ- දෙවො අත්ථි -පෙ- මනුස්සො අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි මනුස්සො අත්ථි.

අනු. පා. තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

279. ස. පු: 'මාතා අත්ථී'ති කත්වා තෙන ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කොචි න මාතා හුත්වා මාතා හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අත්ථි කොචි න පුග්ගලො හුත්වා පුග්ගලො හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

280. ස. පු: අත්ථි කොචි න පිතා හුත්වා -පෙ- න භාතා හුත්වා -පෙ- න භගිනී හුත්වා -පෙ- න ඛත්තියො හුත්වා -පෙ- න බ්‍රාහ්මණො හුත්වා -පෙ- න වෙස්සො හුත්වා -පෙ- න සුද්දො හුත්වා -පෙ- න ගහට්ඨො හුත්වා -පෙ- න පබ්බජිතො හුත්වා -පෙ- න දෙවො හුත්වා -පෙ- න මනුස්සො හුත්වා මනුස්සො හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කොචි න පුග්ගලො හුත්වා පුග්ගලො හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

281. ස. පු: 'මාතා අත්ථී'ති කත්වා තෙන ච කාරණෙන 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අත්ථි කොචි මාතා හුත්වා න මාතා හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කොචි පුග්ගලො හුත්වා න පුග්ගලො හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

282. ස. පු: අත්ථි කොචි පිතා හුත්වා –පෙ– භාතා හුත්වා –පෙ– භගිනී හුත්වා –පෙ– ඛත්තියො හුත්වා –පෙ– බ්‍රාහ්මණො හුත්වා –පෙ– වෙස්සො හුත්වා –පෙ– සුද්දො හුත්වා –පෙ– ගහට්ඨො හුත්වා –පෙ– පබ්බජිතො හුත්වා –පෙ– දෙවො හුත්වා –පෙ– මනුස්සො හුත්වා න මනුස්සො හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කොචි පුග්ගලො හුත්වා න පුග්ගලො හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ඤාතකානුයොගො.

283. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු සොතාපන්නො අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

පටි. ඨ: හඤ්චි සොතාපන්නො අත්ථි.

පටි. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

284. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු සකදාගාමී අත්ථි -පෙ- අනාගාමී අත්ථි -පෙ- අරහා අත්ථි -පෙ- උභතොභාගවිමුත්තො අත්ථි -පෙ- පඤ්ඤාවිමුත්තො අත්ථි -පෙ- කායසක්ඛී අත්ථි -පෙ- දිට්ඨිප්පත්තො අත්ථි -පෙ- සද්ධාවිමුත්තො අත්ථි -පෙ- ධම්මානුසාරී අත්ථි -පෙ- සද්ධානුසාරී අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

පටි. ඨ: හඤ්චි සද්ධානුසාරී අත්ථි.

පටි. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

285. ස. පු. 'සොතාපන්නො අත්ථී'ති කත්වා තෙන ච කාරණෙන 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කොචි න සොතාපන්නො හුත්වා සොතාපන්නො හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කොචි න පුග්ගලො හුත්වා පුග්ගලො හොතී ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

286. ස. පු අත්ථි කොචි න සකදාගාමී හුත්වා -පෙ- න අනාගාමී හුත්වා -පෙ- න අරහා හුත්වා -පෙ- න උභතොභාග විමුත්තො හුත්වා -පෙ- න පඤ්ඤාවිමුත්තො හුත්වා -පෙ- න කායසක්ඛී හුත්වා -පෙ- න දිට්ඨිප්පත්තො හුත්වා -පෙ- න සද්ධාවිමුත්තො හුත්වා -පෙ- න ධම්මානුසාරී හුත්වා -පෙ- න සද්ධානුසාරී හුත්වා, සද්ධානුසාරී හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කොචි න පුග්ගලො හුත්වා පුග්ගලො හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

287. ස. පු: 'සොතාපන්නො අත්ථී'ති කත්වා තෙන ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කොචි සොතාපන්නො හුත්වා න සොතාපන්නො හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කොචි පුග්ගලො හුත්වා න පුග්ගලො හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

288. ස. පු. අත්ථි කොචි සකදාගාමී හුත්වා -පෙ- අනාගාමී හුත්වා න අනාගාමී හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කොචි පුග්ගලො හුත්වා න පුග්ගලො හොතී'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

පටිවෙධානුයොගො.

289. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු චත්තාරො පුරිසයුගා අට්ඨපුරිසපුග්ගලා අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි චත්තාරො පුරිසයුගා අට්ඨපුරිසපුග්ගලා අත්ථි.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

290. ස. පු: 'චත්තාරො පුරිසයුගා අට්ඨපුරිසපුග්ගලා අත්ථී'ති' කත්වා තෙන ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස අනු: චත්තාරො පුරිසයුගා අට්ඨපුරිසපුග්ගලා බුද්ධපාතුභාවා පාතුභවන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො බුද්ධපාතුභාවා පාතුභවතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

291 ස. පු: පුග්ගලො බුද්ධපාතුභාවා පාතුභවතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: බුද්ධස්ස භගවතො පරිනිබ්බුතෙ උච්ඡිජ්ජති පුග්ගලො, නත්ථි පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

සඞ්ගහානුයොගො.

292. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො සඞ්ඛතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: පුග්ගලො අසඞ්ඛතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: පුග්ගලො නෙව සඞ්ඛතො නාසඞ්ඛතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

293. ස. පු: පුග්ගලො නෙව සඞ්ඛතො නාසඞ්ඛතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු. සඞ්ඛතඤ්ච අසඞ්ඛතඤ්ච ඨපෙත්වා අඤ්ඤා තතියා කොටී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

294. ස. පු: සඞ්ඛතඤ්ච අසඞ්ඛතඤ්ච ඨපෙත්වා අඤ්ඤා තතියා කොටී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "ද්වෙමා භික්ඛවෙ ධාතුයො. කතමා ද්වෙ: සඞ්ඛතා ච ධාතු අසඞ්ඛතා ච ධාතු. ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ද්වෙ ධාතුයො"ති. අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං "සඞ්ඛතඤ්ච අසඞ්ඛතඤ්ච ඨපෙත්වා අඤ්ඤා තතියා කොටී"ති.

295. ස. පු: පුග්ගලො නෙව සඞ්ඛතො නාසඞ්ඛතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං සඞ්ඛතං, අඤ්ඤං අසඞ්ඛතං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

296. ස. පු: ඛන්ධා සඞ්ඛතා, නිබ්බානං අසඞ්ඛතං, පුග්ගලො නෙව සඞ්ඛතො නාසඞ්ඛතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤෙ ඛන්ධා, අඤ්ඤං නිබ්බානං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

297. ස. පු: රූපං සඞ්ඛතං, නිබ්බානං අසඞ්ඛතං, පුග්ගලො නෙව සඞ්ඛතො නාසඞ්ඛතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං නිබ්බානං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

298. ස. පු: වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඞ්ඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං සඞ්ඛතං, නිබ්බානං අසඞ්ඛතං, පුග්ගලො නෙව සඞ්ඛතො නාසඞ්ඛතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤං නිබ්බානං, අඤ්ඤො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

299. ස. පු: පුග්ගලස්ස උප්පාදො පඤ්ඤායති, වයො පඤ්ඤායති, ඨිතස්ස අඤ්ඤථත්තං පඤ්ඤායතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො සඞ්ඛතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. නිග: වුත්තං භගවතා "තීණිමානි භික්ඛවෙ සඞ්ඛතස්ස සඞ්ඛතලක්ඛණානි: සඞ්ඛතානං භික්ඛවෙ ධම්මානං උප්පාදො පඤ්ඤායති, වයො පඤ්ඤායති, ඨිතානං[1] අඤ්ඤථත්තං පඤ්ඤායතී"ති. පුග්ගලස්ස උප්පාදො පඤ්ඤායති, වයො පඤ්ඤායති, ඨිතස්ස අඤ්ඤථත්තං පඤ්ඤායති. තෙන හි පුග්ගලො සඞ්ඛතො'ති.

300. ස. පු: පුග්ගලස්ස න උප්පාදො පඤ්ඤායති, න වයො පඤ්ඤායති, න ඨිතස්ස අඤ්ඤථත්තං පඤ්ඤායතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො අසඞ්ඛතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. නිග. වුත්තං භගවතා "තීණිමානි භික්ඛවෙ අසඞ්ඛතස්ස අසඞ්ඛතලක්ඛණානි: අසඞ්ඛතානං භික්ඛවෙ ධම්මානං න උප්පාදො පඤ්ඤායති, න වයො පඤ්ඤායති, න ඨිතානං අඤ්ඤථත්තං පඤ්ඤායතී"ති. පුග්ගලස්ස න උප්පාදො පඤ්ඤායති, න වයො පඤ්ඤායති, න ඨිතස්ස අඤ්ඤථත්තං පඤ්ඤායති. තෙන හි පුග්ගලො අසඞ්ඛතො'ති.

301. ස. පු: පරිනිබ්බුතො පුග්ගලො අත්ථත්ථම්හි නත්ථත්ථම්හී'ති. අත්ථත්ථම්හී'ති පරිනිබ්බුතො පුග්ගලො සස්සතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: නත්ථත්ථම්හී'ති පරිනිබ්බුතො පුග්ගලො උච්ඡින්නො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

සච්චිකට්ඨසභාවානුයොගො.

302. ස. පු: පුග්ගලො කිං නිස්සාය තිට්ඨතී'ති? භවං නිස්සාය තිට්ඨතී'ති. භවො අනිච්චො සඞ්ඛතො පටිච්චසමුප්පන්නො ඛයධම්මො වයධම්මො විරාගධම්මො නිරොධධම්මො විපරිණාමධම්මො'ති?

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1. ඨිතස්ස - සිමු

TOC

ස. අනු: පුග්ගලො'පි අනිච්චො සඞ්ඛතො පටිච්චසමුප්පන්නො ඛයධම්මො වයධම්මො විරාගධම්මො නිරොධධම්මො විපරිණාමධම්මො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

303. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා

ප. අනු: නනු අත්ථි කොචි 'සුඛං වෙදනං වෙදියමානො සුඛං වෙදනං වෙදියාමී'ති පජානාතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අත්ථි කොචි 'සුඛං වෙදනං වෙදියමානො සුඛං වෙදනං වෙදියාමී'ති පජානාති.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

304. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අත්ථි කොචි 'දුක්ඛං වෙදනං වෙදියමානො –පෙ– අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියමානො අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියාමී'ති පජානාතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අත්ථි කොචි 'අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියමානො අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියාමී'ති පජානාති.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

305. ස. පු: "අත්ථි කොචි සුඛං වෙදනං වෙදියමානො සුඛං වෙදනං වෙදියාමී'ති පජානාතී"ති කත්වා තෙන ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යො සුඛං වෙදනං වෙදියමානො සුඛං වෙදනං වෙදියාමී'ති පජානාති සොව පුග්ගලො, යො සුඛං වෙදනං වෙදියමානො සුඛං වෙදනං වෙදියාමී'ති න පජානාති න සො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

TOC

ස. අනු: යො දුක්ඛං වෙදනං වෙදියමානො -පෙ- යො අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියමානො අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියාමී'ති පජානාති සොව පුග්ගලො, යො අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියමානො අදුක්ඛම-සුඛං වෙදනං වෙදියාමී'ති න පජානාති න සො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

806. ස. පු: අත්ථි කොචි සුඛං වෙදනං වෙදියමානො 'සුඛං වෙදනං වෙදියාමී'ති පජානාතී'ති කත්වා තෙන ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-පරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤා සුඛා වෙදනා, අඤ්ඤො සුඛං වෙදනං වෙදියමානො 'සුඛං වෙදනං වෙදියාමීති පජානා-තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අඤ්ඤා දුක්ඛා වෙදනා, -පෙ- අඤ්ඤා අදුක්ඛමසුඛා වෙදනා, අඤ්ඤො අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදිය-මානො 'අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියාමී'ති පජානාතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ --පෙ-

807. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-පරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අත්ථි කොචි කායෙ කායානුපස්සී විහරතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඡ: හඤ්චි අත්ථි කොචි කායෙ කායානුපස්සී විහරති.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

808. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-පරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අත්ථි කොචි වෙදනාසු -පෙ- චිත්තෙ -පෙ- ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරතීති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ථෙ: හඤ්චි අත්ථි කොචි ධම්මානුපස්සී විහරති.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

809. ස. පු: අත්ථි කොචි කායෙ කායානුපස්සී විහරතී'ති කත්වා තෙන ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ පරමට්ඨෙනාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යො කායෙ කායානුපස්සී විහරති සොච්ච පුග්ගලො, යො න කායෙ කායානුපස්සී විහරති න සො පුග්ගලොති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

810. ස. පු: යො වෙදනාසු -පෙ- චිත්තෙ -පෙ- ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති සොච්ච පුග්ගලො, යො න ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති න සො පුග්ගලොති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

811. ස. පු: අත්ථි කොචි කායෙ කායානුපස්සී විහරතී'ති කත්වා තෙන ච කාරණෙන 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤො කායො, අඤ්ඤො කායෙ කායානුපස්සී විහරතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අඤ්ඤා වෙදනා -පෙ- අඤ්ඤං චිත්තං -පෙ- අඤ්ඤො ධම්මො, අඤ්ඤො ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

812 ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති[1] සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1. උපලබ්භති - සීමු, මජසං, සයා, PTS.

ප. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

"සුඤ්ඤතො ලොකං අවෙක්ඛස්සු
මොඝරාජ[1] සදා සතො.
අත්තානුදිට්ඨිං ඌහච්ච[2]
එවං මච්චුතරො සියා.
එවං ලොකං අවෙක්ඛන්තං
මච්චුරාජා න පස්සතී"ති

අත්ථෙව සුත්තන්තොති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි[3] පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ පරමත්ථෙනා'ති.

313. ස. පු: පුග්ගලො අවෙක්ඛතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සහ රූපෙන අවෙක්ඛති[4], විනා රූපෙන අවෙක්ඛතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: සහ රූපෙන අවෙක්ඛති.

ස. අනු: තං ජීවං තං සරීරන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සහ රූපෙන අවෙක්ඛති, විනා රූපෙන අවෙක්ඛතී'ති*.

ප. පටිඤ්ඤා: විනා රූපෙන අවෙක්ඛති.

ස. අනු: අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

314. ස. පු: පුග්ගලො අවෙක්ඛතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අබ්භන්තරගතො අවෙක්ඛති, බහිද්ධා නික්ඛමිත්වා අවෙක්ඛතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: අබ්භන්තරගතො අවෙක්ඛති.

ස. අනු: තං ජීවං තං සරීරන්ති.

ප. පටි: න හෙ වං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

1 මොඝරාජ - මජ්සං.
2. ඔහච්ච - ස්‍යා.
3. තෙන හි න වත්තබ්බෙ - සීමු, මජ්සං, ස්‍යා, PTS.
4. අවෙක්ඛතීති - ස්‍යා,
* අයං පාඨො - සීමු, මජ්සං, PTS. පොත්ථකෙසු න දිස්සතෙ.

ස. අනු: අබ්භන්තරගතො අවෙක්ඛති, බහිද්ධා නික්ඛමිත්වා අවෙක්ඛතීති.

ප. පටික්ඛෙ: බහිද්ධා නික්ඛමිත්වා අවෙක්ඛති.

ස. අනු: අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

315. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-පරමට්ඨෙනාති.

ස. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනඤ්ඤථවාදීති.

ස. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ප. අනු: වුත්තං භගවතා: "අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො"ති අත්ථෙව සුත්තන්තොති.

ස. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ පරමට්ඨෙනා'ති.

316. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-පරමට්ඨෙනා'ති.

ස. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනඤ්ඤථවාදීති.

ස. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ප. අනු: වුත්තං භගවතා: "එකපුග්ගලො භික්ඛවෙ, ලොකෙ උප්පජ්ජමානො උප්පජ්ජති බහුජනහිතාය බහු-ජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සාන"න්ති අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.

ස. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි පුග්ගලො උපාලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-මට්ඨෙනාති.

317. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනඤ්ඤථවාදී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: වුත්තං භගවතා: “සබ්බෙ ධම්මා අනත්තා”ති අත්ථෙව සුත්තන්තො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති.

818. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනඤ්ඤථවාදී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: වුත්තං භගවතා: “දුක්ඛමෙව උප්පජ්ජමානං උප්පජ්ජති, දුක්ඛමෙව නිරුජ්ඣමානං නිරුජ්ඣති’ති න කඞ්ඛති, න විචිකිච්ඡති, අපරපච්චයඤාණ-මෙවස්ස එත්ථ හොති. එත්තාවතා ඛො කච්චාන, සම්මාදිට්ඨි හොතී”ති අත්ථෙව සුත්තන්තො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං ‘පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති.

819. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වජිරා භික්ඛුනී මාරං පාපිමන්තං එතදවොච:

“කිං නු ‘සත්තො’ති පච්චෙසි
මාර දිට්ඨිගතං නු තෙ,
සුද්ධසඞ්ඛාරපුඤ්ජොයං
නයිධ සත්තුපලබ්භති.

යථා හි අඞ්ගසම්භාරා
හොති සද්දො රථො ඉති,
එවං ඛන්ධෙසු සන්තෙසු
හොති ‘සත්තො’ති සම්මුති[1].

දුක්ඛමෙව හි සම්භොති
දුක්ඛං තිට්ඨති වෙති ච,
නාඤ්ඤත්‍ර දුක්ඛා සම්භොති
නාඤ්ඤං දුක්ඛා නිරුජ්ඣතී”ති

අත්ථෙව සුත්තන්තො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං ‘පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති.

1. සම්මති - ස්‍යා.

320. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු ආයස්මා ආනන්දො, භගවන්තං එතදවොච:

"සුඤ්ඤො ලොකො සුඤ්ඤො ලොකොති භන්තෙ, වුච්චති. කිත්තාවතා නු ඛො භන්තෙ, සුඤ්ඤො ලොකොති වුච්චතී'ති. 'යස්මා ඛො ආනන්ද, සුඤ්ඤං අත්තෙන වා අත්තනියෙන වා, තස්මා සුඤ්ඤො ලොකො'ති වුච්චති. කිඤ්චානන්ද, සුඤ්ඤං අත්තෙන වා අත්තනියෙන වා? චක්ඛුං[1] ඛො ආනන්ද, සුඤ්ඤං අත්තෙන වා අත්තනියෙන වා. රූපා සුඤ්ඤා -පෙ- චක්ඛුවිඤ්ඤාණං සුඤ්ඤං -පෙ- චක්ඛුසම්ඵස්සො සුඤ්ඤො -පෙ- යම්පිදං චක්ඛුසම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ජති වෙදයිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා, තම්පි සුඤ්ඤං අත්තෙන වා අත්තනියෙන වා. සොතං සුඤ්ඤං -පෙ- සද්දා සුඤ්ඤා -පෙ- සොතසම්ඵස්සො සුඤ්ඤො -පෙ- ඝානං සුඤ්ඤං -පෙ- ගන්ධා සුඤ්ඤා -පෙ- ජිව්හා සුඤ්ඤා -පෙ- රසා සුඤ්ඤා -පෙ- කායො සුඤ්ඤො -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා සුඤ්ඤා -පෙ- මනො සුඤ්ඤො -පෙ- ධම්මා සුඤ්ඤා -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණං සුඤ්ඤං -පෙ- මනොසම්ඵස්සො සුඤ්ඤො -පෙ- යම්පිදං මනොසම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ජති වෙදයිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා, තම්පි සුඤ්ඤං අත්තෙන වා අත්තනියෙන වා. යස්මා ඛො ආනන්ද, සුඤ්ඤං අත්තෙන වා අත්තනියෙන වා, තස්මා සුඤ්ඤො ලොකො'ති වුච්චතී"ති අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති, සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා ති.

321. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනඤ්ඤථවාදී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

---

1. චක්ඛු - P.T.S.

ස. අනු: වුත්තං භගවතා: “අත්තනි වා භික්ඛවෙ සති අත්තනියං මෙ’ති අස්සාති? එවං භන්තෙ. අත්තනියෙ වා භික්ඛවෙ සති අත්තා මෙ’ති අස්සාති? එවං භන්තෙ. අත්තනි ච භික්ඛවෙ අත්තනියෙ ච සච්චතො ථෙතතො අනුපලබ්භියමානෙ යම්පිදං[1] දිට්ඨිට්ඨානං: සො ලොකො සො අත්තා, සො පෙච්ච භවිස්සාමි නිච්චො ධුවො සස්සතො අවිපරිණාමධම්මො, සස්සතිසමං තථෙව ඨස්සාමී’ති, නන්වායං භික්ඛවෙ, කෙවලො පරිපූරො බාලධම්මො’ති? කිඤ්හි[2] නො සියා භන්තෙ, කෙවලො හි භන්තෙ, පරිපූරො බාලධම්මො”ති අත්ථෙව සුත්තන්තො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග. තෙන හි න වත්තබ්බං ‘පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා’ති.

322. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනඤ්ඤථවාදීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: වුත්තං භගවතා: “තයොමෙ සෙනිය, සත්ථාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං. කතමෙ තයො: ඉධ සෙනිය, එකච්චො සත්ථා දිට්ඨෙච ධම්මෙ අත්තානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති, අභිසම්පරායඤ්ච අත්තානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති. ඉධ පන සෙනිය, එකච්චො සත්ථා දිට්ඨෙච හි ඛො ධම්මෙ අත්තානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති, නො ච ඛො අභිසම්පරායං අත්තානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති. ඉධ පන සෙනිය, එකච්චො සත්ථා දිට්ඨෙ චෙව ධම්මෙ අත්තානං සච්චතො ථෙතතො න පඤ්ඤපෙති. අභිසම්පරායඤ්ච අත්තානං සච්චතො ථෙතතො න පඤ්ඤපෙති. තත්‍ර සෙනිය, ය්වායං සත්ථා දිට්ඨෙචෙව ධම්මෙ අත්තානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති අභිසම්පරායඤ්ච අත්තානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති, අයං වුච්චති සෙනිය, සත්ථා සස්සතවාදො. තත්‍ර සෙනිය,

1. යම්පිදං - සයා.
2. කිංහි - මජසං.

ය්වායං සත්ථා දිට්ඨෙච හි ඛො ධම්මෙ අත්තානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති, නො ච ඛො අභිසම්පරායං අත්තානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති, අයං වුච්චති සෙනිය, සත්ථා උච්ඡෙද-වාදො. තත්‍ර සෙනිය, ය්වායං සත්ථා දිට්ඨෙ චෙව ධම්මෙ අත්තානං සච්චතො ථෙතතො න පඤ්ඤ-පෙති, අභිසම්පරායඤ්ච අත්තානං සච්චතො ථෙතතො න පඤ්ඤපෙති, අයං වුච්චති සෙනිය, සත්ථා සම්මාසම්බුද්ධො. ඉමෙ ඛො සෙනිය, තයො සත්ථාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මි''න්ති අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

323. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තත්‍ර භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනඤ්ඤථවාදී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: වුත්තං හෙතං භගවතා: 'සප්පිකුම්භො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කොචි සප්පිස්ස කුම්භං කරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං: 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

324 ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමට්ඨෙනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තත්‍ර භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනඤ්ඤථවාදී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: වුත්තං හෙතං භගවතා: තෙලකුම්භො -පෙ- මධුකුම්භො -පෙ- ඵාණිතකුම්භො -පෙ- ඛීරකුම්භො -පෙ- උදකකුම්භො -පෙ- පානීයථාලකං -පෙ- පානීයකොසකං -පෙ- පානීයසරාවකං -පෙ- නිච්චභත්තං -පෙ- ධුවයාගු'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කොචි[1] යාගු නිච්චා ධුවා සස්සතා අවිපරිණාමධම්මා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං "පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙනා''ති.

(සඞ්ඛිත්තං)

අට්ඨක නිග්ගහ පෙය්‍යාලා[2]
සන්ධාවනියා උපාදාය චිතෙනන
පඤ්චමං කල්‍යාණං
ඉද්ධි සුත්තාහරණෙන[3] අට්ඨමන්ති.

පුග්ගලකථා නිට්ඨිතා.

---

1. කොචි - PTS.
2. පෙය්‍යාල - PTS.
3. සුත්තාහාරෙන - PTS.

1. 2.

පරිහානිකථා

1. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: සබ්බත්ථ අරහා අරහත්තා පරිහායතී'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස. පු: සබ්බත්ථ අරහා අරහත්තා පරිහායතී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස අනු: සබ්බත්ථ අරහතො පරිහානී'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: සබ්බදා අරහා අරහත්තා පරිහායතී'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස. පු: සබ්බදා අරහා අරහත්තා පරිහායතී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: සබ්බදා අරහතො පරිහානී'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

3. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: සබ්බෙව අරහන්තො අරහත්තා පරිහායන්තී'ති.
ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: සබ්බේ'ව අරහන්තො අරහත්තා පරිහායන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙසඤ්ඤෙව අරහන්තානං පරිහානී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහා අරහත්තා පරිහායමානො චතූහි ඵලෙහි පරිහායතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ප. පු: චතූහි සතසහස්සෙහි සෙට්ඨී සෙට්ඨිත්තං කාරෙන්තො සතසහස්සෙ පරිහීනෙ සෙට්ඨිත්තා පරිහීනො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: සබ්බසාපතෙය්‍යා පරිහීනො හොතී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: චතූහි සතසහස්සෙහි සෙට්ඨී සෙට්ඨිත්තං කාරෙන්තො සතසහස්සෙ පරිහීනෙ භබ්බො සබ්බසාපතෙය්‍යා පරිහායිතුන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අරහා අරහත්තා පරිහායමානො භබ්බො චතූහි ඵලෙහි පරිහායිතුන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

වාදයුත්ති නිට්ඨිතා.

7. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

TOC

ස. අනු: පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටික්ඛු: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටික්ඛු: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටික්ඛු: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටික්ඛු: ආමන්තා.

ස. අනු: න පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: න පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති

ප. පටික්ඛු: ආමන්තා.

ස. අනු: න පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: න පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටික්ඛු: ආමන්තා.

ස. අනු: න පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටික්ඛු: ආමන්තා.

ස. අනු: න පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: න පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: න පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

17. ස. පු: න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: න පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස අනු: අරහා අරහත්තා පරිහායමානො කත්ථ සණ්ඨාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමිඵලෙ'ති.

ස. අනු: අනාගාමී අනාගාමිඵලා පරිහායමානො කත්ථ සණ්ඨාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: සකදාගාමිඵලෙ'ති.

ස. අනු: සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා පරිහායමානො කත්ථ සණ්ඨාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: සොතාපත්තිඵලෙ'ති.

ස. අනු: සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා පරිහායමානො පුථුජ්ජනභූමියං සණ්ඨාති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහා අරහත්තා පරිහායමානො අනාගාමිඵලෙ සණ්ඨාති අනාගාමී අනාගාමිඵලා පරිහායමානො සකදාගාමිඵලෙ සණ්ඨාති, සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා පරිහායමානො සොතාපත්තිඵලෙ සණ්ඨාති,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා පරිහායමානො පුථුජ්ජනභූමියං සණ්ඨාති'ති.

19. ස. පු: අරහා අරහත්තා පරිහායමානො සොතාපත්ති-ඵලෙ සණ්ඨාතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපත්තිඵලස්ස අනන්තරා අරහත්තඤ්ඤෙ'ව සච්ඡිකරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

20. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කස්ස බහුතරා කිලෙසා පහීනා අරහතො වා සොතාපන්නස්ස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො බහුතරා කිලෙසා පහීනා, පරිහායති අරහා අරහත්තා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පරිහායති සොතා-පන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

21. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු. පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කස්ස බහුතරා කිලෙසා පහීනා අරහතො වා සකදාගාමිස්ස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. අරහතො.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො බහුතරා කිලෙසා පහීනා, පරිහායති අරහා අරහත්තා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

22. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කස්ස බහුතරා කිලෙසා පහීනා අරහතො වා අනාගාමිස්ස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො බහුතරා කිලෙසා පහීනා, පරිහායති අරහා අරහත්තා,

අනු: පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පරිහායති අනාගාමි අනාගාමිඵලා'ති.

23. ස. පු: පරිහායති අනාගාමි අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කස්ස බහුතරා කිලෙසා පහීනා අනාගාමිස්ස වා සොතාපන්නස්ස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමිස්ස.

අනු. ඨ: හඤ්චි අනාගාමිස්ස බහුතරා කිලෙසා පහීනා, පරිහායති අනාගාමි අනාගාමිඵලා,

අනු: පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පරිහායති සොතා-පන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

24. ස. පු: පරිහායති අනාගාමි අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති සකදාගාමි සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කස්ස බහුතරා කිලෙසා පහීනා අනාගාමිස්ස වා සකදාගාමිස්ස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමිස්ස.

අනු. ඨ: හඤ්චි අනාගාමිස්ස බහුතරා කිලෙසා පහීනා, පරිහායති අනාගාමි අනාගාමිඵලා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පරිහායති සකදාගාමි සකදාගාමිඵලා'ති.

25. ස. පු: පරිහායති සකදාගාමි සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: ආමන්තා.

ස අනු: පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කස්ස බහුතරා කිලෙසා පහීනා සකදාගාමිස්ස වා සොතාපන්නස්ස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: සකදාගාමිස්ස.

අනු. ඨ: හඤ්චි සකදාගාමිස්ස බහුතරා කිලෙසා පහීනා පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

26. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති, සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කස්ස අධිමත්තා මග්ගභාවනා අරහතො වා සොතාපන්නස්ස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො අධිමත්තා මග්ගභාවනා, පරිහායති අරහා අරහත්තා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

27. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කස්ස අධිමත්තා සතිපට්ඨානභාවනා -පෙ- සම්මප්පධානභාවනා -පෙ- ඉද්ධිපාදභාවනා -පෙ- ඉන්ද්‍රියභාවනා -පෙ- බලභාවනා -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගභාවනා අරහතො වා සොතාපන්නස්ස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.

අනු: ඨ: හඤ්චි අරහතො අධිමත්තා බොජ්ඣඞ්ගභාවනා, පරිහායති අරහා අරහත්තා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති."

28. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කස්ස අධිමත්තා මග්ගභාවනා -පෙ- බොජ්ඣඞ්ග-භාවනා -පෙ- අරහතො වා සකදාගාමිස්ස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො අධිමත්තා බොජ්ඣඞ්ගභාවනා, පරිහායති අරහා අරහත්තා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති."

29. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කස්ස අධිමත්තා මග්ගභාවනා -පෙ- බොජ්ඣඞ්ග-භාවනා, අරහතො වා අනාගාමිස්සවා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.

අනු. ඨ: හඤ්චි අධිමත්තා අරහතො බොජ්ඣඞ්ගභාවනා, පරිහායති අරහා අරහත්තා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

30. ස. පු: පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කස්ස අධිමත්තා මග්ගභාවනා -පෙ- බොජ්ඣඞ්ග-භාවනා අනාගාමිස්ස වා සොතාපන්නස්ස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමිස්ස.

අනු. ඨ: හඤ්චි අනාගාමිස්ස අධිමත්තා බොජ්ඣඞ්ගභාවනා පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිහායති සොතා-පන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති."

TOC

81. ස. පු: පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. අනු: කස්ස අධිමත්තා මග්ගභාවනා –පෙ– බොජ්ඣඞ්ග-භාවනා, අනාගාමිස්ස වා සකදාගාමිස්ස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමිස්ස.

අනු. ඨ: හඤ්චි අනාගාමිස්ස අධිමත්තා බොජ්ඣඞ්ගභාවනා, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති."

82. ස. පු: පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. අනු: කස්ස අධිමත්තා මග්ගභාවනා –පෙ– බොජ්ඣඞ්ග-භාවනා, සකදාගාමිස්ස වා අනාගාමිස්ස වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: සකදාගාමිස්ස.

අනු. ඨ: හඤ්චි සකදාගාමිස්ස අධිමත්තා බොජ්ඣඞ්ග-භාවනා, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිහායති සොතා-පන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති -පෙ-

83. ස. පු: අරහතා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු. සොතාපන්නෙන දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිහායති සොතා-පන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

84. ස. පු: අරහතා සමුදයො දිට්ඨො, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නෙන සමුදයො දිට්ඨො, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

35. ස. පු: අරහතා නිරෝධො දිට්ඨො, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නෙන නිරෝධො දිට්ඨො, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

36. ස. පු: අරහතා මග්ගො දිට්ඨො, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නෙන මග්ගො දිට්ඨො, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

37. ස. පු: අරහතා චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නෙන චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

38. ස. පු: අරහතා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති

ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

39. ස. පු: අරහතා සමුදයො දිට්ඨො -පෙ- නිරෝධො දිට්ඨො -පෙ- මග්ගො දිට්ඨො -පෙ- චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිනා චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

40 ස. පු: අරහතා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

41. ස. පු: අරහතා සමුදයො දිට්ඨො -පෙ- නිරොධො දිට්ඨො -පෙ- මග්ගො දිට්ඨො -පෙ- චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිනා චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

42. ස. පු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නෙන දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

43. ස. පු: අනාගාමිනා සමුදයො දිට්ඨො -පෙ- නිරොධො දිට්ඨො -පෙ- මග්ගො දිට්ඨො -පෙ- චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නෙන චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

44 ස. පු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

45. ස. පු: අනාගාමිනා සමුදයො දිට්ඨො -පෙ- නිරොධො දිට්ඨො -පෙ- මග්ගො දිට්ඨො -පෙ- චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිනා චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

46 ස. පු: සකදාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නෙන දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

47. ස. පු: සකදාගාමිනා සමුදයො දිට්ඨො –පෙ– නිරොධො දිට්ඨො –පෙ– මග්ගො දිට්ඨො –පෙ– චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නෙන චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

48. ස. පු: සොතාපන්නෙන දුක්ඛං දිට්ඨං, න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතා දුක්ඛං දිට්ඨං න පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

49. ස. පු: සොතාපන්නෙන සමුදයො දිට්ඨො –පෙ– නිරොධො දිට්ඨො –පෙ– මග්ගො දිට්ඨො –පෙ– චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතා චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, න පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

50. ස. පු: සකදාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං –පෙ– චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, න පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතා චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, න පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

51. ස. පු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං –පෙ– චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, න පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතා චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, න පරිහායති අරහා අරහත්තා’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

52. ස. පු: සොතාපන්නෙන දුක්ඛං දිට්ඨං –පෙ– චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං –පෙ– චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, න පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

53. ස. පු: සකදාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං –පෙ– චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, න පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං –පෙ– චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, න පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

54. ස. පු: සොතාපන්නෙන දුක්ඛං දිට්ඨං –පෙ– චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං –පෙ– චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි, න පරිහායති සකදාගාමී සකදා-ගාමිඵලා’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

55. ස. පු: අරහතො රාගො පහීනො, පරිහායති අරහා අරහත්තා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

56. ස. පු: අරහතො රාගො පහීනො පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා -පෙ- සීලබ්බතපරාමාසො පහීනො -පෙ- අපායගමනියො රාගො පහීනො -පෙ- අපායගමනියො දොසො පහීනො -පෙ- අපායගමනියො මොහො පහීනො, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

57. ස. පු: අරහතො දොසො පහීනො -පෙ- අරහතො මොහො පහීනො -පෙ- මානො පහීනො -පෙ- දිට්ඨි පහීනා -පෙ- විචිකිච්ඡා පහීනා -පෙ- ථීනං පහීනං -පෙ- උද්ධච්චං පහීනං -පෙ- අහිරිකං පහීනං -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

58. ස. පු: අරහතො අනොත්තප්පං පහීනං, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා -පෙ- සීලබ්බතපරාමාසො පහීනො -පෙ- අපායගමනියො රාගො පහීනො -පෙ- අපායගමනියො දොසො පහීනො -පෙ- අපායගමනියො මොහො පහීනො, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

59. ස. පු: අරහතො රාගො පහීනො, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

60. ස. පු: අරහතො රාගො පහීනො, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා -පෙ- සීලබ්බතපරාමාසො පහීනො -පෙ- ඔළාරිකො කාමරාගො පහීනො -පෙ- ඔළාරිකො ව්‍යාපාදො පහීනො, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

61\. ස. පු: අරහතො දොසො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා -පෙ- ඔළාරිකො ව්‍යාපාදො පහීනො, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

62\. ස. පු: අරහතො රාගො පහීනො, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

63\. ස. පු: අරහතො රාගො පහීනො පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා -පෙ- සීලබ්බතපරාමාසො පහීනො -පෙ- අණුසහගතො කාමරාගො පහීනො -පෙ- අණුසහගතො ව්‍යාපාදො පහීනො, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

64\. ස. පු: අරහතො දොසො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා -පෙ- අණුසහගතො ව්‍යාපාදො පහීනො, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

65\. ස. පු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

66. ස. පු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා –පෙ– අපාය ගමනීයො මොහො පහීනො, පරිහායති සොතා–පන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පඤ්ඤෙ: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

67. ස. පු: අනාගාමිස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා, –පෙ– අණුසහගතො ව්‍යාපාදො පහීනො, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා –පෙ– අපායගමනීයො මොහො පහීනො, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

68. ස. පු. අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

69. ස. පු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා –පෙ– සීලබ්බත–පරාමාසො පහීනො –පෙ– ඔළාරිකො කාමරාගො පහීනො –පෙ– ඔළාරිකො ව්‍යාපාදො පහීනො, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

70. ස. පු: අනාගාමිස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා –පෙ– අණුසහගතො බ්‍යාපාදො පහීනො, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමි–ඵලා'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා –පෙ– ඔළා–රිකො බ්‍යාපාදො පහීනො, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

71. ස. පු: සකදාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

72. ස. පු: සකදාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා, -පෙ- අපායගමනීයො මොහො පහීනො, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

73. ස. පු: සකදාගාමිස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා -පෙ- ඔළාරිකො කාමරාගො පහීනො -පෙ- ඔළාරිකො බ්‍යාපාදො පහීනො, පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා -පෙ- අපායගමනීයො මොහො පහීනො, පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

74. ස. පු: සොතාපන්නස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො රාගො පහීනො, න පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

75. ප. පටි: සොතාපන්නස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො දොසො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං, න පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

76. ස. පු: සොතාපන්නස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා -පෙ- අපායගමනීයො මොහො පහීනො, න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො රාගො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං, න පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

77. ස. පු: සකදාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, න පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො රාගො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං, න පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

78. ස. පු: සකදාගාමිස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා -පෙ- ඔළාරිකො ව්‍යාපාදෙ පහීනො, න පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො රාගො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං, න පරිහායති, අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

79. ස. පු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, න පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො රාගො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං, න පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

80. ස. පු: අනාගාමිස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා -පෙ- අණුසහගතො බ්‍යාපාදෙ පහීනො, න පරිහායති අනාගාමී අනගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො රාගො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං, න පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

81. ස. පු: සොතාපන්නස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා -පෙ- අණු-සහගතො බ්‍යාපාදෙ පහීනො, න පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

82. ස. පු: සොතාපන්නස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා -පෙ- අපායගමනීයො මොහො පහීනො, න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා -පෙ- අණුසහගතො බ්‍යාපාදො පහීනො, න පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

83. ස. පු: සකදාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, න පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා -පෙ- අණුසහගතො බ්‍යාපාදො පහීනො, න පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

84. ස. පු: සකදාගාමිස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා -පෙ- ඔළාරිකො බ්‍යාපාදො පහීනො, න පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා -පෙ- අණුසහගතො බ්‍යාපාදො පහීනො, න පරිහායති අනාගාමී අනාගාමිඵලා’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

85. ස. පු: සොතාපන්නස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා, -පෙ- ඔළාරිකො බ්‍යාපාදො පහීනො, න පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බා -පෙ-

86. ස. පු: සොතාපන්නස්ස විචිකිච්ඡා පහීනා -පෙ- අපායගමනීයො මොහො පහීනො, න පරිහායති සොතාපන්නො සොතාපත්තිඵලා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පහීනා -පෙ- ඔළාරිකො බ්‍යාපාදො පහීනො, න පරිහායති සකදාගාමී සකදාගාමිඵලා’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

87. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගො පහීනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො රාගො පහීනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො,

අනු. පා: නො ච වත රේ වත්තබ්බෙ 'පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

88. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො දොසො පහීනො -පෙ- මොහො පහීනො -ප- මානො පහීනො -පෙ- දිට්ඨි පහීනා -පෙ- විචිකිච්ඡා පහීනා -පෙ- ථීනං පහීනං -පෙ- උද්ධච්චං පහීනං -පෙ- අහිරිකං පහීනං -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං උච්ඡින්නමූලං තාලාවත්ථුකතං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාදධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො අනොත්තප්පං පහීනං උච්ඡින්නමූලං තාලාවත්ථුකතං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාදධම්මං,

අනු. පා: නො ච වත රේ වත්තබ්බෙ 'පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

89. ස. පු. පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො,

අනු. පා. නො ච වත[1] රේ වත්තබ්බෙ, 'පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති

1. නො වත - PTS,

90. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පහානාය සතිපට්ඨානා භාවිතා -පෙ- සම්මප්පධානා භාවිතා -පෙ- ඉද්ධිපාදා භාවිතා -පෙ- ඉන්ද්‍රියා භාවිතා -පෙ- බලා භාවිතා -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො රාගප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ ‘පරිහායති අරහා අරහත්තා’ති.

91. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො දොසප්පහානාය, -පෙ- අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො අනොත්තප්පප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ ‘පරිහායති අරහා අරහත්තා’ති.

92. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුප්පත්තසදත්ථො පරික්ඛීණභවසංයොජනො සම්මදඤ්ඤාවිමුත්තො උක්ඛිත්තපලිඝො සංකිණ්ණපරිඛො අබ්බුළ්හෙසිකො නිරග්ගළො අරියො පන්නද්ධජො පන්නභාරො විසඤ්ඤුත්තො සුවිජිතවිජයො, දුක්ඛං තස්ස පරිඤ්ඤාතං, සමුදයො පහීනො, නිරොධො සච්ඡිකතො, මග්ගො භාවිතො, අභිඤ්ඤෙය්‍යං අභිඤ්ඤාතං, පරිඤ්ඤෙය්‍යං පරිඤ්ඤාතං, පහාතබ්බං පහීනං, භාවෙතබ්බං භාවිතං, සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු: ථ: හඤ්චි අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො –පෙ– සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

93. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා පරිහායති, අසමය විමුත්තො අරහා අරහත්තා න පරිහායතී'ති.

ස. පු: සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා පරිහායතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා පරිහායතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා පරිහායතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා පරිහායතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

94. ස. පු: සමයවිමුත්තස්ස අරහතො රාගො පහීනො, පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසමයවිමුත්තස්ස අරහතො රාගො පහීනො, පරිහායති අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

95 ස. පු: සමයවිමුත්තස්ස අරහතො දොසො පහීනො –පෙ– අනොත්තප්පං පහීනං, පරිහායති සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසමයවිමුත්තස්ස අරහතො දොසො පහීනො –පෙ– අනොත්තප්පං පහීනං, පරිහායති අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

96. ස. පු. සමයවිමුත්තස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො, පරිහායති සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසමයවිමුත්තස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො, පරිහායති අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

97. ස. පු: සමයවිමුත්තස්ස අරහතො රාගප්පහානාය සති-පට්ඨානා භාවිතා -පෙ- සම්මප්පධානා භාවිතා -පෙ- ඉද්ධිපාද භාවිතා -පෙ- ඉන්ද්‍රියා භාවිතා -පෙ- බලා භාවිතා -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා, පරිහායති සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසමයවිමුත්තස්ස අරහතො රාගප්පහානාය සති-පට්ඨානා භාවිතා -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා, පරිහායති අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

98. ස. පු: සමයවිමුත්තස්ස අරහතො දොසප්පහානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා, පරිහායති සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසමයවිමුත්තස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පහා-නාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා, පරිහායති අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

99. ස. පු: සමයවිමුත්තො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුප්පත්තසදත්ථො පරික්ඛීණභවසංයොජනො සම්මදඤ්ඤාවිමුත්තො උක්ඛිත්තපලිඝො සඞ්කිණ්ණපරිඛො අබ්බූළ්හෙසිකො නිරග්ගළො අරියො පන්නද්ධජො පන්නභාරො විසඤ්ඤුත්තො සුවිජිත-විජයො. දුක්ඛං තස්ස පරිඤ්ඤාතං, සමුදයො පහීනො, නිරොධො සච්ඡිකතො, මග්ගො භාවිතො, අභිඤ්ඤෙය්‍යං අභිඤ්ඤාතං, පරිඤ්ඤෙය්‍යං පරිඤ්ඤාතං, පහාතබ්බං පහීනං, භාවෙතබ්බං භාවිතං, සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. පරිහායති සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසමයවිමුත්තො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො –පෙ– සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. පරිහායති අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

100. ස. පු: අසමයවිමුත්තස්ස අරහතො රාගො පහීනො, න පරිහායති අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුත්තස්ස අරහතො රාගො පහීනො, න පරිහායති සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

101. ස. පු: අසමයවිමුත්තස්ස අරහතො දොසො පහීනො –පෙ– අනොත්තප්පං පහීනං, න පරිහායති අසමය විමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුත්තස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පහීනං, න පරිහායති සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

102. ස. පු: අසමයවිමුත්තස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො –පෙ– බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා, න පරිහායති අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුත්තස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො –පෙ– බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා, න පරිහායති සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

103. ස. පු: අසමයවිමුත්තස්ස අරහතො දොසප්පහානාය මග්ගො භාවිතො –පෙ– අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො –පෙ– බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා, න පරිහායති අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

TOC

ස. අනු: සමයවිමුත්තස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා, න පරිහායති සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

104. ස. පු: අසමයවිමුත්තො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, න පරිහායති අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුත්තො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, න පරිහායති සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

105. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සාරිපුත්තො ථෙරො පරිහායිත්ථ අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: මොග්ගල්ලානො ථෙරො -පෙ- මහාකස්සපො ථෙරො -පෙ- මහාකච්චායනො ථෙරො -පෙ- මහාකොට්ඨිතො ථෙරො -පෙ- මහාපන්ථකො ථෙරො පරිහායිත්ථ අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සාරිපුත්තො ථෙරො න පරිහායිත්ථ අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි සාරිපුත්තො ථෙරො න පරිහායිත්ථ අරහත්තා,

අනු පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිහායති අරහා අරහත්තා"ති.

ස. අනු: මහාමොග්ගල්ලානො ථෙරො -පෙ- මහාකස්සපො ථෙරො -පෙ- මහාකච්චායනො ථෙරො -පෙ- මහාකොට්ඨිතො ථෙරො -පෙ- මහාපන්ථකො ථෙරො න පරිහායිත්ථ අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ථ: හඤ්චි මහාපඤ්ඤො ථෙරො න පරිහායිත්ථ අරහත්තා.

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිහායති අරහා අරහත්තා"ති.

අභිඤ්ඤපුග්ගලසංසන්දනා.

106. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

"උච්චාවචා[1] හි පටිපදා[2]
සමණෙන පකාසිතා,
න පාරං දිගුණං[3] යන්ති
නයිදං එකගුණං මුතන්ති"[a]

අත්ථෙව සුත්තන්තොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති

107. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි ඛීණාසස්ස ඡෙදියන්ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: අත්ථි ඛීණාසස්ස ඡෙදියන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

"වීතතණ්හො අනාදානො
කිච්චං යස්ස න විජ්ජති,
ඛීණාසස්ස ඡෙදියං නත්ථි
ඔසපාසො සමූහතො"ති.

අත්ථෙව සුත්තන්තොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං 'අත්ථි ඛීණාසස්ස ඡෙදියන්ති.'

---

1 උච්චා - සීමු
2. පටිපදා - කත්ථචි.
3 දුගුණං - පු
a. සුත්තනිපාත - නාලකසුත්ත

108. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කතස්ස පතිචයො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අත්ථි කතස්ස පතිචයො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

"තස්ස සම්මා විමුත්තස්ස
සන්තචිත්තස්ස භික්ඛුනො,
කතස්ස පතිචයො[1] නත්ථි
කරණීයං න විජ්ජති"

සෙලො යථා එකඝනො
වාතෙන න සමීරති,
එවං රූපා රසා සද්දා
ගන්ධා ඵස්සා ච කෙවලා

ඉට්ඨා ධම්මා අනිට්ඨා ච
නප්පවෙධෙන්ති තාදිනො,
ඨිතං චිත්තං විප්පමුත්තං
වයං චස්සා'නු පස්සති"ති[a]

අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං අත්ථි කතස්ස පතිචයො'ති

109. ප පු: න. වත්තබ්බං පරිහායති 'අරහා අරහත්තා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා සමයවිමුත්තස්ස භික්ඛුනො පරිහානාය සංවත්තන්ති. කතමෙ පඤ්ච: කම්මාරාමතා භස්සාරාමතා නිද්දාරාමතා සඞ්ගණිකාරාමතා යථා විමුත්තං චිත්තං න පච්චවෙක්ඛති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්ච ධම්මා සමයවිමුත්තස්ස භික්ඛුනො පරිහානාය සංවත්තන්තී"ති[b] අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

---

1. පටිචයො - ප.

a. අඞ්ගුත්තර - ඡක්ක - මහාවග්ග.

b. අඞ්ගුත්තර - පඤ්චක - තිකණ්ඩකීවග්ග.

110. ස. පු: අත්ථි අරහතො කම්මාරාමතා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අත්ථි අරහතො කම්මාරාමතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො රාගො කාමරාගො කාමරාග-පරියුට්ඨානං කාමරාගසංයොජනං කාමොඝො කාමයොගො කාමච්ඡන්දනීවරණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අත්ථි අරහතො භස්සාරාමතා, අත්ථි අරහතො නිද්දාරාමතා, අත්ථි අරහතො සඞ්ගණිකාරාම-තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

111. ස. පු: අත්ථි අරහතො සඞ්ගණිකාරාමතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො රාගො කාමරාගො කාමරාග-පරියුට්ඨානං කාමරාගසංයොජනං කාමොඝො කාමයොගො කාමච්ඡන්දනීවරණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

112. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහා අරහත්තා පරිහායමානො කිං පරියුට්ඨිතො පරිහායතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: රාගපරියුට්ඨිතො පරිහායතී'ති.

ස. අනු: පරියුට්ඨානං කිං පටිච්ච උප්පජ්ජතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අනුසයං පටිච්ච උප්පජ්ජතී'ති.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො අනුසයා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අත්ථි අරහතො අනුසයා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො කාමරාගානුසයො පටිඝානුසයො මානානුසයො දිට්ඨානුසයො විචිකිච්ඡානුසයො භවරාගානුසයො අවිජ්ජානුසයොති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අරහා අරහත්තා පරිහායමානො කිං පරියුට්ඨිතො පරිහායතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: දොසපරියුට්ඨිතො පරිහායති -පෙ- මොහපරියුට්ඨිතො පරිහායතී’ති.

ස. අනු: පරියුට්ඨානං කිං පටිච්ච උප්පජ්ජතී’ති’

ප. පටිඤ්ඤා: අනුසයං පටිච්ච උප්පජ්ජතී’ති.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො අනුසයා’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අත්ථි අරහතො අනුසයා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො කාමරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො’ති.

ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

113. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො අරහත්තා පරිහායමානස්ස කිං උපචයා ගච්ඡතී’ති, රාගො උපචයං ගච්ඡතී’ති, සක්කායදිට්ඨි උපචයං ගච්ඡතී’ති, විචිකිච්ඡා උපචයං ගච්ඡතී’ති, සීලබ්බතපරාමාසො උපචයං ගච්ඡතී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: දොසො උපචයං ගච්ඡතී’ති -පෙ- මොහො උපචයං ගච්ඡතී’ති, සක්කායදිට්ඨි උපචයං ගච්ඡතී’ති, විචිකිච්ඡා උපචයං ගච්ඡතී’ති, සීලබ්බතපරාමාසො උපචයං ගච්ඡතී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

114. ස. පු: පරිහායති අරහා අරහත්තා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහා ආචිනතී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අරහා අපචිනතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අරහා පජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අරහා උපාදියතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අරහා විසිනෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අරහා උස්සිනෙතී'ති.

පු. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අරහා විධූපෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

115. ස. අනු: නනු අරහා නෙවාචිනති න අපචිනති අපචිනිත්වා ඨිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු ඨ: හඤ්චි අරහා නෙවාචිනති න අපචිනති අපචිනිත්වා ඨිතො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

116. ස. අනු: නනු අරහා නෙව පජහති න උපාදියති පජහිත්වා ඨිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහා නෙව පජහති න උපාදියති පජහිත්වා ඨිතො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

TOC

117. ස. අනු: නනු අරහා නෙව විසිනෙති න උස්සිනෙති විසිනිත්වා ඨිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඵ: හඤ්චි අරහා නෙව විසිනෙති, න උස්සිනෙති, විසිනිත්වා ඨිතො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

118. ස. අනු: නනු අරහා නෙව විධූපෙති, න සන්ධූපෙති, විධූපෙත්වා ඨිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඵ: හඤ්චි අරහා නෙව විධූපෙති න සන්ධූපෙති විධූපෙත්වා ඨිතො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පරිහායති අරහා අරහත්තා'ති.

පරිහානිකථා නිට්ඨිතා.

1. 3.

බ්‍රහ්මචරියකථා

1. ස. පු: නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටික්ඛෙප: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙ දෙවා ජළා එළමූගා අවිඤ්ඤූ හත්ථසංවාචිකා න පටිබලා සුභාසිතදුබ්භාසිතානං අත්ථමඤ්ඤාතුං, සබ්බෙ දෙවා න බුද්ධෙ පසන්නා න ධම්මෙ පසන්නා න සඞ්ඝෙ පසන්නා, න බුද්ධං භගවන්තං පයිරුපාසන්ති, න බුද්ධං භගවන්තං පඤ්හං පුච්ඡන්ති, න බුද්ධෙන භගවතා පඤ්හෙ විස්සජ්ජිතෙ අත්තමනා, සබ්බෙ දෙවා කම්මාවරණෙන සමන්නාගතා කිලෙසාවරණෙන සමන්නාගතා විපාකාවරණෙන සමන්නාගතා අස්සද්ධා අච්ඡන්දිකා දුප්පඤ්ඤා අභබ්බා නියාමං ඔක්කමිතුං කුසලෙසු ධම්මෙසු සම්මත්තං, සබ්බෙ දෙවා මාතුඝාතකා පිතුඝාතකා අරහන්තඝාතකා රුහිරුප්පාදකා සඞ්ඝභෙදකා, සබ්බෙ දෙවා පාණාතිපාතිනො අදින්නාදායිනො කාමෙසු මිච්ඡාචාරිනො මුසාවාදිනො පිසුණාවාචා ඵරුසාවාචා සම්ඵප්පලාපිනො අභිජ්ඣාලුනො බ්‍යාපන්නචිත්තා මිච්ඡාදිට්ඨිකා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: නනු අත්ථි දෙවා අජළා අනෙළමූගා විඤ්ඤූ න හත්ථසංවාචිකා පටිබලා සුභාසිතදුබ්භාසිතානං අත්ථමඤ්ඤාතුං, අත්ථි දෙවා බුද්ධෙ පසන්නා ධම්මෙ පසන්නා සඞ්ඝෙ පසන්නා, බුද්ධං භගවන්තං පයිරුපාසන්ති, බුද්ධං භගවන්තං පඤ්හං පුච්ඡන්ති, බුද්ධෙන භගවතා පඤ්හෙ විස්සජ්ජිතෙ අත්තමනා හොන්ති, අත්ථි දෙවා න කම්මාවරණෙන සමන්නාගතා, න කිලෙසාවරණෙන සමන්නාගතා, න විපාකාවරණෙන සමන්නාගතා, සද්ධා ඡන්දිකා පඤ්ඤවන්තො භබ්බා නියාමං ඔක්කමිතුං කුසලෙසු ධම්මෙසු සම්මත්තං, අත්ථි දෙවා න මාතුඝාතකා න පිතුඝාතකා න අරහන්තඝාතකා න රුහිරුප්පාදකා න සඞ්ඝභෙදකා. අත්ථි දෙවා න පාණාතිපාතිනො න අදින්නාදායිනො න කාමෙසු මිච්ඡාචාරිනො න මුසාවාදිනො න පිසුනාවාචා න ඵරුසාවාචා න සම්ඵප්පලාපිනො න අභිජ්ඣාලුනො න අව්‍යාපන්නචිත්තා සම්මාදිට්ඨිකා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අත්ථි දෙවා අජළා අනෙළමූගා විඤ්ඤූ න හත්ථසංවාචිකා පටිබලා සුභාසිතදුබ්භාසිතානං අත්ථමඤ්ඤාතුං -පෙ- අත්ථි දෙවා බුද්ධෙ පසන්නා -පෙ- සම්මාදිට්ඨිකා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො"ති.

2. ප. පු: අත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අත්ථි තත්ථ පබ්බජ්ජා මුණ්ඩියං කාසාවධාරණා පත්තධාරණා. දෙවෙසු සම්මාසම්බුද්ධා උප්පජ්ජන්ති, පච්චෙකසම්බුද්ධා උප්පජ්ජන්ති, සාවකයුගං උප්පජ්ජතී'ති

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

3. ස. පු: දෙවෙසු පබ්බජ්ජා නත්ථී'ති නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

TOC

ස. අනු: යත්ථ අත්ථි පබ්බජ්ජා තත්ථෙව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත්ථ නත්ථි පබ්බජ්ජා නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: යත්ථ අත්ථි පබ්බජ්ජා තත්ථෙව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත්ථ නත්ථි පබ්බජ්ජා නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යො පබ්බජති[1] තස්සෙව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යො න පබ්බජති නත්ථි තස්ස බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: 'දෙවෙසු මුණ්ඩියං නත්ථී'ති නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යත්ථ අත්ථි මුණ්ඩියං තත්ථෙ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත්ථ නත්ථි මුණ්ඩියං නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: යත්ථ අත්ථි මුණ්ඩියං තත්ථෙ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත්ථ නත්ථි මුණ්ඩියං නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යො මුණ්ඩො හොති තස්සෙ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යො මුණ්ඩො න හොති නත්ථි තස්ස බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: "දෙවෙසු කසාවධාරණා නත්ථී'ති" නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යත්ථ අත්ථි කාසාවධාරණා තත්ථෙව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත්ථ නත්ථි කාසාවධාරණා නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. පබ්බජ්ජති - සීමු, PTS, සහා.

TOC

ස. අනු: යත්ථ අත්ථි කාසාවධාරණා තත්ථේ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත්ථ නත්ථි කාසාවධාරණා නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරිය වාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යො කාසාවං ධාරෙති තස්සෙව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යො කාසාවං න ධාරෙති නත්ථි තස්ස බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6\. ස. පු: 'දෙවෙසු පත්තධාරණා නත්ථී'ති නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යත්ථ අත්ථි පත්තධාරණා තත්ථේ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත්ථ නත්ථි පත්තධාරණා නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යො පත්තං ධාරෙති තස්සෙ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යො පත්තං න ධාරෙති නත්ථි තස්ස බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7\. ස. පු: දෙවෙසු සම්මාසම්බුද්ධා නුප්පජ්ජන්තී'ති නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යත්ථ සම්මාසම්බුද්ධා උප්පජ්ජන්ති තත්ථේ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත්ථ සම්මාසම්බුද්ධා නුප්පජ්ජන්ති නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: යත්ථ සම්මාසම්බුද්ධා උප්පජ්ජන්ති තත්ථේ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත්ථ සම්මාසම්බුද්ධා නුප්පජ්ජන්ති නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලුම්බිනියා භගවා ජාතො, බොධියා මූලෙ අභිසම්බුද්ධො, බාරාණසියා භගවතා ධම්මචක්කං පවත්තිතං, තත්ථේ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, නත්ථඤ්ඤත්‍ර බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: "දෙවෙසු පච්චෙකසම්බුද්ධා නුප්පජ්ජන්තී"ති නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යත්ථ පච්චෙකසම්බුද්ධා උප්පජ්ජන්ති, තත්ථෙ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත්ථ පච්චෙකසම්බුද්ධා නුප්පජ්ජන්ති, නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: යත්ථ පච්චෙකසම්බුද්ධා උප්පජ්ජන්ති, තත්ථෙව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත්ථ පච්චෙකසම්බුද්ධා නුප්පජ්ජන්ති, නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු පච්චෙකසම්බුද්ධා උප්පජ්ජන්ති, තත්ථෙ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, නත්ථඤ්ඤත්‍ර බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: දෙවෙසු සාවකයුගං නුප්පජ්ජතී'ති නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යත්ථ සාවකයුගං උප්පජ්ජති, තත්ථෙ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත්ථ සාවකයුගං නුප්පජ්ජති, නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: යත්ථ සාවකයුගං උප්පජ්ජති, තත්ථෙව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත්ථ සාවකයුගං නුප්පජ්ජති, නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මගධෙසු සාවකයුගං උප්පන්නං, තත්ථෙ'ව බ්‍රහ්මචරියවාසො, නත්ථඤ්ඤත්‍ර බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ප. පු: අත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: සබ්බදෙවෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

TOC

ප. පු: අත්ථි මනුස්සෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: සබ්බමනුස්සෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

10. ප. පු: අත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අසඤ්ඤසත්තෙසු දෙවෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අත්ථි මනුස්සෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො මිලක්ඛෙසු[1] අවිඤ්ඤාතාරෙසු යත්ථ නත්ථි ගති භික්ඛූනං භික්ඛුනීනං උපාසකානං උපාසිකානන්ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ප. පු: අත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස වි: අත්ථි යත්ථ අත්ථි, අත්ථි යත්ථ නත්ථී'ති.

ප. අනු: අසඤ්ඤසත්තෙසු දෙවෙසු අත්ථි යත්ථ අත්ථි, අත්ථි යත්ථ නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො, සඤ්ඤසත්තෙසු දෙවෙසු අත්ථි යත්ථ අත්ථි, අත්ථි යත්ථ නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ප. පු: දෙවෙසු අත්ථි යත්ථ අත්ථි, අත්ථි යත්ථ නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: කත්ථ අත්ථි කත්ථ නත්ථී'ති.

ස. වි: අසඤ්ඤසත්තෙසු දෙවෙසු නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො, සඤ්ඤසත්තෙසු දෙවෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. පු: අසඤ්ඤසත්තෙසු දෙවෙසු නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: සඤ්ඤසත්තෙසු දෙවෙසු නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. මිලක්ඛූසු - PST, සහා

13. ප. පු: සඤ්ඤසත්තෙසු දෙවෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අසඤ්ඤසත්තෙසු දෙවෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ප. පු: අත්ථි මනුස්සෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. වි: අත්ථි යත්ථ අත්ථි, අත්ථි යත්ථ නත්ථී'ති.

ප. අනු: පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු අත්ථි යත්ථ අත්ථි, අත්ථි යත්ථ නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො, මිලක්ඛෙසු අවිඤ්ඤාතාරෙසු යත්ථ නත්ථි ගති භික්ඛූනං භික්ඛුනීනං උපාසකානං උපාසිකානං, මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු අත්ථි යත්ථ අත්ථි, අත්ථි යත්ථ නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසෙ'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ප. පු: මනුස්සෙසු අත්ථි යත්ථ අත්ථි, අත්ථි යත්ථ නත්ථි බ්‍රහ්මචරිය වාසො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: කත්ථ අත්ථි, කත්ථ නත්ථී'ති.

ස. වි: පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො මිලක්ඛෙසු අවිඤ්ඤාතාරෙසු යත්ථ නත්ථි ගති භික්ඛූනං භික්ඛුනීනං උපාසකානං උපාසිකානං, මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ප. අනු: පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො, මිලක්ඛෙසු අවිඤ්ඤාතාරෙසු යත්ථ නත්ථි ගති භික්ඛූනං භික්ඛුනීනං උපාසකානං උපාසිකානන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු නත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ප. පු: මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප අනු: පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු අත්ථි බ්‍රහ්මචරියවාසො, මිලක්ඛෙසු අවිඤ්ඤාතාරෙසු යත්ථ නත්ථි ගති භික්ඛූනං භික්ඛුනීනං උපාසකානං උපාසිකානන්ති

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

17. ප. පු: අත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "තීහි භික්ඛවෙ ඨානෙහි ජම්බුදීපකා මනුස්සා උත්තරකුරුකෙ ච මනුස්සෙ අධිගණ්හන්ති දෙවෙ ච තාවතිංසෙ. කතමෙහි තීහි? සූරා, සතිමන්තො, ඉධ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති a

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: සාවත්ථියඤ්ඤෙව බ්‍රහ්මචරියවාසො, නත්ථි අඤ්ඤත්‍ර බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු: අනාගාමිස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්චොරම්භාගියානි සංයොජනානි පහීනානි, පඤ්චුද්ධම්භාගියානි සංයොජනානි අප්පහීනානි, ඉතො චුතස්ස තත්ථ උප්පන්නස්ස කුහිං ඵලුප්පත්ති'ති,

ප. වී: තත්ථෙව.

අනු. ඨ: හඤ්චි අනාගාමිස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්චොරම්භාගියානි සංයොජනානි පහීනානි, පඤ්චුද්ධම්භාගියානි සංයොජනානි අප්පහීනානි, ඉතො චුතස්ස තත්ථ උප්පන්නස්ස තහිං ඵලුප්පත්ති.

අනු: පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො"ති.

19. ස. පු: අනාගාමිස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්චොරම්භාගියානි සංයොජනානි පහීනානි, පඤ්චුද්ධම්භාගියානි සංයොජනානි අප්පහීනානි, ඉතො චුතස්ස තත්ථ උප්පන්නස්ස කුහිං භාරොහරණං, කුහිං දුක්ඛ-පරිඤ්ඤාතං, කුහිං කිලෙසප්පහානං, කුහිං නිරොධසච්ඡිකිරියා, කුහිං අකුප්පපටිවෙධො'ති.

ප. වි: තත්ථෙව.

අනු. ඨ. හඤ්චි අනාගාමිස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්චොරම්භාගියානි සංයොජනානි පහීනානි, පඤ්චුද්ධම්භාගියානි සංයොජනානි අප්පහීනානි, ඉතො චුතස්ස තත්ථ උප්පන්නස්ස තහිං අකුප්පපටිවෙධො.

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො"ති.

---

a. නවකඞ්ගුත්තර

ස. පු: අනාගාමිස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්චොරම්භාගියානි සංයොජනානි පහීනානි, පඤ්චුද්ධම්භාගියානි සඤ්ඤොජනානි අප්පහීනානි, ඉතො චුතස්ස තත්ථ උප්පන්නස්ස තහිං ඵලුප්පත්ති, තහිං භාරොහරණං, තහිං දුක්ඛපරිඤ්ඤතං, තහිං කිලෙසප්පහානං, තහිං නිරොධසච්ඡිකිරියා, තහිං අකුප්පපටිවෙධො, කෙනට්ඨෙන වදෙසි “නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරිය–වාසො”ති.

ප. වි: හන්ද හි අනාගාමී පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරො'ති.

20. ස. පු: අනාගාමී පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නො පුග්ගලො තත්ථ භාවිතෙන මග්ගෙන ඉධ ඵලං සච්ඡිකරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

21. ස. පු: අනාගාමී පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමී පුග්ගලො ඉධ පරිනිබ්බායී පුග්ගලො තත්ථ භාවිතෙන මග්ගෙන ඉධ ඵලං සච්ඡිකරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: සොතාපන්නො පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන ඉධ ඵලං සච්ඡිකරොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමී පුග්ගලො තත්ථ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: සකදාගාමී පුග්ගලො ඉධ පරිනිබ්බායී පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන ඉධ ඵලං සච්ඡිකරොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමී පුග්ගලො තත්ථ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

22. ස. පු: ඉධ විහාය නිට්ඨස්ස පුග්ගලස්ස මග්ගො ච භාවීයති, න ච කිලෙසා පහීයන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ගලස්ස මග්ගො ච භාවීයති, න ච කිලෙසා පහීයන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

23. ස. පු: ඉධ විහාය නිට්ඨස්ස පුග්ගලස්ස මග්ගො ච භාවීයති, න ච කිලෙසා පහීයන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ගලස්ස –පෙ– අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ගලස්ස මග්ගො ච භාවීයති, න ච කිලෙසා පහීයන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

24. ස. පු: සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ගලස්ස අපුබ්බං අචරිමං මග්ගො ච භාවීයති, කිලෙසා ච පහීයන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ඉධ විහාය නිට්ඨස්ස පුග්ගලස්ස අපුබ්බං අචරිමං මග්ගො ච භාවීයති, කිලෙසා ච පහීයන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

25. ස. පු: සකදාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ගලස්ස –පෙ– අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ගලස්ස අපුබ්බං අචරිමං මග්ගො ච භාවීයති, කිලෙසා ච පහීයන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ඉධ විහාය නිට්ඨස්ස පුග්ගලස්ස අපුබ්බං අචරිමං මග්ගො ච භාවීයති, කිලෙසා ච පහීයන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

26. ස. පු: අනාගාමී පුග්ගලො කතකරණීයො භාවිතභාවනො තත්ථ උපපජ්ජතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහා උපපජ්ජතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

27. ස. පු: අරහා උපපජ්ජතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස අනු: අත්ථි අරහතො පුනබ්භවො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

28. ස. පු: අත්ථි අරහතො පුනබ්භවො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහා භවෙන භවං ගච්ඡති, ගතියා ගතිං ගච්ඡති, සංසාරෙන සංසාරං ගච්ඡති, උපපත්තියා උප-පත්තිං ගච්ඡතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

29. ස. පු: අනාගමී පුග්ගලො කතකරණීයො භාවිතභාවනො අනොහිතභාරො[1] තත්ථ උපපජ්ජතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: භාරොහරණාය පුන මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

30. ස. පු: අනාගාමී පුග්ගලො කතකරණීයො භාවිත-භාවනො අපරිඤ්ඤාතදුක්ඛො අප්පහීනකිලෙසො අසච්ඡිකතනිරොධො අප්පටිවිද්ධාකුප්පො තත්ථ උපපජ්ජතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අකුප්පපටිවෙධාය පුන මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

31. ස. පු: අනාගාමී පුග්ගලො කතකරණීයො භාවිතභාවනො අනොහිතභාරො[1] තත්ථ උපපජ්ජති, න ච භාරොහරණාය පුන මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනොහිතභාරො[1] ච තත්ථ පරිනිබ්බායතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

32. ස. පු: අනාගාමී පුග්ගලො කතකරණීයො භාවිතභාවනො අපරිඤ්ඤාතදුක්ඛො අප්පහීනකිලෙසො අසච්ඡිකතනිරොධො අප්පටිවිද්ධාකුප්පො තත්ථ උපපජ්ජති, න ච අකුප්පපටිවෙධාය පුන මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අප්පටිවිද්ධාකුප්පො ච තත්ථ පරිනිබ්බායතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. උදාහරණං: යථා මිගො සල්ලෙන විද්ධො දූරම්පි ගන්ත්වා කාලං කරොති, එවමෙවං[2] අනාගාමී පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරොතීති.

ස. උදා: යථා මිගො සල්ලෙන විද්ධො දූරම්පි ගන්ත්වා සසල්ලො'ව කාලං කරොති, එවමෙවං[1] අනාගාමී පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ සසල්ලො'ව පරිනිබ්බායතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

බ්‍රහ්මචරියකථා නිට්ඨිතා.

1. අනොහතභාරො - මජසං, සයා, සිමු.
2. එවං එවං - PTS.

1. 4.

ඔධිසොකථා

1\. ස. පු: ඔධිසො'ධිසො කිලෙසෙ ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු: එකදෙසං සොතාපන්නො එකදෙසං න සොතාපන්නො එකදෙසං සොතාපත්තිඵලප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, එකදෙසං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරති. එකදෙසං සත්තක්ඛත්තුපරමො, කොලංකොලො, එකබීජී. [එකදෙසං] බුද්ධෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතො, ධම්මෙ –පෙ– සඞ්ඝෙ –පෙ– අරියකන්තෙහි සීලෙහි සමන්නාගතො, එකදෙසං අරියකන්තෙහි සීලෙහි න සමන්නාගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

2\. ස. පු: සමුදයදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: සක්කායදිට්ඨිං ජහති, විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු: එකදෙසං සොතාපන්නො, එකදෙසං න සොතාපන්නො –පෙ– එකදෙසං අරියකන්තෙහි සීලෙහි සමන්නාගතො, එකදෙසං අරියකන්තෙහි සීලෙහි න සමන්නාගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

3. ස. පු: නිරොධදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු: එකදෙසං සොතාපන්නො, එකදෙසං න සොතාපන්නො -පෙ- එකදෙසං අරියකන්තෙහි සීලෙහි සමන්නාගතො, එකදෙසං අරියකන්තෙහි සීලෙහි න සමන්නාගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: මග්ගදස්සනෙන කිං ජහතී'ති?

ප. වි: සීලබ්බතපරාමාසං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු: එකදෙසං සොතාපන්නො, එකදෙසං න සොතාපන්නො, එකදෙසං සොතාපත්තිඵලප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, එකදෙසං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, එකදෙසං සත්තක්ඛත්තුපරමො, කොලංකොලො, එකබීජී, [එකදෙසං] බුද්ධෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතො, ධම්මෙ -පෙ- සඞ්ඝෙ -පෙ- [එකදෙසං] අරියකන්තෙහි සීලෙහි සමන්නාගතො, එකදෙසං අරියකන්තෙහි සීලෙහි න සමන්නාගතො'ති?

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: සකදාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: ඔළාරිකං කාමරාගං ජහති, ඔළාරිකං බ්‍යාපාදං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ ජහතී'ති

ස. අනු: එකදෙසං සකදාගාමී, එකදෙසං න සකදාගාමී, එකදෙසං සකදාගාමී ඵලප්පත්තො පටිවිද්ධො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ-විහරති, එකදෙසං කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, එකදෙසං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: සමුදයදස්සනෙන කිං ජහතීති?

ප. වි: ඔළාරිකං කාමරාගං ජහති, ඔළාරිකං බ්‍යාපාදං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු: එකදෙසං සකදාගාමී, එකදෙසං න සකදාගාමී, එකදෙසං සකදාගාමිඵලප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, එකදෙසං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ, -පෙ-

7. ස. පු: නිරොධදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: ඔළාරිකං බ්‍යාපාදං ජහති, තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු: එකදෙසං සකදාගාමී, එකදෙසං න සකදාගාමී, එකදෙසං සකදාගාමිඵලප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, එකදෙසං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: මග්ගදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: ඔළාරිකං බ්‍යාපාදං ජහති, තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ ජහතී'ති.

ප. අනු: එකදෙසං සකදාගාමී, එකදෙසං න සකදාගාමී, එකදෙසං සකදාගාමිඵලප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, එකදෙසං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: අනුසහගතං කාමරාගං ජහති, අණුසහගතං බ්‍යාපාදං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහතී'ති

ස. අනු: එකදෙසං අනාගාමී, එකදෙසං න අනාගාමී, එකදෙසං අනාගාමිඵලප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, එකදෙසං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, එකදෙසං අන්තරාපරිනිබ්බායී -පෙ- උපහච්චපරිනිබ්බායී -පෙ- අසඞ්ඛාරපරිනිබ්බායී -පෙ- සසඞ්ඛාරපරිනිබ්බායී -පෙ- උද්ධංසොතො අකනිට්ඨගාමී, එකදෙසං න උද්ධං සොතො-අකනිට්ඨගාමී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: සමුදයදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: අණුසහගතං කාමරාගං ජහති, අණුසහගතං බ්‍යාපාදං, තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු: එකදෙසං අනාගාමී, එකදෙසං න අනාගාමී -පෙ- එකදෙසං උද්ධංසොතොඅකනිට්ඨගාමී, එකදෙසං න උද්ධංසොතොඅකනිට්ඨගාමී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: නිරොධදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: අණුසහගතං බ්‍යාපාදං ජහති, තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු: එකදෙසං අනාගාමී, එකදෙසං න අනාගාමී -පෙ- එකදෙසං උද්ධංසොතො අකනිට්ඨගාමී, එකදෙසං න උද්ධංසොතො අකනිට්ඨගාමී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: මග්ගදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු: එකදෙසං අනාගාමී, එකදෙසං න අනාගාමී, එකදෙසං අනාගාමිඵලප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසජ්ජජ්ජි විහරති. [එකදෙසං] කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, එකදෙසං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරති. එකදෙසං අන්තරාපරිනිබ්බායි -පෙ උපහච්චපරිනිබ්බායී -පෙ- අසංඛාරපරිනිබ්බායී -පෙ- සසංඛාරපරිනිබ්බායී -පෙ- උද්ධංසොතො-අකනිට්ඨගාමී -පෙ- එකදෙසං න උද්ධංසොතො අකනිට්ඨගාමී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි. රූපරාගං අරූපරාගං මානං උද්ධච්චං අවිජ්ජං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු: එකදෙසං අරහා, එකදෙසං න අරහා, එකදෙසං අරහත්තප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන ඵුසිත්වා විහරති. එකදෙසං වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුප්පත්තසදත්ථො පරික්ඛීණභවසංයොජනො සම්මදඤ්ඤා විමුත්තො උක්ඛිත්තපලිඝො සංකිණ්ණපරිඛො අබ්බූළ්හෙසිකො නිරග්ගළො අරියො පන්නද්ධජො පන්නභාරො විසඤ්ඤුත්තො සුවිජිතවිජයො, දුක්ඛං තස්ස පරිඤ්ඤාතං, සමුදයො පහීනො, නිරොධො සච්ඡිකතො, මග්ගො භාවිතො අභිඤ්ඤෙය්‍යං අභිඤ්ඤාතං, පරිඤ්ඤෙය්‍යං පරිඤ්ඤාතං, පහාතබ්බං පහීනං, භාවෙතබ්බං භාවිතං, සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, (එකදෙසං සච්ඡිකාබ්බං සච්ඡිකතං,) එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස පු: සමුදයදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: රූපරාගං අරූපරාගං ජහති, මානං උද්ධච්චං අවිජ්ජං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු: එකදෙසං අරහා, එකදෙසං න අරහා -පෙ- එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: නිරොධදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: මානං ජහති උද්ධච්චං අවිජ්ජං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු: එකදෙසං අරහා, එකදෙසං න අරහා -පෙ- එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතන්ති.

ප පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: මග්ගදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: උද්ධච්චං ජහති, අවිජ්ජං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු: එකදෙසං අරහා, එකදෙසං න අරහා, එකදෙසං අරහත්තප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන ඵුසිත්වා විහරති එකදෙසං, න කායෙන ඵුසිත්වා විහරති. එකදෙසං වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුප්පත්තසදත්ථො පරික්ඛීණභවසඤ්ඤොජනො සම්මදඤ්ඤාවිමුත්තො උක්ඛිත්තපලිඝො සංකිණ්ණපරිඛො අබ්බූළ්හෙසිකො නිරග්ගළො අරියො පන්නද්ධජො පන්නභාරො විසඤ්ඤුත්තො සුවිජිතවිජයො, දුක්ඛං තස්ස පරිඤ්ඤාතං සමුදයො පහීනො නිරොධො සච්ඡිකතො මග්ගො භාවිතො, අභිඤ්ඤෙය්‍යං අභිඤ්ඤාතං පරිඤ්ඤෙය්‍යං පරිඤ්ඤාතං පහාතබ්බං පහීනං භාවෙතබ්බං භාවිතං සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, (එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,) එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

17. ප. පු: න වත්තබ්බං ඔධිසො'ධිසො කිලෙසෙ ජහතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

"අනුපුබ්බෙන මෙධාවී ථොකථොකං ඛණෙ ඛණෙ
කම්මාරො රජතස්සෙ'ව නිද්ධමෙ මලමත්තනො'ති.[a]

අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි වත්තබ්බං:[1] ඔධිසො'ධිසො කිලෙසෙ ජහතී''ති.

18. ස. පු: ඔධිසො'ධිසො කිලෙසෙ ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා:

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

"සහාවස්ස දස්සනසම්පදාය
තයස්සු ධම්මා ජහිතා භවන්ති:
සක්කායදිට්ඨි විචිකිච්ඡිතඤ්ච
සීලබ්බතං වා'පි යදත්ථි කිඤ්චි.
චතූහපායෙහි ච විප්පමුත්තො
ඡ චාභිඨානානි අභබ්බො කාතුන්ති''[b]

අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං "ඔධිසො'ධිසො කිලෙසෙ ජහතී''ති.

19. ස. පු: ඔධිසො'ධිසො කිලෙස ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ අරියසාවකස්ස විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි: 'යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්ම'න්ති. සහ දස්සනුප්පාදා භික්ඛවෙ අරියසාවකස්ස තීණි සඤ්ඤොජනානි පහීයන්ති: සක්කායදිට්ඨි, විචිකිච්ඡා, සීලබ්බතපරාමාසො''ති අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තාබ්බං ඔධිසො'ධිසො කිලෙස ජහතී'ති.

ඔධිසො කථා නිට්ඨිතා.

1. න වත්තබ්බං - සීමු, මජසං, PTS, සතා.
a. ධම්මපද
b. රතනසුත්තං.

1. 5.

ජහති කථා.

1. ස. පු: ජහති පුථුජ්ජනො කාමරාගව්‍යාපාදන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස අනු: අච්චන්තං ජහති, අනවසෙසං ජහති, අප්පටිසන්ධියං ජහති, සමූලං ජහති, සතණ්හං ජහති, සානුසයං ජහති, අරියෙන ඤාණෙන ජහති, අරියෙන මග්ගෙන ජහති, අකුප්පං පටිවිජ්ඣන්තො ජහති, අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොන්තො ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

2. ස. පු: වික්ඛම්භෙති පුථුජ්ජනො කාමරාගව්‍යාපාදන්ති

ප. පටි: ආමන්තා.

ස අනු: අච්චන්තං වික්ඛම්භෙති, අනවසෙසං වික්ඛම්භෙති, අප්පටිසන්ධියං වික්ඛම්භෙති, සමූලං වික්ඛම්භෙති, සතණ්හං වික්ඛම්භෙති, සානුසයං වික්ඛම්භෙති, අරියෙන ඤාණෙන වික්ඛම්භෙති, අරියෙන මග්ගෙන වික්ඛම්භෙති, අකුප්පං පටිවිජ්ඣන්තො වික්ඛම්භෙති, අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොන්තො වික්ඛම්භෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

3. ස. පු: ජහති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො කාමරාගව්‍යාපාදං, සො ච අච්චන්තං ජහති, අනවසෙසං ජහති –පෙ– අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොන්තො ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ජහති පුථුජ්ජනො කාමරාගව්‍යාපාදං, සො ච අච්චන්තං ජහති, අනවසෙසං ජහති –පෙ– අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොන්තො ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

4 ස. පු: වික්ඛම්භෙති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො කාමරාගව්‍යාපාදං, සො ච අච්චන්තං වික්ඛම්භෙති අනවසෙසං වික්ඛම්භෙති -පෙ- අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොන්තො වික්ඛම්භෙතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: වික්ඛම්භෙති පුථුජ්ජනො කාමරාගව්‍යාපාදං, සො ච අච්චන්තං වික්ඛම්භෙති, අනවසෙසං වික්ඛම්භෙති -පෙ- අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොන්තො වික්ඛම්භෙතී'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: ජහති පුථුජ්ජනො කාමරාගව්‍යාපාදං, සො ච න අච්චන්තං ජහති, න අනවසෙසං ජහති -පෙ- න අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොන්තො ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ජහති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො කාමරාගව්‍යාපාදං, සො ච න අච්චන්තං ජහති -පෙ- න අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොන්තො ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: වික්ඛම්භෙති පුථුජ්ජනො කාමරාගව්‍යාපාදං, සො ච න අච්චන්තං වික්ඛම්භෙති, න අනවසෙසං වික්ඛම්භෙති -පෙ- න අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොන්තො වික්ඛම්භෙතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: වික්ඛම්භෙති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො කාමරාගව්‍යාපාදං, සො ච න අච්චන්තං වික්ඛම්භෙති න අනවසෙසං වික්ඛම්භෙති -පෙ- න අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොන්තො වික්ඛම්භෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු:	ජහති පුථුජ්ජනො කාමරාගබ්‍යාපාදන්ති.
ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.
ස. පු:	කතමෙන මග්ගෙනා'ති.
ප. වි:	රූපාවචරෙන මග්ගෙනා'ති.
ස. අනු:	රූපාවචරො මග්ගො නිය්‍යානිකො ඛයගාමී බොධගාමී අපචයගාමී අනාසවො අසඤ්ඤොජනියො අගන්ථනියො[1] අනොඝනියො[2] අයොගනියො[3] අනීවරණියො[4] අපරාමට්ඨො අනුපාදානියො අසංකිලෙසියො'ති.
ප. පටි:	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස. අනු:	නනු රූපාවචරො මග්ගො අනිය්‍යානිකො න ඛයගාමී න බොධගාමී න අපචයගාමී සාසවො සඤ්ඤොජනියො -පෙ- සංකිලෙසියො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.
අනු. ඨ:	හඤ්චි රූපාවචරො මග්ගො අනිය්‍යානිකො න ඛයගාමී -පෙ- සංකිලෙසියො,
අනු. පා:	නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "ජහති පුථුජ්ජනො රූපාවචරෙන මග්ගෙන කාමරාගබ්‍යාපාදන්ති."
8. ස. පු:	ජහති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො අනාගාමිමග්ගෙන කාමරාගබ්‍යාපාදං, සො ච මග්ගො නිය්‍යානිකො ඛයගාමී බොධගාමී අපචයගාමී අනාසවො -පෙ- අසංකිලෙසියො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.
ස. අනු:	ජහති පුථුජ්ජනො රූපාවචරෙන මග්ගෙන කාමරාගබ්‍යාපාදං, සො ච මග්ගො නිය්‍යානිකො ඛයගාමී බොධගාමී අපචයගාමී අනාසවො -පෙ- අසංකිලෙසියො'ති.
ප. පටි:	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. පු:	ජහති පුථුජ්ජනො රූපාවචරෙන මග්ගෙන කාමරාගබ්‍යාපාදං, සො ච මග්ගො අනිය්‍යානිකො න ඛයගාමී න බොධගාමී න අපචයගාමී සාසවො -පෙ- සංකිලෙසියො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.

1. අගන්ථනියා - සීමු, මජසං, සහා.
2. අනොඝනියා - සීමු, මජසං, සහා.
3. අයොගනියා - සීමු, මජසං සහා.
4. අනීවරණියා P.T.S

ස. අනු: ජහති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො අනාගාමිමග්ගෙන කාමරාගව්‍යාපාදං, සො ච මග්ගො අනිය්‍යානිකො න ඛයගාමී න බොධගාමී න අපචයගාමී සාසවො -පෙ- සංකිලෙසියො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: පුථුජ්ජනො කාමෙසු වීතරාගො සහ ධම්මාභිසමයා අනාගාමිඵලෙ සණ්ඨාතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහත්තෙ සණ්ඨාතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: පුථුජ්ජනො කාමෙසු වීතරාගො සහ ධම්මාභිසමයා අනාගාමිඵලෙ සණ්ඨාතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු අපුබ්බං අචරිමං තයො මග්ගෙ භාවෙතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: අපුබ්බං අචරිමං තයො මග්ගෙ භාවෙතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අපුබ්බං අචරිමං තීණි සාමඤ්ඤඵලානි සච්ඡිකරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: අපුබ්බං අචරිමං තීණි සාමඤ්ඤඵලානි සච්ඡිකරොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: තිණ්ණං ඵස්සානං තිස්සන්නං[1] වෙදනානං තිස්සන්නං[1] සඤ්ඤානං තිස්සන්නං[1] චෙතනානං තිණ්ණං චිත්තානං තිස්සන්නං[1] සද්ධානං තිණ්ණං විරියානං තිස්සන්නං සතීනං තිණ්ණං සමාධීනං තිස්සන්නං[1] පඤ්ඤානං සමොධානං හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: පුථුජ්ජනො කාමෙසු වීතරාගො සහ ධම්මාභිසමයා අනාගාමිඵලෙ සණ්ඨාතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

---

1 තිණ්ණං - සිමු, මජසං, PTS

TOC

ස. අනු: සොතාපත්තිමග්ගෙනා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සකදාගාමිමග්ගෙනා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: කතමෙන මග්ගෙනා'ති.

ප. වි: අනාගාමිමග්ගෙනා'ති.

ස. අනු: අනාගාමිමග්ගෙන සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: අනාගාමිමග්ගෙන සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු තිණ්ණං සඤ්ඤොජනානං පහානා සොතාපත්තිඵලං වුත්තං භගවතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු: ඨ: හඤ්චි තිණ්ණං සඤ්ඤොජනානං පහානා සොතාපත්තිඵලං වුත්තං භගවතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ අනාගාමිමග්ගෙන සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං ජහතී'ති.

17. ස. පු: අනාගාමිමග්ගෙන ඔළාරිකං කාමරාගං ඔළාරිකං බ්‍යාපාදං ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අනාගාමිමග්ගෙන ඔළාරිකං කාමරාගං ඔළාරිකං බ්‍යාපාදං ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු කාමරාගබ්‍යාපාදානං තනුභාවා සකදාගාමිඵලං වුත්තං භගවතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි කාමරාගබ්‍යාපාදානං තනුභාවා සකදාගාමිඵලං වුත්තං භගවතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අනාගාමිමග්ගෙන ඔළාරිකං කාමරාගං ඔළාරිකං බ්‍යාපාදං ජහතී"ති.

TOC

18. ස. පු: පුථුජ්ජනො කාමෙසු වීතරාගො සහ ධම්මාභිසමයා අනාගාමිඵලෙ සණ්ඨාතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යෙ කෙචි ධම්මං අභිසමෙන්ති සබ්බෙ තෙ සහ ධම්මාභිසමයා අනාගාමිඵලෙ සණ්ඨහන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19. ප. පු: න වත්තබ්බං 'ජහති පුථුජ්ජනො කාමරාගව්‍යාපාදන්ති'.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනුයොගො: නනු වුත්තං භගවතා:

"අහිංසෙ තෙ[1] අතීතංසෙ
ඡ සත්ථාරො යසස්සිනො,
නිරාමගන්ධා කරුණෙ
විමුත්තා[2] කාමසඤ්ඤොජනාතිගා.[3]

කාමරාගං විරාජෙත්වා
බ්‍රහ්මලොකූපගා අහු,
අහෙසුං සාවකා තෙසං
සාවකාති සතානි'පි.

නිරාමගන්ධා කරුණෙ
විමුත්තා[2] කාමසඤ්ඤොජනාතිගා[3]
කාමරාගං විරාජෙත්වා
බ්‍රහ්මලොකූපගා අහු'ති"[4]

අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි 'ජහති පුථුජ්ජනො කාමරාගබ්‍යාපාදන්ති".

20. ස. පු: ජහති පුථුජ්ජනො කාමරාගබ්‍යාපාදන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

"සො හි නාම භික්ඛවෙ සුනෙත්තො සත්ථා එවං දීඝායුකො සමානො එවං චිරට්ඨිතිකො අපරිමුත්තො අහොසි ජාතියා ජරාය මරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි, අපරිමුත්තො දුක්ඛස්මා'ති වදාමි. තං කිස්ස හෙතු?

---

1. අහෙසුං තෙ - සීමු, මජසං, PTS, සෑ   අහිංසකා - අඞ්ගුත්තර.
2. කරුණාධිමුත්තා - සීමු,
   කරුණෙධිමුත්තා - මජසං, කරුණාවිමුත්තා- - PTS
3. කාමසඤ්ඤොජනා-සෑ, කාමසඤ්ඤොජනාති - PTS.
4. අඞ්ගුත්තර ඡක්කනිපාත - ධම්මිකසුත්ත.

චතුන්නං ධම්මානං අනනුබොධා අප්පටිවෙධා. කතමෙසං චතුන්නං? අරියස්ස සීලස්ස අනනුබොධා අප්පටිවෙධා. අරියස්ස සමාධිස්ස අරියාය පඤ්ඤාය අරියාය විමුත්තියා අනනුබොධා අප්පටිවෙධා. තයිදං භික්ඛවෙ අරියං සීලං අනුබුද්ධං පටිවිද්ධං. අරියො සමාධි අනුබුද්ධො පටිවිද්ධො. අරියා පඤ්ඤා අනුබුද්ධා පටිවිද්ධා. අරියා විමුත්ති අනුබුද්ධා පටිවිද්ධා. උච්ඡින්නා භවතණ්හා ඛීණා භවනෙත්ති. නත්ථි දානි පුනබ්භවො’’ති.

“සීලං සමාධි පඤ්ඤා ච
විමුත්ති ච අනුත්තරා,
අනුබුද්ධා ඉමෙ ධම්මා
ගොතමෙන යසස්සිනා.

ඉති බුද්ධො අභිඤ්ඤාය
ධම්මමක්ඛාසි භික්ඛුනං,
දුක්ඛස්සන්තකරො සත්ථා
චක්ඛුමා පරිනිබ්බුතො’’ති.[a]

අත්ථෙව සුත්තන්තො’ති.

ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං “ජහති පුථුජ්ජනො කාමරාගබ්‍යාපාදන්ති’’.

ජහතිකථා නිට්ඨිතා

a· අඞ්ගුත්තර - සත්තකනිපාත - සුනෙත්තසුත්ත

1. 6.

සබ්බමත්ථිකථා

1. ස. පු: සබ්බමත්ථී'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බත්ථ සබ්බමත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. ස. පු: සබ්බමත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බදා සබ්බමත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

3. ස. පු: සබ්බමත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස අනු: සබ්බෙන සබ්බං සබ්බමත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: සබ්බමත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා:

ස. අනු: සබ්බෙසු සබ්බමත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: සබ්බමත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස අනු: අයොගන්ති කත්වා සබ්බමත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: සබ්බමත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යම්පි නත්ථි තම්පත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: සබ්බමත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බමත්ථී'ති යා දිට්ඨි, සා දිට්ඨි මිච්ඡාදිට්ඨී'ති යා දිට්ඨි, සා දිට්ඨි සම්මාදිට්ඨී'ති හෙවමත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

වාදයුත්ති.

8. ස. පු: අතීතං අත්ථී'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අතීතං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං අත්ථඞ්ගතං අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අතීතං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං අත්ථඞ්ගතං අබ්භත්ථඞ්ගතං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අතීතං අත්ථී"ති.

9. ස. පු: අනාගතං අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අනාගතං අජාතං අභූතං අසඤ්ජාතං අනිබ්බත්තං අනභිනිබ්බත්තං අපාතුභූතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අනාගතං අජාතං අභූතං අසඤ්ජාතං අනිබ්බත්තං අනභිනිබ්බත්තං අපාතුභූතං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අනාගතං අත්ථී'ති.

10. ස. පු: පච්චුප්පන්නං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං අනිරුද්ධං අවිගතං අවිපරිණතං න අත්ථඞ්ගතං න අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං අත්ථි, අතීතං අනිරුද්ධං අවිගතං අවිපරිණතං න අත්ථඞ්ගතං න අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

11. ස. පු: පච්චුප්පන්නං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං ජාතං භූතං සඤ්ජාතං නිබ්බත්තං අභිනිබ්බත්තං පාතුභූතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතං අත්ථි, අනාගතං ජාතං භූතං සඤ්ජාතං නිබ්බත්තං අභිනිබ්බත්තං පාතුභූතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

12. ස. පු: අතීතං අත්ථි, අතීතං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං අත්ථඞ්ගතං අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං අත්ථඞ්ගතං අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

13. ස. පු: අනාගතං අත්ථි, අනාගතං අජාතං අභූතං අසංඤ්ජාතං අනිබ්බත්තං අනභිනිබ්බත්තං අපාතුභූතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං අජාතං අභූතං අසඤ්ජාතං අනිබ්බත්තං අනභිනිබ්බත්තං අපාතුභූතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

14. ස. පු: අතීතං රූපං අත්ථීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අතීතං රූපං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං අත්ථඞ්ගතං අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අතීතං රූපං නිරුද්ධං –පෙ– අබ්භත්ථඞ්ගතං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අතීතං රූපං අත්ථී"ති

15. ස. පු: අනාගතං රූපං අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තනු අනාගතං රූපං අජාතං අභූතං අසඤ්ජාතං අනිබ්බත්තං අනභිනිබ්බත්තං අපාතුභූතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අනාගතං රූපං අජාතං -පෙ- අපාතුභූතං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අනාගතං රූපං අත්ථී"ති.

16. ස. පු: පච්චුප්පන්නං රූපං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං රූපං අනිරුද්ධං අවිගතං අවිපරිණතං න අත්ථඞ්ගතං න අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං රූපං අත්ථි, අතීතං රූපං අනිරුද්ධං අවිගතං අවිපරිණතං න අත්ථඞ්ගතං න අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

17. ස. පු: පච්චුප්පන්නං රූපං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං රූපං ජාතං භූතං සඤ්ජාතං නිබ්බත්තං අභිනිබ්බත්තං පාතුභූතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතං රූපං අත්ථි, අනාගතං රූපං ජාතං භූතං සඤ්ජාතං නිබ්බත්තං අභිනිබ්බත්තං පාතුභූතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු: අතීතං රූපං අත්ථි, අතීතං රූපං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං අත්ථඞ්ගතං අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං රූපං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං අත්ථඞ්ගතං අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19. ස. පු: අනාගතං රූපං අත්ථි, අනාගතං රූපං අජාතං අභූතං අසඤ්ජාතං අනිබ්බත්තං අනභිනිබ්බත්තං අපාතුභූතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං රූපං අජාතං අභූතං අසඤ්ජාතං අනිබ්බත්තං අනභි-නිබ්බත්තං අපාතුභූතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

20. ස. පු: අතීතා වෙදනා අත්ථි -පෙ- සඤ්ඤා අත්ථි -පෙ- සඞ්ඛාරා අත්ථි -පෙ- විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අතීතං විඤ්ඤාණං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං අත්ථඞ්ගතං අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ. හඤ්චි අතීතං විඤ්ඤාණං නිරුද්ධං -පෙ- අබ්භත්ථඞ්ගතං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථී"ති.

21. ස. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අනාගතං විඤ්ඤාණං අජාතං අභූතං අසංඤ්ජාතං අනිබ්බත්තං අනභිනිබ්බත්තං අපාතුභූතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අනාගතං විඤ්ඤාණං අජාතං -පෙ- අපාතුභූතං,

" පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අනාගතං විඤ්ඤාණං අත්ථී"ති.

22. ස. පු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අනිරුද්ධං, -පෙ- න අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතීතං විඤ්ඤාණං අනිරුද්ධං -පෙ- න අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

23. ස. පු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ජාතං -පෙ- පාතුභූතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අනාගතං විඤ්ඤාණං ජාතං -පෙ- පාතුභූතන්ති:

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

24. ස. පු: අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතීතං විඤ්ඤාණං නිරුද්ධං -පෙ- අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං නිරුද්ධං -පෙ- අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

25. ස. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අනාගතං විඤ්ඤාණං අජාතං -පෙ- අභූතං අපාතුභූතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං අජාතං -පෙ- අපාතුභූතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

26. ස. පු: පච්චුප්පන්නන්ති වා රූපන්ති වා, රූපන්ති වා පච්චුප්පන්නන්ති වා, පච්චුප්පන්නං රූපං අප්පියං කරිත්වා එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං නිරුජ්ඣමානං පච්චුප්පන්නභාවං ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: රූපභාවං ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

27. ස. පු: පච්චුප්පන්නන්ති වා රූපන්ති වා, රූපන්ති වා පච්චුප්පන්නන්ති වා පච්චුප්පන්නං රූපං අප්පියං කරිත්වා එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං නිරුජ්ඣමානං රූපභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා

ස. අනු: පච්චුප්පන්නභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

28. ප. පු: ඔදාතන්ති වා වත්ථන්ති වා, වත්ථන්ති වා ඔදාතන්ති වා, ඔදාතං වත්ථං අප්පියං කරිත්වා එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: ඔදාතං වත්ථං රජ්ජමානං ඔදාතභාවං ජහතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: වත්ථභාවං ජහතී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

29. ප. පු: ඔදාතන්ති වා වත්ථන්ති වා, වත්ථන්ති වා ඔදාතන්ති වා ඔදාතං වත්ථං අප්පියං කරිත්වා එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ස පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: ඔදාතං වත්ථං රජ්ජමානං වත්ථභාවං න ජහතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: ඔදාතභාවං න ජහතී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

30. ස. පු: රූපං රූපභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: රූපං නිච්චං ධුවං සස්සතං අවිපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: නනු රූපං රූප භාවං න ජහතී'ති. රූපං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

---

1 රූපං රූපභාවං න ජහතීති - PTS පොත්ථකෙ නත්ථි

අනු. ථෙ: හඤ්චි රූපං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාම-ධම්මං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "රූපං රූපභාවං න ජහතී"ති.

31. ස. පු: 'නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහතී'ති, නිබ්බානං නිච්චං ධුවං සස්සතං අවිපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: 'රූපං රූපභාවං න ජහතී'ති[1] රූපං නිච්චං ධුවං සස්සතං අවිපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

32. ස. පු: 'රූපං රූපභාවං න ජහතී'ති,[2] රූපං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහතී'ති. නිබ්බානං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

33. ස. පු: අතීතං අත්ථි, අතීතං අතීතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතං අත්ථි, අනාගතං අනාගතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

34. ස. පු: අතීතං අත්ථි, අතීතං අතීතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්න-භාවං න ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

35. ස. පු: අනාගතං අත්ථි, අනාගතං අනාගතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

---

1 න ජහති - සතා,
2. න ජහති - සීමු, මජසං

ස. අනු: අතීතං අත්ථි, අතීතං අතීතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ -පෙ-

86. ස. පු: පච්චුප්පන්නං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං අත්ථි, අතීතං අතීතභාවං න ජහතී'ති.

ප පටි: න හේවං වත්තබ්බේ -පෙ-

87. ස. පු: අතීතං අත්ථි, අතීතං අතීතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං නිච්චං ධුවං සස්සතං අවිපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ -පෙ-

ස. අනු: නනු අතීතං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අතීතං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාම ධම්මං,

අනු. පා: නො ච වත රේ වත්තබ්බේ "අතීතං අත්ථි, අතීතං අතීතභාවං න ජහතී"ති.

88. ස. පු: නිබ්බානං අත්ථි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහතී'ති, නිබ්බානං නිච්චං ධුවං සස්සතං අවිපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං අත්ථි, අතීතං අතීතභාවං න ජහති, අතීතං නිච්චං ධුවං සස්සතං අවිපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ -පෙ-

89. ස. පු: අතීතං අත්ථි, අතීතං අතීතභාවං න ජහතී'ති. අතීතං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං අත්ථි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති, නිබ්බානං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ -පෙ-

40. ස. පු: අතීතං රූපං අත්ථි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතං රූපං අත්ථි, අනාගතං රූපං අනාගතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

41. ස. පු: අතීතං රූපං අත්ථි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං අත්ථි, පච්චුප්පන්නරූපං පච්චුප්පන්නභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

42. ස. පු: අනාගතං රූපං අත්ථි, අනාගතං රූපං අනාගතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං රූපං අත්ථි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

43. ස. පු: පච්චුප්පන්නං රූපං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං රූපං පච්චුප්පන්නභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං රූපං අත්ථි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

44. ස. පු: අතීතං රූපං අත්ථි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං රූපං නිච්චං ධුවං සස්සතං අවිපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. අනු: නනු අතීතං රූපං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අතීතං රූපං අනිච්චං –පෙ– විපරිණාමධම්මං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අතීතං රූපං අත්ථි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහතී"ති.

45. ස. පු: නිබ්බානං අත්ථි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති, නිබ්බානං නිච්චං ධුවං සස්සතං අවිපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං රූපං අත්ථි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහති, අතීතං රූපං නිච්චං ධුවං සස්සතං අවිපරිණාමධම්මන්ති.

ප පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

46. ස. පු: අතීතං රූපං අත්ථි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහති, අතීතං රූපං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං අත්ථි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති, නිබ්බානං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාම–ධම්මන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

47. ස. පු: අතීතා වෙදනා අත්ථි -පෙ- අතීතා සඤ්ඤා අත්ථි -පෙ- අතීතා සඞ්ඛාරා අත්ථි -පෙ- අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජහතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අනාගතං විඤ්ඤාණං අනාගතභාවං න ජහතී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

48. ස. පු: අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජහතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං පච්චුප්පන්නභාවං න ජහතී’ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

49. ස. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අනාගතං විඤ්ඤාණං අනාගතභාවං න ජහතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජහතී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

50. ස. පු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං පච්චුප්පන්නභාවං න ජහතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජහතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

51. ස. පු: අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජහතී'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං නිච්චං ධුවං සස්සතං අවිපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: නනු අතීතං විඤ්ඤාණං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාමධම්මන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අතීතං විඤ්ඤාණං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාමධම්මං,

අනු. පා. නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජහතී"ති.

52. ස. පු: නිබ්බානං අත්ථි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති, නිබ්බානං නිච්චං ධුවං සස්සතං අවිපරිණාමධම්මන්ති

ප. පටි: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජහති, අතීතං විඤ්ඤාණං නිච්චං ධුවං සස්සතං අවිපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

53. ස. පු: අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතීතං - විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජහති, අතීතං විඤ්ඤාණං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං අත්ථි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති, නිබ්බානං අනිච්චං අධුවං අසස්සතං විපරිණාමධම්මන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

කාලසංසන්දනං.

54. ස. පු: අතීතං ඤත්ථී'ති.[1]

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ආ: හඤ්චි අතීතං ඤත්ථි, 'අතීතං අත්ථී'ති මිච්ඡා. හඤ්චි වා පන අත්ථි ඤතීතං, 'අත්ථි අතීතන්ති' මිච්ඡා.

55. ස. පු: අනාගතං ඤත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ආ: හඤ්චි අනාගතං ඤත්ථි, 'අනාගතං අත්ථී'ති මිච්ඡා. හඤ්චි වා පන අත්ථි ඤනාගතං, 'අත්ථි අනාගතන්ති' මිච්ඡා.

56 ස. පු: අනාගතං හුත්වා පච්චුප්පන්නං හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තඤ්ඤෙව අනාගතං තං පච්චුප්පන්නන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: තඤ්ඤෙව අනාගතං තං පච්චුප්පන්නන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: හුත්වා හොති, හුත්වා හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: හුත්වා හොති, හුත්වා හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස පු: න හුත්වා න හොති, න හුත්වා න හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: පච්චුප්පන්නං හුත්වා අතීතං හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තඤ්ඤෙව පච්චුප්පන්නං තං අතීතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

1. නත්ථී'ති - ට අ.

ස. පු: තඤ්ඤෙව පච්චුප්පන්නං තං අතීතන්ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: හුත්වා හොති, හුත්වා හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: හුත්වා හොති, හුත්වා හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: න හුත්වා න හොති, න හුත්වා න හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අනාගතං හුත්වා පච්චුප්පන්නං හොති, පච්චුප්පන්නං හුත්වා අතීතං හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තඤ්ඤෙව අනාගතං තං පච්චුප්පන්නං තං අතීතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: තඤ්ඤෙව අනාගතං තං පච්චුප්පන්නං තං අතීතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: හුත්වා හොති, හුත්වා හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: හුත්වා හොති, හුත්වා හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: න හුත්වා න හොති, න හුත්වා න හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

වචනසොධනා නිට්ඨිතා.

57. ස. පු: අතීතං චක්ඛුං[1] අත්ථි, රූපා[2] අත්ථි, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං අත්ථි, ආලොකො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතෙන චක්ඛුනා අතීතං රූපං පස්සතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

58. ස. පු: අතීතං සොතං අත්ථි, සද්දා අත්ථි, සොතවිඤ්ඤාණං අත්ථි, ආකාසො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතෙන සොතෙන අතීතං සද්දං සුණාතී'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

59. ස. පු: අතීතං ඝානං අත්ථි, ගන්ධා අත්ථි, ඝානවිඤ්ඤාණං අත්ථි, වායො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතෙන ඝානෙන අතීතං ගන්ධං ඝායතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

60. ස. පු: අතීතා ජිව්හා අත්ථි, රසා අත්ථි, ජිව්හාවිඤ්ඤාණං අත්ථි, ආපො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතාය ජිව්හාය අතීතං රසං සායතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

61. ස. පු: අතීතො කායො අත්ථි, ඵොට්ඨබ්බා අත්ථි, කායවිඤ්ඤාණං අත්ථි, පඨවී අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතෙන කායෙන අතීතං ඵොට්ඨබ්බං ඵුසතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

62. ස. පු: අතීතො මනො අත්ථි, ධම්මා අත්ථි, මනොවිඤ්ඤාණං අත්ථි, වත්ථුං අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතෙන මනෙන අතීතං ධම්මං විජානාතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

1. චක්ඛු - ප.අ
2. රූපං - සිමු.

63. ස. පු: අනාගතං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං අත්ථි, ආලොකො අත්ථී, මනසිකාරො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතෙන චක්ඛුනා අනාගතං රූපං පස්සතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

64. ස. පු: අනාගතං සොතං අත්ථී, -පෙ- ඝානං අත්ථි -පෙ- ජිව්හා අත්ථි -පෙ- කායො අත්ථි -පෙ- මනො අත්ථී, ධම්මා අත්ථි, මනොවිඤ්ඤාණං අත්ථි, වත්ථුං අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථී'ති.

පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතෙන මනෙන අනාගතං ධම්මං විජානාතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

65. ස. පු: පච්චුප්පන්නං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං අත්ථි, ආලොකො අත්ථී, මනසිකාරො අත්ථි, පච්චුප්පන්නෙන චක්ඛුනා පච්චුප්පන්නං රූපං පස්සතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං චක්ඛුං අත්ථී, රූපා අත්ථි, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං අත්ථි, ආලොකො අත්ථී, මනසිකාරො අත්ථි, අතීතෙන චක්ඛුනා අතීතං රූපං පස්සතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

66. ස. පු: පච්චුප්පන්නං සොතං අත්ථි -පෙ- ඝානං අත්ථි -පෙ- ජිව්හා අත්ථි -පෙ- කායො අත්ථි -පෙ- මනො අත්ථි, ධම්මා අත්ථි, මනොවිඤ්ඤාණං අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, පච්චුප්පන්නෙන මනෙන පච්චුන්නං ධම්මං විජානාතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතො මනො අත්ථි, ධම්මා අත්ථි, මනොවිඤ්ඤාණං අත්ථී, වත්ථුං අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, අතීතෙන මනෙන අතීතං ධම්මං විජානාතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

67. ස. පු: පච්චුප්පන්නං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං අත්ථි, ආලොකො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, පච්චුප්පන්නෙන චක්ඛුනා පච්චුප්පන්නං රූපං පස්සතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං අත්ථි, ආලොකො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, අනාගතෙන චක්ඛුනා අනාගතං රූපං පස්සතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

68. ස. පු: පච්චුප්පන්නං සොතං අත්ථි, -පෙ- ඝානං අත්ථි -පෙ- ජිව්හා අත්ථි -පෙ- කායො අත්ථි -පෙ- මනො අත්ථි, ධම්මා අත්ථි, මනොවිඤ්ඤාණං අත්ථි, වත්ථුං අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, පච්චුප්පන්නෙන මනෙන පච්චුප්පන්නං ධම්මං විජානාතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතො මනො අත්ථි ධම්මා අත්ථි, මනොවිඤ්ඤාණං අත්ථි, වත්ථු අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, අනාගතෙන මනෙන අනාගතං ධම්මං විජානාතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

69. ස. පු: අතීතං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං අත්ථි, ආලොකො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, න ච අතීතෙන චක්ඛුනා අතීතං රූපං පස්සතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු. පච්චුප්පන්නං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං අත්ථි, ආලොකො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, න ච පච්චුප්පන්නෙන චක්ඛුනා පච්චුප්පන්නං රූපං පස්සතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

70. ස. පු: අතීතං සොතං අත්ථි -පෙ- ඝානං අත්ථි -පෙ- ජිව්හා අත්ථි -පෙ- කායො අත්ථි -පෙ- මනො අත්ථි, ධම්මා අත්ථි, මනොවිඤ්ඤාණං අත්ථි, වත්ථු අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, න ච අතීතෙන මනෙන අතීතං ධම්මං විජානාතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නො මනො අත්ථි, ධම්මා අත්ථි, මනොවිඤ්ඤාණං අත්ථි, වත්ථුං අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි න ච පච්චුප්පන්නෙන මනෙන පච්චුප්පන්නං ධම්මං විජානාතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

71. ස. පු: අනාගතං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං අත්ථි, අලොකො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, න ච අනාගතෙන චක්ඛුනා අනාගතං රූපං පස්සතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං චක්ඛුං අත්ථි, රූපා අත්ථි, චක්ඛු-විඤ්ඤාණං අත්ථි, ආලොකො අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, න ච පච්චුප්පන්නෙන චක්ඛුනා පච්චුප්පන්නං රූපං පස්සතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

72. ස. පු: අනාගතං සොතං අත්ථි, -පෙ- ඝානං අත්ථි -පෙ- ජිව්හා අත්ථි -පෙ- කායො අත්ථි -පෙ- මනො අත්ථි, ධම්මා අත්ථි, මනොවිඤ්ඤාණං අත්ථි, වත්ථුං අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, න ච අනාගතෙන මනෙන අනාගතං ධම්මං විජානාතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නො මනො අත්ථි, ධම්මා අත්ථි, මනො-විඤ්ඤාණං අත්ථි, වත්ථුං අත්ථි, මනසිකාරො අත්ථි, න ච පච්චුප්පන්නෙන මනෙන පච්චුප්පන්නං ධම්මං විජානාතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

73. ස. පු: අතීතං ඤාණං අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදයං පජහති, නිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

74. ස. පු: පච්චුප්පන්නං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන ඤාණ-කරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන ඤාණ-කරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

75. ස. පු: පච්චුප්පන්නං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදයං පජහති, නිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදයං පජහති, නිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

76. ස. පු: පච්චුප්පන්නං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

77. ස. පු: පච්චුප්පන්නං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදයං පජහති, නිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටි: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදයං පජහති, නිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

78. ස. පු: අතීතං ඤාණං අත්ථි, න ච තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං ඤාණං අත්ථි, න ච තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

79. ස. පු: අතීතං ඤාණං අත්ථි, න ච තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදයං පජහති, නිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං ඤාණං අත්ථි, න ච තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදයං පජහති, නිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

80. ස. පු: අනාගතං ඤාණං අත්ථි, න ච තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං ඤාණං අත්ථි, න ච තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

81. ස. පු: අනාගතං ඤාණං අත්ථි, න ච තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදය පජහති, නිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නං ඤාණං අත්ථි, න ච තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදයං පජහති, නිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙතී'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

82. ස. පු: අරහතො අතීතො රාගො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහා තෙන රාගෙන සරාගො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

83. ස. පු: අරහතො අතීතො දොසො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා

ස. අනු: අරහා තෙන දොසෙන සදොසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

84. ස. පු: අරහතො[1] අතීතො මොහො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහා තෙන මොහෙන සමොහො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

85. ස. පු: අරහතො අතීතො මානො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහා තෙන මානෙන සමානො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

1. අරහතං - PTS.

86. ස. පු: අරහතො අතීතා දිට්ඨි අත්ථී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අරහා තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

87. ස. පු: අරහතො අතීතා විචිකිච්ඡා අත්ථී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අරහා තාය විචිකිච්ඡාය සවිචිකිච්ඡො'ති.[1]
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

88. ස. පු: අරහතො අතීතං ථිනං අත්ථී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අරහා තෙන ථිනෙන සථිනො'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

89. ස. පු: අරහතො අතීතං උද්ධච්චං අත්ථී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අරහා තෙන උද්ධච්චෙන සඋද්ධච්චො'ති.[2]
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

90. ස. පු: අරහතො අතීතං අහිරිකං අත්ථී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.
ස. අනු: අරහා තෙන අහිරිකෙන සඅහිරිකො'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

91. ස. පු: අරහතො අතීතං අනොත්තප්පං අත්ථී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අරහා තෙන අනොත්තප්පෙන සඅනොත්තප්පී'ති.[3]
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

92. ස. පු: අනාගාමිස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස අනු: අනාගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. සවිචිකිච්ඡො'ති - PTS.
2. සඋද්ධතො - සීමු, මජසං. සඋද්ධච්චකො - PTS.
3. අනොත්තාපී - PTS.

TOC

93. ස. පු: අනාගාමිස්ස අතීතා විචිකිච්ඡා අත්ථි -පෙ- අතීතො සීලබ්බතපරාමාසො අත්ථි -පෙ- අතීතො අනුසහගතො කාමරාගො අත්ථි -පෙ- අතීතො අනුසහගතො බ්‍යාපාදො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමී තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්නචිත්තො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

94. ස. පු: සකදාගාමිස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

95. ස. පු: සකදාගාමිස්ස අතීතා විචිකිච්ඡා අත්ථි -පෙ- අතීතො සීලබ්බතපරාමාසො අත්ථි -පෙ- අතීතො ඔළාරිකො කාමරාගො අත්ථි -පෙ- අතීතො ඔළාරිකො බ්‍යාපාදො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමී තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්නචිත්තො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

96. ස. පු: සොතාපන්නස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථී'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

97. ස. පු: සොතාපන්නස්ස අතීතා විචිකිච්ඡා අත්ථි -පෙ- අතීතො සීලබ්බතපරාමසො අත්ථි -පෙ- අතීතො අපායගමනීයො රාගො අත්ථි -පෙ- අතීතො අපායගමනීයො දොසො අත්ථි -පෙ- අතීතො අපායගමනීයො මොහො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නො තෙන මොහෙන සමොහො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

98. ස. පු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතො රාගො අත්ථි, පුථුජ්ජනො තෙන රාගෙන සරාගො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො අතීතො රාගො අත්ථි, අරහා තෙන රාගෙන සරාගො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

99. ස. පු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතො දෙසො අත්ථි, -පෙ- අතීතං අනොත්තප්පං අත්ථි, පුථුජ්ජනො තෙන අනොත්තප්පෙන අනොත්තප්පී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො අතීතං අනොත්තප්පං අත්ථි, අරහා තෙන අනොත්තප්පෙන අනොත්තප්පී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

100. ස. පු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, පුථුජ්ජනො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, අනාගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

101. ස. පු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතා විචිකිච්ඡා අත්ථි -පෙ- අතීතො අනුසහගතො බ්‍යාපාදො අත්ථි, පුථුජ්ජනො තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්නචිත්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස: අනු: අනාගාමිස්ස අතීතො අනුසහගතො බ්‍යාපාදො අත්ථි, අනාගාමී තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්න-චිත්තො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ --පෙ-

102. ස. පු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, පුථුජ්ජනො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමිස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, සකදාගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

103. ස. පු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතා විචිකිච්ඡා අත්ථි -පෙ- අතීතො ඔළාරිකො බ්‍යාපාදො අත්ථි, පුථුජ්ජනො තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්නචිත්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදාගාමී තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්නචිත්තො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

104. ස. පු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, පුථුජ්ජනො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, සොතාපන්නො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

105. ස. පු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතා විචිකිච්ඡා අත්ථි -පෙ- අතීතො අපායගමනීයො මොහො අත්ථි, පුථුජ්ජනො තෙන මොහෙන සමොහො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතාපන්නස්ස අතීතො අපායගමනීයො මොහො අත්ථි, සොතාපන්නො තෙන මොහෙන සමොහො'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

106. ස. පු: අරහතො අතීතො රාගො අත්ථි, න ච අරහා තෙන රාගෙන සරාගො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතො රාගො අත්ථි, න ච පුථුජ්ජනො තෙන රාගෙන සරාගො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

107. ස. පු: අරහතො අතීතො දොසො අත්ථි -පෙ- අතීතං අනොත්තප්පං අත්ථි, න ච අරහා තෙන අනොත්තප්පෙන අනොත්තප්පී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතං අනොත්තප්පං අත්ථි, න ච පුථුජ්ජනො තෙන අනොත්තප්පෙන අනොත්තප්පී'ති.[1]

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

108. ස. පු: අනාගාමිස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, න ච අනාගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, න ච පුථුජ්ජනො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

1. අනොත්තාපී - PTS.

109. ස. පු. අනාගාමිස්ස අතීතා විචිකිච්ඡා අත්ථි –පෙ– අතීතො අනුසහගතො බ්‍යාපාදො අත්ථි, න ච අනාගාමී තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්නචිත්තො'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතො අනුසහගතො බ්‍යාපාදො අත්ථි, න ච පුථුජ්ජනො තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්නචිත්තො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ

110. ස. පු: සකදාගාමිස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, න ච සකදාගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, න ච පුථුජ්ජනො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

111. ස. පු: සකදාගාමිස්ස අතීතා විචිකිච්ඡා අත්ථි –පෙ– අතීතො ඔළාරිකො බ්‍යාපාදො අත්ථි, න ච සකදාගාමී තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්නචිත්තො'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතො ඔළාරිකො බ්‍යාපාදො අත්ථි, න ච පුථුජ්ජනො තෙන බ්‍යාපාදෙන බ්‍යාපන්න-චිත්තො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

112. ස. පු: සොතාපන්නස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, න ච සොතාපන්නස්ස තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, න ච පුථුජ්ජනො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

113. ස. පු: සොතාපන්නස්ස අතීතා විචිකිච්ඡා අත්ථි –පෙ– අතීතො අපායගමනීයො මොහො අත්ථි, න ච සොතාපන්නො තෙන මොහෙන සමොහො'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: පුථුජ්ජනස්ස අතීතො අපායගමනීයො මොහො අත්ථි, න ච පුථුජ්ජනො තෙන මොහෙන සමොහො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

114. ස. පු: අතීතා හත්ථා අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතෙසු හත්ථෙසු සති ආදානනික්ඛෙපනං පඤ්ඤායතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

115. ස. පු: අතීතා පාදා අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතෙසු පාදෙසු සති අභික්කමපටික්කමො පඤ්ඤායතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

116. ස. පු: අතීතා පබ්බා අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතෙසු පබ්බෙසු සති සමිඤ්ජනපසාරණං පඤ්ඤායතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

117. ස. පු: අතීතො කුච්ඡි අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතස්මිං කුච්ඡිස්මිං සති ජිඝච්ඡා පිපාසා පඤ්ඤායතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

118. ස. පු: අතීතො කායො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා

ස. අනු: අතීතො කායො උග්ගහනිග්ගහුපගො, ඡේදනභේදනුපගො, කාකෙහි ගිජ්ඣෙහි කුලලෙහි සාධාරණො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අතීතෙ කායෙ විසං කමෙය්‍ය, සත්ථං කමෙය්‍ය, අග්ගි කමෙය්‍යා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: ලබ්භා අතීතො කායො අන්දුබන්ධනෙන[1] බන්ධිතුං, රජ්ජුබන්ධනෙන බන්ධිතුං, සඞ්ඛලිකබන්ධනෙන බන්ධිතුං, ගාමබන්ධනෙන බන්ධිතුං, නිගමබන්ධනෙන බන්ධිතුං, නගරබන්ධනෙන බන්ධිතුං, ජනපදබන්ධනෙන බන්ධිතුං, කණ්ඨබන්ධනෙන බන්ධිතුන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. අද්දුබන්ධනෙන - සීමු, මජසං, අනුබන්ධනෙන - PTS

119. ස. පු: අතීතො ආපො අත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: තෙන ආපෙන ආපකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අතීතො තෙජො අත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: තෙන තෙජෙන තෙජකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අතීතො වායො අත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: තෙන වායෙන වායකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

120. ස. පු: අතීතො රූපක්ඛන්ධො අත්ථි, අනාගතො රූපක්ඛන්ධො අත්ථි, පච්චුප්පන්නො රූපක්ඛන්ධො අත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: තයො රූපක්ඛන්ධා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අතීතා පඤ්චක්ඛන්ධා අත්ථි, අනාගතා පඤ්චක්ඛන්ධා අත්ථි, පච්චුප්පන්නා පඤ්චක්ඛන්ධා අත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: පණ්ණරසක්ඛන්ධා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

121. ස. පු: අතීතං චක්ඛායතනං අත්ථි, අනාගතං චක්ඛායතනං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං චක්ඛායතනං අත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: තීණි චක්ඛායතනානී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

122. ස. පු: අතීතානි ද්වාදසායතනානි අත්ථි, අනාගතානි ද්වාදසායතනානි අත්ථි, පච්චුප්පන්නානි ද්වාදසායතනානි අත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: ඡත්තිංසායතනානී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

TOC

123. ස. පු: අතීතා චක්ඛුධාතු අත්ථි, අනාගතා චක්ඛුධාතු අත්ථි, පච්චුප්පන්නා චක්ඛුධාතු අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තිස්සො චක්ඛුධාතුයො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

124. ස. පු: අතීතා අට්ඨාරසධාතුයො අත්ථි, අනාගතා අට්ඨාරස-ධාතුයො අත්ථි, පච්චුප්පන්නා අට්ඨාරසධාතුයො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චතුපණ්ණාසධාතුයො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

125. ස පු· අතීතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අත්ථි, අනාගතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං චක්ඛුන්ද්‍රියං අත්ථී'ති.

ප. පටි: ආමන්තා.

ස. අනු: තීණි චක්ඛුන්ද්‍රියානී'ති.

ප. පටි· න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

126. ස. පු: අතීතානි බාවීසතින්ද්‍රියානි අත්ථි, අනාගතානි බාවීසතින්ද්‍රියානි අත්ථි, පච්චුප්පන්නානි බාවීසතින්ද්‍රි-යානි අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ඡසට්ඨින්ද්‍රියානී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

127. ස. පු: අතීතො රාජා චක්කවත්ති අත්ථි, අනාගතො රාජා චක්කවත්ති අත්ථි, පච්චුප්පන්නො රාජා චක්කවත්ති අත්ථී'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තිණ්ණං[1] රාජූනං[2] චක්කවත්තීනං සම්මුඛීභාවො හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. තිණ්ණන්නං - මජසං, සීමු, P.T.S
2. රාජානං - P.T S.

128. ස. පු: අතීතො සම්මාසම්බුද්ධො අත්ථි, අනාගතො සම්මාසම්බුද්ධො අත්ථි, පච්චුප්පන්නො සම්මා-සම්බුද්ධො අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: තිණ්ණං[1] සම්මාසම්බුද්ධානං සම්මුඛීභාවො හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

129. ස. පු: අතීතං අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අතීතන්ති.

ප. වි: අත්ථි සියා අතීතං සියා නාතීතන්ති

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි අතීතං අත්ථි, අත්ථි සියා අතීතං සියා නාතීතං,

අනු. පා: තෙනාතීතං නාතීතං, නාතීතං අතීතන්ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො අතීතං අත්ථි, අත්ථි සියා අතීතං සියා නාතීතං, තෙනාතීතං නාතීතං, නාතීතං අතීතන්ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පනාතීතං නාතීතං, නාතීතං අතීතන්ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අතීතං අත්ථි, අත්ථි සියා අතීතං සියා නාතීතන්ති".

පටි: ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො අතීතං අත්ථි, අත්ථි සියා අතීතං සියා නාතීතං, තෙනාතීතං නාතීතං, නාතීතං අතීතන්ති මිච්ඡා.

130. ස. පු: අනාගතං අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අනාගතන්ති.

ප. වි: අත්ථි සියා අනාගතං සියා නානාගතන්ති

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි අනාගතං අත්ථි, අත්ථි සියා අනාගතං සියා නානාගතං,

අනු. පා: තෙනානාගතං නානාගතං, නානාගතං අනාග-තන්ති.

1 තිණ්ණන්නං - සිමු, මජසං, PTS.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො අනාගතං අත්ථි, අත්ථි සියා අනාගතං සියා නොනාගතං, තෙනානාගතං නොනාගතං, නොනාගතං අනාගතන්ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පනානාගතං නොනාගතං, නොනාගතං අනාගතන්ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අනාගතං අත්ථි, අත්ථි සියා අනාගතං සියා නොනාගතන්ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො අනාගතං අත්ථි, අත්ථි සියා අනාගතං සියා නොනාගතං, තෙනානාගතං නොනාගතං නොනාගතං, අනාගතන්ති මිච්ඡා.

131. ස. පු: පච්චුප්පන්නං අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි පච්චුප්පන්නන්ති.

ප. ඨි: අත්ථි සියා සච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නන්ති.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු ඨ: හඤ්චි පච්චුප්පන්නං අත්ථි, අත්ථි සියා පච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නං,

අනු. පා: තෙන පච්චුප්පන්නං නො පච්චුප්පන්නං, නො පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නන්ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි. වත්තබ්බෙ ඛො පච්චුප්පන්නං අත්ථි, අත්ථි සියා පච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නං, තෙන පච්චුප්පන්නං නො පච්චුප්පන්නං, නො පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නන්ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන පච්චුප්පන්නං නො පච්චුප්පන්නං, නො පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නන්ති,

පටි: පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: පච්චුප්පන්නං අත්ථි, අත්ථි සියා පච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නන්ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: "වත්තබ්බෙ ඛො පච්චුප්පන්නං අත්ථි, අත්ථි සියා පච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නං, තෙන පච්චුප්පන්නං නො පච්චුප්පන්නං, නො පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නන්ති මිච්ඡා.

182. ස. පු: නිබ්බානං අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි නිබ්බානන්ති[1].

ප. වි: අත්ථි සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානන්ති.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඨ: හඤ්චි නිබ්බානං අත්ථි, අත්ථි සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානං,

අනු. පා: තෙන නිබ්බානං නො නිබ්බානං, නො නිබ්බානං නිබ්බානන්ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො නිබ්බානං අත්ථි, අත්ථි සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානං, තෙන නිබ්බානං නො නිබ්බානං, නො නිබ්බානං නිබ්බානන්ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන නිබ්බානං නො නිබ්බානං, නො නිබ්බනං නිබ්බානන්ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "නිබ්බානං අත්ථි, අත්ථි සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානන්ති".

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො නිබ්බානං අත්ථි, අත්ථි සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානං, තෙන නිබ්බානං නො නිබ්බානං, නො නිබ්බානං නිබ්බානන්ති මිච්ඡා.

183. ප. පු: න වත්තබ්බං "අතීතං අත්ථි, අනාගතං අත්ථී"ති

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1. අත්ථි අනිබ්බානන්ති - PTS

ප. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: “යං කිඤ්චි භික්ඛවෙ රූපං අතීතානාගතපච්චුප්පන්නං අජ්ඣත්තං වා බහිද්ධා වා ඔළාරිකං වා සුඛුමං වා හීනං වා පණීතං වා, යං දූරෙ සන්තිකෙ වා, අයං වුච්චති රූපක්ඛන්ධො. යා කාචි වෙදනා -පෙ- යා කාචි සඤ්ඤා -පෙ- යෙ කෙචි සඞ්ඛාරා -පෙ- යං කිඤ්චි විඤ්ඤාණං අතීතානාගතපච්චුප්පන්නං අජ්ඣත්තං වා බහිද්ධා වා ඔළාරිකං වා සුඛුමං වා හීනං වා පණීතං වා, යං දූරෙ සන්තිකෙ වා, අයං වුච්චති විඤ්ඤාණක්ඛන්ධො’ති”[a] අත්ථෙව සුත්තන්තො’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි අතීතං අත්ථි, අනාගතං අත්ථීති.

184. ස පු: අතීතං අත්ථි, අනාගතං අත්ථී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: “තයො මෙ භික්ඛවෙ, නිරුත්තිපථා අධිවචනපථා පඤ්ඤත්තිපථා අසඞ්කිණ්ණා, අසඞ්කිණ්ණපුබ්බා, න සඞ්කීයන්ති න සඞ්කීයිස්සන්ති[1] අප්පතිකුට්ඨා[2] සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහි. කතමෙ තයො: යං භික්ඛවෙ රූපං අතීතං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං, ‘අහොසී’ති තස්ස සඞ්ඛා, ‘අහොසී’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘අහොසී’ති තස්ස පඤ්ඤත්ති. න තස්ස සඞ්ඛා ‘අත්ථී’ති, න තස්ස සඞ්ඛා ‘භවිස්සතී’ති. යා වෙදනා -පෙ- යා සඤ්ඤා -පෙ- යෙ සඞ්ඛාරා -පෙ- යං විඤ්ඤාණං අතීතං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං, ‘අහොසී’ති තස්ස සඞ්ඛා, ‘අහොසී’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘අහොසී’ති තස්ස පඤ්ඤත්ති. න තස්ස සඞ්ඛා ‘අත්ථී’ති, න තස්ස සඞ්ඛා ‘භවිස්සතී’ති.

යං භික්ඛවෙ රූපං අජාතං අපාතුභූතං, ‘භවිස්සතී’ති තස්ස සඞ්ඛා, ‘භවිස්සතී’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘භවිස්සතී’ති තස්ස පඤ්ඤත්ති. න තස්ස සඞ්ඛා ‘අත්ථී’ති, න තස්ස සඞ්ඛා ‘අහොසී’ති. යා වෙදනා -පෙ- යා සඤ්ඤා -පෙ- යෙ සඞ්ඛාරා -පෙ- යං විඤ්ඤාණං අජාතං අපාතුභූතං, ‘භවිස්සතී’ති තස්ස සඞ්ඛා, ‘භවිස්සතී’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘භවිස්සතී’ති තස්ස පඤ්ඤත්ති. න තස්ස සඞ්ඛා ‘අත්ථී’ති, න තස්ස සඞ්ඛා ‘අහොසී’ති.

---

1. න සඞ්ඛීයන්ති න සඞ්ඛියිස්සන්ති - සීමු, මජසං.
2. අප්පටිකුට්ඨා - මජසං

ඛන්ධ සංයුත්ත - ඛන්ධ සුත්ත.

යං භික්ඛවෙ රූපං ජාතං පාතුභූතං, 'අත්ථී'ති තස්ස සඞ්ඛා, 'අත්ථී'ති තස්ස සමඤ්ඤා, 'අත්ථී'ති තස්ස පඤ්ඤත්ති. න තස්ස සඞ්ඛා 'අහොසී'ති, න තස්ස සඞ්ඛා 'භවිස්සතී'ති. යා වෙදනා -පෙ- යා සඤ්ඤා -පෙ- යෙ සඞ්ඛාරා -පෙ- යං විඤ්ඤාණං ජාතං පාතුභූතං, 'අත්ථී'ති තස්ස සඞ්ඛා, 'අත්ථී'ති තස්ස සමඤ්ඤා, 'අත්ථී'ති තස්ස පඤ්ඤත්ති. න තස්ස සඞ්ඛා 'අහොසී'ති, න තස්ස සඞ්ඛා 'භවිස්සතී'ති.

ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො නිරුත්තිපථා අධිවචනපථා පඤ්ඤත්තිපථා අසඞ්කිණ්ණා අසඞ්කිණ්ණපුබ්බා න සඞ්කීයන්ති න සඞ්කීයිස්සන්ති අප්පතිකුට්ඨා සමණෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤූහි. යෙ'පි තෙ භික්ඛවෙ, අහෙසුං **උක්කලා** වස්සභඤ්ඤා[1] අහෙතුකවාදා අකිරියවාදා[2] නත්ථිකවාදා, තෙපි' මෙ තයො නිරුත්තිපථෙ අධිවචනපථෙ පඤ්ඤත්තිපථෙ න ගරහිතබ්බං න පටික්කොසිතබ්බං අමඤ්ඤිංසු. තං කිස්ස හෙතු: නින්දාබ්‍යාරොසනා උපාරම්භභයා'ති''[a] අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි "න වත්තබ්බං අතීතං අත්ථි, අනාගතං අත්ථී"ති.

185. ස. පු: අතීතං අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු ආයස්මා **ඵග්ගුණො** භගවන්තං එතදවොච: "අත්ථි නු ඛො තං භන්තෙ, චක්ඛුං යෙන චක්ඛුනා අතීතෙ බුද්ධෙ පරිනිබ්බුතෙ ඡින්නපපඤ්චෙ ඡින්නවටුමෙ පරියාදින්නවට්ටෙ[3] සබ්බදුක්ඛවීතිවත්තෙ පඤ්ඤපයමානො පඤ්ඤපෙය්‍යා'ති. [අත්ථි නු ඛො තං භන්තෙ, සොතං -පෙ- අත්ථි නු ඛො තං භන්තෙ, ඝාණං -පෙ-] අත්ථි නු ඛො සා භන්තෙ ජිව්හා -පෙ- [අත්ථි නු ඛො සො භන්තෙ, කායො -පෙ-] අත්ථි නු ඛො සො භන්තෙ, මනො යෙන මනෙන අතීතෙ බුද්ධෙ පරිනිබ්බුතෙ ඡින්නපපඤ්චෙ ඡින්නවටුමෙ පරියාදින්නවට්ටෙ[3] සබ්බදුක්ඛවීතිවත්තෙ පඤ්ඤපයමානො පඤ්ඤපෙය්‍යා'ති. නත්ථි ඛො තං ඵග්ගුණ,

---

1. උක්කලා වස්සභඤ්ඤා - සීමු, උක්කලවස්සභඤ්ඤා - P.T.S
2. අකිරියාවාදා - සීමු.
3 පරියාදිණ්ණවට්ටෙ - සීමු, P.T.S.
4. වත්තබ්බං - සීමු.
a ඛන්ධ සංයුත්ත - උපයවග්ග - නිරුත්තිපථසුත්ත.

චක්ඛුං යෙන චක්ඛුනා අතීතෙ බුද්ධෙ පරිනිබ්බුතෙ ඡින්නපපඤ්චෙ ඡින්නවටුමෙ පරියාදින්නවට්ටෙ[3] සබ්බදුක්ඛවීතිවත්තෙ පඤ්ඤපයමානො පඤ්ඤපෙය්‍ය. [නත්ථි ඛො තං ඵග්ගුණ, සොතං -පෙ- නත්ථි ඛො තං ඵග්ගුණ, ඝාණං -පෙ-] නත්ථි ඛො සා ඵග්ගුණ, ජිව්හා -පෙ- [නත්ථි ඛො සො ඵග්ගුණ, කායො -පෙ-] නත්ථි ඛො සො ඵග්ගුණ මනො යෙන මනෙන අතීතෙ බුද්ධෙ පරිනිබ්බුතෙ ඡින්නපපඤ්චෙ ඡින්නවටුමෙ පරියාදින්නවට්ටෙ සබ්බදුක්ඛවීතිවත්තෙ පඤ්ඤපයමානො පඤ්ඤපෙය්‍යා"ති[a] අත්ථේ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං[1] 'අතීතං අත්ථි'ති.

136. ස. පු: අතීතං අත්ථීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු ආයස්මා නන්දකො එතදවොච: අහු පුබ්බෙ ලොභො. තදහු අකුසලං. සො එතරහි නත්ථි. ඉච්චෙතං කුසලං. අහු පුබ්බෙ දොසො -පෙ- අහු පුබ්බෙ මොහො. තදහු අකුසලං. සො එතරහි නත්ථි. ඉච්චෙතං කුසල"න්ති.[b] අත්ථෙව සුත්තන්තොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං අතීතං අත්ථීති.

137. ප: පු: න වත්තබ්බං අනාගතං අත්ථීති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "කබලීකාරෙ[2] චෙ භික්ඛවෙ, ආහාරෙ අත්ථි රාගො, අත්ථි නන්දි, අත්ථි තණ්හා. පතිට්ඨිතං තත්ථ විඤ්ඤාණං විරූළ්හං. යත්ථ පතිට්ඨිතං විඤ්ඤාණං විරූළ්හං, අත්ථි තත්ථ නාම-රූපස්ස අවක්කන්ති. යත්ථ අත්ථි නාමරූපස්ස අවක්කන්ති, අත්ථි තත්ථ සඞ්ඛාරානං වුද්ධි.[3] යත්ථ අත්ථි සඞ්ඛාරානං වුද්ධි, අත්ථි තත්ථ ආයතිං පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති. යත්ථ අත්ථි ආයතිං පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති, අත්ථි තත්ථ ආයතිං ජාති-ජරාමරණං. යත්ථ අත්ථි ආයතිං ජාතිජරාමරණං, සසොකං තං භික්ඛවෙ සදරං[4] සඋපායාසන්ති

1. වත්තබ්බං - සීමු.
2. කබළිංකාරෙ PTS
3. සඞ්ඛාරානං බුද්ධි - PTS
4. සරජං – සීමු, මජසං, ස්‍යා, PTS
a. සළායතන සංයුත්ත - ඵග්ගුණ පඤ්හ සුත්තං
b තිකඞ්ගුත්තර - මහාවග්ග - 16 සුත්ත

වදාමි. ඵස්සෙ ච භික්ඛවෙ ආහාරෙ -පෙ- මනොසඤ්චෙතනාය ච භික්ඛවෙ ආහාරෙ -පෙ- විඤ්ඤාණෙ ච භික්ඛවෙ ආහාරෙ අත්ථි රාගො, අත්ථි නන්දි අත්ථි තණ්හා -පෙ- සසොකං තං භික්ඛවෙ සදරං සඋපායාසන්ති වදාමී"ති[a] අත්ථෙව සුත්තන්තොති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි අනාගතං අත්ථීති.

188\. ස. පු: අනාගතං අත්ථීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "කබළීකාරෙ ච භික්ඛවෙ ආහාරෙ නත්ථි රාගො, නත්ථි නන්දි, නත්ථි තණ්හා, අප්පතිට්ඨිතං තත්ථ විඤ්ඤාණං අවිරූළ්හං. යත්ථ විඤ්ඤාණං අප්පතිට්ඨිතං අවිරූළ්හං, නත්ථි තත්ථ නාමරූපස්ස අවක්කන්ති. යත්ථ නත්ථි නාමරූපස්ස අවක්කන්ති, නත්ථි තත්ථ සඞ්ඛාරානං වුද්ධි. යත්ථ නත්ථි සඞ්ඛාරානං වුද්ධි, නත්ථි තත්ථ ආයතිං පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති. යත්ථ නත්ථි ආයතිං පුනබ්භවා'භිනිබ්බත්ති, නත්ථි තත්ථ ආයතිං ජාතිජරාමරණං. යත්ථ නත්ථි ආයතිං ජාතිජරාමරණං, අසොකං තං භික්ඛවෙ අජරං අනුපායාසන්ති වදාමි. ඵස්සෙ ච භික්ඛවෙ ආහාරෙ -පෙ- මනොසඤ්චෙතනාය ච භික්ඛවෙ ආහාරෙ -පෙ- විඤ්ඤාණෙ ච භික්ඛවෙ, ආහාරෙ නත්ථි රාගො, නත්ථි නන්දි, නත්ථි තණ්හා, අසොකං තං භික්ඛවෙ අජරං අනුපායාසන්ති වදාමී"ති[a] අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති?

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං "අනාගතං අත්ථී"ති.

සබ්බමත්ථිකථා නිට්ඨිතා.

---

a නිදාන සංයුත්ත - මහාවග්ග - අත්ථිරාගසුත්ත.

TOC

1. 7.

අතීතඛන්ධාදිකථා

1. ප. පු: අතීතං ඛන්ධා'ති.
ස. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.
ප. අනු: අතීතං අත්ථී'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: අතීතං ආයතනානී'ති.
ස. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.
ප. අනු: අතීතං අත්ථී'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: අතීතං ධාතූ'ති.
ස. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.
ප. අනු: අතීතං අත්ථී'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: අතීතං ඛන්ධා ධාතු ආයතනානි
ස. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.
ප. අනු: අතීතං අත්ථී'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. ප. පු: අනාගතං ඛන්ධා'ති.
ස. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.
ප. අනු: අනාගතං අත්ථී'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: අනාගතං ආයතනානී'ති.
ස. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.
ප. අනු: අනාගතං අත්ථී'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: අනාගතං ධාතූ'ති.
ස. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.
ප. අනු: අනාගතං අත්ථී'ති
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අනාගතං ඛන්ධා ධාතු ආයතනන්ති.

ස. පටිඤ්ඤු: ආමන්තා.

ප. අනු: අනාගතං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

3. ප. පු: පච්චුප්පන්නං ඛන්ධා, පච්චුප්පන්නං අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤු: ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං ඛන්ධා, අතීතං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: පච්චුප්පන්නං ආයතනං, පච්චුප්පන්නං අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤු: ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං ආයතනං, අතීතං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: පච්චුප්පන්නං ධාතු, පච්චුප්පන්නං අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤු: ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං ධාතු, අතීතං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: පච්චුප්පන්නං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤු. ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, අතීතං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ප. පු: පච්චුප්පන්නං ඛන්ධා, පච්චුප්පන්නං අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤු: ආමන්තා.

ප. අනු: අනාගතං ඛන්ධා, අනාගතං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: පච්චුප්පන්නං ආයතනං, පච්චුප්පන්නං අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤු: ආමන්තා.

ප. අනු: අනාගතං ඛන්ධා, අනාගතං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: පච්චුප්පන්නං ධාතු, පච්චුප්පන්නං අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤු: ආමන්තා.

ප. අනු: අනාගතං ඛන්ධා, අනාගතං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: පච්චුප්පන්නං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං අත්ථී'ති.

ස. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ප. අනු: අනාගතං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, අනාගතං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ප. පු: අතීතං ඛන්ධා, අතීතං නත්ථී'ති.

ස. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං ඛන්ධා, පච්චුප්පන්නං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අතීතං ආයතනං, අතීතං නත්ථී'ති.

ස. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ප. අනු. පච්චුප්පන්නං ආයතනං, පච්චුප්පන්නං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අතීතං ධාතු, අතීතං නත්ථී'ති.

ස. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං ආයතනං, පච්චුප්පන්නං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අතීතං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, අතීතං නත්ථී'ති.

ස. පටි: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ප. පු: අනාගතං ඛන්ධා, අනාගතං නත්ථී'ති.

ස. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං ඛන්ධා, පච්චුප්පන්නං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ පෙ-

ප. පු: අනාගතං ආයතනං, අනාගතං නත්ථී'ති.

ස. පටි: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං ඛන්ධා, පච්චුප්පන්නං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ප. පු: අනාගතං ධාතු, අනාගතං නත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු. පච්චුප්පන්නං ඛන්ධා, පච්චුප්පන්නං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ප. පු: අනාගතං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, අනාගතං නත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

7. ප. පු: අතීතං රූපං ඛන්ධො'ති?

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං රූපං අත්ථී'ති?

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ප. පු: අතීතං රූපං ආයතනන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප අනු: අතීතං රූපං අත්ථී'ති.

ස පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ප. පු: අතීතං රූපං ධාතූ'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං රූපං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ප. පු: අතීතං රූපං ඛන්ධා ධාතු ආයතනන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං රූපං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

8. ප. පු: අනාගතං රූපං ඛන්ධො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

TOC

ප. අනු: අනාගතං රූපං අත්ථීති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අනාගතං රූපං ආයතනං -පෙ- අනාගතං රූපං ධාතු -පෙ- අනාගතං රූපං ඛන්ධා ධාතු ආයතනන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අනාගතං රූපං අත්ථී’ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ප. පු: පච්චුප්පන්නං රූපං ඛන්ධො, පච්චුප්පන්නං රූපං අත්ථී’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං රූපං ඛන්ධො, අතීතං රූපං අත්ථී’ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: පච්චුප්පන්නං රූපං ආයතනං -පෙ- පච්චුප්පන්නං රූපං ධාතු -පෙ- පච්චුන්නං රූපං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පනං රූපං අත්ථී’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං රූපං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, අතීතං රූපං අත්ථී’ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

10. ප පු: පච්චුප්පන්නං රූපං ඛන්ධො, පච්චුප්පන්නං රූපං අත්ථී’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අනාගතං රූපං ඛන්ධො, අනාගතං රූපං අත්ථී’ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: පච්චුප්පන්නං රූපං ආයතනං -පෙ- පච්චුප්පන්නං රූපං ධාතු -පෙ- පච්චුප්පන්නං රූපං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං රූපං අත්ථී’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අනාගතං රූපං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, අනාගතං රූපං අත්ථී’ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ප. පු: අතීතං රූපං ඛන්ධො, අතීතං රූපං නත්ථී’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං ඛන්ධො, පච්චුප්පන්නං රූපං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අතීතං රූපං ආයතනං -පෙ- අතීතං රූපං ධාතු -පෙ- අතීතං රූපං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, අතීතං රූපං නත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං රූපං නත්ථී'ති

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ප. පු: අනාගතං රූපං ඛන්ධො, අනාගතං රූපං නත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං ඛන්ධො, පච්චුප්පන්නං රූපං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අනාගතං රූපං ආයතනං, -පෙ- අනාගතං රූපං ධාතු -පෙ- අනාගතං රූපං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, අනගතං රූපං නත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං රූපං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ප. පු: අතීතා වෙදනා -පෙ- අතීතා සඤ්ඤා -පෙ- අතීතා සඞ්ඛාරා -පෙ- අතීතං විඤ්ඤාණං ඛන්ධො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අතීතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- අතීතං විඤ්ඤාණං ධාතු -පෙ- අතීතං විඤ්ඤාණං ඛන්ධා ධාතු ආයතනන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ප. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං ඛන්ධො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- අනාගතං විඤ්ඤාණං ධාතු -පෙ- අනාගතං විඤ්ඤාණං ඛන්ධා ධාතු ආයතනන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ප. පු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ඛන්ධො, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං ඛන්ධො, අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ධාතු -පෙ- පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ප. පු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ඛන්ධො, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං ඛන්ධො, අනාගතං විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ධාතු -පෙ- පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, අනාගතං විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

17. ප. පු: අතීතං විඤ්ඤාණං ඛන්ධො, අතීතං විඤ්ඤාණං නත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ඛන්ධො, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං නත්ථීති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අතීතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- අතීතං විඤ්ඤාණං ධාතු -පෙ- අතීතං විඤ්ඤාණං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, අතීතං විඤ්ඤාණං නත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

18 ප. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං ඛන්ධො, අනාගතං විඤ්ඤාණං නත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ඛන්ධො, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- අනාගතං විඤ්ඤාණං ධාතු -පෙ- අනාගතං විඤ්ඤාණං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, අනාගතං විඤ්ඤාණං නත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං නත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19. ස. පු: න වත්තබ්බං "අතීතානාගතා ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, නත්ථි චෙතෙ"ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "තයො මෙ භික්ඛවෙ නිරුත්තිපථා අධිවචනපථා පඤ්ඤත්තිපථා -පෙ- විඤ්ඤූහී'ති -පෙ-"[a] අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි වත්තබ්බං[1] "අතීතානාගතා ඛන්ධා ධාතු ආයතනංනත්ථි චෙතෙ"ති.

1. න වත්තබ්බං - සිමු, මජසං, සයා, PTS.
a ඛන්ධසංයුත්ත - නිරුත්තිපථ සුත්තං

20. ප. පු: අතීතානාගතා ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, නත්ථි චෙතෙ'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "යං කිඤ්චි භික්ඛවෙ, රූපං අතීතානාගතපච්චුප්පන්නං අජ්ඣත්තං වා බහිද්ධා වා ඔළාරිකං වා සුඛුමං වා හීනං වා පණීතං වා, යං දූරෙ සන්තිකෙ වා, අයං වුච්චති රූපක්ඛන්ධො. යා කාචි වෙදනා -පෙ- යා කාචි සඤ්ඤා -පෙ- යෙ කෙචි සඞ්ඛාරා -පෙ- යං කිඤ්චි විඤ්ඤාණං අතීතානාගතපච්චුප්පන්නං -පෙ- අයං වුච්චති විඤ්ඤාණක්ඛන්ධො''ති[a] අත්ථේ'ව සුත්තන්තො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: "අතීතානාගතා ඛන්ධා ධාතු ආයතනං, නත්ථි චෙතෙ'ති.

අතීතඛන්ධාදිකථා නිට්ඨිතා.

[a] ඛන්ධසංයුත්ත - ඛන්ධසුත්ත.

TOC

1. 8.

එකච්චං අත්ථීතිකථා

1. ස. පු: අතීතං අත්ථී'ති.

ප. වි: එකච්චං අත්ථි එකච්චං නත්ථී'ති.

ස. අනු: එකච්චං නිරුද්ධං, එකච්චං න නිරුද්ධං, එකච්චං විගතං, එකච්චං අවිගතං, එකච්චං අත්ථඞ්ගතං, එකච්චං න අත්ථඞ්ගතං, එකච්චං අබ්භත්ථඞ්ගතං, එකච්චං න අබ්භත්ථඞ්ගතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. ස. පු: අතීතං එකච්චං අත්ථි, එකච්චං නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා එකච්චෙ අත්ථි, එකච්චෙ නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

3. ස. පු: අතීතං එකච්චං අත්ථි, එකච්චං නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතා විපක්කවිපාකා ධම්මා එකච්චෙ අත්ථි, එකච්චෙ නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: අතීතං එකච්චං අත්ථි, එකච්චං නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතා අවිපාකා ධම්මා එකච්චෙ අත්ථි, එකච්චෙ නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: අතීතං එකච්චං අත්ථි, එකච්චං නත්ථී'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කිං අත්ථි, කිං නත්ථී'ති.

ප. වි: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ අත්ථි, අතීතා විපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ නත්ථී'ති.

ස. අනු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතා විපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ අත්ථී'ති.

ප පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතා අවිපාකා[1] ධම්මා තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: අතීතා විපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ නත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: අතීතා අවිපාකා ධම්මා තෙ නත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අතීතා අවිපක්ක-විපාකා ධම්මා තෙ අත්ථී'ති.

1. අවිපක්කවිපාකා - සී. මු.

TOC

10. ස. පු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතා විපක්කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ථී'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

11. ස. පු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතා අවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

12. ස. පු: අතීතා විපක්කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ථී'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

13. ස. පු: අතීතා විපක්කවිපාකා[1] ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතා අවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

14. ස. පු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටි: ආමන්තා.

ස. පු: අතීතා විපක්කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අතීතා එකදෙසං විපක්කවිපාකා ධම්මා, නිරුද්ධා, එකදෙසං අවිපක්කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ එකච්චෙ අත්ථි එකච්චෙ නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

---

1 අ පක්කවිපාකා - සීමු

15. ප. පු: න වත්තබ්බං: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා, තෙ අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා විපච්චිස්සන්තීති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා විපච්චිස්සන්ති,

අනු. පා: තෙන වත රේ වත්තබ්බෙ: අතීතා අවිපක්ක-විපාකා ධම්මා, තෙ අත්ථී'ති.

16 ස. පු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා විපච්චිස්සන්තී'ති කත්වා තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: විපච්චිස්සන්තී'ති කත්වා පච්චුප්පන්නා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

ස. පු: විපච්චිස්සන්තී'ති කත්වා පච්චුප්පන්නා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තී'ති කත්වා තෙ නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

17. ස. පු: අනාගතං අත්ථී'ති.

ප. වි: එකච්චං අත්ථි, එකච්චං නත්ථී'ති.

ස. අනු. එකච්චං ජාතං එකච්චං අජාතං, එකච්චං සඤ්ජාතං එකච්චං අසඤ්ජාතං, එකච්චං නිබ්බත්තං එකච්චං අනිබ්බත්තං, එකච්චං පාතුභූතං එකච්චං අපාතුභූතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

18. ස. පු: අනාගතං එකච්චං අත්ථි, එකච්චං නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගත උප්පාදිනො ධම්මා, එකච්චෙව අත්ථි එකච්චෙව නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

19. ස. පු: අනාගතං එකච්චං අත්ථි, එකච්චං නත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛු: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා, එකච්චෙව අත්ථි එකච්චෙව නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

20. ස. පු: අනාගතං එකච්චං අත්ථි, එකච්චං නත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛු: ආමන්තා

ස. අනු: කිඤ්චි කිං නත්ථී'ති.

ප. ඨි: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා තෙ අත්ථි, අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා තෙ නත්ථී'ති.

ස. අනු: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛු: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

21. ස. පු: අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා, තෙ නත්ථීති.

ප. පටික්ඛු: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

22. ස. පු: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටික්ඛු: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා අජාතාති.

ප. පටික්ඛු: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා අජාතාති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ අත්ථී'ති.

23. ස. පු: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා අජාතා, තෙ අත්ථීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා අජාතා, තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

24. ස. පු: අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා අජාතා, තෙ නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා අජාතා, තෙ නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

25. ප. පු: න වත්තබ්බං 'අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ අත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්තී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ථෙ: හඤ්චි අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති,

අනු. පා: තෙන වත රේ වත්තබ්බෙ: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ අත්ථී'ති.

26. ස. පු: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්තී'ති කත්වා තෙ අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: උප්පජ්ජිස්සන්තී'ති කත්වා පච්චුප්පන්නා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: උප්පජ්ජිස්සන්තී'ති කත්වා පච්චුප්පන්නා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්නා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තී'ති කත්වා තෙ නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

එකච්චං අත්ථීතිකථා නිට්ඨිතා.

1. 9.

සතිපට්ඨානකථා

1. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙ ධම්මා - සති, සතින්ද්‍රියං, සතිබලං, සම්මාසති-සතිසම්බොජ්ඣඞ්ගො, එකායනමග්ගො ඛයගාමී බොධගාමී[1] අපචයගාමී[2] අනාසවා අසඤ්ඤොජනියා[3] අගන්ථනීයා[4] අනොඝනීයා[5] අයොගනීයා[6] අනීවරණීයා[7] අපරාමට්ඨා අනුපාදානියා, අසංකිලෙසිකා? සබ්බෙ ධම්මා-බුද්ධානුස්සති, ධම්මානුස්සති, සඞ්ඝානුස්සති, සීලානුස්සති, චාගානුස්සති, දෙවතානුස්සති, ආනාපානසති,[8] මරණානුස්සති, කායගතාසති, උපසමානුස්සතී'ති?

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චක්ඛායතනං සතිපට්ඨානන්ති.

ප පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

3. ස. පු: චක්ඛායතනං සතිපට්ඨානන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චක්ඛායතනං-සති, සතින්ද්‍රියං, සතිබලං, සම්මාසති, සතිසම්බොජ්ඣඞ්ගො, එකායනමග්ගො ඛයගාමි බොධගාමි අපචයගාමි අනාසවං අසඤ්ඤොජනියං -පෙ- අසංකිලෙසිකං? චක්ඛායතනං-බුද්ධානුස්සති, ධම්මානුස්සති, සඞ්ඝානුස්සති, සීලානුස්සති චාගානුස්සති, දෙවතානුස්සති, ආනාපානසති[8] මරණානුස්සති, කායගතාසති, උපසමානුස්සතී'ති.?

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

1. බොධගාමි - සීමු.
2. අපචයගාමි - සීමු.
3. අසඤ්ඤොජනීයා - සීමු, PTS.
4. අගන්ථනියා - සීමු, මජසං, සයා.
5. අනොඝනියා - සීමු, මජසං, සයා.
6. අයොගනියා - සීමු, මජසං සයා.
7. අනීවරණීයා - සීමු, PTS.
8 ආනාපානස්සති - මජසං.

4. ස. පු: සොතායතනං -පෙ- ඝානායතනං -පෙ- ජිව්හායතනං -පෙ- කායායතනං -පෙ- රූපායතනං -පෙ- සද්දායතනං -පෙ- ගන්ධායතනං -පෙ- රසායතනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බායතනං -පෙ- රාගො -පෙ- දොසො -පෙ- මොහො -පෙ- මානො -පෙ- දිට්ඨි -පෙ- විචිකිච්ඡා -පෙ- ථීනං -පෙ- උද්ධච්චං -පෙ- අහිරිකං -පෙ- අනොත්තප්පං සතිපට්ඨානන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: සති සතිපට්ඨානා, සා ච සතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චක්ඛායතනං සතිපට්ඨානං, තඤ්ච සතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: සති සතිපට්ඨානා, සා ච සතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතායතනං -පෙ- ඝානායතනං -පෙ- ජිව්හායතනං -පෙ- කායායතනං -පෙ- රූපායතනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බායතනං -පෙ- රාගො -පෙ- දොසො -පෙ- මොහො -පෙ- අනොත්තප්පං සතිපට්ඨානං, තඤ්ච සතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: චක්ඛායතනං සතිපට්ඨානං, තඤ්ච සතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සති සතිපට්ඨානා, සා ච න සතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: සොතායතනං -පෙ- කායායතනං -පෙ- රූපායතනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බායතනං -පෙ- රාගො -පෙ- දොසො -පෙ- මොහො -පෙ- අනොත්තප්පං සතිපට්ඨානං, තඤ්ච න සතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සති සතිපට්ඨානා, සා ච න සතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9\. ප. පු: න වත්තබ්බං "සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා"ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු සබ්බෙ ධම්මෙ ආරබ්භ සති සන්තිට්ඨතී'ති

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි සබ්බෙ ධම්මෙ ආරබ්භ සති සන්තිට්ඨති,[1]

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා"ති.

10\. ස. පු: "සබ්බං ධම්මං ආරබ්භ සති සන්තිට්ඨතී"ති සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බං ධම්මං ආරබ්භ ඵස්සො සන්තිට්ඨතී'ති සබ්බෙ ධම්මා ඵස්සපට්ඨානා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11\. ස. පු: සබ්බං ධම්මං ආරබ්භ සති සන්තිට්ඨතී'ති සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: "සබ්බං ධම්මං ආරබ්භ වෙදනා සන්තිට්ඨති -පෙ- සඤ්ඤා සන්තිට්ඨති -පෙ- චෙතනා සන්තිට්ඨති -පෙ- චිත්තං සන්තිට්ඨතී"ති සබ්බෙ ධම්මා චිත්තපට්ඨානා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12\. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙ සත්තා උපට්ඨිතසතිනො සතියා සමන්නාගතා සතියා සමාහිතා[2] සබ්බසං සත්තානං සති පච්චුපට්ඨිතා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13\. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

---

1. සන්තිට්ඨතීති - සීමු, මජසං.
2. සමොහිතා - මජසං, PTS

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "අමතන්තෙ භික්ඛවෙ න පරිභුඤ්ජන්ති යෙ කායගතං[1] සතිං න පරිභුඤ්ජන්ති, අමතන්තෙ භික්ඛවෙ පරිභුඤ්ජන්ති යෙ කායගතං සතිං පරිභුඤ්ජන්තී'ති"[a] අත්ථෙ'ව සුත්තන්තොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙ සත්තා කායගතං සතිං පරිභුඤ්ජන්ති, පටිලභන්ති ආසෙවන්ති භාවෙන්ති බහුලීකරොන්තීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "එකායනො අයං භික්ඛවෙ මග්ගො සත්තානං විසුද්ධියා සොකපරිද්දවානං[2] සමතික්කමාය දුක්ඛදොමනස්සානං අත්ථඞ්ගමාය ඤායස්ස අධිගමාය නිබ්බානස්ස සච්ඡිකිරියාය යදිදං චත්තාරො සතිපට්ඨානා'ති"[b] අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙ ධම්මා එකායනමග්ගො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "රඤ්ඤො භික්ඛවෙ චක්කවත්තිස්ස පාතුභාවා සත්තන්නං රතනානං පාතුභාවො හොති. කතමෙසං සත්තන්නං: චක්කරතනස්ස පාතුභාවො හොති, හත්ථිරතනස්ස පාතුභාවො හොති, අස්සරතනස්ස -පෙ- මණිරතනස්ස -පෙ- ඉත්ථිරතනස්ස -පෙ- ගහපතිරතනස්ස -පෙ- පරිණායකරතනස්ස පාතුභාවො හොති. රඤ්ඤො භික්ඛවෙ චක්කවත්තිස්ස පාතුභාවා ඉමෙසං සත්තන්නං රතනානං පාතුභාවො හොති.

1. කායගතාසතිං - සීමු, මජසං.
2. සොකපරිදෙවානං - මජසං, PTS

a අඞ්ගුත්තර - එකකනිපාත.
b දීඝනිකාය - මජ්ඣිමනිකාය - සතිපට්ඨානසුත්ත.

තථාගතස්ස භික්ඛවෙ පාතුභාවා අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස සත්තන්නං බොජ්ඣඞ්ගරතනානං පාතුභාවො හොති. කතමෙසං සත්තන්නං: සතිසම්බොජ්ඣඞ්ගරතනස්ස පාතුභාවො හොති, ධම්මවිචයසම්බොජ්ඣඞ්ගරතනස්ස පාතුභාවො හොති, විරියසම්බොජ්ඣඞ්ගරතනස්ස පාතුභාවො හොති, පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගරතනස්ස පාතුභාවො හොති, පස්සද්ධිසම්බොජ්ඣඞ්ගරතනස්ස පාතුභාවො හොති, සමාධිසම්බොජ්ඣඞ්ගරතනස්ස පාතුභාවො හොති, උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගරතනස්ස පාතුභාවො හොති. තථාගතස්ස භික්ඛවෙ පාතුභාවා අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස ඉමෙසං සත්තන්නං බොජ්ඣඞ්ගරතනානං පාතුභාවො හොතී''ති[a] අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තථාගතස්ස පාතුභාවා අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස සබ්බෙ ධම්මා සතිසම්බොජ්ඣඞ්ගරතනා'ව හොන්තී'ති.[1]

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

16. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙ ධම්මා සම්මප්පධානා, ඉද්ධිපාදා, ඉන්ද්‍රියා, බලා, බොජ්ඣඞ්ගා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

සතිපට්ඨානකථා නිට්ඨිතා.

---

a බොජ්ඣඞ්ග සංයුත්ත - චක්කවත්තිසුත්ත.

1. සබ්බෙ සතිසම්බොජ්ඣඞ්ගරතනා'ව හොන්තී'ති - සිමු.

1. 10.

හෙවත්ථි කථා

1. ස. පු: අතීතං අත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: හෙවත්ථි හෙව නත්ථී'ති.

ස. අනු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. ස. පු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටි: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො, නත්ථට්ඨො අත්ථට්ඨො, අත්ථිභාවො නත්ථිභාවො, නත්ථිභාවො අත්ථිභාවො, අත්ථී'ති වා නත්ථී'ති වා, නත්ථී'ති වා අත්ථී'ති වා, එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

3. ස. පු: අනාගතං අත්ථී'ති.

ප. ටි: හෙවත්ථි හෙව නත්ථීති.

ස. අනු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: සෙවත්ථි, සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො, නත්ථට්ඨො අත්ථට්ඨො, අත්ථිභාවො නත්ථිභාවො, නත්ථිභාවො අත්ථිභාවො, අත්ථී'ති වා නත්ථී'ති වා, නත්ථී'ති වා අත්ථී'ති වා, එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: පච්චුප්පන්නං අත්ථී'ති.

ප. වි. හෙවත්ථි හෙව නත්ථී'ති.

ස. අනු: සෙවත්ථි සෙවනත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

6. ස. පු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො –පෙ– සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

7. ස. පු: අතීතං හෙවත්ථි හෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: කින්තත්ථි කින්ති නත්ථී'ති.

ප. වි: අතීතං අතීතන්ති හෙවත්ථි, අතීතං අනාගතන්ති හෙව නත්ථි, අතීතං පච්චුප්පන්නන්ති හෙව නත්ථී'ති.

ස. අනු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

8. ස. පු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො, නත්ථට්ඨො අත්ථට්ඨො, අත්ථිභාවො නත්ථිභාවො, නත්ථිභාවො අත්ථිභාවො, අත්ථී'ති වා නත්ථී'ති වා, නත්ථී'ති වා අත්ථී'ති වා, එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

9. ස. පු: අනාගතං හෙවත්ථි හෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: කින්තත්ථි කින්ති නත්ථී'ති.

ප. වි: අනාගතං අනාගතන්ති හෙවත්ථි, අනාගතං අතීතන්ති හෙව නත්ථි, අනාගතං පච්චුප්පන්නන්ති හෙව නත්ථී'ති.

ස. අනු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

10. ස පු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො, නත්ථට්ඨො අත්ථට්ඨො -පෙ- සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: පච්චුප්පන්නං හෙවත්ථි හෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: කිත්තත්ථි කිත්තති නත්ථී'ති.

ප. වි: පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නන්ති හෙවත්ථි, පච්චුප්පන්නං අතීතන්ති හෙව නත්ථි, පච්චුප්පන්නං අනාගතන්ති හෙව නත්ථී'ති.

ස. අනු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො -පෙ- සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ප. පු: න වත්තබ්බං අතීතං හෙවත්ථි හෙව නත්ථි, අනාගතං හෙවත්ථි හෙව නත්ථි, පච්චුප්පන්නං හෙවත්ථි හෙව නත්ථී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: අතීතං අනාගතන්ති හෙවත්ථි, අතීතං පච්චුප්පන්නන්ති හෙවත්ථි, අනාගතං අතීතන්ති හෙවත්ථි, අනාගතං පච්චුප්පන්නන්ති හෙවත්ථි, පච්චුප්පන්නං අතීතන්ති හෙවත්ථි, පච්චුප්පන්නං අනාගතන්ති හෙවත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

අනු. පා: තෙන හි අතීතං හෙවත්ථි හෙව නත්ථි, අනාගතං හෙවත්ථි හෙව නත්ථි, පච්චුප්පන්නං හෙවත්ථි හෙව නත්ථී'ති.

14. ස. පු: රූපං අත්ථී'ති.

ප. වි: හෙවත්ථි හෙව නත්ථී'ති.

ස. අනු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො, නත්ථට්ඨො අත්ථට්ඨො, අත්ථිභාවො නත්ථිභාවො, නත්ථිභාවො අත්ථිභාවො, අත්ථීති'වා නත්ථීති'වා, නත්ථීති'වා අත්ථීති'වා, එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඞ්ඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං අත්ථී'ති.

ප. වි: හෙවත්ථි හෙව නත්ථී'ති.

ස. අනු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

17. ස. පු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො -පෙ- සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු: රූපං හෙවත්ථි හෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: කින්තත්ථි කින්ති නත්ථී'ති.

ප. වි: රූපං රූපන්ති හෙවත්ථි, රූපං වෙදනා'ති හෙව නත්ථි -පෙ- රූපං සඤ්ඤා'ති හෙව නත්ථි -පෙ- රූපං සඞ්ඛාරා'ති හෙව නත්ථි -පෙ- රූපං විඤ්ඤාණන්ති හෙව නත්ථී'ති.

ස. අනු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-

19. ස. පු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථවෙසා නත්ථවෙසා -පෙ- සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

20. ස. පු: වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඞ්ඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං හෙවත්ථි හෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: කින්තත්ථි කින්ති නත්ථී'ති.

ප. වි: විඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණන්ති හෙවත්ථි, විඤ්ඤාණං රූපන්ති හෙව නත්ථි -පෙ- විඤ්ඤාණං වෙදනා'ති හෙව නත්ථි -පෙ- විඤ්ඤාණං සඤ්ඤා'ති හෙව නත්ථි -පෙ- විඤ්ඤාණං සඞ්ඛාරා'ති හෙව නත්ථී'ති.

ස. අනු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

21. ස. පු: සෙවත්ථි සෙව නත්ථී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථවෙසා නත්ථවෙසා -පෙ- සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

22. ප. පු: න වත්තබ්බං: "රූපං හෙවත්ථි හෙව නත්ථී'ති, වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඞ්ඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං හෙවත්ථි හෙව නත්ථී"ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: රූපං වෙදනා'ති හෙවත්ථි -පෙ- රූපං සඤ්ඤා'ති හෙවත්ථි -පෙ- රූපං සඞ්ඛාරා'ති හෙවත්ථි -පෙ- රූපං විඤ්ඤාණන්ති හෙවත්ථි -පෙ- වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඞ්ඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං රූපන්ති හෙවත්ථි -පෙ- විඤ්ඤාණං වෙදනා'ති හෙවත්ථි -පෙ- විඤ්ඤාණං සඤ්ඤා'ති හෙවත්ථි -පෙ- විඤ්ඤාණං සඞ්ඛාරා'ති හෙවත්ථී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

අනු. පා: තෙන හි රූපං හෙවත්ථි හෙව නත්ථි, වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා - සඞ්ඛාරා - විඤ්ඤාණං හෙවත්ථි, හෙව නත්ථී'ති.

හෙවත්ථිකථා නිට්ඨිතා.

මහාවග්ගො.

තස්ස උද්දානං:

උපලබ්භො පරිහානං බ්‍රහ්මචරියවාසො ඔධිසො
පරිඤ්ඤා කාමරාගප්පහානං සබ්බමත්ථිවාදෙ ආයතනං
අතීතානාගතො සුහබ්භො සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා
හෙවත්ථි හෙව නත්ථී'ති.

2. 1.

පරූපහාරකථා.

1\. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො රාගො කාමරාගො කාමරාගපරියුට්ඨානං කාමරාග සඤ්ඤොජනං කාමොඝො කාමයොගො කාමච්ඡන්දනීවරණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2\. ස. පු: නත්ථි අරහතො රාගො කාමරාගො කාමරාගපරියුට්ඨානං කාමරාගසඤ්ඤොජනං කාමොඝො කාමයොගො කාමච්ඡන්දනීවරණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි නත්ථි අරහතො රාගො කාමරාගො කාමරාගපරියුට්ඨානං කාමරාගසඤ්ඤොජනං කාමොඝො කාමයොගො කාමච්ඡන්දනීවරණං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: "අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී"ති.

3\. ස. පු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨි, අත්ථි තස්ස රාගො කාමරාගො කාමරාගපරියුට්ඨානං කාමරාගසඤ්ඤොජනං කාමොඝො කාමයොගො කාමච්ඡන්දනීවරණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස අනු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨි, අත්ථි තස්ස රාගො කාමරාගො කාමරාගපරියුට්ඨානං -පෙ- කාමච්ඡන්දනීවරණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4 ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨි, නත්ථි තස්ස රාගො කාමරාගො කාමරාගපරියුට්ඨානං -පෙ කාමච්ඡන්දනීවරණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨි, නත්ථි තස්ස රාගො කාමරාගො කාමරාගපරියුට්ඨානං -පෙ- කාමච්ඡන්දනීවරණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5\. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: කෙනට්ඨෙනා'ති.

ප. වි: හන්ද හි මාරකායිකා දෙවතා අරහතො අසුචිං සුක්කවිස්සට්ඨිං උපසංහරන්තී'ති.

ස. පු: මාරකායිකා දෙවතා අරහතො අසුචිං සුක්කවිස්සට්ඨිං උපසංහරන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි මාරකායිකානං දෙවතානං අසුචි සුක්ක-විස්සට්ඨී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: නත්ථි මාරකායිකානං දෙවතානං අසුචි සුක්ක-විස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි නත්ථි මාරකායිකානං දෙවතානං අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී,

අනු. පා: නො ච වත[1] රෙ වත්තබ්බෙ: 'මාරකායිකා, දෙවතා[2] අරහතො අසුචිං සුක්කවිස්සට්ඨිං උපසං-හරන්තී'ති.

6\. ස. පු: මාරකායිකා දෙවතා අරහතො අසුචිං සුක්කවිස්සට්ඨිං උපසංහරන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මාරකායිකා දෙවතා අත්තනො අසුචිං සුක්කවිස්සට්ඨිං උපසංහරන්ති, අඤ්ඤෙසං අසුචිං සුක්කවිස්සට්ඨිං උපසංහරන්ති, තස්ස අසුචිං සුක්කවිස්සට්ඨිං උපසං-හරන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7\. ස. පු: මාරකායිකා දෙවතා නෙව අත්තනො, න අඤ්ඤෙ-සං න තස්ස අසුචිං සුක්කවිස්සට්ඨිං උපසංහරන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි මාරකායිකා දෙවතා නෙව අත්තනො න අඤ්ඤෙසං න තස්ස අසුචිං සුක්කවිස්සට්ඨිං උපසං-හරන්ති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: "මාරකායිකා දෙවතා අරහතො අසුචිං සුක්කවිස්සට්ඨිං උපසංහරන්තී"ති.

1\. නො වත - PTS.

2\. මාරකායිකානං දෙවතානං PTS

8. ස. පු: මාරකායිකා දෙවතා අරහතො අසුචිං සුක්කවිස්සට්ඨිං උපසංහරන්තී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොමකූපෙහි උපසංහරන්තී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

9. ස. පු: මාරකායිකා දෙවතා අරහතො අසුචිං සුක්කවිස්සට්ඨිං උපසංහරන්තී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: කිං කාරණා’ති.

ප. වි: හන්ද හි විමතිං ගාහයිස්සාමා’ති.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො විමතී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

10. ස. පු: අත්ථි අරහතො විමතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො සත්ථරි විමති, ධම්මෙ විමති, සඞ්ඝෙ විමති, සික්ඛාය විමති, පුබ්බන්තෙ විමති, අපරන්තෙ විමති, පුබ්බන්තාපරන්තෙ විමති, ඉදප්පච්චයතා–පටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු විමතී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

11. ස. පු: නත්ථි අරහතො සත්ථරි විමති, ධම්මෙ විමති, සඞ්ඝෙ විමති, සික්ඛාය විමති, පුබ්බන්තෙ විමති, අපරන්තෙ විමති, පුබ්බන්තාපරන්තෙ විමති, ඉදප්පච්චයතා–පටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු විමතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි නත්ථි අරහතො සත්ථරි විමති –පෙ– ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු විමති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: “අත්ථි අරහතො විමතී”ති.

12. ස. පු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස විමති, අත්ථි තස්ස සත්ථරි විමති –පෙ– ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු විමතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො විමති, අත්ථි තස්ස සත්ථරි විමති -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු විමතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: අත්ථි අරහතො විමති, නත්ථි තස්ස සත්ථරි විමති -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු විමතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස විමති, නත්ථි තස්ස සත්ථරි විමති -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු විමතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

14. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨි කිස්ස නිස්සන්දෙ'ති.

ප. වි: අසිතපීතඛායිතසායිතස්ස නිස්සන්දෙ'ති.

ස. පු: අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨි අසිතපීතඛායිත-සායිතස්ස නිස්සන්දෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යෙ කෙචි අසන්ති පිවන්ති ඛාදන්ති[1] සායන්ති, සබ්බෙසංයෙව අත්ථි අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: යෙ කෙචි අසන්ති පිවන්ති ඛාදන්ති සායන්ති, සබ්බෙසංයෙව අත්ථි අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දාරකා අසන්ති පිවන්ති ඛාදන්ති සායන්ති, අත්ථි දාරකානං අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: පණ්ඩකා අසන්ති පිවන්ති ඛාදන්ති සායන්ති, අත්ථි පණ්ඩකානං අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: දෙවා අසන්ති පිවන්ති ඛාදන්ති[1] සායන්ති, අත්ථි දෙවානං අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. ඛායන්ති - PTS.

16. ස. පු: අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨි අසිතපීතඛායිතසායිතස්ස නිස්සන්දො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි තස්ස ආසයො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

17. ස. පු: අරහතො උච්චාරපස්සාවො අසිතපීතඛායිතසායිතස්ස නිස්සන්දො, අත්ථි තස්ස ආසයො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨි අසිතපීතඛායිතසායිතස්ස නිස්සන්දො, අත්ථි තස්ස ආසයො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු: අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨි අසිතපීතඛායිතසායිතස්ස නිස්සන්දො, නත්ථි තස්ස ආසයො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො උච්චාරපස්සාවො අසිතපීතඛායිතසායිතස්ස නිස්සන්දො, නත්ථි තස්ස ආසයො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, මෙථුනං ධම්මං උප්පාදෙය්‍ය, පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාවසෙය්‍ය, කාසිකචන්දනං පච්චනුභවෙය්‍ය, මාලාගන්ධවිලෙපනං ධාරෙය්‍ය, ජාතරූපරජතං සාදියෙය්‍යා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

20. ස. පු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨි, පුථුජ්ජනො මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, මෙථුනං ධම්මං උප්පාදෙය්‍ය, පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාවසෙය්‍ය, කාසිකචන්දනං පච්චනුභවෙය්‍ය, මාලාගන්ධවිලෙපනං ධාරෙය්‍ය, ජාතරූපරජතං සාදියෙය්‍යා'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨි, අරහා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, මෙථුනං ධම්මං උප්පාදෙය්‍ය, පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාවසෙය්‍ය, කාසිකචන්දනං පච්චනුභවෙය්‍ය, මාලාගන්ධවිලෙපනං ධාරෙය්‍ය, ජාතරූපරජතං සාදියෙය්‍යා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

21. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨි, න ච අරහා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, මෙථුනං ධම්මං උප්පාදෙය්‍ය, පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාවසෙය්‍ය, කාසිකචන්දනං පච්චනුභවෙය්‍ය, මාලාගන්ධවිලෙපනං ධාරෙය්‍ය, ජාතරූපරජතං සාදියෙය්‍යා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨි, න ච පුථුජ්ජනො මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, මෙථුනං ධම්මං උප්පාදෙය්‍ය, පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාවසෙය්‍ය, කාසිකචන්දනං පච්චනුභවෙය්‍ය, මාලාගන්ධවිලෙපනං ධාරෙය්‍ය, ජාතරූපරජතං සාදියෙය්‍යා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

22. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගො පහීනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො රාගො පහීනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො,

අනු පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

23. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු. නනු අරහතො දොසො පහීනො -පෙ- මොහො පහීනො –පෙ– මානො පහීනො –පෙ– දිට්ඨි පහීනා –පෙ– විචිකිච්ඡා පහීනා –පෙ– ථීනං පහීනං –පෙ– මිද්ධං පහීනං පෙ– උද්ධච්චං පහීනං –පෙ– අහිරිකං පහීනං –පෙ– අනොත්තප්පං පහීනං උච්ඡින්නමූලං තාලාවත්ථුකතං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාදධම්මන්ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො අනොත්තප්පං පහීනං උච්ඡින්නමූලං තාලාවත්ථුකතං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාදධම්මං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

24 ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

25. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පහානාය සතිපට්ඨානා භාවිතා -පෙ- සම්මප්පධානා භාවිතා -පෙ- ඉද්ධිපාදා භාවිතා -පෙ- ඉන්ද්‍රියා භාවිතා -පෙ- බලා භාවිතා -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො රාගප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

26. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො දොසප්පහානාය -පෙ- මොහප්පහානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පහානාය -පෙ- මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො අනොත්තප්පප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

27. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: නත්ථි අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුප්පත්තසදත්ථො පරික්ඛීණභවසංයොජනො සම්මදඤ්ඤා විමුත්තො උක්ඛිත්තපලිඝො සංකිණ්ණපරිඛො අබ්බූළ්හෙසිකො නිරග්ගළො අරියො පන්නද්ධජො පන්නභාරො විසඤ්ඤුත්තො සුවිජිතවිජයො, දුක්ඛං තස්ස පරිඤ්ඤාතං සමුදයො පහීනො නිරොධො සච්ඡිකතො මග්ගො භාවිතො, අභිඤ්ඤෙය්‍යං අභිඤ්ඤාතං පරිඤ්ඤෙය්‍යං පරිඤ්ඤාතං පහාතබ්බං පහීනං භාවෙතබ්බං භාවිතං සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතන්ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

අනු: ඨ: හඤ්චි අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො කතකරණීයො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

28. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. වි: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී, පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නත්ථි අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨීති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති

ස පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

29. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නත්ථි අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටික්ඛෙ: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො නත්ථි අසුචිසුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

80. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො, අත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො, අත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

81. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො දොසො පහීනො -පෙ- මොහො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං, අත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පහීනං, අත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

82. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා -පෙ- දොසප්පහානාය -පෙ- මොහප්පහානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා, අත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා, අත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

83. ස. පු: සධම්මකුසලො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, අත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, අත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

84. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො, නත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො, නත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

35. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො දොසො පහීනො -පෙ- මොහො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං, නත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පහීනං, නත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

36. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා -පෙ- දොසප්පහානාය -පෙ- මොහප්පහානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා, නත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා, නත්ථි තස්ස අසුචි සුක්ක-විස්සට්ඨී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

37. ස. පු: පරධම්මකුසලො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, නත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, නත්ථි තස්ස අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

38. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "යෙ කෙචි භික්ඛවෙ භික්ඛූ පුථුජ්ජනා සීලසම්පන්නා සතා සම්පජානා නිද්දං ඔක්කමන්ති, තෙසං අසුචි න මුච්චති. යෙ'පි තෙ භික්ඛවෙ, බාහිරකා ඉසයො කාමෙසු වීතරාගා, තෙසම්පි අසුචි න මුච්චති. අට්ඨාන-මෙතං භික්ඛවෙ, අනවකාසො යං අරහතො අසුචි මුච්චෙය්‍යා'ති"[2] අත්ථෙ'ව සුත්තන්තොති.

[2] මහාවග්ගපාළියං චීවරක්ඛන්ධකෙ නිසීදනානුඤ්ඤාතකථං සමන්නාහරිතබ්බා.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කවිස්සට්ඨී'ති.

39. ප. පු: න වත්තබ්බං අත්ථි අරහතො පරූපහාරො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අරහතො චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරං පරෙ උපසංහරෙය්‍යුන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරං පරෙ උපසංහරෙය්‍යුං,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "අත්ථි අරහතො පරූපහාරො"ති.

40. ස. පු: "අරහතො චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරං පරෙ උපසංහරෙය්‍යුන්ති" අත්ථි අරහතො පරූපහාරො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො සොතාපත්තිඵලං වා සකදාගාමිඵලං වා අනාගාමිඵලං වා අරහත්තං වා පරෙ උපසංහරෙය්‍යුන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

පරූපහාරකථා නිට්ඨිතා.

2. 2.

අඤ්ඤාණකථා.

1. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො අවිජ්ජා අවිජ්ජොඝො අවිජ්ජායොගො අවිජ්ජානුසයො අවිජ්ජාපරියුට්ඨානං අවිජ්ජාසඤ්ඤොජනං අවිජ්ජානීවරණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. ස. පු: නත්ථි අරහතො අවිජ්ජා අවිජ්ජොඝො අවිජ්ජායොගො අවිජ්ජානුසයො අවිජ්ජාපරියුට්ඨානං අවිජ්ජාසඤ්ඤොජනං අවිජ්ජානීවරණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි නත්ථි අරහතො අවිජ්ජා අවිජ්ජොඝො අවිජ්ජායොගො අවිජ්ජානුසයො අවිජ්ජාපරියුට්ඨානං අවිජ්ජාසඤ්ඤොජනං අවිජ්ජානීවරණං,

අනු. පා. නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති".

3. ස. පු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස අඤ්ඤාණං, අත්ථි තස්ස අවිජ්ජා අවිජ්ජොඝො අවිජ්ජායොගො අවිජ්ජානුසයො අවිජ්ජා පරියුට්ඨානං අවිජ්ජාසඤ්ඤොජනං අවිජ්ජානීවරණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණං, අත්ථි තස්ස අවිජ්ජා අවිජ්ජොඝො අවිජ්ජායොගො අවිජ්ජානුසයො අවිජ්ජාපරියුට්ඨානං අවිජ්ජාසඤ්ඤොජනං අවිජ්ජානීවරණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණං, නත්ථි තස්ස අවිජ්ජා අවිජ්ජොඝො අවිජ්ජායොගො අවිජ්ජානුසයො අවිජ්ජාපරියුට්ඨානං අවිජ්ජාසඤ්ඤොජනං අවිජ්ජානීවරණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස අඤ්ඤාණං, නත්ථි තස්ස අවිජ්ජා අවිජ්ජොඝො අවිජ්ජායොගො අවිජ්ජානුසයො අවිජ්ජාපරියුට්ඨානං අවිජ්ජාසඤ්ඤොජනං අවිජ්ජානීවරණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5\. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහා "අඤ්ඤාණපකතො පාණං හනෙය්‍ය, අදින්නං ආදියෙය්‍ය, මුසා භණෙය්‍ය, පිසුනං භණෙය්‍ය, ඵරුසං භණෙය්‍ය, සම්ඵං පලපෙය්‍ය[1] සන්ධිං ඡින්දෙය්‍ය, නිල්ලොපං හරෙය්‍ය, එකාගාරිකං කරෙය්‍ය, පරිපන්ථෙ තිට්ඨෙය්‍ය, පරදාරං ගච්ඡෙය්‍ය, ගාමඝාතං කරෙය්‍ය, නිගමඝාතා කරෙය්‍යා"ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6\. ස. පු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස අඤ්ඤාණං, පුථුජ්ජනො අඤ්ඤාණපකතො පාණං, හනෙය්‍ය අදින්නං ආදියෙය්‍ය, මුසා භණෙය්‍ය -පෙ- ගාමඝාතං කරෙය්‍ය, නිගමඝාතං කාරෙය්‍යා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණං, අරහා අඤ්ඤාණපකතො පාණං හනෙය්‍ය, අදින්නං ආදියෙය්‍ය -පෙ- ගාමඝාතං කරෙය්‍ය, නිගමඝාතං කරෙය්‍යා'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7\. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණං, න ච අරහා අඤ්ඤාණපකතො පාණං හනෙය්‍ය, අදින්නං ආදියෙය්‍ය -පෙ- ගාමඝාතං කරෙය්‍ය, නිගමඝාතං කරෙය්‍යා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස අඤ්ඤාණං, න ච පුථුජ්ජනො අඤ්ඤාණපකතො පාණං හනෙය්‍ය, අදින්නං ආදියෙය්‍ය -පෙ- ගාමඝාතං කරෙය්‍ය, නිගමඝාතං කරෙය්‍යා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8\. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො සත්ථරි අඤ්ඤාණං ධම්මෙ අඤ්ඤාණං සඞ්ඝෙ අඤ්ඤාණං සික්ඛාය අඤ්ඤාණං පුබ්බන්තෙ අඤ්ඤාණං අපරන්තෙ අඤ්ඤාණං පුබ්බන්තාපරන්තෙ අඤ්ඤාණං ඉදප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

1 සම්ඵප්පලාපෙය්‍ය - PTS.

9\. ස. පු: නත්ථි අරහතො සත්ථරි අඤ්ඤාණං, ධම්මෙ අඤ්ඤාණං, සඞ්ඝෙ අඤ්ඤාණං, සික්ඛාය අඤ්ඤාණං, පුබ්බන්තෙ අඤ්ඤාණං, අපරන්තෙ අඤ්ඤාණං, පුබ්බන්තාපරන්තෙ අඤ්ඤාණං, ඉදප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ථ: හඤ්චි නත්ථි අරහතො සත්ථරි අඤ්ඤාණං, ධම්මෙ අඤ්ඤාණං, සඞ්ඝෙ අඤ්ඤාණං -පෙ- ඉදප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

10\. ස. පු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස අඤ්ඤාණං, අත්ථි තස්ස සත්ථරි අඤ්ඤාණං, ධම්මෙ අඤ්ඤාණං, සඞ්ඝෙ අඤ්ඤාණං, -පෙ- ඉදප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණං, අත්ථි තස්ස සත්ථරි අඤ්ඤාණං, ධම්මෙ අඤ්ඤාණං, සඞ්ඝෙ අඤ්ඤාණං, -පෙ- ඉදප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11\. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණං, නත්ථි තස්ස සත්ථරි අඤ්ඤාණං, ධම්මෙ අඤ්ඤාණං, සඞ්ඝෙ අඤ්ඤාණං, -පෙ- ඉදප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස අඤ්ඤාණං, නත්ථි තස්ස සත්ථරි අඤ්ඤාණං, ධම්මෙ අඤ්ඤාණං, සඞ්ඝෙ අඤ්ඤාණං, -පෙ- ඉදප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12\. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගො පහීනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො රාගො පහීනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

13. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො දොසො පහීනො -පෙ- මොහො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං උච්ඡින්නමූලං තාලාවත්ථුකතං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාදධම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො අනොත්තප්පං පහීනං උච්ඡින්නමූලං තාලාවත්ථුකතං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාදධම්මං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

14. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො රාගප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

15. ස පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො දොසප්පහානාය -පෙ- මොහප්පහානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො අනොත්තප්පප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

16. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො –පෙ– සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහා වීතරාගො –පෙ– සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

17. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. වි: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි අඤ්ඤාණං, පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නත්ථි අඤ්ඤාණන්ති.

ස. පු. සධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි අඤ්ඤාණන්ති

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

18. ස. පු සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො. අත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො. අත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

19. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො දොසො පහීනො. –පෙ– මොහො පහීනො –පෙ– අනොත්තප්පං පහීනං. අත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පහීනං. අත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

20. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො –පෙ– බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා. අත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා. අත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

21. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො දොසප්පහානාය -පෙ- මොහප්පහානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා. අත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා. අත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

22. ස. පු: සධම්මකුසලො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. අත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. අත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

23. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො. නත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො. නත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

24. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො දොසො පහීනො -පෙ- මොහො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං. නත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පහීනං. නත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

25. ස පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා -පෙ- දොසප්පහානාය -පෙ- මොහප්පහානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා නත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා නත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

26. ස. පු: පරධම්මකුසලො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. නත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. නත්ථි තස්ස අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

27. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "ජානතො'හං[1] භික්ඛවෙ, පස්සතො ආසවානං ඛයං වදාමි. නො අජානතො නො අපස්සතො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ, ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති: "ඉති රූපං, ඉති රූපස්ස සමුදයො, ඉති රූපස්ස අත්ථඞ්ගමො, ඉති වෙදනා -පෙ- ඉති සඤ්ඤා -පෙ- ඉති සඞ්ඛාරා -පෙ- ඉති විඤ්ඤාණං, ඉති විඤ්ඤාණස්ස සමුදයො, ඉති විඤ්ඤාණස්ස අත්ථඞ්ගමො'ති. එවං ඛො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොතී"ති.[a] අත්ථෙ'ව සුත්තන්තොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

28. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "ජානතො'හං[1] භික්ඛවෙ පස්සතො ආසවානං ඛයං වදාමි. නො අජානතො නො අපස්සතො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති: ඉදං දුක්ඛන්ති භික්ඛවෙ ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති. අයං දුක්ඛසමුදයො'ති ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති. අයං දුක්ඛනිරොධො'ති ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති. අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනීපටිපදා'ති ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති.

1 ජානතාහං - සිමු. ජානතොවාහං - PTS
[a] ඛන්ධසංයුත්ත - පුප්ඵවග්ග - වාසිජටසුත්ත.

එවං ඛො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පස්සතො ආස-වානං ඛයො හොතී'ති[a] අත්ථෙව සුත්තන්තො''ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

29. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "සබ්බං භික්ඛවෙ අනභි-ජානං අපරිජානං අවිරාජයං අප්පජහං අභබ්බො දුක්ඛක්ඛයාය -පෙ- ඉදං ඛො භික්ඛවෙ.[1] අභිජානං පරිජානං විරාජයං පජහං භබ්බො දුක්ඛක්ඛයායා''ති[b] අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අත්ථි අරහරතො අඤ්ඤාණන්ති.

30. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

"සහාවස්ස දස්සනසම්පදාය
තයස්සු ධම්මා ජහිතා භවන්ති:
සක්කායදිට්ඨි විචිකිච්ඡිතඤ්ච
සීලබ්බතං වා'පි යදත්ථි කිඤ්චි,
චතූහපායෙහි ච විප්පමුත්තො,
ඡච්චාභිඨානානි අභබ්බො කාතුන්ති.''[c]

අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

31. ස. පු: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

---

1. සබ්බං ච ඛො භික්ඛවෙ - මජසං..

a සච්චසංයුත්ත - ආසවක්ඛයසුත්ත.

b සළායතනසංයුත්ත - අපරිජානනසුත්ත.

c සුත්තනිපාත - රතනසුත්ත.

TOC

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ අරියසාවකස්ස විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි: යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්මන්ති, සහ දස්සනුප්පාදා භික්ඛවෙ අරියසාවකස්ස තීණි සඤ්ඤොජනානි පහීයන්ති: සක්කායදිට්ඨි විචිකිච්ඡා සීලබ්බතපරාමාසො"ති. අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

32. ප. පු: න වත්තබ්බං: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අරහා ඉත්ථිපුරිසානං නාමගොත්තං න ජානෙය්‍ය, මග්ගාමග්ගං න ජානෙය්‍ය, තිණකට්ඨවනප්පතීනං නාමං න ජානෙය්‍යා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහා ඉත්ථිපුරිසානං නාමගොත්තං න ජානෙය්‍ය, මග්ගාමග්ගං න ජානෙය්‍ය, තිණකට්ඨවනප්පතීනං නාමං න ජානෙය්‍ය,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

33. ස. පු: "අරහා ඉත්ථිපුරිසානං නාමගොත්තං න ජානෙය්‍ය, මග්ගාමග්ගං න ජානෙය්‍ය, තිණකට්ඨවනප්පතීනං නාමං න ජානෙය්‍යා"ති අත්ථි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහා සොතාපත්තිඵලං වා සකදාගාමිඵලං වා අනාගාමිඵලං වා අරහත්තං වා න ජානෙය්‍යා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

අඤ්ඤාණකථා නිට්ඨිතා.

2. 3

කඞ්ඛාකථා

1. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡාපරියුට්ඨානං, විචිකිච්ඡාසඤ්ඤොජනං, විචිකිච්ඡානීවරණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. ස. පු: නත්ථි අරහතො විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡාපරියුට්ඨානං, විචිකිච්ඡාසඤ්ඤොජනං, විචිකිච්ඡානීවරණන්ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි නත්ථි අරහතො විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡාපරියුට්ඨානං, විචිකිච්ඡාසඤ්ඤොජනං, විචිකිච්ඡානීවරණං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා"ති.

3. ස. පු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස කඞ්ඛා, අත්ථි තස්ස විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡාපරියුට්ඨානං, විචිකිච්ඡා සඤ්ඤොජනං, විචිකිච්ඡානීවරණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා, අත්ථි තස්ස විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡාපරියුට්ඨානං, විචිකිච්ඡාසඤ්ඤොජනං, විචිකිච්ඡානීවරණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා. නත්ථි තස්ස විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡාපරියුට්ඨානං, විචිකිච්ඡාසඤ්ඤොජනං, විචිකිච්ඡානීවරණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස කඞ්ඛා. නත්ථි තස්ස විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡාපරියුට්ඨානං, විචිකිච්ඡාසඤ්ඤොජනං, විචිකිච්ඡානීවරණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5\. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො සත්ථරි කඞ්ඛා ධම්මෙ කඞ්ඛා සඞ්ඝෙ කඞ්ඛා සික්ඛාය කඞ්ඛා පුබ්බන්තෙ කඞ්ඛා අපරන්තෙ කඞ්ඛා පුබ්බාපරන්තෙ කඞ්ඛා ඉදප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු කඞ්ඛා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: නත්ථි අරහතො සත්ථරි කඞ්ඛා ධම්මෙ කඞ්ඛා -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු කඞ්ඛා'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි නත්ථි අරහතො සත්ථරි කඞ්ඛා ධම්මෙ කඞ්ඛා -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු කඞ්ඛා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

6\. ස. පු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස කඞ්ඛා. අත්ථි තස්ස සත්ථරි කඞ්ඛා ධම්මෙ කඞ්ඛා -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපටිච්ච-සමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු කඞ්ඛා'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා. අත්ථි තස්ස සත්ථරි කඞ්ඛා ධම්මෙ කඞ්ඛා -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපටිච්ච-සමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු කඞ්ඛා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7\. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා. නත්ථි තස්ස සත්ථරි කඞ්ඛා ධම්මෙ කඞ්ඛා -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපටිච්ච-සමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු කඞ්ඛා'ති.

ප. පටික්ඛෙපො: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස කඞ්ඛා. නත්ථි තස්ස සත්ථරි කඞ්ඛා ධම්මෙ කඞ්ඛා -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපටිච්ච-සමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු කඞ්ඛා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

TOC

8. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගො පහීනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො රාගො පහීනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාද-ධම්මො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

9. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො දොසො පහීනො -පෙ- මොහො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං -පෙ- රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා -පෙ- දොසප්පහානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා, නනු අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

10. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

ප. වි: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි කඞ්ඛා, පරධම්ම-කුසලස්ස අරහතො නත්ථි කඞ්ඛා'ති.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි කඞ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි කඞ්ඛා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නත්ථි කඞ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො නත්ථි කඞ්ඛා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො. අත්ථි තස්ස කඞ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො. අත්ථි තස්ස කඞ්ඛා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො දොසො පහීනො -පෙ- මොහො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං -පෙ- රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා -පෙ- දොසප්පහානාය -පෙ- මොහප්පහානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා -පෙ-

13. ස. පු: සධම්මකුසලො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. අත්ථි තස්ස කඞ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. අත්ථි තස්ස කඞ්ඛා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො. නත්ථි තස්ස කඞ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො. නත්ථි තස්ස කඞ්ඛා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො දොසො පහීනො -පෙ- මොහො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං -පෙ- රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා -පෙ- දොසප්පහානාය -පෙ- මොහප්පහානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා -පෙ- පරධම්මකුසලො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං නත්ථි තස්ස කඞ්ඛා'ති.

ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බමකුසලො අරහා වීතරාගො වීතදොසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. නත්ථි තස්ස කඞ්ඛා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "ජානතො'හං[1] භික්ඛවෙ පස්සතො ආසවානං ඛයං වදාමි, නො අජානතො නො අපස්සතො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති: 'ඉතිරූපං -පෙ- ඉති විඤ්ඤාණස්ස අත්ථඞ්ගමො'ති. එවං ඛො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොතී"ති[a] අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං 'අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

16. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "ජානතො'හං" භික්ඛවෙ පස්සතො ආසවානං ඛයං වදාමි, නො අජානතො නො අපස්සතො, කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති. "ඉදං දුක්ඛන්ති භික්ඛවෙ -පෙ- අයං දුක්ඛනිරොධ-ගාමිනී පටිපදාති ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති. එවං ඛො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොතී"ති.[b] අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: තෙන හි න වත්තං "අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා"ති.

17. ස පු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා

1. ජානතචාහං - සීමු, සන PTS
a ඛන්ධසංයුත්ත - වාසිජටසුත්ත.
b සච්චසංයුත්ත - ආසවක්ඛයසුත්ත.

ස. අනු. නනු වුත්තං භගවතා: "සබ්බං භික්ඛවෙ අනභිජානං අපරිජානං අවිරාජයං අප්පජහං අභබ්බො දුක්ඛක්ඛයාය -පෙ- ඉදං ඛො භික්ඛවෙ[1] අභිජානං පරිජානං විරාජයං පජහං භබ්බො දුක්ඛක්ඛයායා'ති.[a] අත්ථෙව සුත්තන්තොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං "අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා"ති.

18. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

"සහාවස්ස දස්සනසම්පදාය -පෙ-
ඡ චාභිඨානානි අභබ්බො කාතුන්ති"

අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං "අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා"ති.

19. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ අරියසාවකස්ස විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි: 'යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්මන්ති' සහදස්සනුප්පාදා භික්ඛවෙ අරියසාවකස්ස තීණි සඤ්ඤොජනානි පහීයන්ති: 'සක්කායදිට්ඨි විචිකිච්ඡා සීලබ්බතපරාමාසො'ති" අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං "අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා"ති.

20. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

---

1. සබ්බඤ්ච ඛො භික්ඛවෙ - මජසං

a සළායතනසංයුත්ත - අපරිජානසුත්ත

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

"යදා හවෙ පාතුභවන්ති ධම්මා
ආතාපිනො ඣායතො බ්‍රාහ්මණස්ස,
අථස්ස කඞ්ඛා වපයන්ති සබ්බා
යතො පජානාති සහෙතුධම්මන්ති.

යදා හවෙ පාතු භවන්ති ධම්මා
ආතාපිනො ඣායතො බ්‍රාහ්මණස්ස,
අථස්ස කඞ්ඛා වපයන්ති සබ්බා
යතො ඛයං පච්චයානං අවෙදී'ති.

යදා හවෙ පාතුභවන්ති ධම්මා
ආතාපිනො ඣායතො බ්‍රාහ්මණස්ස,
විධූපයං තිට්ඨති මාරසෙනං
සුරියො'ව ඔභාසයමන්තලික්ඛන්ති. a.

යා කාචි කඞ්ඛා ඉධ වා හුරං වා
සකවෙදියා වා පරවෙදියා වා,
ඣායිනො තා පජහන්ති සබ්බා
ආතාපිනො බ්‍රහ්මචරියං චරන්තා'ති.b

යෙ කඞ්ඛා සමතික්කන්තා
කඞ්ඛා භූතෙසු පාණිසු,
අසංසයා විසංයුත්තා
තෙසු දින්නං මහප්ඵලන්ති.

එතාදිසී ධම්මපකාසනෙත්ථ
න තත්ථ කිං[1] කඞ්ඛති කොචි සාවකො,
නිත්තිණ්ණඔඝං[2] විචිකිච්ඡඡින්නං
බුද්ධං නමස්සාම ජිනං ජනින්දන්ති.[3]c

අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං "අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා"ති.

---

a. මහාවග්ගපාළි, උදානපාළි - බොධිසුත්ත.
b උදාන පාළි - රෙවතසුත්ත.
1. කිංනු තත්ථ කඞ්ඛති PTS, සයා
2. නිණ්ණඔඝං - සිමු, PTS
3. ජනින්දාති - සිමු, PTS, මජසං.
c. දීඝනිකාය - සක්කපඤ්හසුත්ත.

21. ප. පු: න වත්තබ්බං අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අරහා ඉත්ථිපුරිසානං නාමගොත්තෙ කඞ්ඛෙය්‍ය, මග්ගාමග්ගෙ කඞ්ඛෙය්‍ය, තිණකට්ඨවනප්පතීනං නාමෙ කඞ්ඛෙය්‍යා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහා ඉත්ථිපුරිසානං නාමගොත්තෙ කඞ්ඛෙය්‍ය, මග්ගාමග්ගෙ කඞ්ඛෙය්‍ය, තිණකට්ඨවනප්පතීනං නාමෙ කඞ්ඛෙය්‍ය,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "අත්ථි අරහතො කඞ්ඛා"ති.

22. ස. පු: අරහා ඉත්ථිපුරිසානං නාමගොත්තෙ කඞ්ඛෙය්‍ය, මග්ගාමග්ගෙ කඞ්ඛෙය්‍ය, තිණකට්ඨවනප්පතීනං නාමෙ කඞ්ඛෙය්‍යා'ති අත්ථි අරහතො කඞ්ඛෙය්‍යා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහා සොතාපත්තිඵලෙ වා සකදාගාමිඵලෙ වා අනාගාමි ඵලෙ වා අරහත්තෙ වා කඞ්ඛෙය්‍යා'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

කඞ්ඛාකථා නිට්ඨිතා.

2. 4.

පරවිතරණකථා[1]

1. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.[2]

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහා පරනෙය්‍යො පරපත්තියො පරපච්චයො පරපටිබද්ධගූ න ජානාති න පස්සති සම්මූළ්හො අසම්පජානො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: නනු අරහා න පරනෙය්‍යො න පරපත්තියො න පරපටිබද්ධගූ ජානාති පස්සති අසම්මූළ්හො සම්පජානො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහා න පරනෙය්‍යො න පරපත්තියො න පරපච්චයො න පරපටිබද්ධගූ ජානාති පස්සති අසම්මූළ්හො සම්පජානො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

2. ස. පු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස පරවිතරණා, සො ච පරනෙය්‍යො පරපත්තියො පරපච්චයො පරපටිබද්ධගූ, න ජානාති න පස්සති සම්මූළ්හො අසම්පජානො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා, සො ච පරනෙය්‍යො පරපත්තියො පරපච්චයො පරපටිබද්ධගූ න ජානාති න පස්සති සම්මූළ්හො අසම්පජානො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

1. පරවිතාරණකථා - සීමු, මජසං, PTS, ස්‍යා.
2. පරවිතාරණා'ති - සීමු, මජසං, PTS. ස්‍යා.

3. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා. සො ච න පරනෙය්‍යො න පරපත්තියො න පරපච්චයො න පරපටිබද්ධගූ ජානාති පස්සති අසම්මූළ්හො සම්පජානො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස පරවිතරණා සො ච න පරනෙය්‍යො න පරපත්තියො න පරපටිබද්ධගූ ජානාති පස්සති අසම්මූළ්හො සම්පජානො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො සත්ථරි පරවිතරණා. ධම්මෙ පරවිතරණා සඞ්ඝෙ පරවිතරණා සික්ඛාය පරවිතරණා පුබ්බන්තෙ පරවිතරණා අපරන්තෙ පරවිතරණා පුබ්බන්තාපරන්තෙ පරවිතරණා ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු පරවිතරණා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: නත්ථි අරහතො සත්ථරි පරවිතරණා ධම්මෙ පරවිතරණා -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි නත්ථි අරහතො සත්ථරි පරවිතරණා ධම්මෙ පරවිතරණා -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු පරවිතරණා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

5. ස. පු: අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස පරවිතරණා. අත්ථි තස්ස සත්ථරි පරවිතරණා ධම්මෙ පරවිතරණා -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු:	අත්ථි අරහතො පරවිතරණා. අත්ථි තස්ස සත්ථරි පරවිතරණා, ධම්මෙ පරවිතරණා පෙ– ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු පරවිතරණා’ති.
ප. පටි.	න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

6.	ස. පු:	අත්ථි අරහතො පරවිතරණා. නත්ථි තස්ස සත්ථරි පරවිතරණා, ධම්මෙ පරවිතරණා –පෙ– ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු පරවිතරණා’ති
	ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.
	ස: අනු:	අත්ථි පුථුජ්ජනස්ස පරවිතරණා. නත්ථි තස්ස සත්ථරි පරවිතරණා ධම්මෙ පරවිතරණා –පෙ– ඉදප්පච්චයතාපටිච්චසමුප්පන්නෙසු ධම්මෙසු පරවිතරණා’ති.
	ප. පටි:	න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

7.	ස. පු:	අත්ථි අරහතො පරවිතරණා’ති.
	ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.
	ස. අනු:	නනු අරහතො රාගො පහීනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො’ති.
	ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.
	අනු. ඨ:	හඤ්චි අරහතො රාගො පහීනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මො,
	අනු. පා:	නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “අත්ථි අරහතො පරවිතරණා”ති.

8.	ස. පු:	අත්ථි අරහතො පරවිතරණා’ති.
	ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.
	ස. අනු:	නනු අරහතො දොසො පහීනො –පෙ– මොහො පහීනො –පෙ– අනොත්තප්පං පහීනං උච්ඡින්නමූලං තාලාවත්ථුකතං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාදධම්මන්ති.
	ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා.

TOC

අනු: ඨ. භඤ්චි අරහතො අනොත්තප්පං පහීනං උච්ඡින්න-මූලං තාලාවත්ථුකතං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාදධම්මං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

9. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා -පෙ- දොසප්පහානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො රාගප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

10. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහා විතරාගො විතදොසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහා විතරාගො විතදොසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

11. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

ප. වි: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි පරවිතරණා. පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නත්ථි පරවිතරණා'ති.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි පරවිතරණා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු. පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නත්ථි පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො නත්ථි පරවිතරණා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො. අත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො. අත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො දොසො පහීනො, මොහො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං. අත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පහීනං. අත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා. අත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා. අත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො දොසප්පහානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා. අත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා. අත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: සධම්මකුසලො අරහා වීතරගො වීතදෙසො වීතමොහො -ප- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. අත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පරධම්මකුසලො අරහා වීතරාගො වීතදෙසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. නත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

17. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො. නත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පහීනො. නත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පහීනො, -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං. නත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පහීනො, මොහො පහීනො -පෙ- අනොත්තප්පං පහීනං. නත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -ප-

19. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා -පෙ- දෙසප්පහානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පහානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා. නත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පහානාය බොජ්ඣඞ්ගා භාවිතා. නත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

20. ස. පු: පරධම්මකුසලො අරහා විතරාගො, වීතදෙසො වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. නත්ථි තස්ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බම්මකුසලො අරහා වීතරාගො, වීතදොසො, වීතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. නත්‍ථි තස්‍ස පරවිතරණා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

21. ස. පු: අත්‍ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "ජානතො'හං[1] භික්ඛවෙ පස්‍සතො ආසවානං ඛයං වදාමි, නො අජානතො නො අපස්‍සතො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්‍සතො ආසවානං ඛයො හොති 'ඉති රූපං -පෙ- ඉති විඤ්ඤාණස්‍ස අත්‍ථඞ්ගමො'ති. එවං ඛො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පස්‍සතො ආසවානං ඛයො හොතී''ති.[a] අත්‍ථෙව සුත්‍තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං 'අත්‍ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

22. ස. පු: අත්‍ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "ජානතො'හං භික්ඛවෙ පස්‍සතො ආසවානං ඛයං වදාමි, නො අජානතො නො අපස්‍සතො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්‍සතො ආසවානං ඛයො හොති 'ඉදං දුක්ඛන්ති භික්ඛවෙ ජානතො පස්‍සතො ආසවානං ඛයො හොති, අයං දුක්ඛසමුදයො'ති -පෙ- අයං දුක්ඛ-නිරොධො'ති -පෙ- අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා'ති ජානතො පස්‍සතො ආසවානං ඛයො හොතී''ති.[b] අත්‍ථෙව සුත්‍තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං "අත්‍ථි අරහතො පරවිතරණා"ති.

23. ස. පු: අත්‍ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

---

1 ජානත්‍වාහං - සීමු.

a. ඛන්‍ධසංයුත්‍ත - වාසිජටසුත්‍ත.

b. සච්චසංයුත්‍ත - ආසවක්‍ඛයසුත්‍ත.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "සබ්බං භික්ඛවෙ අනභිජානං අපරිජානං අවිරාජයං අප්පජහං අභබ්බො දුක්ඛක්ඛයාය -පෙ- ඉදං ඛො භික්ඛවෙ[1] අභිජානං පරිජානං විරාජයං පජහං භබ්බො දුක්ඛක්ඛයායා"ති.[a] අත්ථේ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

24. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා

> "සහාවස්ස දස්සනසම්පදාය -පෙ-
> ඡ චාභිඨානානි අභබ්බො කාතුන්ති".

අත්ථේ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

25. ස පු: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ අරියසාවකස්ස විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්මන්ති. සහදස්සනුප්පාදා භික්ඛවෙ අරියසාවකස්ස තීණි සඤ්ඤොජනානි පහීයන්ති: සක්කායදිට්ඨි විචිකිච්ඡා සීලබ්බතපරාමාසොති අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

---

1 සබ්බඤ්ච ඛො භික්ඛවෙ - මජසං.
සළායතනසංයුත්ත - අපරිජානනසුත්ත.

26\. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා

> "නාහං සහිස්සාමි[1] පමොචනාය
> කථංකථිං[2] ධොතක කඤ්චි ලොකෙ,
> ධම්මඤ්ච සෙට්ඨං අභිජානමානො
> එවං තුවං ඔඝමිමං තරෙසී"ති.[a]

අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං 'අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

27\. ප. පු: න වත්තබ්බං 'අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අරහතො ඉත්ථිපුරිසානං නාමගොත්තං පරෙ විතරෙය්‍යුං[3], මග්ගාමග්ගං පරෙ විතරෙය්‍යුං,[3] තිණකට්ඨවනප්පතීනං නාමං පරෙ විතරෙය්‍යුන්ති.[3]

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහතො ඉත්ථි පුරිසානං නාමගොත්තං පරෙ විතරෙය්‍යුං, මග්ගාමග්ගං පරෙ විතරෙය්‍යුං, තිණකට්ඨවනප්පතීනං නාමං පරෙ විතරෙය්‍යුං,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

28\. ස. පු: 'අරහතො ඉත්ථිපුරිසානං නාමගොත්තං පරෙ විතරෙය්‍යුං, මග්ගාමග්ගං පරෙ විතරෙය්‍යුං, තිණකට්ඨවනප්පතීනං නාමං පරෙ විතරෙය්‍යුන්ති' අත්ථි අරහතො පරවිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතො සොතාපත්තිඵලං වා සකදාගාමිඵලං වා අනාගාමිඵලං වා අරහත්තං[4] වා පරෙ විතරෙය්‍යුන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

පරවිතරණකථා නිට්ඨිතා.

1\. ගමිස්සාමි - සිමු, PTS.
2\. කථංකථී - සිමු.
3\. විතාරෙය්‍යුං - සිමු, මජසං, සයා, PTS.
4 අරහත්තඵලං වා - සිමු.
a සුත්තනිපාතෙ - ධොතකසුත්තං

2. 5.

වචීභෙදකථා.

1\. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බත්ථ සමාපන්නානං අත්ථි වචීභෙදො’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

2\. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බදා සමාපන්නානං අත්ථි වචීභෙදො’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

3\. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙසං සමාපන්නානං අත්ථි වචීභෙදො’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

4\. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බසමාපත්තීසු අත්ථි වචීභෙදො’ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

5\. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමාපන්නස්ස අත්ථි කායභෙදො’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

6. ස. පු: සමාපන්නස්ස නත්ථි කායභෙදො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

7. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වාචා, අත්ථි වචීභෙදො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමාපන්නස්ස අත්ථි කායො, අත්ථි කායභෙදො’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

8. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි කායො, නත්ථි කායභෙදො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වාචා, නත්ථි වචීභෙදො’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

9. ස. පු: දුක්ඛන්ති ජානන්තො දුක්ඛන්ති වාචං භාසතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමුදයො’ති ජානන්තො සමුදයො’ති වාචං භාසතී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

10. ස. පු: දුක්ඛන්ති ජානන්තො දුක්ඛන්ති වාචං භාසතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිරොධො’ති ජානන්තො නිරොධො’ති වාචං භාසතී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

11. ස. පු: දුක්ඛන්ති ජානන්තො දුක්ඛන්ති වාචං භාසතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගො’ති ජානන්තො මග්ගො’ති වාචං භාසතී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

12. ස. පු: සමුදයො’ති ජානන්තො න ච සමුදයො’ති වාච භාසතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දුක්ඛන්ති ජානන්තො න ච දුක්ඛන්ති වාචං භාසතී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

13. ස. පු: නිරොධො'ති ජානන්තො න ච නිරොධො'ති වාචං භාසතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දුක්ඛන්ති ජානන්තො න ච දුක්ඛන්ති වාචං භාසතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

14. ස. පු: මග්ගො'ති ජානන්තො න ච මග්ගො'ති වාචං භාසතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දුක්ඛන්ති ජානන්තො න ච දුක්ඛන්ති වාචං භාසතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

15. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ඤාණං කිං ගොචරන්ති.

ප. වි: ඤාණං සච්චගොචරන්ති.

ස. අනු: සොතං සච්චගොචරන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

16 ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොතං කිං ගොචරන්ති.

ප. වි: සොතං සද්දගොචරන්ති.

ස. අනු: ඤාණං සද්දගොචරන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

17. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො, ඤාණං සච්ච–ගොචරං, සොතං සද්දගොචරන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි ඤාණං සච්චගොචරං, සොතං සද්දගොචරං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

18. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො, ඤාණං සච්චගොචරං, සොතං සද්දගොචරන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ද්වින්නං ඵස්සානං ද්වින්නං වෙදනානං ද්වින්නං සඤ්ඤානං ද්වින්නං චෙතනානං ද්වින්නං චිත්තානං සමොධානං හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පඨවිකසිණං[1] සමාපත්තිං සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

20. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ආපොකසිණං -පෙ- තෙජොකසිණං -පෙ- වායොකසිණං -පෙ- නීලකසිණං -පෙ- පීතකසිණං -පෙ- ලොහිතකසිණං -පෙ- ඔදාතකසිණං -පෙ- ආකාසානඤ්චායතනං -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්චායතනං -පෙ- ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං -පෙ- නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

21. ස. පු: පඨවිකසිණං සමාපත්තිං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු: ඨ: හඤ්චි පඨවිකසිණං[1] සමාපත්තිං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො"ති.

22. ස. පු: ආපොකසිණං -පෙ- තෙජොකසිණං -පෙ- වායොකසිණං -පෙ- නීලකසිණං -පෙ- පීතකසිණං -පෙ- ලොහිතකසිණං -පෙ- ඔදාතකසිණං -පෙ- ආකාසානඤ්චායතනං -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්චායතනං -පෙ- ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං -පෙ- නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

---

1. පඨවීකසිණං - මජසං.

අනු. ඨ: හඤ්චි නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

23. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකියසමාපත්තිං සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

24. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකියං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

25. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකියං දුතියං ඣානං[1] –පෙ– තතියං ඣානං[2] –පෙ– චතුත්ථං ඣානං[3] සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

26. ස. පු: ලොකියං සමාපත්තිං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි ලොකියං සමාපත්තිං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

27. ස. පු: ලොකියං පඨමං ඣානං[4] සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි ලොකියං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති

---

1. දුතියජ්ඣානං – සිමු.
2. තතියජ්ඣානං – සිමු.
3. චතුත්ථජ්ඣානං – සිමු.
4. පඨමජ්ඣානං – සිමු.

28. ස. පු: ලොකියං දුතියං ඣානං -පෙ- තතියං ඣානං -පෙ- චතුත්ථං ඣානං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි ලොකියං චතුත්ථං ඣානං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

29. ස. පු: ලොකුත්තරං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකියං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

30. ස. පු: ලොකුත්තරං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකියං දුතියං ඣානං -පෙ- තතියං ඣානං -පෙ- චතුත්ථං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

31. ස. පු: ලොකියං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

32. ස. පු: ලොකියං දුතියං ඣානං -පෙ- තතියං ඣානං -පෙ- චතුත්ථං ඣානං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

83. ස. පු: ලොකුත්තරං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරං දුතියං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

84. ස. පු: ලොකුත්තරං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරං තතියං ඣානං -පෙ- චතුත්ථං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

85. ස. පු: ලොකුත්තරං දුතියං ඣානං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො''ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

86. ස. පු: ලොකුත්තරං දුතියං ඣානං -පෙ- තතියං ඣානං -පෙ- චතුත්ථං ඣානං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස නත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

87. ප. පු: න වත්තබ්බං: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ස පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු විතක්කවිචාරා වචීසඞ්ඛාරා වුත්තා භගවතා, පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්කවිචාරා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි විතක්කවිචාරා වචීසඞ්ඛාරා වුත්තා භගවතා, පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්කවිචාරා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

38. ස. පු: 'විතක්කවිචාරා වචීසඞ්ඛාරා වුත්තා භගවතා, පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්කවිචාරා'ති අත්ථි තස්ස වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පඨවිකසිණං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්කවිචාරා, අත්ථි තස්ස වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

39 ස. පු: 'විතක්කවිචාරා වචීසඞ්ඛාරා වුත්තා භගවතා, පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්කවිචාරා'ති අත්ථි තස්ස වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ආපොකසිණං -පෙ- තෙජො කසිණං -පෙ- වායොකසිණං -පෙ- නීලකසිණං -පෙ- පීතකසිණං -පෙ- ලොහිතකසිණං -පෙ- ඔදාතකසිණං පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්කවිචාරා, අත්ථි තස්ස වචීභෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

40. ප පු: න වත්තබ්බං: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු විතක්කසමුට්ඨානා වාචා වුත්තා භගවතා, පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්ක-විචාරා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි විතක්කසමුට්ඨානා වාචා වුත්තා භගවතා, පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්ක-විචාරා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

41. ස. පු: විතක්කසමුට්ඨානා වාචා වුත්තා භගවතා. පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්කවිචාරාති. අත්ථි තස්ස වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සඤ්ඤාසමුට්ඨානා වාචා වුත්තා භගවතා. දුතියං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි සඤ්ඤා. අත්ථි තස්ස විතක්කවිචාරා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

42. ස. පු: විතක්කසමුට්ඨානා වාචා වුත්තා භගවතා, පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්කවිචාරා'ති අත්ථි තස්ස වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: සඤ්ඤාසමුට්ඨානා වාචා වුත්තා භගවතා. තතියං ඣානං -පෙ- චතුත්ථං ඣානං -පෙ- ආකාසානඤ්චායතනං -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්චායතනං -පෙ- ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස අත්ථි සඤ්ඤා. අත්ථි තස්ස විතක්කවිචාරා'ති.

ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

43. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු "පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා හොති"ති අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි "පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා හොති"ති අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො"ති.

44. ස. පු: "පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා හොති"ති අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති අත්ථි තස්ස වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: "දුතියං ඣානං සමාපන්නස්ස විතක්කවිචාරා නිරුද්ධා හොන්ති"ති අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති අත්ථි තස්ස විතක්කවිචාරා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

45. ස. පු: "පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා හොති"ති අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති අත්ථි තස්ස වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: "තතියං ඣානං සමාපන්නස්ස පීති නිරුද්ධා හොති -පෙ- චතුත්ථං ඣානං සමාපන්නස්ස අස්සාසපස්සාසා නිරුද්ධා හොන්ති -පෙ- ආකාසානඤ්චායතනං සමාපන්නස්ස රූපසඤ්ඤා නිරුද්ධා හොති -පෙ- ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස විඤ්ඤාණඤ්චායතනසඤ්ඤා නිරුද්ධා හොති -පෙ- නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසඤ්ඤා නිරුද්ධා හොති -පෙ- සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං සමාපන්නස්ස සඤ්ඤා ච වෙදනා ච නිරුද්ධා හොන්තී"ති අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති අත්ථි තස්ස සඤ්ඤා ච වෙදනා චාති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

46. ප. පු: න වත්තබ්බං සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු පඨමස්ස ඣානස්ස සද්දො කණ්ටකො වුත්තො භගවතා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි පඨමස්ස ඣානස්ස සද්දො කණ්ටකො වුත්තො භගවතා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො"ති.

47. ස. පු: "පඨමස්ස ඣානස්ස සද්දො කණ්ටකො වුත්තො භගවතා"ති සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දුතියස්ස ඣානස්ස විතක්කවිචාරා කණ්ටකො වුත්තො භගවතා -පෙ- තතියස්ස ඣානස්ස පීති කණ්ටකො වුත්තො භගවතා -පෙ- චතුත්ථස්ස ඣානස්ස අස්සාසපස්සාසා කණ්ටකො වුත්තො භගවතා -පෙ- අකාසානඤ්චායතනං සමාපන්නස්ස රූපසඤ්ඤා කණ්ටකො වුත්තො භගවතා -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමාපන්නස්ස ආකාසානඤ්චායතනසඤ්ඤා කණ්ටකො වුත්තො භගවතා -පෙ- ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස විඤ්ඤාණඤ්චායතනසඤ්ඤා කණ්ටකො වුත්තො භගවතා -පෙ- නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසඤ්ඤා කණ්ටකො වුත්තො භගවතා -පෙ- සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං සමාපන්නස්ස සඤ්ඤා ච වෙදනා ච කණ්ටකො වුත්තො භගවතා,[1] අත්ථි තස්ස සඤ්ඤා ච වෙදනා චා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

[1] දසකඞ්ගුත්තරෙ කණ්ටකසුත්තං සමන්නාහරිතබ්බං.

45. ප. පු: න වත්තබ්බං "සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො"'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "සිඛිස්ස ආනන්ද භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස[1] අභිභූ නාම සාවකො බ්‍රහ්මලොකෙ ඨිතො දසසහස්සිලොකධාතුං සරෙන විඤ්ඤාපෙසි.[a] –

"ආරභථ නික්ඛමථ යුඤ්ජථ බුද්ධසාසනෙ
ධුනාථ මච්චුනො සෙනං නළාගාරං
ව කුඤ්ජරො

යො ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අප්පමත්තො
විහෙස්සති[2]
පහාය ජාතිසංසාරං දුක්ඛස්සන්තං
කරිස්සතී'’ති.[b]

අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි "සමාපන්නස්ස අත්ථි වචීභෙදො"ති.

වචීභෙදකථා නිට්ඨිතා.

---

1. භගවතො ආනන්ද සිඛිස්ස - අ.නි.
2. විහස්සති - මජසං.
a. තිකඞ්ගුත්තර - ආනන්දවග්ග
b. බ්‍රහ්මසංයුත්ත - අරුණවතීසුත්ත.

TOC

2. 6.

දුක්ඛාහාරකථා.

1\. ස. පු: දුක්ඛාහාරො මග්ගඞ්ගං මග්ගපරියාපන්නන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යෙ කෙචි දුක්ඛන්ති වාචං භාසන්ති, සබ්බෙ තෙ මග්ගං භාවෙන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2\. ස. පු: යෙ කෙචි දුක්ඛන්ති වාචං භාසන්ති, සබ්බෙ තෙ මග්ගං භාවෙන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: බාලපුථුජ්ජනා දුක්ඛන්ති වාචං භාසන්ති, බාලපුථුජ්ජනා මග්ගං භාවෙන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: මාතුඝාතකො -පෙ- පිතුඝාතකො -පෙ- අරහන්තඝාතකො -පෙ- ලොහිතුප්පාදකො -පෙ- සඞ්ඝභෙදකො දුක්ඛන්ති වාචං භාසති, සඞ්ඝභෙදකො මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

දුක්ඛාහාරකථා නිට්ඨිතා.

2. 7.

චිත්තට්ඨිතිකථා.

1\. ස. පු: එකං චිත්තං දිවසං තිට්ඨතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: උපඩ්ඪදිවසො උප්පාදක්ඛණො, උපඩ්ඪදිවසො වයක්ඛණො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2\. ස. පු: එකං චිත්තං ද්වෙ දිවසෙ තිට්ඨතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දිවසො උප්පාදක්ඛණො, දිවසො වයක්ඛණො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

3\. ස. පු: එකං චිත්තං චත්තාරො දිවසෙ තිට්ඨති -පෙ- අට්ඨ දිවසෙ තිට්ඨති -පෙ- දස දිවසෙ තිට්ඨති -පෙ- වීසති දිවසානි තිට්ඨති -පෙ- මාසං තිට්ඨති -පෙ- ද්වෙ මාසෙ තිට්ඨති -පෙ- චත්තාරො මාසෙ තිට්ඨති -පෙ- අට්ඨ මාසෙ තිට්ඨති -පෙ- දස මාසෙ තිට්ඨති -පෙ- සංවච්ඡරං තිට්ඨති -පෙ- ද්වෙ වස්සානි තිට්ඨති -පෙ- චත්තාරි වස්සානි තිට්ඨති -පෙ- අට්ඨ වස්සානි තිට්ඨති -පෙ- දස වස්සානි තිට්ඨති -පෙ- වීසති වස්සානි තිට්ඨති -පෙ- තිංස වස්සානි තිට්ඨති -පෙ- චත්තාරීස වස්සානි තිට්ඨති -පෙ- පඤ්ඤාස වස්සානි තිට්ඨති -පෙ- වස්සසතං තිට්ඨති -පෙ- ද්වෙ වස්සසතානි තිට්ඨති -පෙ- චත්තාරි වස්සසතානි තිට්ඨති -පෙ- පඤ්ච වස්සසතානි තිට්ඨති -පෙ- වස්සසහස්සං තිට්ඨති -පෙ- ද්වෙ වස්සසහස්සානි තිට්ඨති -පෙ- චත්තාරි වස්සසහස්සානි තිට්ඨති -පෙ- අට්ඨ වස්සසහස්සානි තිට්ඨති -පෙ- සොළස වස්සසහස්සානි තිට්ඨති -පෙ- කප්පං තිට්ඨති -පෙ- ද්වෙ කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ- චත්තාරො කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ- අට්ඨ කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ- සොළස කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ- බත්තිංස කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ- චතුසට්ඨි කප්පානි තිට්ඨති -පෙ- පඤ්චකප්පසතානි තිට්ඨති -පෙ- කප්පසහස්සානි තිට්ඨති -පෙ-

ද්වෙ කප්පසහස්සානි තිට්ඨන්ති -පෙ- චත්තාරි කප්පසහස්සානි තිට්ඨන්ති -පෙ- අට්ඨ කප්පසහස්සානි තිට්ඨන්ති -පෙ- සොළස කප්පසහස්සානි තිට්ඨන්ති -පෙ- වීසති කප්පසහස්සානි තිට්ඨන්ති-පෙ-චත්තාරීස කප්පසහස්සානි තිට්ඨන්ති -පෙ- සට්ඨි කප්පසහස්සානි තිට්ඨන්ති -පෙ- චතුරාසීති කප්පසහස්සානි තිට්ඨන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ද්වෙ චත්තාරීස කප්පසහස්සානි උප්පාදක්ඛණො, ද්වෙ චත්තාරීස කප්පසහස්සානි වයක්ඛණොති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: එකං චිත්තං දිවසං තිට්ඨතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අත්ථඤ්ඤෙ ධම්මා එකාහං බහුම්පි උප්පජ්ජිත්වා නිරුජ්ඣන්තීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තෙ ධම්මා චිත්තෙන ලහුපරිවත්තාති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: තෙ ධම්මා චිත්තෙන ලහුපරිවත්තාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "නාහං භික්ඛවෙ, අඤ්ඤං එකධම්මම්පි සමනුපස්සාමි යං එවං ලහුපරිවත්තං, යථයිදං චිත්තං. යාවඤ්චිදං භික්ඛවෙ, උපමාපි න සුකරා යාව ලහුපරිවත්තං චිත්තන්ති"[1] අත්ථෙව සුත්තන්තොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං 'තෙ ධම්මා චිත්තෙන ලහුපරිවත්තා'ති.

ස. පු: තෙ ධම්මා චිත්තෙන ලහුපරිවත්තාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මක්කටො අරඤ්ඤෙ පවනෙ චරමානො සාඛං ගණ්හාති, තං මුඤ්චිත්වා අඤ්ඤං ගණ්හාති, තං මුඤ්චිත්වා අඤ්ඤං ගණ්හාති, එවමෙවං ඛො භික්ඛවෙ යදිදං වුච්චති චිත්තං ඉතිපි මනො ඉතිපි විඤ්ඤාණං ඉතිපි තං රත්තියා ච දිවසස්ස ච අඤ්ඤදෙව උප්පජ්ජති අඤ්ඤං නිරුජ්ඣතී'ති අත්ථෙව සුත්තන්තො'ති.[1]

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං: තෙ ධම්මා චිත්තෙන ලහුපරිවත්තාති.

6. ස. පු: එකං චිත්තං දිවසං තිට්ඨතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චක්ඛුවිඤ්ඤාණං දිවසං තිට්ඨතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

1. එකක අඞ්ගුත්තර - පඤ්චමවග්ග.

ස අනු: සොතවිඤ්ඤාණං -පෙ- ඝානවිඤ්ඤාණං -පෙ- ජිව්හාවිඤ්ඤාණං -පෙ- කායවිඤ්ඤාණං -පෙ- අකුසලචිත්තං -පෙ- රාගසහගතං -පෙ- දොසසහගතං -පෙ- මොහසහගතං -පෙ- මානසහගතං -පෙ- දිට්ඨිසහගතං -පෙ- විචිකිච්ඡාසහගතං -පෙ- ථිනසහගතං -පෙ- උද්ධච්චසහගතං -පෙ- අහිරිකසහගතං -පෙ- අනොත්තප්පසහගතං චිත්තං දිවසං තිට්ඨතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: එකං චිත්තං දිවසං තිට්ඨතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.

ස. අනු: යෙනෙව චිත්තෙන චක්ඛුනා රූපං පස්සති, තෙනෙව චිත්තෙන සොතෙන සද්දං සුණාති, -පෙ- ඝානෙන ගන්ධං ඝායති -පෙ· ජිව්හාය රසං සායති -පෙ- කායෙන ඵොට්ඨබ්බං ඵුසති -පෙ- මනසා ධම්මං විජානාති පෙ- යෙනෙව චිත්තෙන මනසා ධම්මං විජානාති, තෙනෙව චිත්තෙන චක්ඛුනා රූපං පස්සති -පෙ- සොතෙන සද්දං සුණාති -පෙ- ඝානෙන ගන්ධං ඝායති -පෙ- ජිව්හාය රසං සායති -පෙ- කායෙන ඵොට්ඨබ්බං ඵුසතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: එකං චිත්තං දිවසං තිට්ඨතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යෙනෙව චිත්තෙන අභික්කමති, තෙනෙව චිත්තෙන පටික්කමති. යෙනෙව චිත්තෙන පටික්කමති, තෙනෙව චිත්තෙන අභික්කමති. යෙනෙව චිත්තෙන ආලොකෙති, තෙනෙව චිත්තෙන විලොකෙති. යෙනෙව චිත්තෙන විලොකෙති, තෙනෙව චිත්තෙන ආලොකෙති. යෙනෙව චිත්තෙන සම්මිඤ්ජති[1] තෙනෙව චිත්තෙන පසාරෙති. යෙනෙව චිත්තෙන පසාරෙති තෙනෙව චිත්තෙන සම්මිඤ්ජතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: ආකාසානඤ්චායතනූපගානං දෙවානං එකං චිත්තං යාවතායුකං තිට්ඨතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මනුස්සානං එකං චිත්තං යාවතායුකං තිට්ඨතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

1. සම්මිඤ්ජෙති - මජසං.

10. ස. පු: ආකාසානඤ්චායතනූපගානං දෙවානං එකං චිත්තං යාවතායුකං තිට්ඨතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං -පෙ- තාවතිංසානං දෙවානං -පෙ- යාමානං දෙවානං -පෙ- තුසිතානං දෙවානං -පෙ- නිම්මානරතීනං දෙවානං -පෙ- පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං -පෙ- බ්‍රහ්මපාරිසජ්ජානං දෙවානං -පෙ- බ්‍රහ්මපුරොහිතානං දෙවානං -පෙ- මහාබ්‍රහ්මානං දෙවානං -පෙ- පරිත්තාභානං දෙවානං -පෙ- අප්පමාණාභානං දෙවානං -පෙ- ආභස්සරානං දෙවානං -පෙ- පරිත්තසුභානං දෙවානං -පෙ- අප්පමාණසුභානං දෙවානං -පෙ- සුභකිණ්ණානං දෙවානං -පෙ- වෙහප්ඵලානං දෙවානං -පෙ- අවිහානං දෙවානං -පෙ- අතප්පානං දෙවානං -පෙ- සුදස්සානං දෙවානං -පෙ- සුදස්සීනං දෙවානං -පෙ- අකණිට්ඨානං දෙවානං එකං චිත්තං යාවතායුකං තිට්ඨතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. ප: ආකාසානඤ්චායතනූපගානං දෙවානං වීසති කප්පසහස්සානි ආයුප්පමාණං, ආකාසානඤ්චායතනූපගානං දෙවානං එකං චිත්තං වීසති කප්පසහස්සානි තිට්ඨතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මනුස්සානං වස්සසතං ආයුප්පමාණං, මනුස්සානං එකං චිත්තං වස්සසතං තිට්ඨතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12 ස. පු: ආකාසානඤ්චායතනූපගානං දෙවානං වීසති කප්පසහස්සානි ආයුප්පමාණං, ආකාසානඤ්චායතනූපගානං දෙවානං එකං චිත්තං වීසති කප්පසහස්සානි තිට්ඨතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං පඤ්ච වස්සසතානි ආයුප්පමාණං. චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං එකං චිත්තං පඤ්ච වස්සසතානි තිට්ඨති -පෙ- [තාවතිංසානං දෙවානං එකං චිත්තං] වස්සසහස්සං තිට්ඨති -පෙ- ද්වෙ වස්සසහස්සානි තිට්ඨති -පෙ- චත්තාරි වස්සසහස්සානි තිට්ඨති -පෙ- අට්ඨ වස්සසහස්සානි තිට්ඨති -පෙ- සොළස වස්සසහස්සානි තිට්ඨති -පෙ- කප්පස්ස තතියභාගං තිට්ඨති -පෙ- අඩ්ඪකප්පං තිට්ඨති -පෙ- එකං කප්පං තිට්ඨති -පෙ- ද්වෙ කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ-

චත්තාරො කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ- අට්ඨ කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ- සොළස කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ- බත්තිංස කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ- චතුසට්ඨි කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ- පඤ්ච කප්පසතානි තිට්ඨති -පෙ- කප්පසහස්සං තිට්ඨති -පෙ- ද්වෙ කප්පසහස්සානි තිට්ඨති -පෙ- චත්තාරිකප්පසහස්සානි තිට්ඨති -පෙ- අට්ඨ කප්පසහස්සානි තිට්ඨති -පෙ- අකණිට්ඨානං[1] දෙවානං සොළස කප්පසහස්සානි ආයුප්පමාණං. අකණිට්ඨානං දෙවානං එකං චිත්තං සොළස කප්පසහස්සානි තිට්ඨතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ප. පු: ආකාසානඤ්චායතනූපගානං දෙවානං චිත්තං මුහුත්තං මුහුත්තං උප්පජ්ජති, මුහුත්තං මුහුත්තං නිරුජ්ඣතීති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: ආකාසානඤ්චායතනූපගා දෙවා මුහුත්තං මුහුත්තං චවන්ති, මුහුත්තං මුහුත්තං උප්පජ්ජන්තීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: ආකාසානඤ්චායතනූපගානං දෙවානං එකං චිත්තං යාවතායුකං තිට්ඨතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ආකාසානඤ්චායතනූපගා දෙවා යෙනෙව චිත්තෙන උප්පජ්ජන්ති, තෙනෙව චිත්තෙන චවන්තීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

චිත්තට්ඨිතිකථා නිට්ඨිතා.

1. අකනිට්ඨකානං - සීමු, අකනිට්ඨගානං - PTS

2. 8.

කුක්කුළකථා.

1\. ස. පු: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා[1] කුක්කුළාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අත්ථි සුඛා වෙදනා: කායිකං සුඛං චෙතසික සුඛං දිබ්බං සුඛං මානුසකං සුඛං ලාභසුඛං[2] සක්කාරසුඛං යානසුඛං සයනසුඛං ඉස්සරියසුඛං ආධිපච්චසුඛං[3] ගිහිසුඛං සාමඤ්ඤසුඛං සාසවං සුඛං අනාසවං සුඛං උපධිසුඛං නිරූපධිසුඛං සාමිසං සුඛං නිරාමිසං සුඛං සප්පීතිකං සුඛං නිප්පීතිකං සුඛං ඣානසුඛං විමුත්තිසුඛං කාමසුඛං නෙක්ඛම්මසුඛං පවිවෙකසුඛං[4] උපසමසුඛං සම්බොධසුඛන්ති.[5]

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අත්ථි සුඛා වෙදනා කායිකං සුඛං -පෙ- සම්බොධසුඛං,[5]

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළාති.

2\. ස. පු: සබ්බෙ සංඛාරා අනොධිං කත්වා[1] කුක්කුළාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා දුක්ඛා වෙදනා කායිකං දුක්ඛං චෙතසිකං දුක්ඛං සොකපරිදෙවදුක්ඛදොමනස්සුපායාසාති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

3\. ස. පු: න වත්තබ්බං සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

---

1. අනොධිකත්වා - PTS.
2. ලාභං සුඛං - සීමු.
3. අධිපච්චසුඛං - සීමු, PTS.
4. විවෙකසුඛං - මජසං.
5. සම්බොධිසුඛං - PTS.
6. ආදිත්තා - සීමු

ප. අනු: නනු වුත්තං භගවතා “සබ්බං භික්ඛවෙ ආදිත්තං. කිඤ්ච භික්ඛවෙ, සබ්බං ආදිත්තං: චක්ඛුං භික්ඛවෙ ආදිත්තං, රූපා ආදිත්තා, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං ආදිත්තං, චක්ඛුසම්ඵස්සො ආදිත්තො, යම්පිදං චක්ඛුසම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ජති වෙදයිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා තම්පි ආදිත්තං. කෙන ආදිත්තං: රාගග්ගිනා දොසග්ගිනා මොහග්ගිනා ආදිත්තං. ජාතියා ජරාය මරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි ආදිත්තන්ති වදාමි. සොතං ආදිත්තං, සද්දා ආදිත්තා -පෙ- ඝානං ආදිත්තං, ගන්ධා ආදිත්තා -පෙ- ජිව්හා ආදිත්තා. රසා ආදිත්තා -පෙ- කායො ආදිත්තො, ඵොට්ඨබ්බා ආදිත්තා -පෙ- මනො ආදිත්තො, ධම්මා ආදිත්තා -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණං ආදිත්තං, මනොසම්ඵස්සො ආදිත්තො, යම්පිදං[1] මනොසම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ජති වෙදයිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා තම්පි ආදිත්තං. කෙන ආදිත්තං: රාගග්ගිනා දොසග්ගිනා මොහග්ගිනා ආදිත්තං, ජාතියා ජරාය මරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි ආදිත්තන්ති වදාමි”[a] ඉති අත්ථෙ’ව සුත්තන්තො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි ‘සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළා’ති.

4. ස. පු: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා “පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ කාමගුණා. කතමෙ පඤ්ච: චක්ඛු විඤ්ඤෙය්‍යා රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනීයා, සොත විඤ්ඤෙය්‍යා සද්දා -පෙ- ඝානවිඤ්ඤෙය්‍යා ගන්ධා -පෙ- ජිව්හාවිඤ්ඤෙය්‍යා රසා -පෙ- කායවිඤ්ඤෙය්‍යා ඵොට්ඨබ්බා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනීයා. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චකාමගුණා”ති[b] අත්ථෙ’ව සුත්තන්තො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළා’ති.

---

1 යම්දං - මජසං.

a. සළායතනසංයුත්ත - සබ්බවග්ග - ආදිත්තසුත්ත.

b. මජ්ඣිමනිකාය - මහාදුක්ඛක්ඛන්ධසුත්ත.

5. ප. පු: න වත්තබ්බං: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළාති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "ලාභා වො භික්ඛවෙ සුලද්ධං වො භික්ඛවෙ, ඛණො වො පටිලද්ධො[1] බ්‍රහ්මචරියවාසාය. දිට්ඨා මයා භික්ඛවෙ ඡ ඵස්සායතනිකා නාම නිරයා. තත්ථ යං කිඤ්චි චක්ඛුනා රූපං පස්සති අනිට්ඨරූපඤ්ඤෙ'ව පස්සති නො ඉට්ඨරූපං, අකන්තරූපඤ්ඤෙ'ව පස්සති නො කන්තරූපං, අමනාපරූපඤ්ඤෙ'ව පස්සති නො මනාපරූපං. යං කිඤ්චි සොතෙන සද්දං සුණාති -පෙ- ඝානෙන ගන්ධං ඝායති -පෙ- ජිව්හාය රසං සායති -පෙ- කායෙන ඵොට්ඨබ්බං ඵුසති -පෙ- මනසා ධම්මං විජානාති, අනිට්ඨරූපඤ්ඤෙ'ව විජානාති නො ඉට්ඨරූපං, අකන්තරූපඤ්ඤෙ'ව විජානාති නො කන්තරූපං, අමනාපරූපඤ්ඤෙ'ව විජානාති නො මනාපරූපන්ති"[a] අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි වත්තබ්බං: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළාති.

6. ස. පු: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "ලාභා වො භික්ඛවෙ, සුලද්ධං වො භික්ඛවෙ, ඛණො වො පටිලද්ධො බ්‍රහ්මචරියවාසාය, දිට්ඨා මයා භික්ඛවෙ ඡඵස්සායතනිකා නාම සග්ගා. තත්ථ යං කිඤ්චි චක්ඛුනා රූපං පස්සති ඉට්ඨරූපඤ්ඤෙ'ව පස්සති නො අනිට්ඨරූපං, කන්තරූපඤ්ඤෙ'ව පස්සති නො අකන්තරූපං, මනාපරූපඤ්ඤෙ'ව පස්සති නො අමනාපරූපං. යං කිඤ්චි සොතෙන සද්දං සුණාති -පෙ- ඝානෙන ගන්ධං ඝායති -පෙ- ජිව්හාය රසං සායති -පෙ-

1 පටිවිද්ධො - PTS.

a. සළායතනසංයුත්ත - දෙවදහවග්ග - ඛණසුත්ත.

කායෙන ඵොට්ඨබ්බං ඵුසති -පෙ- මනසා ධම්මං විජානාති, ඉට්ඨරූපඤ්ඤේ’ව විජානාති නො අනිට්ඨරූපං, කන්තරූපඤ්ඤේ’ව විජානාති නො අකන්තරූපං, මනාපරූපඤ්ඤේ’ව විජානාති නො අමනාපරූපන්ති.”[a] අත්ථේ’ව සුත්තන්තො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළාති.

7. ප. පු: න වත්තබ්බං: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළාති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු “යදනිච්චං තං දුක්ඛං” වුත්තං භගවතා. සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනිච්චාති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි “යදනිච්චං තං දුක්ඛං” වුත්තං භගවතා, සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනිච්චාති,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළාති.

8. ස. පු: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දානං අනිට්ඨඵලං අකන්තඵලං අමනුඤ්ඤඵලං සෙචනකඵලං දුක්ඛුද්‍රයං[1] දුක්ඛවිපාකන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සීලං -පෙ- උපොසථො -පෙ- භාවනා -පෙ- බ්‍රහ්මචරියං අනිට්ඨඵලං අකන්තඵලං අමනුඤ්ඤඵලං සෙචනකඵලං දුක්ඛුද්‍රයන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: නනු දානං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤඵලං අසෙචනකඵලං සුඛුද්‍රයං[2] සුඛවිපාකන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1. දුක්ඛින්ද්‍රියං - PTS.
2. සුඛින්ද්‍රියං - PTS.
a. සළායතන සංයුත්ත - දෙවදහවග්ග - ඛණසුත්ත

අනු. ථ: හඤ්චි දානං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤඵලං අසෙචනකඵලං සුඛුද්‍රයං සුඛවිපාකං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළාති.

ස අනු: නනු සීලං -පෙ- උපොසථො -පෙ- භාවනා -පෙ- බ්‍රහ්මචරියං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤඵලං අසෙචනකඵලං සුඛුද්‍රයං සුඛවිපාකන්ති..

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ථ: හඤ්චි බ්‍රහ්මචරියං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤ-ඵලං අසෙචනකඵලං සුඛුද්‍රයං සුඛවිපාකං.

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළාති.

9\. ස. පු: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

"සුඛො විවෙකො තුට්ඨස්ස
සුතධම්මස්ස පස්සතො,
අබ්‍යාපජ්ජං සුඛං ලොකෙ
පාණභූතෙසු සංයමො.

සුඛා විරාගතා ලොකෙ
කාමානං සමතික්කමො,
අස්මිමානස්ස යො විනයො
එතං වෙ පරමං සුඛං"[a]

"තං සුඛෙන සුඛං පත්තා
අච්චන්තසුඛමෙව තං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා
එතං වෙ පරමං සුඛන්ති"

අත්ථෙව සුත්තන්තොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනොධිං කත්වා කුක්කුළාති.

කුක්කුළකථා නිට්ඨිතා.

---

1. සුඛවිපාකාති - සීමු.

a. උදානපාළි - මුචලින්දවග්ග, පඨමසුත්ත.

TOC

2. 9.

අනුපුබ්බාභිසමයකථා.

1\. ස. පු: අනුපුබ්බාභිසමයෝ'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අනුපුබ්බේන සෝතාපත්තිමග්ගං භාවේතී'ති.
ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ -පෙ-
ස. පු: අනුපුබ්බේන සෝතාපත්තිමග්ගං භාවේතී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අනුපුබ්බේන සෝතාපත්තිඵලං සච්ඡිකරෝතී'ති.
ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ -පෙ-

2\. ස. පු: අනුපුබ්බාභිසමයෝ'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අනුපුබ්බේන සකදාගාමිමග්ගං භාවේතී'ති.
ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ -පෙ-
ස. පු: අනුපුබ්බේන සකදාගාමිමග්ගං භාවේතී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අනුපුබ්බේන සකදාගාමිඵලං සච්ඡිකරෝතී'ති.
ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ -පෙ-

3\. ස. පු: අනුපුබ්බාභිසමයෝ'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අනුපුබ්බේන අනාගාමිමග්ගං භාවේතී'ති.
ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ -පෙ-
ස. පු: අනුපුබ්බේන අනාගාමිමග්ගං භාවේතී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු. අනුපුබ්බේන අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරෝතී'ති.
ප. පටි: න හේවං වත්තබ්බේ -පෙ-

4. ස. පු: අනුපුබ්බාභිසමයො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනුපුබ්බෙන අරහත්තමග්ගං භාවෙතී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අනුපුබ්බෙන අරහත්තමග්ගං භාවෙතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනුපුබ්බෙන අරහත්තඵලං සච්ඡිකරොතී’ති.

ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහතී’ති.

ප. වි: සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ චතුභාගං ජහතී’ති.

ස. අනු: චතුභාගං සොතාපන්නො, චතුභාගං න සොතාපන්නො, චතුභාගං සොතාපත්තිඵලප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, චතුභාගං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරති. චතුභාගං සත්තක්ඛත්තුපරමො කොලංකොලො එකබීජී, බුද්ධෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතො, ධම්මෙ -පෙ- සඞ්ඝෙ -පෙ- අරියකන්තෙහි සීලෙහි සමන්නාගතො, චතුභාගං න අරියකන්තෙහි සීලෙහි සමන්නාගතො’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: සමුදයදස්සනෙන -පෙ- නිරොධදස්සනෙන -පෙ- මග්ගදස්සනෙන කිං ජහතී’ති.

ප. වි: සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ චතුභාගං ජහතී’ති.

ස. අනු: චතුභාගං සොතාපන්නො, චතුභාගං න සොතාපන්නො, චතුභාගං සොතාපත්තිඵලප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, චතුභාගං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරති. චතුභාගං සත්තක්ඛත්තුපරමො, කොලංකොලො එකබීජී, බුද්ධෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතො ධම්මෙ -පෙ- සඞ්ඝෙ -පෙ- අරියකන්තෙහි සීලෙහි සමන්නාගතො. චතුභාගං න අරියකන්තෙහි සීලෙහි සමන්නාගතො’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: සකදාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: ඔළාරිකං කාමරාගං ඔළාරිකං බ්‍යාපාදං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ චතුභාගං ජහතී'ති.

ස. අනු: චතුභාගං සකදාගාමී චතුභාගං න සකදාගාමී, චතුභාගං සකදාගාමිඵලප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, චතුභාගං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: සමුදයදස්සනෙන -පෙ- නිරොධදස්සනෙන -පෙ- මග්ගදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: ඔළාරිකං කාමරාගං ඔළාරිකං බ්‍යාපාදං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ චතුභාගං ජහතී'ති.

ස. අනු: චතුභාගං සකදාගාමී, චතුභාගං න සකදාගාමී, චතුභාගං සකදාගාමිඵලප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, චතුභාගං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: අණුසහගතං කාමරාගං අණුසහගතං බ්‍යාපාදං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ චතුභාගං ජහතී'ති.

ස. අනු: චතුභාගං අනාගාමී, චතුභාගං න අනාගාමී, චතුභාගං අනාගාමිඵලප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, චතුභාගං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, චතුභාගං අන්තරාපරිනිබ්බායී -පෙ- උපහච්චපරිනිබ්බායී -පෙ- අසඞ්ඛාරපරිනිබ්බායී -පෙ- සසඞ්ඛාරපරිනිබ්බායී -පෙ- උද්ධංසොතො අකනිට්ඨගාමී, චතුභාගං න උද්ධංසොතො අකනිට්ඨගාමී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: සමුදයදස්සනෙන -පෙ- නිරොධදස්සනෙන -පෙ- මග්ගදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: අණුසහගතං කාමරාගං අණුසහගතං බ්‍යාපාදං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ චතුභාගං ජහතී'ති.

ස. අනු: චතුභාගං අනාගාමී, චතුභාගං න අනාගාමී, චතුභාගං අනාගාමිඵලප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, චතුභාගං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, චතුභාගං අන්තරාපරිනිබ්බායී -පෙ- උපහච්චපරිනිබ්බායී -පෙ- අසඞ්ඛාරපරිනිබ්බායී -පෙ- සසඞ්ඛාරපරිනිබ්බායී -පෙ- උද්ධංසොතො අකනිට්ඨගාමී, චතුභාගං න උද්ධංසොතො අකනිට්ඨගාමී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: රූපරාගං අරූපරාගං මානං උද්ධච්චං අවිජ්ජං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ චතුභාගං ජහතී'ති.

ස. අනු: චතුභාගං අරහා, චතුභාගං න අරහා, චතුභාගං අරහත්තප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, චතුභාගං න කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, චතුභාගං වීතරාගො -පෙ- වීතදොසො -පෙ- වීතමොහො -පෙ- කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුප්පත්තසදත්ථො පරික්ඛීණභවසංයොජනො සම්මදඤ්ඤාවිමුත්තො උක්ඛිත්තපලිඝො සඞ්කිණ්ණපරිඛො අබ්බුළ්හෙසිකො නිරග්ගළො අරියො පන්නද්ධජො පන්නභාරො විසඤ්ඤුත්තො සුවිජිතවිජයො, දුක්ඛං තස්ස පරිඤ්ඤාතං සමුදයො පහීනො නිරොධො සච්ඡිකතො මග්ගො භාවිතො, අභිඤ්ඤෙය්‍යං අභිඤ්ඤාතං පරිඤ්ඤෙය්‍යං පරිඤ්ඤාතං පහාතබ්බං පහීනං භාවෙතබ්බං භාවිතං -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, චතුභාගං සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: සමුදයදස්සනෙන -පෙ- නිරොධදස්සනෙන -පෙ- මග්ගදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි: රූපරාගං අරූපරාගං මානං උද්ධච්චං අවිජ්ජං තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ චතුභාගං ජහතී'ති.

ස. අනු: චතුභාගං අරහා, චතුභාගං න අරහා, චතුභාගා අරහත්තප්පත්තො පටිලද්ධො අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, චතුභාගා න කායෙන ඵුසිත්වා විහරති, චතුභාගං වීතරාගො -පෙ- වීතදොසො -පෙ- වීතමොහො -පෙ- කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුප්පත්තසදත්ථො පරික්ඛීණභවසඤ්ඤොජනො සම්මදඤ්ඤාවිමුත්තො උක්ඛිත්තපලිඝො සංකිණ්ණපරිඛො අබ්බූළ්හෙසිකො නිරග්ගළො අරියො පන්නද්ධජො පන්නභාරො විසඤ්ඤුත්තො සුවිජිතවිජයො, දුක්ඛං තස්ස පරිඤ්ඤාතං සමුදයො පහීනො නිරොධො සච්ඡිකතො මග්ගො භාවිතො, අභිඤ්ඤෙය්‍යං අභිඤ්ඤාතං පරිඤ්ඤෙය්‍යං පරිඤ්ඤාතං පහාතබ්බං පහීනං භාවෙතබ්බං භාවිතං -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, චතුභාගං සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො දුක්ඛං දක්ඛන්තො 'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දුක්ඛෙ දිට්ඨෙ, ඵලෙ ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: සමුදයං දක්ඛන්තො -පෙ- නිරොධං දක්ඛන්තො 'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිරොධෙ දිට්ඨෙ, ඵලෙ ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො මග්ගං දක්ඛන්තො 'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො. මග්ගෙ දිට්ඨෙ ඵලෙ ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දුක්ඛං දක්ඛන්තො 'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො. දුක්ඛෙ දිට්ඨෙ ඵලෙ ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: මග්ගං දක්ඛන්තො 'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො. මග්ගෙ දිට්ඨෙ ඵලෙ ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමුදයං දක්ඛන්තො -පෙ- නිරොධං දක්ඛන්තො 'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො. නිරොධෙ දිට්ඨෙ ඵලෙ ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො දුක්ඛං දක්ඛන්තො 'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො. දුක්ඛෙ දිට්ඨෙ න වත්තබ්බං ඵලෙ ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගං දක්ඛන්තො 'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො. මග්ගෙ දිට්ඨෙ න වත්තබ්බං ඵලෙ ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: සමුදයං දක්ඛන්තො -පෙ- නිරොධං දක්ඛන්තො 'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො. නිරොධෙ දිට්ඨෙ න වත්තබ්බං ඵලෙ ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගං දක්ඛන්තො 'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො. මග්ගෙ දිට්ඨෙ න වත්තබ්බං ඵලෙ ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

17. ස. පු: සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුග්ගලො දුක්ඛං දක්ඛන්තො 'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො. දුක්ඛෙ දිට්ඨෙ න වත්තබ්බං ඵලෙ ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිරත්ථියං[1] දුක්ඛදස්සනන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු: සමුදයං දක්ඛන්තො -පෙ- නිරොධං දක්ඛන්තො 'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො. නිරොධෙ දිට්ඨෙ න වත්තබ්බං ඵලෙ ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිරත්ථියං නිරොධදස්සනන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19. ප. පු: දුක්ඛෙ දිට්ඨෙ චත්තාරි සච්චානි දිට්ඨානි හොන්තී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: දුක්ඛසච්චං චත්තාරි අරියසච්චානී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

20. ස. පු: රූපක්ඛන්ධෙ අනිච්චතො දිට්ඨෙ පඤ්චක්ඛන්ධා අනිච්චතො දිට්ඨා හොන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: රූපක්ඛන්ධො පඤ්චක්ඛන්ධො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

21. ස. පු: චක්ඛායතනෙ අනිච්චතො දිට්ඨෙ ද්වාදසායතනානි අනිච්චතො දිට්ඨානි හොන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චක්ඛායතනං ද්වාදසායතනානී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

22. ස. පු: චක්ඛුධාතුයා අනිච්චතො දිට්ඨාය අට්ඨාරසධාතුයො අනිච්චතො දිට්ඨා හොන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චක්ඛුධාතු අට්ඨාරස ධාතුයො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

23 ස. පු: චක්ඛුන්ද්‍රියෙ අනිච්චතො දිට්ඨෙ බාවීසතින්ද්‍රියානි අනිච්චතො දිට්ඨානි හොන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චක්ඛුන්ද්‍රියං බාවීසතින්ද්‍රියානී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

1. නිදත්ථියං - සීමු.

24. ස. පු: චතූහි ඤාණේහි සොතාපත්තිඵලං සච්ඡිකරෝතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චත්තාරි සොතාපත්තිඵලානී'ති.

ප පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

25. ස. පු: අට්ඨහි ඤාණේහි සොතාපත්තිඵලං සච්ඡිකරෝතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අට්ඨ සොතාපත්තිඵලානී'ති.

ප පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

26. ස. පු: ද්වාදසහි ඤාණේහි සොතාපත්තිඵලං සච්ඡිකරෝතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ද්වාදස සොතාපත්තිඵලානී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

27. ස. පු: චතුචත්තාරීසාය ඤාණේහි සොතාපත්තිඵලං සච්ඡිකරෝතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චතුචත්තාරීසං සොතාපත්තිඵලානී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

28. ස. පු: සත්තසත්තතියා ඤාණේහි සොතාපත්තිඵලං සච්ඡිකරෝතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සත්තසත්තති සොතාපත්තිඵලානී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

29. ප. පු: න වත්තබ්බං අනුපුබ්බාභිසමයෝ'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දො අනුපුබ්බනින්නො අනුපුබ්බපොණො අනුපුබ්බපබ්භාරො න ආයතකෙනේ'ව පපාතො, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපටිපදා න ආයතකෙනෙව අඤ්ඤාපටිවෙධො"ති[1] අත්ථේ'ව සුත්තන්තො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි අනුපුබ්බාභිසමයෝ'ති.

---

1. අට්ඨකඞ්ගුත්තර - මහාවග්ග - උපොසථ සුත්ත.

80. ප. පු: න වත්තබ්බං අනුපුබ්බාභිසමයො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

"අනුපුබ්බෙන මෙධාවී
ථොකථොකං ඛණෙ ඛණෙ
කම්මාරො රජතස්සෙ'ව
නිද්ධමෙ මලමත්තනො"ති[a]

අත්ථෙ'ව සුත්තන්තොති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි අනුපුබ්බාභිසමයො'ති.[1]

81. ස. පු: අනුපුබ්බාභිසමයො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු ආයස්මා ගවම්පති ථෙරො භික්ඛූ එතදවොච: "සම්මුඛා මෙතං ආවුසො භගවතො සුතං, සම්මුඛා පටිග්ගහිතං: යො භික්ඛවෙ දුක්ඛං පස්සති දුක්ඛසමුදයම්පි සො පස්සති දුක්ඛනිරොධම්පි පස්සති දුක්ඛනිරොධගාමිනිං පටිපදම්පි පස්සති. යො දුක්ඛසමුදයං පස්සති දුක්ඛම්පි සො පස්සති දුක්ඛනිරොධම්පි පස්සති දුක්ඛනිරොධගාමිනිං පටිපදම්පි පස්සති. යො දුක්ඛනිරොධං පස්සති දුක්ඛම්පි සො පස්සති දුක්ඛසමුදයම්පි පස්සති දුක්ඛනිරොධගාමිනිං පටිපදම්පි පස්සති. යො දුක්ඛනිරොධගාමිනිං පටිපදං පස්සති දුක්ඛම්පි සො පස්සති දුක්ඛසමුදයම්පි පස්සති දුක්ඛනිරොධම්පි පස්සතී"ති[b] අත්ථෙ'ව සුත්තන්තොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං "අනුපුබ්බාභිසමයො"ති.

82 ස. පු: අනුපුබ්බාභිසමයො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

---

1 තෙන හි න වත්තබ්බං අනුපුබ්බාභිසමයො'ති - සීමු.

a. ධම්මපද - මලවග්ග

b. සච්චසංයුත්ත - කොටිගාමවග්ග - ගවම්පතිසුත්ත

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

"සහාවස්සදස්සනසම්පදාය
තයස්සු ධම්මා ජහිතා භවන්ති:
සක්කායදිට්ඨිවිචිකිච්ඡිතඤ්ච
සීලබ්බතං වා'පි යදත්ථි කිඤ්චි,
චතූහපායෙහි ච විප්පමුත්තො
ඡ චාභිඨානානි අභබ්බො කාතුන්ති.[a]

අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං 'අනුපුබ්බාභිසමයො'ති.

88. ස. පු: අනුපුබ්බාභිසමයො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: "යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ අරියසාවකස්ස විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි: 'යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධ-ධම්මන්ති'. සහදස්සනුප්පාදා භික්ඛවෙ අරියසාවකස්ස තීණි සංයොජනානි පහීයන්ති: සක්කායදිට්ඨි විචිකිච්ඡා සීලබ්බතපරාමාසො"ති අත්ථෙ'ව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං "අනුපුබ්බාභිසමයො"ති..

අනුපුබ්බාභිසමයකථා නිට්ඨිතා.

a. සුත්තනිපාත - රතනසුත්ත.

2. 10.

වොහාරකථා

1. ස. පු: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරෙ සොතෙ පටිහඤ්ඤති නො ලොකියෙ, ලොකුත්තරෙන විඤ්ඤාණෙන පටිවිජානන්ති නො ලොකියෙන, සාවකා පටිවිජානන්ති නො පුථුජ්ජනා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. ස. පු: නනු බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකියෙ සොතෙ පටිහඤ්ඤතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකියෙ සොතෙ පටිහඤ්ඤති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

3. ස. පු: නනු බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරං ලොකියෙන විඤ්ඤාණෙන පටිවිජානන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරං ලොකියෙන විඤ්ඤාණෙන පටිවිජානන්ති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

4. ස. පු: නනු බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරං පුථුජ්ජනා පටිවිජානන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරං පුථුජ්ජනා පටිවිජානන්ති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

5. ස. පු: 'බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගො ඵලං නිබ්බානං සොතාපත්තිමග්ගො සොතාපත්තිඵලං සකදාගාමිමග්ගො සකදාගාමිඵලං අනාගාමිමග්ගො අනාගාමිඵලං අරහත්තමග්ගො අරහත්තඵලං සතිපට්ඨානං සම්මප්පධානං ඉද්ධිපාදො ඉන්ද්‍රියං බලං බොජ්ඣඞ්ගො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු. අත්ථි කෙචි බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරං සුණන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරො ධම්මො සොතවිඤ්ඤෙය්‍යො සොතස්මිං පටිහඤ්ඤති, සොතස්ස ආපාථං ආගච්ඡතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: නනු ලොකුත්තරො ධම්මො න සොතවිඤ්ඤෙය්‍යො න සොතස්මිං පටිහඤ්ඤති, න සොතස්ස ආපාථං ආගච්ඡතී'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි ලොකුත්තරො ධම්මො න සොතවිඤ්ඤෙය්‍යො න සොතස්මිං පටිහඤ්ඤති න සොතස්ස ආපාථං ආගච්ඡති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරොති.

8. ස. පු: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කෙචි බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරෙ රජ්ජෙය්‍යුන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරො ධම්මො රාගට්ඨානියො රජනීයො කමනීයො මදනීයො බන්ධනීයො මුච්ඡනීයො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: නනු ලොකුත්තරො ධම්මො න රාගට්ඨානියො න රජනීයො න කමනීයො න මදනීයො න බන්ධනීයො න මුච්ඡනීයො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ථෙ: හඤ්චි ලොකුත්තරො ධම්මො න රාගට්ඨානියො න රජනීයො න කමනීයො න මදනීයො න බන්ධනීයො න මුච්ඡනීයො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

10. ස. පු: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කෙචි බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරෙ දුස්සෙය්‍යුන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරො ධම්මො දොසට්ඨානියො කොපට්ඨා-නියො පටිඝට්ඨානීයො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: නනු ලොකුත්තරො ධම්මො න දොසට්ඨානියො න කොපට්ඨානීයො න පටිඝට්ඨානීයො'ති.

ප: පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ථෙ: හඤ්චි ලොකුත්තරො ධම්මො න දොසට්ඨානියො න කොපට්ඨානීයො න පටිඝට්ඨානීයො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

12. ස. පු: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි කෙචි බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරෙ මුය්හෙය්‍යුන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරො ධම්මො මොහවධානියො අඤ්ඤාණකරණො අචක්ඛුකරණො පඤ්ඤානිරොධිකො විඝාතපක්ඛිකො අනිබ්බානසංවත්තනිකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: නනු ලොකුත්තරො ධම්මො න මොහවධානියො න අඤ්ඤාණකරණො න අචක්ඛුකරණො පඤ්ඤාවුද්ධිකො[1] අවිඝාතපක්ඛිකො නිබ්බානසංවත්තනිකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි ලොකුත්තරො ධම්මො න මොහවධානියො න අඤ්ඤාණකරණො න අචක්ඛුකරණො පඤ්ඤාවුද්ධිකො[1] අවිඝාතපක්ඛිකො නිබ්බානසංවත්තනිකො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

14. ස. පු: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යෙ කෙචි බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරං සුණන්ති, සබ්බෙ තෙ මග්ගං භාවෙන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: යෙ කෙචි බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරං සුණන්ති, සබ්බෙ තෙ මග්ගං භාවෙන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: බාලපුථුජ්ජනා බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරං සුණන්ති, බාලපුථුජ්ජනා මග්ගං භාවෙන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: මාතුඝාතකා[2] -පෙ- පිතුඝාතකා -පෙ- අරහන්තඝාතකා -පෙ- රුහිරුප්පාදකා -පෙ- සඞ්ඝභෙදකා බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරං සුණන්ති. සඞ්ඝභෙදකා මග්ගං භාවෙන්තී'ති[3].

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

---

1. පඤ්ඤාවුඩ්ඪිකො - සීමු.
2 මාතුඝාතකො මග්ගං භාවෙති - සීමු, මජසං.
3 මජසං, සීමු පොත්ථකෙසු වාක්‍යමිදං එකන්තෙන ඨපිතං දිස්සතෙ

16. ප. පු: ලබ්භා සොවණ්ණමයාය ලට්ඨියා ධඤ්ඤපුඤ්ජො'පි සුවණ්ණපුඤ්ජො'පි ආචික්ඛිතුන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: එවමෙවං භගවා ලොකුත්තරෙන වොහාරෙන ලොකියම්පි ලොකුත්තරම්පි ධම්මං වොහරතී'ති.

17. ස. පු: ලබ්භා එළණ්ඩියාය ලට්ඨියා ධඤ්ඤපුඤ්ජො'පි සුවණ්ණපුඤ්ජො'පි අචික්ඛිතුන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: එවමෙවං භගවා ලොකියෙන වොහාරෙන ලොකියම්පි ලොකුත්තරම්පි ධම්මං වොහරතී'ති.

18. ස. පු: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියො හොති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරො හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියෙ සොතෙ පටිහඤ්ඤති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරෙ සොතෙ පටිහඤ්ඤති, ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියෙන විඤ්ඤාණෙන පටි–විජානන්ති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරෙන විඤ්ඤාණෙන පටිවිජානන්ති, ලොකියං වොහරන්තස්ස පුථුජ්ජනා පටිවිජානන්ති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස සාවකා පටි–විජානන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

19. ප. පු: න වත්තබ්බං බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියො හොති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරො හොතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු භගවා ලොකියම්පි ලොකුත්තරම්පි ධම්මං වොහරතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ථ: හඤ්චි භගවා ලොකියම්පි ලොකුත්තරම්පි ධම්මං වොහරති,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියො හොති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරො හොතී’ති.

10 ස. පු: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියො හොති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරො හොතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගං වොහරන්තස්ස මග්ගො හොති, අමග්ගං වොහරන්තස්ස අමග්ගො හොති, ඵලං වොහරන්තස්ස ඵලං හොති, අඵලං වොහරන්තස්ස අඵලං හොති, නිබ්බානං වොහරන්තස්ස නිබ්බානං හොති, අනිබ්බානං වොහරන්තස්ස අනිබ්බානං හොති, සඞ්ඛතං වොහරන්තස්ස සඞ්ඛතං හොති, අසඞ්ඛතා වොහරන්තස්ස අසඞ්ඛතං හොති, රූපං වොහරන්තස්ස රූපං හොති, අරූපං වොහරන්තස්ස අරූපං හොති, වෙදනං වොහරන්තස්ස වෙදනා හොති, අවෙදනං වොහරන්තස්ස අවෙදනා හොති, සඤ්ඤං වොහරන්තස්ස සඤ්ඤා හොති, අසඤ්ඤං වොහරන්තස්ස අසඤ්ඤා හොති, සඞ්ඛාරෙ වොහරන්තස්ස සඞ්ඛාරා හොන්ති, අසඞ්ඛාරෙ වොහරන්තස්ස අසඞ්ඛාරා හොන්ති, විඤ්ඤාණං වොහරන්තස්ස විඤ්ඤාණං හොති, අවිඤ්ඤාණං වොහරන්තස්ස අවිඤ්ඤාණං හොතීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ –පෙ–

වොහාරකථා නිට්ඨිතා.

2. 11.

නිරෝධකථා

1. ස. පු: ද්වෙ නිරෝධා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: ද්වෙ දුක්ඛනිරෝධාති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. ස. පු: ද්වෙ දුක්ඛනිරෝධාති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: ද්වෙ නිරෝධසච්චානීති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

3. ස. පු: ද්වෙ නිරෝධසච්චානීති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: ද්වෙ දුක්ඛසච්චානීති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: ද්වෙ නිරෝධසච්චානීති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: ද්වෙ සමුදයසච්චානීති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: ද්වෙ නිරෝධසච්චානීති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: ද්වෙ මග්ගසච්චානීති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: ද්වෙ නිරොධසච්චානීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ද්වෙ තාණානි -පෙ- ද්වෙ ලෙණානි -පෙ- ද්වෙ සරණානි -පෙ- ද්වෙ පරායනානි -පෙ- ද්වෙ අච්චුතානි -පෙ- ද්වෙ අමතානි -පෙ- ද්වෙ නිබ්බානානීති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: ද්වෙ නිබ්බානානී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි ද්වින්නං නිබ්බානානං උච්චනීචතා, හීනපණීතතා, උක්කංසාවකංසො, සීමා වා, භෙදො වා, රාජී වා අන්තරිකා වාති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: ද්වෙ නිරොධාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අප්පටිසඞ්ඛානිරුද්ධෙ සඞ්ඛාරෙ පටිසඞ්ඛා නිරොධෙන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අප්පටිසඞ්ඛානිරුද්ධෙ සඞ්ඛාරෙ පටිසඞ්ඛා නිරොධෙන්ති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'ද්වෙ නිරොධා'ති.

9. ප. පු: න වත්තබ්බං ද්වෙ නිරොධාති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අප්පටිසඞ්ඛානිරුද්ධාපි සඞ්ඛාරා අච්චන්තභග්ගා, පටිසඞ්ඛානිරුද්ධාපි සඞ්ඛාරා අච්චන්තභග්ගාති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අප්පටිසඞ්ඛානිරුද්ධාපි සඞ්ඛාරා අච්චන්තභග්ගා, පටිසඞ්ඛානිරුද්ධාපි සඞ්ඛාරා අච්චන්තභග්ගා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'ද්වෙ නිරොධා'ති.

10. ස. පු: ද්වෙව නිරෝධාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පටිසඞ්ඛානිරුද්ධාපි සඞ්ඛාරා අරියමග්ගං ආගම්ම නිරුද්ධාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අප්පටිසඞ්ඛානිරුද්ධාපි සඞ්ඛාරා අරියමග්ගං ආගම්ම නිරුද්ධාති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: ද්වෙ නිරෝධාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පටිසඞ්ඛානිරුද්ධා සඞ්ඛාරා න පුන උප්පජ්ජන්තීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අප්පටිසඞ්ඛානිරුද්ධා සඞ්ඛාරා න පුන උප්පජ්ජන්තීති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: ද්වෙ නිරෝධාති.

නිරෝධකථා නිට්ඨිතා.

දුතියො වග්ගො නිට්ඨිතො.

තස්ස උද්දානං:

පරූපහාරො අඤ්ඤාණං
කඞ්ඛා පරවිතරණා
වචීභෙදො දුක්ඛාහාරො
චිත්තට්ඨිති ච කුක්කුළා
එකාභිසමයො චෙව
වොහාරො ච නිරෝධකොති.

කථාවත්ථුප්පකරණං

පඨමො භාගො

අනුක්කමණිකා

I. ආගමසුත්තන්තානුක්කමණිකා

II සඤ්ඤානාමානුක්කමණිකා.

III පදානුක්කමණිකා.

I

ආහටසුත්තන්තානුක්කමණිකා

පිට්ඨඞ්කානි

අත්තනි වා භික්ඛවෙ සති – (මජ්ඣිමනි. මූලප – අලගද්දූපම සුත්ත.) 184
අත්ථි නු ඛො තං භන්තෙ චක්ඛුං–(සළායතනසංයුත්ත–එගඟුණපඤ්හසුත්ත)368
අත්ථි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපන්නො–(පුග්ගලපඤ්ඤත්ති, චතුක්කඞ්ගුත්තර – ඡවාලාත සුත්ත.) 36, 38, 40, 84, 178
අනමතග්ගො'යං භික්ඛවෙ, සංසාරො ·(අනමතග්ග සංයුත්ත–පඨමවග්ග) 88
අනුපුබ්බෙන මෙධාවී – (ධම්මපද – මලවග්ග.) 288, 358
අමතං තෙ භික්ඛවෙ – (අඞ්ගුත්තර – එකකනිපාත) 410
අගිංසෙ තෙ අතීතංසෙ – (චතුක්කඞ්ගුත්තර – ධම්මික සුත්ත.) 300
අහු පුබ්බෙ ලොහො – (තිකඞ්ගුත්තර – මහාවග්ග.) 370
ආරභථ නික්කමථ – (බ්‍රහ්මසංයුත්ත – අරුණවතීසුත්ත.) 518
උච්චාවචා හි පටිපදා – (සුත්ත නිපාත – නාලකසුත්ත.) 240
එකපුග්ගලො භික්ඛවෙ ලොකෙ උප්පජ්ජමානො – (එකකඞ්ගුත්තර.) 178
එකායනො අයං භික්ඛවෙ මග්ගො – (දීඝනිකාය – මජ්ඣිමනිකාය, සතිපට්ඨානසුත්ත.) 410
එතාදිසී, ධම්මපකාසනෙත්ථ – (දීඝනිකාය – සක්කපඤ්හසුත්ත.) 479
කබළීකාරෙ චෙ භික්ඛවෙ ආහාරෙ අත්ථි රාගො – (නිදානසංයුත්ත – මහාවග්ග.) 370
කබළීකාරෙ චෙ භික්ඛවෙ ආහාරෙ නත්ථි රාගො – (නිදානසංයුත්ත – මහාවග්ග.) 372
කින්නු සත්තොති පච්චෙසි – (භික්ඛුනී සංයුත්ත – වජිරාසුත්ත.) 180
ජානතො'හං භික්ඛවෙ පස්සතො ආසවානං ඛයං වදාමි – (ඛන්ධසංයුත්ත– පුප්ඵවග්ග – වාසිජටසුත්ත.) 458, 472, 492
තතියං ඣානං සමාපන්නස්ස පීති නිරුද්ධා–(දසකඞ්ගුත්තර– ආකඞ්ඛවග්ග – කණ්ටක සුත්තං සමන්නාහරිතබ්බං.) 516
තයො මෙ භික්ඛවෙ නිරුත්තිපථා – (සංයුත්ත – උපයවග්ග – නිරුත්තිපථසුත්ත.) 366, 388
තයො මෙ සෙනිය සත්ථාරො– 184
තස්ස එවං ජානතො – තස්ස සම්මාවිමුත්තස්ස – (ඡක්කඞ්ගුත්තර – මහාවග්ග) 242
තීණිමානි භික්ඛවෙ සඞ්ඛතස්ස සඞ්ඛතලක්ඛණානි – (තිකඞ්ගුත්තර – පඨමපණ්ණාසක – චූළවග්ග.) 168
තීහි භික්ඛවෙ ඨානෙහි ජම්බුදීපකා – (තිකඞ්ගුත්තර.) 266
තං සුඛෙන සුඛං පත්තං – 540
දුක්ඛමෙව උප්පජ්ජමානං උප්පජ්ජති – (නිදානසංයුත්ත – කච්චානගොත්තසුත්ත.) 180
දුතියස්ස ඣානස්ස විතක්කවිචාරා කණ්ටකො – (දසකඞ්ගුත්තර – කණ්ටකසුත්ත.) 516

පිට්ඨඞ්කානි

දුතියං ඣානං සමාපන්නස්ස විතක්කවිචාරා නිරුද්ධා හොන්ති- 514
ද්වෙමා භික්ඛවෙ ධාතුයො කතමා ද්වෙ: සඞ්ඛතා ච- 164
නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මම්පි-(එකකඞ්ගුත්තර- පඤ්චමවග්ග.) 524
නාහං සහිස්සාමි පමොචනාය- (සුත්තනිපාත- ධොතකසුත්ත.) 496
පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ කාමගුණා-(මජ්ඣිමනිකාය-මහාදුක්ඛක්ඛන්ධසුත්ත.) 534
පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා සමය විමුත්තස්ස-(පඤ්චකඞ්ගුත්තර-
තිකණ්ඩකීවග්ග.) 242
පඨමස්ස ඣානස්ස සද්දො කණ්ටකො-(දසකඞ්ගුත්තර - කණ්ටකසුත්ත.) 516
පඨමං ඣානං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා හොති- 514
පස්සාමහං භික්ඛවෙ දිබ්බෙන චක්ඛුනා - (මජ්ඣිමනිකාය -
මූලපණ්ණාසක-මහාසච්චකසුත්ත.) 124
යදා හවෙ පාතුභවන්ති ධම්මා - මහාවග්ගපාළි, උදානපාළි බොධිසුත්ත.) 476
යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ අරියසාවකස්ස විරජං- 288, 462, 474, 494, 510
යං කිඤ්චි භික්ඛවෙ රූපං අතීතානාගතපච්චුප්පන්නං-
(ඛන්ධසංයුත්ත ඛන්ධසුත්ත.) 366, 390
යා කාචි කඞ්ඛා - (උදානපාළි - රෙවතසුත්ත.) 476
යෙ කඞ්ඛා සමතික්කන්තා - (දීඝනිකාය-සක්ක ඵඤ්හසුත්ත.) 476
යෙ තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ පුථුජ්ජනා-(මහාවග්ගපාළි-චීවරක්ඛන්ධක-
නිසීදනානුඤ්ඤාත කථා.) 442
රඤ්ඤො භික්ඛවෙ චක්කවත්තිස්ස පාතුභාවා - (බොජ්ඣඞ්ග-
සංයුත්ත-චක්කවත්තිසුත්ත.) 410
ලාභා වො භික්ඛවෙ-(සළායතන සංයුත්ත - දෙවදහවග්ග -
ඛණසුත්ත.) 536, 538
වීතතණ්හො අනාදානො- 240
සබ්බං භික්ඛවෙ අනභිජානං - (සළායතනසංයුත්ත -
අපරිජානනසුත්ත.) 460, 474,494
සබ්බං භික්ඛවෙ ආදිත්තං - (සළායතනසංයුත්ත - සබ්බවග්ග-
ආදිත්තසුත්ත.) 534
සබ්බෙ ධම්මා අනත්තා - (ධම්මපද.) 180
සම්මුඛා මෙතං ආවුසො භගවතො සුතං - (සච්චසංයුත්ත -
කොටිගාමවග්ග - ගවම්පතිසුත්ත.) 558
ස සත්තක්ඛත්තුපරමං- (අනමතග්ගසංයුත්ත-පුග්ගලසුත්ත) 88
සහාවස්ස දස්සනසම්පදාය - (සුත්තනිපාත-රතනසුත්ත.)
288, 460, 474, 494, 560
සිඛිස්ස ආනන්ද භගවතො- (තිකඞ්ගුත්තර- ආනන්දවග්ග.) 518
සුඛො විවෙකො තුට්ඨස්ස - (උදානපාළි - මුචලින්දවග්ග - පඨමසුත්ත.) 540
සුඤ්ඤතො ලොකං අවෙක්ඛස්සු-(සුත්තනිපාත - මොඝරාජසුත්ත.) 176
සුඤ්ඤො ලොකො-(සළායතන සංයුත්ත-සුඤ්ඤතලොකසුත්ත.) 182
සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දො -(අට්ඨකඞ්ගුත්තර -
මහාවග්ග - උපොසථසුත්ත.) 556
සො හි නාම භික්ඛවෙ සුනෙත්තො සත්ථා - (සත්තකඞ්ගුත්තර-
සුනෙත්තසුත්ත) 300

II

සඤ්ඤානාමානුක්කමණිකා

	පිට්ඨඞ්කානි
අභිභූ	518
ආනන්ද	182, 518
උක්කලා	568
කච්චාන	180
ගවම්පති	558
ධෝතක	496
නන්දක	370
ඵග්ගුණ	368
භද්ද	368
මහාකච්චාන	238
මහාකස්සප	238

	පිට්ඨඞ්කානි
මහාකොට්ඨිත	238
මහාපන්ථක	238
මොග්ගල්ලාන	238
මොඝරාජ	176
ලුම්බිනී	258
වජිරා	180
වච්ඡ	368
සාරිපුත්ත	238
සිබී	518
සුනෙත්ත	300
සෙනිය	184

III

පදානුක්කමණිකා

අ — පිට්ඨඞ්කානි

අකුප්පපටිවේධාය 272
අකුප්පං 290
අජලා 254
අඤ්ඤාණං 446, 448, 450, 454
අඤ්ඤාණාපකතො 448
අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං 34, 36, 52
අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරං 80, 98, 100
අඤ්ඤං රූපං 30, 36, 38
අණුසහගතො 218
අතීතං 306, 308, 310, 312
අතීතං චක්ඛුං 332, 334, 336
අතීතං ඤාණං 338
අත්ථවෙසා 414, 416, 418, 420
අත්ථත්ථං 168
අධිච්චසමුප්පන්නා 148
අධිවචනපථා 366, 368, 388
අනභාවකතො 228, 450, 452
අනාගාමිනා 208, 210, 214
අනාගාමිඵලප්පත්තො 282
අනාගාමිඵලා 194, 196, 198, 200
අනාගාමිමග්ගෙන 296, 298
අනාගාමිස්ස ɩ00, 204 206, 220
අනාගාමී 160, 194, 196, 206
අනාගතං 306, 308, 310, 312
අනාගතං චක්ඛුං 334, 336, 338
අනාගතං ඤාණං 340, 342
අනුපුබ්බාභිසමයො 542, 544
අනුප්පත්තසදත්ථො 230, 438
අනොධිං කත්වා 532, 534, 536, 538
අනුබන්ධනෙන 354
අපචයගාමී 294, 404
අප්පතිකූටඨා 366, 368
අප්පටිසඞ්ඛානිරුද්ධා 576, 578
අප්පියංකරිත්වා 80, 82, 84, 314
අබ්බූළ්හෙසිකො 230, 438
අභිඤ්ඤෙය්‍යං 230, 438
අයොගං 304
අරහත්තප්පත්තො 286
අරහතා 208, 212, 214
අරහතො 198, 200, 202, 216

අ — පිට්ඨඞ්කානි

අරහත්තා 190, 192
අරහත්තෙන 190, 192
අරහා 194, 196
අරියො 230, 438
අවිගතො 96
අවිපක්කවිපාකා 392, 394 396
අසඞ්ඛතො 164
අසමයවිමුත්තො 232, 234, 236, 238
අසෙචනකඵලො 1ɩ4, 108
අලච්ඡිත්තො 96

ආ

ආජානාහි නිග්ගහං 2, 20, 22
ආජානාහි පටිකම්මං 4, 14, 70
ආපාථිකං 142,
ආපො 356
ආපොකසිණං 504, 512
ආමන්තා 2, 22, 24
ආයුප්පමාණං 528, 530

ඉ

ඉද්ධිං 154

උ

උක්ඛිත්තපලිඝො 230, 438
උච්චාරපස්සාවො 432
උච්චාවචා 240
උච්ඡින්නමූලො 228, 450, 452
උපචයං 246
උපලබ්භති 14, 22
උපොසථො 538, 540
උභතොභාගවිමුත්තො 160

එ

එකච්චං අත්ථි 392, 400
එකට්ඨෙ 80, 82, 314
එකදෙසං 282, 284, 286
එකබීජී 276, 278
එකවොකාරභවං 114
එළණ්ඩියාය 570
එසෙ 80, 82, 314

ඔ

ඔට්ඨො 90
ඔධිසොධිසො 276, 288
ඔහිතභාරො 230, 438

ක	පිට්ඨඞ්කානි
කඞ්ඛා	464, 466, 472
කණ්ඩරවජ්ජිතෙනා	96
කතකරණීයො	230, 438
කතත්තා	126, 128, 130
කම්මකාරකො	150
කල්‍යාණපාපකානි	128
කා	
කාමරාගො	218, 220
කායසක්ඛි	160
කාරෙතා	126, 128, 130
කාසාවධාරණා	254, 256, 258
කු	
කුක්කුළා	532, 534
කො	
කොලංකොලො	276, 278
ඛ	
ඛන්තියො	92, 156, 158
ඛයගාමී	294
ග	
ගද්‍රභො	90
ගහට්ඨො	156, 158
ගො	
ගොණා	90
ච	
චතුවොකාරභවං	114
ජ	
ජළා	252
ත	
තජ්ජාතෙ	80, 82, 314
තදෙකට්ඨ	280, 282
තා	
තාලාවත්ථුකතො	228, 450, 452
ති	
තිණකට්ඨවනප්පතයො	130, 134, 142, 152
තිරච්ඡානගතො	90
තං	
තං ජීවං තං සරීරං	96, 98, 100, 176
දි	
දිට්ඨිප්පත්තො	160
දිබ්බං සුඛං	532

දු	පිට්ඨඞ්කානි
දුක්කටෙ	20
දුක්ඛාහාරො	520
දුක්ඛුද්‍රයො	104, 108
දෙ	
දෙවො	156, 158
දො	
දොසට්ඨානියො	566
ධ	
ධම්මානුසාරී	160
න	
නත්ථට්ඨො,	414, 416, 418, 422
න හුත්වා න හොති.	330
නි	
නිගළො	116
නිග්ගහෙ	20
නිග්ගහෙතබ්බෙ	18
නිබ්බානං	324, 326, 364
නිරග්ගළො	230
නිරුත්තිපථා	366, 368, 388
නිරොධා	574, 576, 578
නිස්සන්දෙ	432
නූ	
නූපලබ්භති	4, 6, 8, 12, 14, 16
නෙ	
නෙරයිකො	92
ඤා	
ඤාතිතං	328, 350
ඤත්ති	328
ප	
පච්චුප්පන්නං	306, 308, 310, 312
පච්චුපන්නං චක්ඛුං	334, 336, 338
පච්චුප්පන්නං ඤාණං	340, 342
පච්චෙකසම්බුද්ධා	254, 258, 260
පඤ්චවොකාරභවං	114
පඤ්චොරම්භාගියානි	266, 268
පඤ්ඤත්තිපථා	366, 368, 388
පඤ්ඤාවිමුත්තො	160
පටිකම්ම	20
පටිචයො	242
පටිඤ්ඤාය	6, 8
පටිපාදනා	12, 20
පඨවීකසිණං	504, 512
පණ්ඩකා	430
පත්තධාරණා	254, 258
පතාකධජො	230 438

ප	පිට්ඨඞ්කානි
පන්නභාරෝ	230, 438
පබ්බජිතො	156
පබ්බජ්ජා	254, 256
පරධම්මකුසලො	440, 442, 456, 458, 470
පරපච්චයො	480, 482
පරපටිබද්ධභූ	480, 482
පරපත්තියො	480, 482
පරවිතරණා	480
පරංකතං	146, 148
පරික්ඛීණභවසංයොජනො	230 438
පරිනිබ්බායී පුග්ගලො	268
පරිනිබ්බුතො	168
පරියුට්ඨානං	244
පරිහාති	190
පරූපහාරෝ	444
පු	
පුග්ගලො උපලබ්භති,	2, 14, 20, 22, 24, 44, 46, 74, 76
පුග්ගලො සංධාවති	86, 88, 90
පුථුජ්ජනා	424
පුථුජ්ජනො	292, 294, 432, 434
පුබ්බා කොටි	88
පුනබ්භවො	272
පුරිසයුගා	162
පෙ	
පෙතො	90
බා	
බාලපුථුජ්ජනා	520, 568
බු	
බුද්ධපාතුභාවා	162, 164
බො	
බොජ්ඣඞ්ගරතනානං	412
බොධගාමී	294
බ්‍ර	
බ්‍රහ්මචරියවාසො	252, 254, 256, 258, 260
බ්‍රා	
බ්‍රාහ්මණො	92, 156, 158
භ	
භවං	168

ම	පිට්ඨඞ්කානි
මනවා පුග්ගලො	108, 110
මනුස්සා	90, 156
මහිසො	90
මා	
මාතා අත්ථි	156
මානුසකං සුඛං	532
මාරකායිකා	426
මි	
මිච්ඡා	4, 6, 8, 10, 12
මිච්ඡාදිට්ඨියො	110
මු	
මුණ්ඩියං	254, 256
මෙ	
මෙථුනං	432, 434
ය	
යක්ඛා	90
රෙ	
රෙ	4
ල	
ලහුපරිවත්තා	524
ලො	
ලොකියො	572
ලොකුත්තරං	572
ව	
වචීභෙදෙ	498, 500, 502, 504
වට්ටූපච්ඡෙදෙ	126 132, 134, 136, 138, 140, 142, 152
වත	4
වත්තබ්බෙ	4, 6, 8, 10, 12, 14
වි	
විචිකිච්ඡා	218, 220, 222
විපක්කවිපාකා	392, 394
විපාකපටිසංවෙදී	150, 152
විපාකො	150, 152
විමති	428, 430
විසඤ්ඤුත්තො	230
වෙ	
වෙස්සො	92, 156, 158

වො — පිට්ඨඞ්කානි

වොහාරො 562, 564, 566

ව්‍යා

ව්‍යාපාදෙ 218, 220, 222

ස

සකදාගාමිඵලප්පත්තො 280
සකදාගාමිනා 208, 210, 212, 214
සකදාගාමී 160, 192, 196, 206
සක්කායදිට්ඨි 218, 220, 222
සඞ්කිණ්ණපරිඛො 230, 438
සඞ්ඛතො 164, 168
සච්ඡිකට්ඨපරමට්ඨෙන 2, 6, 10, 12
සච්ඡිකට්ඨො පරමට්ඨො 4
සත්තක්ඛත්තුපරමො 276, 278
සද්ධානුසාරී 160
සද්ධාවිමුත්තො 160
සධම්මකුසලො
440, 442, 456, 458, 470
සන්ධාවති 86, 90
සප්පිකුම්භො 186
සබ්බත්ථ 24, 26
සබ්බදා 26, 28
සබ්බම්හි 304
සබ්බෙසු 28
සමභාගෙ 80, 82, 314, 418, 420
සමයවිමුත්තො 232, 234, 236, 238
සමෙ 80, 82 314, 418, 420
සම්මදඤ්ඤාවිමුත්තො 330, 438
සම්මාදිට්ඨියො 110
සම්මාසම්බුද්ධා 144
සයං කතං 144, 146, 148
සරූපො 96

සා

සාවකයුගං 260

සි

සිනෙරුපබ්බතරාජා
128, 134, 136, 142, 152

සී

සීලබ්බතපරාමාසො 218, 220

සු

සුකතෙ 20
සුක්කවිසට්ඨි 424, 426, 428, 430, 432
සුඛා වෙදනා 532
සුබුද්ධයො 104
සුද්ධො 92, 156, 158
සුවිජිතවිජයො 230, 438

සූ

සූකරො 90

සෙ

සෙචනකඵලො 104, 108
සෙ නිග්ගහෙ 20
සෙවත්ථි 414, 416, 418
සෙව නත්ථි 414, 416, 418

සො

සොතාපත්තිඵලප්පත්තො 276, 278
සොතාපන්නො
158, 160, 192, 194, 206

සොබ

සොබ්භ 88, 90, 92

හ

හඤ්චි 4, 6, 18
හත්ථච්ඡින්නො 94
හත්ථසංවාචිකා 252

හු

හුත්වා හොති 330

හෙ

හෙතාය 6, 8, 16
හෙවත්ථි 414, 416, 418, 420
හෙව නත්ථි, 414, 416, 418, 420
හෙවමෙවං 8, 16
හෙවං 6